

RAPORT O STANIE MIASTA

BYTOM 2023

URZĄD MIEJSKI W BYTOMIU

MAJ 2024

Prezydent Miasta Bytomia na podstawie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. przedstawia „Raport o stanie miasta. Bytom 2023”, zawierający podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2023 r.

Niniejszy dokument obejmuje 5 bloków tematycznych, do których należą:

1. Ogólna charakterystyka miasta,
2. Zarządzanie miastem,
3. Społeczność,
4. Gospodarka,
5. Środowisko.

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany przez pracowników Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora na podstawie informacji oraz danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego, a także jednostki organizacyjne i spółki komunalne gminy Bytom.

Elementy graficzne: Wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu i miejskie jednostki organizacyjne, internet.

SPIS TREŚCI

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka miasta	5
1.1 Położenie	5
1.2 Przynależność do organizacji regionalnych i krajowych	6
2. Zarządzanie miastem	10
2.1 Planowanie strategiczne i operacyjne	10
2.1.1 Strategia Rozwoju Bytomia	10
2.1.2 Rewitalizacja miasta	10
2.1.3 Przygotowanie do nowej perspektywy funduszy unijnych 2021-2027	25
2.1.4 Transformacja górnicza	28
2.2 Zagospodarowanie przestrzenne	30
2.2.1 Planowanie przestrzenne	30
2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej	31
2.3 Finanse miasta	34
2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta	34
2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta	37
2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne	40
2.4 Obsługa klienta	72
2.5 Promocja miasta	75
2.6 Współpraca z zagranicą	80
2.6.1 Miasta partnerskie	80
2.6.2 Pozostała współpraca	81
2.7 Aktywność prawodawcza organów gminy	82
3. Społeczność	83
3.1 Demografia	83
3.2 Oświata i wychowanie	86
3.3 Ochrona zdrowia	93
3.4 Stan sanitarny miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej	97
3.5 Pomoc społeczna	100
3.6 Kultura	111
3.7 Ochrona dziedzictwa kulturowego	123
3.8 Sport i rekreacja	125
3.9 Bezpieczeństwo publiczne	131
3.10 Organizacje pozarządowe	136
3.10.1 Bytomska Rada Seniorów	140
3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego	140
3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski	141
3.10.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami	142
3.10.5 Młodzieżowa Rada Miejska	145

4. Gospodarka	146
4.1 Przedsiębiorczość w mieście	146
4.1.1 Otoczenia biznesu	148
4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta	149
4.2 Rynek pracy	150
4.2.1. Bezrobocie	150
4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy	157
4.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne	159
4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna	159
4.3.2. Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta	161
4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych	166
4.3.4. Ciepłownictwo	166
4.3.5 Gazownictwo	168
4.3.6 Drogi publiczne i komunikacja	169
4.3.7 Transport publiczny	171
4.4 Inwestycje	174
4.4.1 Inwestycje miasta	174
4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście	182
4.4.3. Gospodarka nieruchomościami	187
4.4.4. Inne inwestycje w mieście	189
4.5 Mienie komunalne	190
4.5.1 Wartość majątku komunalnego	190
4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach	191
4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich	193
5. Środowisko	197
5.1 Uwarunkowania środowiskowe	197
5.1.1 Obszary cenne przyrodniczo	197
5.1.2 Obszar NATURA 2000	198
5.2 Działania na rzecz ochrony środowiska i stan ogólny środowiska naturalnego w Bytomiu	199
5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	199
5.2.2 Pola elektromagnetyczne	199
5.2.3 Zanieczyszczenie wód	199
5.2.4 Zanieczyszczenie gleb	201
5.2.5 Ochrona powietrza	201
5.2.6 Ochrona przed hałasem	204
5.2.7 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt	205
5.2.8 Edukacja ekologiczna	206
5.2.9 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)	208
5.2.10 Poprawa efektywności energetycznej	208
5.3 Eksploatacja górnicza	209
5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia	209
5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe	211
5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych	212
Indeks materiałów graficznych	218

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1 POŁOŻENIE

Bytom położony jest na terenie Górnego Śląska w centralnej części Wyżyny Śląskiej na średniej wysokości 280–290 m n.p.m., chociaż w rejonie rezerwatu przyrody Segiet osiąga wysokość do 346 m n.p.m., zaś w dolinie rzeki Bytomki jedynie 249 m n.p.m. Obecna rzeźba terenu Bytomia jest wynikiem wielowiekowej działalności górniczej. W związku z czym, na terenie miasta można spotkać następujące, już antropogeniczne, formy rzeźby terenu: garby, hałdy, nasypy, niecki czy doły. Częstym widokiem są również stawy powstałe w miejscach zapadlisk poeksploatacyjnych.

Bytom stanowi ważny węzeł komunikacyjny zarówno drogowy, jak i kolejowy. Miasto znajduje się na trasie łączącej Kraków i Katowice z Poznaniem czy Wrocławiem. Przez Bytom przebiega również odcinek autostrady A1 łączącej przejście graniczne z Czechami w Gorzyczkach z Łodzią i Gdańskiem na północy.

Powierzchnia Bytomia wynosi 69,48 km² a długość granic z poszczególnymi sąsiadami prezentuje się następująco:

- Tarnowskie Góry – 7,8 km,
- Radzionków – 8,4 km,
- Piekary Śląskie – 8,0 km,
- Chorzów – 5,3 km,
- Świętochłowice – 2,6 km,
- Ruda Śląska – 3,4 km,
- Zabrze – 12,5 km,
- Zbrostawice – 6,4 km.

Infografika 1: Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania

Powierzchnia miasta ogółem

69,48 km²

Struktura gruntów według sposobu użytkowania

Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice

Grunty rolne
– 16,63 km²
(obecnie nieużytki zawierają się w grupie gruntów rolnych)

grunty pod zabudowę mieszkaniową
– 12,23 km²

Grunty pod wodami
– 0,33 km²

Lasy
– 14,53 km²

Grunty pod zabudowę przemysłową
– 8,32 km²

Inne
– 16,32 km²

Tereny zielone ogółem

– 15,64 km², w tym:
lasy – 14,53 km²

grunty zadrzewione i zakrzewione – 1,12 km²

1.2 PRZYNALEŻNOŚĆ DO ORGANIZACJI REGIONALNYCH I KRAJOWYCH

Miasto Bytom jest członkiem takich organizacji regionalnych jak: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Związek Miast Polskich, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Śląska Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia”, Lokalna Organizacja Turystyczna Miasta Gwarków, a także Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to obszar o łącznej powierzchni 2,5 tys. km kw., na terenie którego mieszka ok. 2,3 mln mieszkańców, działa 240 tys. firm i przedsiębiorstw, wytwarzających ok. 8 proc. PKB naszego kraju.

Metropolia posiada organy wykonawczy, którym jest Zarząd GZM oraz uchwałodawczo-kontrolny – Zgromadzenie GZM. Wiceprzewodniczącym Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii jest Prezydent Bytomia Mariusz Wołosz.

W skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wchodzi 41 miast i gmin znajdujących się w centrum województwa śląskiego. Umownie zostały podzielone na pięć podregionów:

- bytomski: Bytom, Ożarowice, Piekary Śląskie, Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Zbrosławice;
- gliwicki: Gliwice, Gierałtowice, Knurów, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Zabrze;
- katowicki: Katowice, Chorzów, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice;
- sosnowiecki: Sosnowiec, Będzin, Bobrowniki, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Mierzęcice, Psary, Siewierz, Sławków, Wojkowice;
- tyski: Tychy, Bieruń, Bojszowy, Chełm Śląski, Imielin, Kobiór, Łędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Wryy.

Gmina Bytom została Liderem podregionu bytomskiego natomiast Pan Mariusz Wołosz – prezydent Bytomia został powołany Uchwałą XLVIII/356/2022 z dnia 16 listopada 2022 roku na Wiceprzewodniczącego Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Bytom w ramach obowiązków lidera koordynuje

działania dla całego podregionu bytomskiego związane z realizacją zadań w ramach:

- Metropolitalnego Funduszu Solidarności, którego celem jest niwelowanie różnic w rozwoju społeczno-gospodarczym miast i gmin Metropolii poprzez finansowe wsparcie projektów inwestycyjnych, mających na celu poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców.
- Programu działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji – celem programu jest zmniejszenie szkodliwej emisji do powietrza nad obszarem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Program to kolejny krok ku przyszłości. Zależy nam, aby jakość powietrza, którą oddychamy była wysoka i dorównywała standardom europejskim.
- Funduszu Odporności – to nowy mechanizm wsparcia rozwoju gmin. Celem funduszu jest wsparcie inwestycji związanych z transportem publicznym, infrastrukturą rowerową, przystankową czy ruchem pieszych. Gminy mogły także pozyskać dotacje na przebudowę dróg czy też inwestycje budowlane związane z rozwojem infrastruktury m.in. szkolnictwa, służby zdrowia czy kultury jak i na inwestycje związane z ograniczeniem niskiej emisji.

Wśród działań realizowanych wspólnie z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią Gmina Bytom bierze udział, między innymi, w następujących projektach metropolitalnych:

- rozwój metropolitalnego transportu publicznego – początkiem zmian w komunikacji miejskiej było wprowadzenie wspólnych biletów w 41 gminach tworzących GZM dla wszystkich organizatorów – najpierw jednorazowych, a później okresowych. Bytom również przyłączył się do tej rewolucji komunikacyjnej. Ujednolicono zapisy taryf, dzięki czemu korzystanie z komunikacji miejskiej stało się prostsze i bardziej wygodne. ZTM sukcesywnie poprawia jakość transportu zbiorowego na obszarze Metropolii. Jednym z jego priorytetów jest modyfikacja siatki połączeń oraz rozkładów jazdy, aby były bardziej dostosowane do oczekiwań i aktualnych potrzeb mieszkańców, a także do obecnych generatorów ruchu.

- GZM Data Store – Dane to potężny zasób współczesnej metropolii. Projekt pozwoli na „zmapowanie” tego potencjału, z uwzględnieniem wszystkich czynników prawnych, organizacyjnych i technicz-

nych, które wpływają na tworzenie, przetwarzanie, wykorzystanie i udostępnienie danych. W wyniku projektu na portalu GZM Open Data udostępnionych zostanie 150 zbiorów danych. Dzięki uzgodnieniu podejścia do danych na poziomie metropolii, projekt przyczyni się do wdrożenia zarządzania opartego na faktach na poziomie gmin oraz całej GZM;

- Udział w grupach zakupowych energii elektrycznej oraz gazu;

- STOP SMOG – Celem Programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków, poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych, w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, w tym budynkach komunalnych;

Związek Miast Polskich

Organizacja samorządów miejskich powołana do opracowywania wspólnego stanowiska wobec rządu i promocji miast członkowskich w Polsce i za granicą. Jest najstarszą organizacją samorządową, założoną w 1917 r. Poprzez propagowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych zadań, inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, ma wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich oraz prowadzenie prac informacyjnych, konsultacyjnych i programowych. Związek od wielu lat wspiera miasta członkowskie w prowadzeniu współpracy międzynarodowej oraz promuje ideę miast partnerskich. Związek realizuje wiele projektów we współpracy ze stowarzyszeniami skupiającymi samorządy w Europie oraz wspiera miasta członkowskie w poszukiwaniach zagranicznych partnerów do wspólnej pracy. Reprezentuje interesy miast członkowskich w organizacjach europejskich i międzynarodowych, takich jak: Komitet Regionów Unii Europejskiej, Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) oraz Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE).

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Związek Gmin i Powiatów
Subregionu Centralnego
Województwa Śląskiego

Stowarzyszenie prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim gmin i powiatów członkowskich.

W jego skład wchodzi: 81 członków jednostek samorządu terytorialnego Województwa Śląskiego,

14 miast na prawach powiatu oraz 8 powiatów ziemskich.

Związek został powołany dla realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji oraz rozwoju i ochrony wspólnych interesów. Wspiera wzrost innowacyjności i konkurencyjności podmiotów gospodarczych gmin związku (w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Dąży do wymiany doświadczeń, promuje osiągnięcia i wspiera ideę samorządności lokalnej. Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 kontynuuje wcześniejsze inicjatywy, szczególnie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). W nowym podejściu ZIT zastępuje administracyjne i instytucjonalne role związków, skupiając się na koordynacji i animacji działań rozwojowych w subregionach. Celem jest efektywniejsza realizacja projektów zintegrowanych, rozwiązyujących wspólne problemy i zaspakajających potrzeby obszaru ZIT, dla podniesienia jakości życia mieszkańców.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Stowarzyszenie, którego priorytetowym zadaniem jest działalność na rzecz rozwoju województwa śląskiego, a przede wszystkim społeczności lokalnych i samorządów terytorialnych. Zajmuje się kształtowaniem wspólnej polityki rozwoju gospodarczego i reprezentowaniem interesów samorządów lokalnych, także w zakresie promocji. Prowadzi działalność informacyjno-szkoleniową i edukacyjną na rzecz gmin i powiatów w dziedzinie polityki i programów UE. Integruje śląskie gminy i powiaty na płaszczyźnie regionalnej, wspiera i promuje samorządność lokalną, inicjatywy na rzecz rozwoju gmin i powiatów oraz kształtuje lobbing samorządowy.

Obecnie Związek zrzesza 157 jednostki samorządu terytorialnego z województwa śląskiego (w tym wszystkie miasta na prawach powiatu), co stanowi około 85% wszystkich samorządów z naszego regionu.

Śląska Organizacja Turystyczna

Organizacja powołana dla kreowania atrakcyjnego wizerunku województwa śląskiego w kraju i za granicą, sprzyjającego zwiększeniu liczby turystów od wiedzających region oraz dochodów z turystyki. Jej najważniejszym zadaniem jest szeroko pojęta promocja województwa śląskiego. Organi-

za cja została założona w 2004 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, powiat cieszyński, miasto Gliwice, Beskidzką Izbę Turystyki, Górnośląską Izbę Turystyki i Polską Izbę Turystyki.

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, jako organizacja samorządowa ma na celu ochronę interesów gmin górniczych oraz wspieranie rozwoju gospodarczego w tych gminach. W jego skład wchodzi 24 górniczych gmin członkowskich z województw: śląskiego, małopolskiego, lubelskiego oraz dolnośląskiego. Do głównych kierunków działania Stowarzyszenia należą: pozyskiwanie wewnętrznych i zewnętrznych źródeł finansowania; działania na rzecz prawnych możliwości efektywnego egzekwowania podatków, opłat i odszkodowań należnych gminom górniczym; działania polegające na zmianie niekorzystnego stanu legislacyjnego; propagowanie i wdrażanie działań dotyczących ekorozwoju, czystej produkcji oraz programów rewitalizacji obszarów zdegradowanych działalnością górniczą. Reprezentantem Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce przy Komitecie Monitorującym program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 - 2027 jest Prezydent Miasta Mariusz Wołosz. Komitet Monitorujący stanowi niezależne ciało doradczo-opiniotwórcze dla instytucji zarządzającej programem, w skład którego wchodzi przedstawiciele strony rządowej, samorządowej, świata nauki oraz partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym organizacje pozarządowe.

W ramach inicjatywy CRIT, czyli Platformy współpracy dla regionów górniczych, Miasto Bytom gościło delegacje ze Słowenii oraz Bośni i Hercegowiny. Kluczowym punktem tego wydarzenia było spotkanie w Pałacu Tiele-Wincklerów w Miechowicach, podczas którego uczestnicy przedstawili charakterystykę swoich regionów, omówili czynniki wpływające na dywersyfikację oraz identyfikowali główne wyzwania stojące przed ich społecznościami. Podczas wizyt uczestnicy mogli poznać efekty prac rewitalizacyjnych na obszarach poprzemysłowych m.in. w Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych Skarpa Bytom w Rozbarku, zabytkowej Kolonii Zgorzelec oraz obiektach w Bobrku.

Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia”

Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Si-

lesia” powstało w 2017 r. Skupia się na tworzeniu sprawnego partnerstwa międzysektorowego i rozwoju międzynarodowego działalności zrzeszonych podmiotów tj. samorządów, biznesu oraz nauki. Głównym celem jest reprezentowanie, promowanie oraz wspieranie interesów swoich członków w kraju i za granicą. Stowarzyszenie działa na rzecz zrównoważonego rozwoju województwa śląskiego, wzmacniania współpracy między środowiskami, rozwijaniu i promowania działań na rzecz województwa śląskiego, a także promowania uczelni w naszym regionie.

Lokalna Organizacja Turystyczna Miasta Gwarków

Miasta Gwarków
Lokalna Organizacja Turystyczna

Powstanie Lokalnej Organizacji Turystycznej Miasta Gwarków to wspólna inicjatywa samorządów Tarnowskich Gór, Bytomia, Zbroslawic, Powiatu Tarnogórskiego, Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, zarządzającego jedynymi obiektami wpisanymi na listę UNESCO w województwie śląskim oraz Muzeum w Tarnowskich Górach, Stowarzyszenia Górnośląskie Koleje Wąskotorowe, Stowarzyszenia Gliwicka 66 i Stowarzyszenia Dziedzictwo. Głównym celem organizacji jest utworzenie i zarządzanie produktem turystycznym „Miasta Gwarków. Szlak Srebra i Wody w Tarnowskich Górach, Bytomiu i Zbroslawicach”. Do powstającego Szlaku LOT Miasta Gwarków planuje włączyć 16 obiektów związanych z wydobywaniem i transportem rud ołowiu, srebra i cynku, odwadnianiem wyrobisk, ale także z kultem religijnym czy życiem codziennym gwarków. Połowa z obiektów pochodzi z listy UNESCO. Celem LOT jest także włączenie do oferty szlakowej przedsiębiorców z branży turystycznej i gastronomicznej. LOT zmierza do tego, by cały szlak i poszczególne, położone na nim obiekty, stwarzały okazję do zrozumienia oraz pocucia każdym zmysłem fenomenu, jakim była rewolucja przemysłowa. Korzenie dziedzictwa industrialnego w Tarnowskich Górach, Bytomiu i okolicach sięgają znacznie dalej niż do początków wieku pary, co czyni lokalną historię jeszcze bardziej wyjątkową i atrakcyjną w odbiorze.

Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest działające od 2003 r. Stowarzyszenie

Górnoląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Celem Stowarzyszenia jest zachowanie w jak najlepszym stanie istniejących linii, obiektów i taboru GKW oraz ochrona dóbr kultury i tradycji, jakie stanowią zabytki kolejnictwa i techniki. Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności poprzez: prowadzenie ruchu pociągów Górnoląskich Kolei Wąskotorowych, zarządzanie przyległą infrastrukturą kolejową, eksploatację taboru kolejowego, a także dbanie o eksponaty muzealne kolejnictwa i techniki w celu ich utrzymania lub prowadzenia działalno-

ści muzealnej. Utrzymanie GKW w dobrym stanie wymaga stałych nakładów i modernizacji jej infrastruktury. Stąd też miasto aktywnie włączyło się w proces zabezpieczenia dalszej przyszłości GKW, ratując jedną ze swoich największych turystycznych atrakcji. Gmina Bytom od dawna wspierała działalność Stowarzyszenia, a od 2021 r. jest jego pełnoprawnym członkiem. Decyzja o przystąpieniu do Stowarzyszenia została podjęta poprzez uchwałę nr XLII/582/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przystąpienia Gminy Bytom do Stowarzyszenia Górnoląskich Kolei Wąskotorowych.

2. ZARZĄDZANIE MIASTEM

2.1 PLANOWANIE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

2.1.1 Strategia Rozwoju Bytomia

Strategia rozwoju lokalnego to najważniejszy dokument nakreślający kierunki rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz stwarzający ramy dla przyszłych projektów różnych podmiotów aktualnie bądź potencjalnie związanych z miastem.

Strategia Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” została przyjęta Uchwałą nr LXIII/930/23 Rady Miejskiej z dnia 30 stycznia 2023 r. Jej założenia były sukcesywnie wdrażane w 2023 r.

2.1.2 Rewitalizacja miasta

Rok 2023 był rokiem kończącym perspektywę funduszy unijnych 2014-2020, a równocześnie realizację wielu bytomskich projektów rewitalizacyjnych wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Bytom 2020+. Jest to okazja do podsumowania procesu rewitalizacji Bytomia.

ców miasta oraz 9 jednostek przemysłowych, które łącznie zajmują 828 ha, co stanowi 11,93% powierzchni miasta.

Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+ przyjęto Uchwałą nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z 27 lutego 2017 r.

Przeprowadzono 4 aktualizacje programu:

- Uchwałą nr XVII/223/19 z 23 września 2019 r. (dodanie listy projektów uzupełniających, które mogłyby pozyskać wsparcie z oszczędności powstałych w ramach OSI Bytom),
- Uchwałą nr XXVI/392/20 z 23 marca 2020 r. (poprawka techniczna dotycząca nazwy beneficjenta),
- Uchwałą nr XLV/618/21 z 26 lipca 2021 r. (zmiany głównie dotyczące Komitetu Rewitalizacji).

Ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2023 r. - Uchwałą nr LXXXIV/1059/23 z 25 września 2023 r. (do-

HARMONOGRAM REWITALIZACJI

Działania rewitalizacyjne w mieście miały charakter pilotażowy i prowadzone były w oparciu o ustawę o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023, 1529, 1566) oraz w zgodności z Wytycznymi Ministra Rozwoju „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” z dnia 2 sierpnia 2016 r.

29 marca 2016 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę Nr XXIII/300/16 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Bytom. Jako obszar rewitalizacji wskazano 6 jednostek zamieszkałych przez 28,97% mieszkań-

cie projektów uzupełniających pod kątem możliwości otrzymania wsparcia z funduszy unijnych w nowej perspektywie).

„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+” obejmuje perspektywę programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Dokument był jednym z obligatoryjnych załączników do wniosków o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”. Jedną z rekomendacji III Raportu monitoringowego opracowanego w 2023 r. była koniecz-

ność identyfikacji nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które odpowiadać będą na nowe wyzwania i problemy, a dzięki nowym narzędziom będą w stanie zintensyfikować procesy rewitalizacyjne w mieście w kontekście dynamicznie zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zgodnie z zapisami art. 22 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, Prezydent Miasta wystąpił do Rady Miejskiej w Bytomiu z wnioskiem o zmianę „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”. 24 kwietnia 2023 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła **uchwałę nr LXXVII/985/23 w sprawie przystąpienia do aktualizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”**, polegającej na uzupełnieniu dokumentu w zakresie zapisów załącznika nr 4 – Listy przedsięwzięć uzupełniających.

Nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych odbył się w okresie od 2 czerwca do 3 lipca 2023 roku. Wśród zaproponowanych przedsięwzięć znalazły się m.in. dotyczące remontów kamienic wspólnot, zagospodarowania terenów, jak również przedsięwzięcia wspierające rozwój infrastruktury społecznej – powstanie przedszkola, poradni zdrowia, rozbudowa hali sportowej do tenisa ziemnego, rewitalizacja zabytkowych budynków na cele społeczne i rekreacyjne. Część propozycji przedsięwzięć dotyczyła szeroko pojętej transformacji: m.in. budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych, instalacji OZE, budowy „zielonego kwartału”, transformacji terenów przemysłowych. Proponowane przedsięwzięcia wpisywały się w cele określone w „Gminnym Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”, „Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” oraz w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027. Z uwagi na fakt, że zmianie nie podlegały podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz nie zidentyfikowano konieczności zmiany uchwały w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, aktualizacji dokonano na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Zaktualizowany dokument został przyjęty **uchwałą nr LXXXIV/1059/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 września 2023 r. zmieniającą uchwałę nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”**. Aktualizacja polegała na dodaniu

w Załączniku nr 4 – do listy pozostałych nowych przedsięwzięć uzupełniających podstawowe przedsięwzięcia (określone w załączniku nr 2 do Gminnego Programu Rewitalizacji) - projektów o liczbie porządkowej od 128 do 191 oraz – do listy pozostałych nowych przedsięwzięć spoza obszaru rewitalizacji Bytomia oddziałujących na obszar rewitalizacji – projektów o liczbie porządkowej od 5 do 7. Załącznik uwzględnił również zmiany wprowadzone w poprzednich aktualizacjach. Dzięki aktualizacji dokumentu w oparciu o rekomendacje płynące z III Raportu monitoringowego możliwa będzie realizacja przedsięwzięć wpisujących się w kierunki działań wskazanych w dokumentach operacyjnych i planistycznych obowiązujących w perspektywie finansowej na lata 2021 -2027, takich jak: Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 czy Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

Gminny Program Rewitalizacji wyznacza cele i kierunki rewitalizacji Bytomia. Zawiera listę projektów, które uznano za kluczowe dla procesu rewitalizacji miasta oraz listy projektów uzupełniających. Stan realizacji projektów wpisanych do GPR na koniec 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Z uwagi na harmonogram opracowania i wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” przedsięwzięcia podstawowe oraz uzupełniające ujęte w dokumencie, w dużej mierze planowane były do realizacji w perspektywie programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Dokument był jednym z obligatoryjnych załączników do wniosków o dofinansowanie projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”. Spójność zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji oraz Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 stanowiła niezbędny warunek do uzyskania dofinansowania dla projektów zidentyfikowanych w trybie pozakonkursowym.

Statystyka zaprezentowana w poniższej tabeli obrazuje stan realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozwala ocenić stopień zaangażowania i wdrażania zaplanowanych projektów.

Tabela 1: Stan podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Stan realizacji projektów z listy podstawowej	grudzień 2023 r.
wniosek o dofinansowanie nie został złożony - beneficjent zrezygnował z realizacji projektu	43
wniosek o dofinansowanie został złożony	83 w tym
wnioski negatywnie ocenione	6
wnioski pozostawione bez rozpatrzenia	2
projekty w trakcie realizacji	0
projekty zakończone, w tym będące w trakcie rozliczenia	60
projekty, dla których odstąpiono od podpisania umowy lub realizacji	15
łącznie liczba projektów	126

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Pierwotnie w GPR na liście projektów podstawowych zapisanych było 127 przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednakże liczba projektów uległa zmniejszeniu i obecnie wynosi 126. Zmiana związana jest z faktem, iż beneficjent na etapie składania wniosku o dofinansowanie dokonał połączenia dwóch projektów pt.: Opiekunicy Bytom – utworzenie i funkcjonowanie Bytomskiego Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych (projekt nr 65) oraz Bezpieczny senior (projekt nr 66), składając ostatecznie jeden wniosek o dofinansowanie pn. „Bytom opiekunicy i bezpieczny dla seniorów”.

W stosunku do 2022 roku wnioskodawcy podtrzymali swoje decyzje o odstąpieniu od złożenia wniosków o dofinansowanie dla realizacji 43 projektów wpisanych na listę podstawową GPR. Łącznie złożone zostały 83 wnioski o dofinansowanie, spośród których 6 otrzymało ocenę negatywną, a 2 wnioski

o dofinansowanie pozostawione zostały bez rozpatrzenia. W 2023 roku dobiegła końca realizacja 60 dotychczas wdrażanych przedsięwzięć. W stosunku do 15 projektów odstąpiono od podpisania umowy o dofinansowanie lub ich realizacji.

W ramach systemu monitorowania „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” mierzony jest postęp w realizacji przedsięwzięć podstawowych oraz przedsięwzięć uzupełniających ujętych w Załączniku nr 4 do „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” – wyłącznie tych projektów, które zidentyfikowane zostały przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL na lata 2014-2020 w ramach procedury pozakonkursowej czyli specjalnej ścieżki wyboru projektów poświęconej Obszarowi Strategicznej Interwencji.

Informacje na temat stanu realizacji przedsięwzięć uzupełniających prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 2: Stan uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

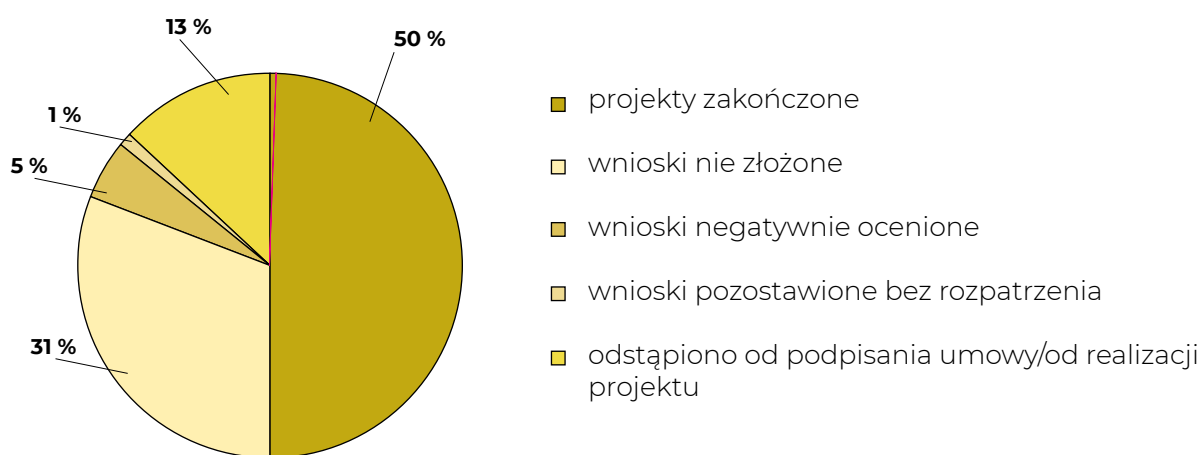
Stan realizacji projektów z listy uzupełniającej	grudzień 2023 r.
wniosek o dofinansowanie nie został złożony	2
wniosek o dofinansowanie został złożony	16 w tym
wnioski negatywnie ocenione	1
projekty w trakcie realizacji	0
projekty zakończone, w tym będące w trakcie rozliczenia	12
projekty, dla których odstąpiono od podpisania umowy lub realizacji	3
łącznie liczba projektów	18

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Spośród projektów uzupełniających zrezygnowano z realizacji dwóch tj.: Nowoczesny przykład mieszkalnictwa na przykładzie Domu dla Seniora w Bytomiu przy ul. Czarnieckiego 4 (wnioskodawca: NWR Silesia Aleksander Słota) oraz Nowoczesny model mieszkalnictwa wspomaganego w Bytomiu, Korfantego 10 (wnioskodawca: TSL Silesia Sp. z o.o.). W miejsce projektów, z realizacji których zrezygnowano, do identyfikacji przez Instytucję Zarządzającą złożono projekt Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Bytomiu Miechowicach pn. Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspoma-

na grudzień 2023 roku zrealizowano 17 projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych o wartości ok. 194,9 mln zł. W 2023 roku realizowane były przedsięwzięcia, których wnioskodawcą były Bytomskie Mieszkania, mające na celu rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych w Śródmieściu, Rozbarku i na Bobrku. Wdrożenie „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” umożliwiło realizację 7 projektów z powyższego zakresu o wartości ok. 42,6 mln zł.

Wykres 1: Udział projektów podstawowych i uzupełniających wg stanu ich realizacji na koniec 2023 roku w łącznej liczbie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

ganego dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu. Wnioskodawcy w roku sprawozdawczym odstąpili od realizacji następujących przedsięwzięć: Bezpieczna i przyjazna przestrzeń dla mieszkańców Śródmieścia Bytomia (Wrocławska, Kolejowa, Batorego); Zmiana sposobu użytkowania budynków przy ul. Wrocławskiej 6 oraz 6 A w Bytomiu z przeznaczeniem na żłobek i przedszkole (wnioskodawca: Centrala Obrotu Towarami Masowymi Daw - Bytom Tadeusz Bieniek) oraz Rewitalizacja przestrzeni publicznych na terenie Rozbarku i Śródmieścia w Bytomiu (wnioskodawca: Parafia Św. Jacka w Bytomiu).

Projekty ujęte w GPR, zarówno podstawowe jak i uzupełniające, były w głównej mierze finansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Pozostałymi źródłami finansowania były: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój oraz inne środki publiczne, w tym pochodzące z budżetu państwa.

Łącznie w całym okresie wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” według stanu

Spośród projektów zrealizowanych na koniec 2023 roku liczną grupę stanowiły projekty aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (10 projektów o wartości ok. 17,6 mln zł) oraz z zakresu rozwoju usług społecznych i zdrowotnych (8 projektów o wartości ok. 28 mln zł), ponadto projekty zmierzające do poprawy efektywności energetycznej w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej (9 projektów o wartości ok. 45,6 mln zł) oraz projekty z zakresu dziedzictwa kulturowego (6 projektów o wartości ok. 24,3 mln zł).

W grudniu 2023 roku zakończyła się realizacja wszystkich dotychczas wdrażanych 72 projektów, w tym 28 projektów o charakterze społecznym dofinansowanych ze środków EFS oraz 44 projektów o charakterze infrastrukturalnym dofinansowanych ze środków EFRR, Funduszu Spójności, a także budżetu państwa. Poniższa tabela przedstawia zrealizowane przedsięwzięcia z podziałem na źródła finansowania. Do końca 2023 roku zrealizowano projekty infrastrukturalne o łącznej wartości 375 010 425,20 zł oraz projekty społeczne o łącznej wartości 93 849 953,63 zł.

Tabela 3: Przedsięwzięcia z podziałem na źródła finansowania

		zrealizowane
RPO WSL	7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	4
RPO WSL	7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	1
RPO WSL	7.4.1 Outplacement – ZIT	1
RPO WSL	8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	1
RPO WSL	9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	10
RPO WSL	9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	8
RPO WSL	11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego	2
POWER	1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego	1
	łącznie	28
RPO WSL	4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI	8
RPO WSL	5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej – OSI	1
RPO WSL	5.3.2 Dziedzictwo kulturowe – OSI	6
RPO WSL	10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI	7
RPO WSL	10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI	16
POIIŚ	2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego	1
RPO WSL	10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT	1
RPO WSL	4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT	1
RPO WSL	12.2.1 Infrastruktura kształcenia zawodowego – ZIT	1
inne	budżet państwa/Bank Gospodarstwa Krajowego	2
	łącznie	44

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Działania rewitalizacyjne finansowane były z różnych środków – własnych i zewnętrznych, w szczególności unijnych. Głównym instrumentem wspierają-

cym finansowo proces rewitalizacji była przyznana w 2012 r. dla Bytomia jako miasta z licznymi problemami społecznymi, przestrzennymi, środowisko-

wymi - Obszaru Strategicznej Interwencji, specjalna pula wsparcia w wysokości 100 mln euro (tzw. środki OSI Bytom) na przedsięwzięcia obejmujące kompleksową rewitalizację miasta. Środki te stanowiły część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i wydatkowane mogły być jedynie w ramach wskazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego osi priorytetowych przy założeniu, że rewitalizacja fizyczna dotycząca przestrzeni miejskiej, powinna jedynie wspierać procesy przemian społecznych na obszarach, gdzie koncentracja problemów jest najwyższa. Dlatego też aż 45% środków przeznaczonych zostało na działania skierowane do społeczności lokalnej (tzw. projekty miękkie). Pozostała część środków wspierała działania inwestycyjne, pod warunkiem, że wynikały one bezpośrednio z potrzeb społecznych.

Projekty inwestycyjne w ramach OSI

Miasto Bytom mogło ubiegać się o wsparcie dla projektów inwestycyjnych ze środków unijnych z puli OSI Bytom tylko w ramach 5 wskazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego obszarów.

4 Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020. Lista uzupełniająca zaakceptowana została w 2021 r. i obejmowała 18 projektów.

Na koniec 2023 r. z listy pierwszej:

- 26 projektów zostało ukończonych,
- z realizacji 9 projektów zrezygnowano;

z listy drugiej:

- 12 projektów zostało ukończonych,
- z realizacji 6 projektów zrezygnowano.

Podsumowując, ze środków OSI Bytom zrealizowano 38 inwestycji na terenie miasta, których beneficjentami było miasto i jego jednostki, a także podmioty zewnętrzne – wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, parafie, uczelnia wyższa.

Z realizacji zaplanowanych pierwotnie w Gminnym Programie Rewitalizacji. Bytom 2020+ 9 projektów zrezygnowano ze względu na znaczny wzrost cen robót budowlanych, nierealnie zaplanowane koszty projektów oraz inne uwarunkowania w mieście, m.in. postawienie w stan upadłości Bytomsko-

Tabela 4: Zestawienie poddziałań, w których miasto mogło ubiegać się o dotacje z puli OSI Bytom wraz z przyznaną alokacją (w euro i zł)

Poddziałanie EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020	Alokacja z EFRR wg Urzędu Marszałkowskiego
4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej	7 500 000 euro 30 000 000 zł
5.3 Dziedzictwo kulturowe	5 000 000 euro 20 000 000 zł
5.4 Ochrona różnorodności biologicznej	637 500 euro 2 550 000 zł
10.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych	10 883 250 euro 43 533 000 zł
10.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	30 979 250 euro 123 917 000 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie alokacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

W trakcie perspektywy finansowej 2014-2020 miały miejsce dwa główne nabory projektów do OSI i ich identyfikacja (akceptacja do wsparcia) przez Instytucję Zarządzającą RPO WSL na lata 2014-2020 (tj. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego). Pierwotna lista podstawowych projektów inwestycyjnych do wsparcia w ramach OSI ustalona została z Instytucją Zarządzającą w 2017 roku. Obejmowała 35 projektów, które zostały wpisane do załącznika

-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej, w stan likwidacji Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o., rezygnacja Prokuratury Rejonowej z użytkowania budynku przy ul. Sądowej, konsekwencje środowiskowe związane z nielegalnym składowaniem odpadów. W przypadku projektów z listy dodatkowej jeden otrzymał negatywną ocenę merytoryczną, w przypadku pięciu pozostałych wnioskodawcy odstąpili od realizacji przedsięwzięć.

Tabela 5: Zestawienie projektów OSI EFRR z I i II naboru wraz ze stanem realizacji na koniec 2023 r.

Poddzia- łanie RPO WSL	Nazwa projektu	Podmiot nadzorujący	Stan realizacji na koniec 2023 r.
nabór I			
4.3.3	Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	Bytomskie Miesz- kania, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Byto- miu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	rezygnacja
4.3.3	Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicz- nego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastrono- miczno-Hotelarskich w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechanicz- no-Elektronicznych w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administra- cyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
4.3.3	Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjal- nych nr 3 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
5.3.2	Rewaloryzacja zespołu pałacowego Tiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Wydział Realizacji Inwestycji i Remon- tów, Gmina Bytom	zakończony
5.3.2	Renowacja zabytkowego kościoła św. Wojciecha w Byto- miu	Parafia Św. Wojcie- cha	rezygnacja
5.3.2	Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Św. Trójcy	zakończony
5.3.2	Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wnie- bowzięcia NMP w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
5.3.2	Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św. w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
5.3.2	Renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu	Parafia Św. Krzyża	rezygnacja
5.3.2	Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Parafia Św. Małgo- rzaty	zakończony

5.3.2	Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	zakończony
5.4.2	Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Program Terapii dla Młodzieży	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście, Rozbark)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	rezygnacja
10.2.3	Rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej (BARI)	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja części podobszaru nr 8 – Bytom Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	rezygnacja
10.3.4	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	zakończony
10.3.4	Remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1	Parafia Św. Trójcy	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. ks. Koziółka 3 w Bytomiu	Parafia WNMP	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	zakończony
10.3.4	Masz firmę masz lokal -Program Aktywizacji Lokali Użytkowych	Bytomsko- Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	rezygnacja

10.3.4	Rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	rezygnacja
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	zakończony
nabór II			
10.2.3	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8 Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	zakończony
10.2.3	Zmiana sposobu użytkowania zdegradowanego budynku przy ul. Batorego 2 w Bytomiu z przeznaczeniem na dom dla seniorów oraz osób z częściową niepełnosprawnością	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	rezygnacja
10.2.3	Nowoczesny przykład mieszkalnictwa na przykładzie Domu dla Seniora w Bytomiu przy ul. Czarnieckiego 4	NWR Silesia Aleksander Słota	rezygnacja
10.2.3	Nowoczesny model mieszkalnictwa wspomagane w Bytomiu – Korfantego 10	TSL Silesia Sp. z o.o.	rezygnacja
10.2.3	Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom	Parafia Św. Rodziny	zakończony
10.2.3	Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomagane dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bytomiu Miechowicach	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu - w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 19 – zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głęboka, Matejki, Katowicka	ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku	ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza	ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	zakończony
10.3.4	Rewitalizacja przestrzeni publicznych na terenie Rozbarku i Śródmieścia w Bytomia	Parafia Św. Jacka	rezygnacja
10.3.4	Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a	Klub Sportowy Skarpa Bytom	zakończony

10.3.4	Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2b	Klub Sportowy Skarpa Bytom	zakończony
10.3.4	Zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śródmieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwietniewskiego 11 - 15)	KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa	zakończony
10.3.4	Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	zakończony
10.3.4	Bezpieczna i przyjazna przestrzeń dla mieszkańców Śródmieścia Bytomia (Wrocławska, Kolejowa, Batorego)	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	rezygnacja
10.3.4	Zmiana sposobu użytkowania budynków przy ul. Wrocławskiej 6 oraz 6 A w Bytomiu z przeznaczeniem na żłobek i przedszkole	Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek	rezygnacja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziałów Urzędu Miejskiego i podmiotów z terenu miasta

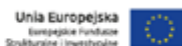
*uchwałą XXII/329/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z 16 grudnia 2019 r. z późn. zm. Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki oraz Miejski Zarząd Dróg i Mostów zostały połączone w jedną instytucję - Miejski Zarząd Dróg i Mostów, która obecnie realizuje/utrzymuje trwałość projektów zgłaszanych przez MZZiGK.

Poniższe zdjęcia prezentują przykładowe efekty realizacji projektów inwestycyjnych zrealizowanych

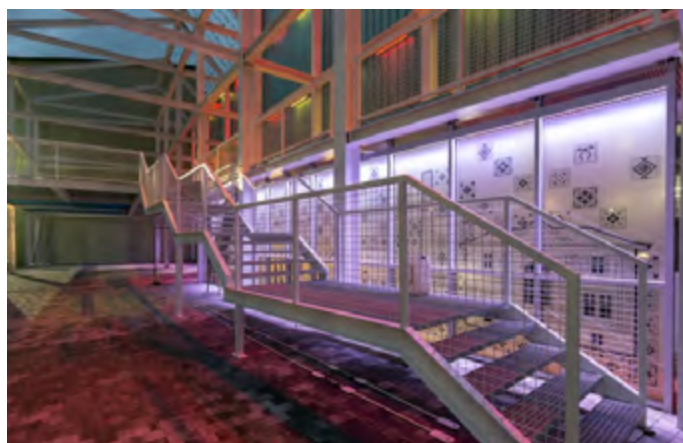
w 2023 r., wspartych ze środków unijnych w ramach OSI Bytom:

Rzeczpospolita
Polska

Zdjęcia 1-4: Zagospodarowanie terenów przy ul. Kwietniewskiego (zakończony w 2023 r. projekt KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie alokacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Zdjęcia 5-6: Zakończone w 2023 r. prace na terenie Kolonii Zgorzelec

Źródło: www.bytom.pl

Zdjęcia 7-12: Zakończenie prac rewitalizacyjnych i otwarcie ulicy Dworcowej

Źródło: www.bytom.pl

Zdjęcia 13-14: Zagospodarowanie przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w Bytomiu BobrkuŹródło: www.bytom.pl*Zdjęcia 15-18: Przykłady zakończonych w 2023 r. remontów i termomodernizacji kamienic w Śródmieściu Bytomia (ul. Staromiejska, Witczaka, Piłsudskiego, Katowicka)*Źródło: www.bytom.pl

Wysokość kosztów całkowitych oraz przyznane-go dofinansowania dla poszczególnych projektów OSI Bytom w trakcie ich realizacji ulegała zmianom spowodowanym wzrostem kosztów robót, rozstrzygnięciami postępowań w ramach zamówień publicznych, pojawianiem się niespodziewanych dodatkowych prac, a z drugiej strony występowaniem

oszczędności na podziałaniach RPO WSL na lata 2014-2020, które mogły być dodatkowo przyznane projektom. Ostateczne wartości projektów oraz przyznanego dofinansowania ze środków unijnych wykazać można dla projektów zakończonych i rozliczonych.

Tabela 6: Wartość kosztów całkowitych i dofinansowania dla zakończonych projektów inwestycyjnych OSI Bytom

Tytuł projektu	Beneficjent	Koszt całkowity (w zł)	Przyznane dofinansowanie ze środków UE (w zł)
Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	38 765 743,00	29 452 016,00
Termomodernizacja budynku Wydziału Zdrowia Publicznego w Bytomiu przy ul. Piekarskiej 18	Śląski Uniwersytet Medyczny	8 786 317,52	7 468 369,89
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	519 473,50	310 305,00
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 920 500,50	1 151 969,50
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 143 690,50	449 873,09
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 479 690,50	645 370,72
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 532 140,81	895 688,18
Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	1 629 674,50	1 089 918,36
Rewaloryzacja zespołu pałacowego Tiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	11 645 314,67	5 916 105,51
Remont budynku kościoła p.w. Świętej Trójcy w Bytomiu	Parafia Św. Trójcy	459 400,00	390 490,00
Prace renowacyjne przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP w Bytomiu	Parafia WNMP	733 128,83	545 789,16
Prace remontowe przy kościele filialnym p.w. Ducha Św. w Bytomiu	Parafia WNMP	364 948,18	257 658,04
Konserwacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu	Parafia Św. Małgorzaty	2 380 000,00	2 023 000,00

Renowacja budynku i pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów, Gmina Bytom	8 760 665,70	4 054 234,67
Uporządkowanie ruchu turystycznego na terenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Żabie Doły celem ochrony przyrody i bioróżnorodności oraz przystosowanie obszaru na cele edukacyjne i rekreacyjno - wypoczynkowe	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	2 747 625,00	1 990 448,05
Program Terapii dla Młodzieży	Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Gmina Bytom	1 018 608,61	864 795,34
Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, Gmina Bytom	3 038 182,27	2 501 036,17
Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej, Gmina Bytom	5 826 592,24	4 907 551,29
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście, Rozbark)	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	20 807 689,00	19 525 522,00
Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	40 604 458,00	35 072 517,00
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (obecnie Miejski Zarząd Dróg i Mostów), Gmina Bytom	11 204 669,86	9 523 969,38
Rewitalizacja starego domu katechetycznego przy ul. ks. Koziołka 3 w Bytomiu	Parafia WNMP	183 867,85	148 741,90
Rewitalizacja społeczna poprzez kulturę kościoła Św. Jacka w Bytomiu	Parafia Św. Jacka	8 399 000,00	7 139 150,00
Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	Bytomskie Centrum Kultury	8 554 861,16	5 791 907,62
Modernizacja obiektu UL na cele działalności społecznej bytomskich harcerzy	Związek Harcerstwa Polskiego	1 866 869,00	1 416 413,65
Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	33 309 950,00	27 264 224,00
Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8 Bobrek	Bytomskie Mieszkania, Gmina Bytom	10 120 406,00	8 993 525,00
Adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom	Parafia Św. Rodziny	1 505 863,81	1 279 984,24

Nowa przestrzeń dla bytomskich seniorów. Remont zabytkowego budynku ELIM na potrzeby mieszkalnictwa wspomagane dla osób starszych oraz zagospodarowanie terenu	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bytomiu Miechowicach	1 056 287,00	649 510,55
Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu - w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	7 668 983,60	7 285 534,42
Rewitalizacja podobszaru 19 – zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o	7 650 012,54	7 267 511,93
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głębocka, Matejki, Katowicka	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o	6 762 485,90	4 930 000,00
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o	30 558 382,84	22 134 459,97
Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza	ZBM -Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o	10 885 759,20	8 959 592,95
Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a	Klub Sportowy Skarpa Bytom	1 043 655,00	721 225,00
Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2b	Klub Sportowy Skarpa Bytom	6 620 735,80	4 472 275,00
Zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śródmieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwiatniewskiego 11 - 15)	KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa	10 277 993,42	9 764 093,75
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II	Miejski Zarząd Dróg i Mostów, Gmina Bytom	7 796 118,50	7 406 312,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie generatora projektów LSI (<https://lsi.slaskie.pl/#/login>) oraz mapy dotacji (<https://mapadotacji.gov.pl/>), stan na koniec 2023 r. (kwoty przy projektach będących w trakcie rozliczania nie są ostateczne i mogą ulec zmianie).

Szersze informacje o projektach dostępne są na mapie dotacji pod linkiem: <https://mapadotacji.gov.pl/>, na stronie miasta <https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/fundusze-europejskie>, a także na stronach poszczególnych beneficjentów.

Projekty nieinwestycyjne w ramach OSI

Spośród projektów nieinwestycyjnych dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wpisanych na listę przedsięwzięć podstawowych „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+” do końca 2023 roku zakończono realizację 18

przedsięwzięć, dla których beneficjentem było Miasto Bytom:

- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową – etap I;
- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową – etap II;
- Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych;
- Droga do aktywności zawodowej – Bytomianie na Start;
- Aktywizacja bytomskiej przedsiębiorczości;

- Szansa dla dziecka;
- Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I;
- Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja II;
- Lepszy start;
- Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych;
- Centrum Wsparcia Rodziny edycja I;
- Centrum Wsparcia Rodziny edycja II;
- S.O.S. Dla dzielnicy Bobrek – aktywizacja zawodowa i społeczna;
- Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekle psychicznie chorych – mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych;
- Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia;
- Aktywizacja osób pozostających bez pracy. Będę przedszkolakiem! - dodatkowe miejsca w Przedszkolu Miejskim nr 48 w Bytomiu;
- Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu.

Ponadto do końca 2023 roku zakończyła się realizacja projektów, których wnioskodawcami były podmioty zewnętrzne – programów aktywności lokalnej „Śródmieście”, „Godna Starość”, „Międzypokoleniowe Centrum Integracji”, „Aktywny Senior” i „Kolonja Zgorzelec” realizowanych przez Fundację INICJATYWA oraz projektów: „Podwórka bez przemocy – program z zakresu pedagogiki podwórkowej w rejonie Bobrka, Rozbarku i Śródmieścia” realizowanego przez Centrum Misji Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, „Świetlica Środowiskowa Rozbark dla Młodych” realizowanego przez Parafię Św. Jacka, „Bytomskie Centrum Aktywności Społecznej – działalność społeczna bytomskich harcerzy” realizowanego przez Hufiec ZHP w Bytomiu, „NHZ-Nowe horyzonty zawodowe” realizowanego przez RECON Consulting Sp. z o.o. oraz „Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorstw. Podmiotowy System Finansowania” realizowanego przez Centrum Szkoleniowo Doradcze Dr Kurnicki.

W Bytomiu w związku z prowadzonym procesem rewitalizacji powołany został Komitet Rewitalizacji Bytomia. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, do zadań Komitetu Rewitalizacji należy wspieranie działań Prezydenta Miasta w obszarach związanych z rewitalizacją, wyrażanie opinii i stanowisk. W trakcie roku członkowie komitetu opiniowali „III Raport Monitoringowy” z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ W związku z koniecznością aktualizacji Gminnego Programu Rewitaliza-

cji również w tym przypadku członkowie Komitetu Rewitalizacji omawiali przygotowany dokument, a w konsekwencji zaopiniowali pozytywnie gotowy projekt uchwały.

Dotychczasowy proces rewitalizacji Bytomia można śledzić na stronie www.bytomodnowa.pl.

Działania rewitalizacyjne nie kończą się wraz z zakończeniem perspektywy funduszy unijnych 2014-2020 (projekty z tej perspektywy mogły być realizowane do końca 2023 r.) – w okresie nowej perspektywy funduszy unijnych, tj. na lata 2021-2027 będą kontynuowane z wykorzystaniem nowych możliwości finansowych oraz w oparciu o ustawę o rewitalizacji z nowelizacją z 2023 r. (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 485 ze zmianami z 2023 r. poz. 28, 1688).

2.1.3 Przygotowanie do nowej perspektywy funduszy unijnych 2021-2027

W 2023 r. kontynuowano działania związane z przygotowaniem i pozyskaniem dofinansowania w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, który ma na celu wspieranie rozwoju terytorialnego i promowanie partnerskiego modelu współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego. Partnerstwa miast i otaczających je gmin oraz władze województw wspólnie ustaliły cele i wskazały inwestycje niezbędne do ich osiągnięcia. Środki na realizację zaplanowanych przedsięwzięć pochodzą z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL 2021-2027).

Obečna perspektywa finansowa Unii Europejskiej wystartowała z ponad dwuletnim opóźnieniem, gdyż dopiero w kwietniu 2023 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego podpisane zostało między marszałkiem województwa śląskiego a samorządowcami reprezentującymi Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (ZSC) porozumienie w sprawie przygotowania i realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w Subregionie Centralnym.

Zdjęcie 20: Podpisanie porozumienia dotyczącego realizacji ZIT w Subregionie Centralnym ulicy Dworcowej

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego obejmuje 81 jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład pięć podregionów – bytomskiego, gliwickiego, katowickiego, sosnowieckiego i tyskiego. Dzięki podpisanemu porozumieniu na realizację projektów inwestycyjnych do miast, gmin i powiatów zrzeszonych w ZSC trafi ok. 543 mln euro. Środki pochodzą będą z dwóch funduszy udostępnionych w ramach programu FE SL 2021-2027:

- 1) 292,8 mln euro to środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, służącego wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej, łagodzeniu dysproporcji w rozwoju europejskich regionów i zmniejszaniu braków w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji,
- 2) 250,2 mln euro zapewni Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, którego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Jednym z dokumentów warunkujących uzyskanie wsparcia przedsięwzięć w formule ZIT jest strategia rozwoju ponadlokalnego. W związku z tym w kwietniu 2023 r. Walne Zebranie Członków Związku przyjęło Strategię Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 roku oraz Listę projektów zintegrowanych realizujących cele powyższej strategii, planowanych do realizacji w ramach instrumentu ZIT. Obydwa dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, co dało członkom ZSC możliwość aplikowania o środki ZIT udostępnione w ramach programu FE SL 2021-2027.

W celu zapewnienia szerokiej partycypacji partnerów społecznych w procesie przygotowania i wdrażania strategii rozwoju Subregionu Centralnego w lutym 2023 r. powołano Radę Konsultacyjną, do której zadań należy m.in.: opiniowanie projektu strategii i jej zmian, udział w konsultacjach społecznych oraz w procesie monitorowania postępów wdrażania strategii. W 2023 r. Rada Konsultacyjna pozytywnie zaopiniowała m.in.:

- projekt Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r. oraz uchwały w sprawie przyjęcia i zmian listy projektów zintegrowanych planowanych do realizacji w ramach instrumentu ZIT realizujących cele strategii rozwoju Subregionu Centralnego,
- projekt uchwały Zarządu Związku w sprawie określenia trybu i zasad udzielania rekomendacji dla projektów planowanych do realizacji w ramach naborów ZIT programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Bytom w Radzie reprezentuje Prezes KS SKARPA BYTOM Pan Dobromir Bujak, stąd też jedno z posiedzeń Rady odbyło się w bytomskim centrum wspinaczkowym, które zrealizowane zostało w poprzednim okresie programowania UE w ramach projektu dofinansowanego ze środków ZIT pn. „Uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja zespołu dawnej kopalni Rozbark wpisanej do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju Centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej” w ramach poddziałania 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Zdjęcia 21-22: Posiedzenie Rady Konsultacyjnej w centrum wspinaczkowym w Bytomiu

Źródło: www.subregioncentralny.pl

Wdrożeniu przyjętej strategii rozwoju Subregionu Centralnego, kreowaniu polityki rozwoju na jego obszarze oraz animowaniu i koordynowaniu realizacji projektów wynikających ze strategii służyć będzie projekt pn. „Rozwój ZIT - wzmacnianie potencjału jednostek samorządowych w Subregionie Centralnym Województwa Śląskiego”, dla którego ZSC pozyskał dofinansowanie w wysokości ok. 14 mln zł. Działania projektowe skupiać się będą m.in. na wzmacnianiu potencjału jednostek w subregionie, poprawie koordynacji działań rozwojowych i jakości projektów realizujących cele strategii, współpracy i zwiększeniu podaży projektów sieciowych, zintegrowanych i partnerskich. Projekt realizowany będzie do końca 2029 r.

Związek otrzymał także ponad 6 mln zł dofinansowania dla projektu pn. „Szkolenie kadr jednostek samorządowych na terenie Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego - etap 1”. Celem realizowanego w latach 2024-2025 projektu jest nabycie, uzupełnienie oraz podniesienie kompetencji, kwalifikacji i umiejętności pracowników gminnych i powiatowych jednostek samorządu terytorialnego Subregionu Centralnego, ich jednostek organizacyjnych oraz pracowników Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM). W ramach projektu realizowane będą kursy, szkolenia i studia podyplomowe. Na podstawie dokonanych przez Członków Związku zgłoszeń opracowana została lista planowanych do realizacji w ramach instrumentu ZIT przedsięwzięć realizujących cele strategii. Powstała ona w oparciu o dane zamieszczone w elektronicznej platformie identyfikacji projektów, prowadzonej przez biuro ZSC. Na koniec grudnia 2023 r. na Liście projektów zintegrowanych planowanych do realizacji w ramach instrumentu ZIT realizujących cele Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 roku wpisanych było 19 bytomskich inwestycji, w tym:

- 10 projektów planowanych do realizacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu regionalnego FE SL 2021-2027, które dotyczą poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, ochrony przyrody i bioróżnorodności, zrównoważonej mobilności miejskiej, regionalnych tras rowerowych oraz zwiększenia roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym;

- 8 projektów planowanych do realizacji ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu regionalnego FE SL 2021-2027, które dotyczą poprawy infrastruktury kształcenia zawodowego, rekultywacji na cele środowiskowe terenów przemysłowych, zdewastowanych i zdegradowanych, budowy infrastruktury służącej do produkcji i magazynowania energii z odnawialnych źródeł, poprawy stosunków wodnych na obszarze oddziaływania kopalń oraz ponownego wykorzystania terenów przemysłowych na cele rozwojowe regionu;
- 1 projekt planowany do realizacji ze środków programu krajowego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) dotyczący budowy centrów przesiadkowych na terenie miasta w rejonie węzłowych przystanków komunikacji publicznej – inwestycja znalazła się również na Wykazie projektów zidentyfikowanych do programu FEnIKS, które uprawnione są do ubiegania się o dofinansowanie w naborze niekonkurencyjnym (projekty zostały zidentyfikowane przez Instytucję Zarządzającą programem).

W 2023 r. dla ZIT Subregionu Centralnego ogłoszono trzy nabory wniosków. Pierwszy nabór ogłoszony został w lipcu i dotyczył realizacji projektów mających na celu podniesienie jakości kształcenia zawodowego poprzez przebudowę, budowę lub remont sal do praktycznej nauki zawodu i stworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej (działanie FESL10.14). Miasto złożyło w nim wniosek o dofinansowanie projektu dotyczącego zwiększenia kompetencji i podniesienia jakości kształcenia zawodowego uczniów poprzez modernizację i wyposażenie pracowni w bytomskich szkołach.

Dwa pozostałe nabory dotyczyły pozyskania dofinansowania dla projektów mających na celu rozwój infrastruktury opartej o odnawialne źródła energii. Nabór wniosków zakończy się w kwietniu 2024 r. Miasto planuje złożyć wniosek o dofinansowanie projektu polegającego na udzielaniu grantów mieszkańcom na zakup, dostawę i montaż instalacji OZE wytwarzających energię ciepłą i elektryczną na potrzeby socjalno-bytowe, natomiast spółki miejskie będą aplikowały o środki na:

- wykonanie prac związanych z wymianą kotłów opalanych paliwem węglowym na instalacje OZE oparte o pompy ciepła i instalacje fotowoltaiczne w budynkach przy ul. Huty Julia 12B, ul. Ostatniej 1a, ul. Ostatniej 2 a, b, c, d, ul. Świętochłowickiej 15 ul. Świętochłowickiej 17 (PEC Sp. z o.o.),
- budowę farm fotowoltaicznych na dwóch oczyszczalniach ścieków i na przepompowni ścieków (BPK Sp. z o.o.).

W czerwcu 2023 r. zakończono kompleksową termomodernizację budynku Urzędu Miejskiego, w którym mieści się sala sesyjna oraz kancelaria Rady Miejskiej. Inwestycja zrealizowana została dzięki pozyskanym przez miasto w poprzedniej perspektywie finansowej UE środkom ZIT, udostępnionym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.

W nieremontowanej od lat przybudówce do zabytkowego gmachu Urzędu Miejskiego nie tylko ocieplono ściany oraz wymieniono okna i drzwi, ale także zmodernizowano system grzewczy i wymieniono oświetlenie na energooszczędne. Oprócz elewacji, wyremontowano również schody wejściowe od strony ul. Chrzanowskiego i wykonano wyjście ewakuacyjne na wypadek pożaru.

Realizacja projektu miała na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynku Rady Miejskiej. Dzięki inwestycji nastąpił spadek zapotrzebowania na energię cieplną, a koszty utrzymania budynku i emisja zanieczyszczeń do środowiska uległy zmniejszeniu.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł ponad 2,17 mln zł, z czego ok. 1,64 mln zł wyniosło dofinansowanie ze środków unijnych.

2.1.4 Transformacja górnicza

Transformacja energetyczna jest kluczowym elementem fundamentalnych zmian w gospodarce europejskiej znanych jako Sprawiedliwa Transformacja, polegająca na odchodzeniu od wydobycia i zużycia węgla z uwzględnieniem potrzeb i obaw społeczności zamieszkujących regiony węglowe. Dla Bytomia oznacza ona ogromne wyzwania, których skalę obrazuje złożoność i różnorodność działań niezbędnych do realizacji dla powodzenia procesu transformacji. Dywersyfikacja struktury gospodarczej miasta możliwa będzie dzięki równoczesnej interwencji podejmowanej w zakresie infrastruktury, technologii, przestrzeni czy szeroko rozumianej jakości środowiska miejskiego poprzez m.in. ożywienie terenów poprzemysłowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego, rozwój innowacyjności zielonych technologii, niwelowanie skutków działalności górniczej, poprawę efektywności energetycznej budynków, zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwój technologii przetwarzania odpadów czy poprawę jakości środowiska miejskiego. Bytom jest jednym z miast, które będzie starać się o pozyskanie środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Trans-

Zdjęcia 23-27: Budynek Rady Miejskiej przed i po termomodernizacji

formacji na realizację przedsięwzięć mających złagodzić skutki społeczno-gospodarcze transformacji terenów pogórnich i poprzemysłowych w mieście.

W 2023 roku trwały prace nad identyfikacją przedsięwzięć planowanych do realizacji w perspektywie finansowanej na lata 2021 - 2027. Złożono wnioszek o dofinansowanie projektu partnerskiego pn. „Frela, Bajtel, Karlus, Dziadek – pokoleniowy spadek. Program międzypokoleniowej transformacji i lokalnej integracji”, który zakłada realizację programu aktywności lokalnej, mającego na celu wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców poprzez realizację działań integrujących lokalną społeczność, budujących tożsamość oraz wzmacniających proces sprawiedliwej transformacji. Liderem projektu jest Fundacja „Inicjatywa”, partnerem Miasto Bytom.

W ramach aktualizacji Kontraktu Programowego dla Województwa Śląskiego Zarząd Województwa zidentyfikował przedsięwzięcie strategiczne pn. „Akcelerator biznesowy KSENON – budowa centrum kreatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości w Bytomiu”, którego wnioskodawcą jest Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA.

W Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” kluczowym procesem związanym ze zmianą strategiczną miasta jest transformacja. Przyjęto założenie iż, transformacja Bytomia to proces ponownego odkrywania, uaktywniania oraz ekonomicznego i społecznego wykorzystywania dziedzictwa kulturowego, zaszczepiania innowacji w działalnościach tradycyjnych oraz kreowania nowych rozwiązań społecznych i ekonomicznych, tworzenie nowych wartości integrujących dziedzictwo miasta z innowacjami oraz przekładania tych wartości na silną pozycję miasta w otoczeniu.

W modelu transformacji wynikającym ze Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+” do podstawowych narzędzi procesu transformacji, ze względu na jej złożony i wielowymiarowy charakter, zaliczono projekty transformacyjne miasta oraz inne projekty podejmowane w oparciu o zapisy dokumentów operacyjnych miasta w szczególności: strategii rozwiązywania problemów społecznych, programu ochrony środowiska oraz programu ograniczenia niskiej emisji. Identyfikacji powyższych przedsięwzięć dokonano w Programie Operacyjnym dotyczącym transformacji w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym będącym elementem Bytomskiego Programu Operacyjnego.

Współpraca na forum krajowym

Regionalna Rada ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego

W 2019 r. Zarząd Województwa powołał Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim, któremu przewodniczył marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski. Członkiem Zespołu Regionalnego został Zastępca Prezydenta Bytomia – Michał Bieda. Zespół miał charakter opiniotwórczo-konsultacyjny i współpracował z władzami regionalnymi nad planowaniem działań w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. W kwietniu 2023 r. zespół przekształcony został w Regionalną Radę ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego, w której reprezentowane są strony: rządowa, samorządowa, związkowa, biznesowa, naukowa, ekspercka i pozarządowa. Rada w 2023 roku kontynuowała prace podjęte przez zespół w zakresie m.in. wysokości i przeznaczenia środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, ogłoszonych i planowanych naborów, przedsięwzięć priorytetowych, a przede wszystkim uwarunkowań prawnych, technicznych, organizacyjnych i finansowych procesu transformacji.

Członkostwo w Stowarzyszeniu Gmin Górniczych w Polsce

W 2023 roku Miasto kontynuowało działania na rzecz łagodzenia skutków transformacji oraz pogłębiało relacje z partnerami w celu osiągnięcia założeń Europejskiego Zielonego Ładu, w tym w ramach działalności na forum Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce - podmiotu zrzeszającego jednostki samorządu terytorialnego, w których prowadzona była w przeszłości lub jest obecnie intensywna działalność górnicza.

Współpraca na forum międzynarodowym

W dniu 24 stycznia 2023 roku w Bytomiu odbyła się wizyta studyjna interesariuszy z Ukrainy w ramach projektu pn. „Wsparcie zmian strukturalnych w regionach górniczych Ukrainy”, którego realizatorem był Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. Uczestnicy wizyty wymieniali się swoimi doświadczeniami dotyczącymi zarządzania transformacją, w tym zagospodarowania terenów poprzemysłowych. Podczas dyskusji zastępca prezydenta Bytomia p. Michał Bieda mówił m.in. o wyzwaniach, jakie stoją przed Bytomiem w związku ze sprawiedliwą transformacją, o zrealizowanych i planowanych projektach, programie rewitalizacji oraz transformacji z perspektywy miejskiej, regionalnej i społecznej.

2.2 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.2.1 Planowanie przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego w 2023 roku podjęto następujące działania:

1. Uchwalone zostały następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – etap II – część zachodnia, przyjęty uchwałą nr LXXIX/996/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 maja 2023 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego poz. 4824 z dnia 7 czerwca 2023 r.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Łużyckiej w Bytomiu, przyjęty uchwałą nr LXXX/1009/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 czerwca 2023 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego poz. 5506 z dnia 10 lipca 2023 r.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Orzegowskiej w Bytomiu, przyjęty uchwałą nr LXXXIV/1058/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 września 2023 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego poz. 7337 z dnia 3 października 2023 r.

2. Uchwalone zostały następujące zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom”, przyjętego uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r., z późn. zm.:

- zmiana „Studium” dla 32 obszarów, w celu dostosowania jego zapisów do aktualnych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych miasta, w szczególności w zakresie wyznaczenia obszarów, na których możliwe będzie rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW – uchwała nr LXXVI/968/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 marca 2023 r.
- zmiana „Studium”, w celu dostosowania jego zapisów do aktualnych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych miasta, w tym wyznaczenie – na północ od ul. Siemianowickiej – nowych terenów inwestycyjnych wraz z dopuszczeniem możliwości rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW – uchwała nr LXXX/1008/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 czerwca 2023 r.
- zmiana „Studium” dla 8 obszarów, w celu dostosowania jego zapisów do aktualnych uwarunkowań

i potrzeb rozwojowych miasta – uchwała nr LXXXVI/1078/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 listopada 2023 r.

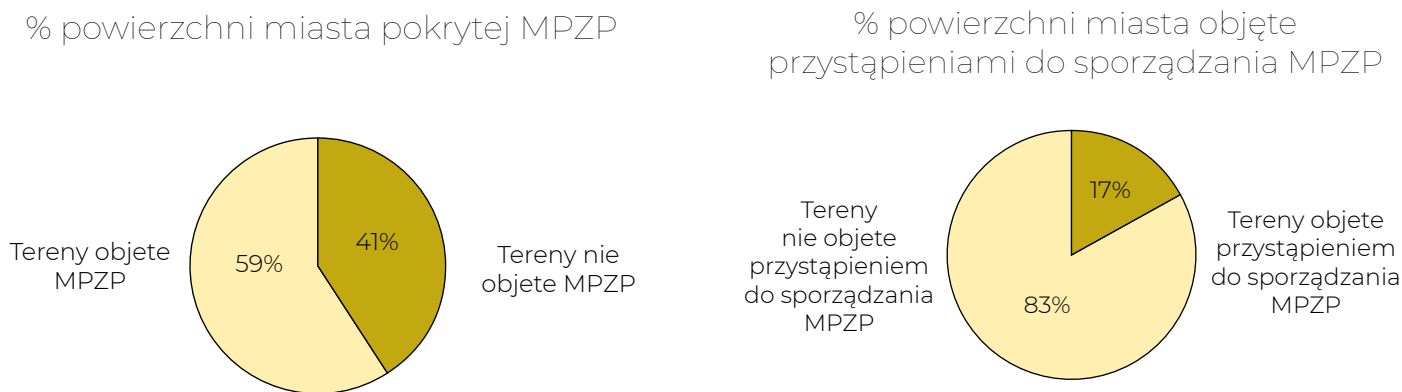
3. Kontynuowano procedury planistyczne dotyczące następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/119/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej i wschodniej części Miechowic w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LX/773/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 kwietnia 2022 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ul. Zabrzeńskiej w Bytomiu, zwanego planem „Szombierki-Północ” – na podstawie uchwały nr LX/774/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 kwietnia 2022 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – na podstawie uchwały nr LXXII/916/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2022 r.:
- etap I – sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Brzezińskiej,
- etap II – sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu dla terenu Karbia,
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – część 2 – na podstawie uchwały nr LXXII/916/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2022 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu (etap II) – na podstawie uchwały nr XXIX/425/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 czerwca 2020 r.

4. Przystąpiono do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Magdaleny w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXXIII/1043/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 sierpnia 2023 r.

W dniu 31 grudnia 2023 r. 4 104,5 ha (to jest 59,1% powierzchni miasta) objęte było obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania, natomiast

Wykresy 2 i 3: Pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2021 r.

Źródło: dane Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu

1 200,2 ha (to jest 17,3% powierzchni miasta) objęte było przystąpieniami do sporządzania planów. Ponadto, dnia 30 stycznia 2023 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr LXXII/931/23 w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Bytomiu (tzw. uchwałę krajobrazową), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Woj. Śląskiego poz. 1101 z dnia 7 lutego 2023 r. Regulacje te mają stworzyć szansę na skuteczniejszą walkę z chaosem reklamowym, którego konsekwencją jest postępująca deprecjacja przestrzeni publicznej, zwłaszcza jej wizualnych walorów.

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej

W 2023 r. w Wydziale Geodezji zrealizowano następujące przedsięwzięcia związane z szeroko rozumianą informatyzacją i optymalizacją pracy jednostki oraz dostosowaniem utrzymywanych przez nią systemów do wymogów obowiązującego prawa:

- Digitalizacja części materiałów archiwalnych stanowiących podstawy wpisów w bazie danych ewidencji gruntów i budynków miasta Bytomia. W ramach realizacji zadania przetworzono do postaci cyfrowej ponad 70 tys. dokumentów, znajdujących się w archiwum Urzędu. Dzięki temu przedsięwzięciu uzyskano łatwy i bezpośredni dostęp do archiwalnych dowodów zmian w ewidencji gruntów i budynków. Implementacja zadania znacznie usprawniła procesy w Wydziale, umożliwiając sprawną obsługę zapytań dotyczących ustalania własności, regulacji stanów prawnych oraz uzupełniania brakujących atrybutów w bazie danych EGİB. Te zmiany przyczyniły się do efektywniejszej pracy, eliminując konieczność wielokrotnego przeszukiwania archiwum Urzędu w celu uzyskania potrzebnej dokumentacji.
- Dostosowanie geodezyjnych baz danych EGİB (ewidencji gruntów i budynków), RCN (rejestr

cen nieruchomości), GESUT (geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu), BDOT500 (bazy danych obiektów topograficznych) i BDSOG (baza danych szczegółowych osnów geodezyjnych) prowadzonych w systemie GEO-INFO do formatu baz zgodnego z przepisami z 2021 r. Przedmiotowe przepisy prawa spowodowały konieczność przeprowadzenia modyfikacji funkcjonującego systemu geodezyjnego w zakresie dostosowania ww. baz danych do nowych pojęciowych modeli danych UML oraz nowych schematów aplikacyjnych XSD dla formatu wymiany danych GML. Realizacja przedsięwzięcia przyniosła następujące korzyści: dostosowała strukturę ww. baz danych oraz systemu geodezyjnego do obowiązujących przepisów prawa; umożliwiła przeprowadzanie dostosowania usług sieciowych w celu publikacji i udostępniania danych; umożliwiła udostępnianie danych zewnętrznym podmiotom w formacie GML o strukturze zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa.

- Uruchomienie usługi WMS/WFS dla obiektów z baz GEO-INFO z wykorzystaniem silnika bazy PostgreSQL. Realizacja przedsięwzięcia umożliwiła uruchomienie usług przeglądania (WMS) oraz pobierania (WFS) danych w pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Dzięki usłudze przeglądania każda osoba w dowolnym czasie może uzyskać wgląd w dane geodezyjne takie, jak: działki, budynki, użytki i kontury klasyfikacyjne użytków gruntowych, sieci i urządzenia uzbrojenia terenu, obiekty topograficzne. Natomiast dzięki usłudze pobierania każda osoba w dowolnym czasie może pozyskać cyfrowe dane geometryczne takie, jak: działki, budynki bądź punkty osnowy geodezyjnej. Dodatkowo dzięki wykorzystaniu udostępnionych przez miasto usług na bieżąco aktualizowane są krajowe systemy informacji przestrzennej: Geoportal.gov.pl, Zintegrowany System Informacji o Nieruchomościach (ZSIN).

Zdjęcie 28 Usługi WMS/WFS

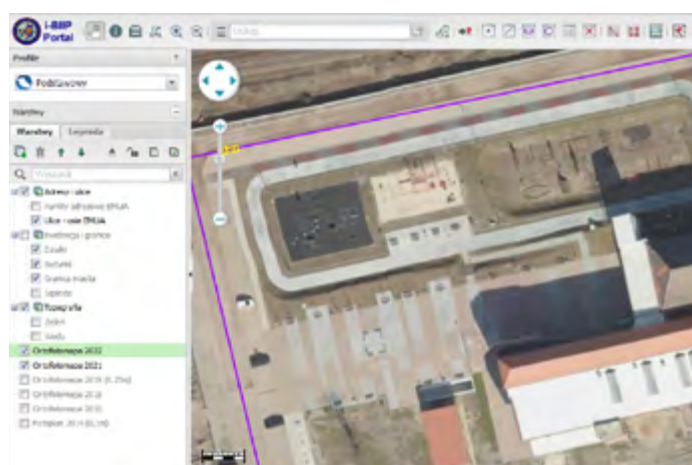

Źródło: zasoby BIIP

Dodatkowo w 2023 r. zrealizowano następujące działania związane z rozwijaniem i zwiększaniem funkcjonalności Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej:

- Zaimplementowanie w aplikacji podglądu mapy GPT oraz planie miasta nowej ortofotomapy 2022 oraz danych wysokościowych. Nowa ortofotomapa została pozyskana z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Publikacja przedmiotowego opracowania w ww. aplikacjach mapowych wymagała uprzedniego przetworzenia. Każdy arkusz ortofotomapy musiał zostać przekonwertowany do odpowiedniej postaci umożliwiającej jego zasilenie w systemie WIIP. Nowa ortofotomapa jest wysokiej rozdzielczości o rozmiarze piksela w terenie 0,05 m. Aktualność danych przypada na dzień 24.03.2022 r., właśnie w tym dniu były wykonywane nad Bytomiem zdjęcia lotnicze, z których powstały gotowe

Zdjęcie 29 Plan miasta – ortofotomapa 2023

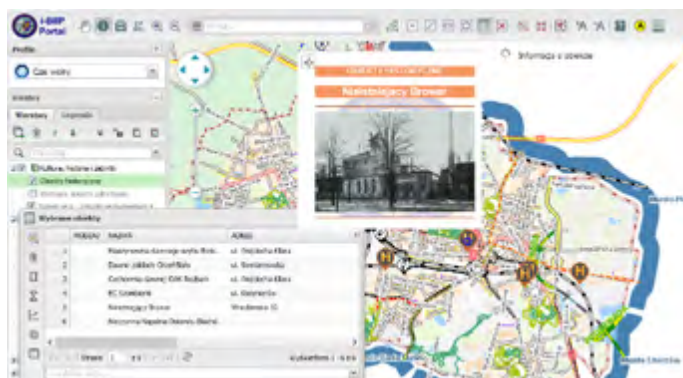

Źródło: zasoby BIIP

dane.

- Z inicjatywy Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji w serwisie mapowym WIIP i Plan Miasta została stworzona warstwa „Obiekty historyczne”. W nowej warstwie znajdują się ważne obiekty histo-

Zdjęcie 30 Plan miasta – warstwa mapowa „Obiekty historyczne”

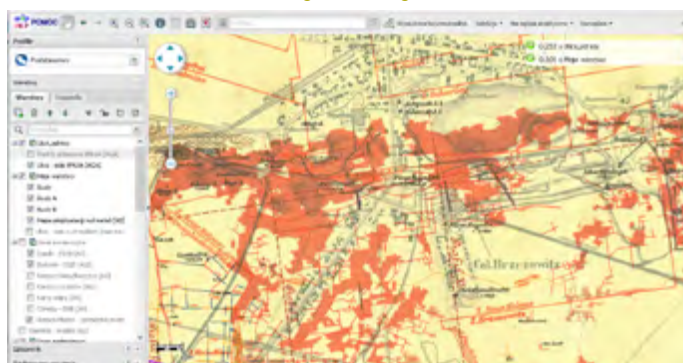

Źródło: zasoby BIIP

ryczne a ich lista jest na bieżąco aktualizowana.

- Zaimplementowanie w systemie WIIP na prośbę Wydziału Inżynierii Środowiska warstw rastrowych z archiwalnymi mapami eksploatacji rudnej. Działanie polegało na utworzeniu 4 warstw rastrowych, („Rudy”, „Rudy A”, „Rudy B”, „Orzeł Biały”) stanowiących kompletną treść mapy archiwalnej eksploatacji rudnej. Przedmiotowe dane poszerzają zakres informacji przestrzennej w zakresie prowadzonej

Zdjęcie 31 Plan miasta – warstwa mapowa „Obiekty historyczne”

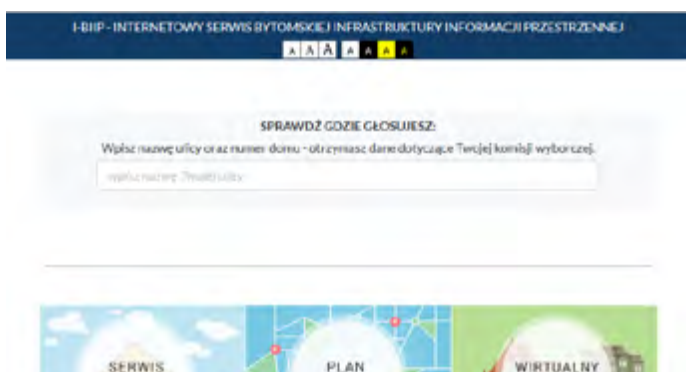

Źródło: zasoby BIIP

eksploatacji górniczej na terenie Bytomia.

- Pomoc w przygotowaniu wyborów 2023. Wsparcie polegało na weryfikacji danych dotyczących przynależności adresów do właściwych komisji oraz obwodów wyborczych. W ramach zadania wdrożono również w serwisie i-BIIP wyszukiwarkę wyborczą

Zdjęcie 32 Wyszukiwarka wyborcza „Sprawdź gdzie głosujesz”

Źródło: zasoby BIIP

„Sprawdź gdzie głosujesz”.

Ponadto w ciągu roku realizowane są w sposób ciągły następujące zadania:

- Realizacja szkoleń z obsługi aplikacji wchodzących w skład BIIP dla jednostek i instytucji miejskich.
- Aktualizowanie na bieżąco warstw: wspólnot mieszkaniowych, bezpieczeństwa miasta, zdarzeń drogowych oraz budynków z planami gdzie dla ponad 160 budynków dodano linki ze schematami kondygnacji.
- Opracowanie i weryfikacja map oraz warstw ma-

powych dotyczących ofert inwestycyjnych.

Stała współpraca z Wydziałem Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referatem Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy w zakresie ofert inwestycyjnych jak i aktualizacji danych dotyczących rewitalizacji, a w szczególności wskaźników realizacji celów GPR.

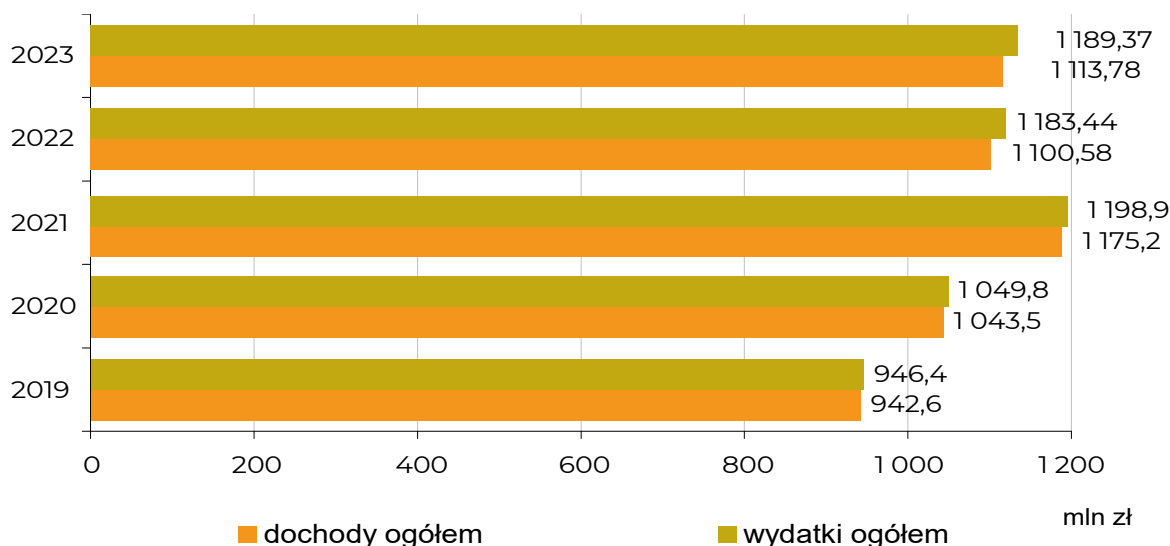
- Wykonanie map koniecznych do aktualizacji katalogu ofert inwestycyjnych.

2.3 FINANSE MIASTA

Uchwałą nr LXXII/912/22 z dnia 19 grudnia 2022 r. Rada Miejska w Bytomiu uchwaliła budżet miasta Bytomia na 2023 rok, a uchwałą nr LXXII/911/22 wieloletnią prognozę finansową miasta Bytomia na lata 2023-2046 (WPF).

W 2023 roku wpływy budżetu miasta wyniosły łącznie 1 222 072 036 zł, z czego dochody stanowiły 91,1%, i były niższe o 1,3% od wykonanych w roku poprzednim.

Wykres 4: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Dochody budżetu miasta w 2023 roku wykonano w kwocie 1 113 778 481 zł, wydatki w kwocie 1 189 373 947 zł, co dało deficyt budżetu na poziomie 75 595 466 zł.

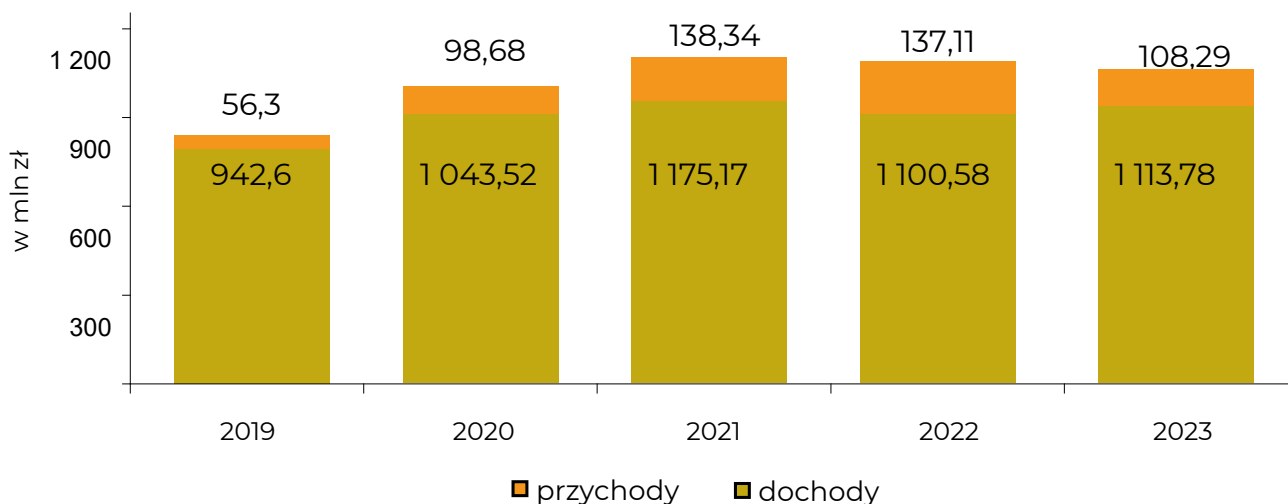
2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta

Budżet miasta po stronie wpływów kształtują dochody uzyskiwane przez miasto i jego jednostki budżetowe oraz przychody, czyli wyemitowane w danym roku obligacje, zaciągnięte kredyty i pożyczki, a także nadwyżka budżetowa z lat poprzednich.

Przychody 2023 roku w łącznej kwocie 108 293 555 zł zrealizowano z tytułu:

- kredytu długoterminowego zaciągniętego w PKO Banku Polskim SA w kwocie 50 000 000 zł,
- emisji obligacji komunalnych w kwocie 25 000 000 zł,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywa-

Wykres 5: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2019-2023

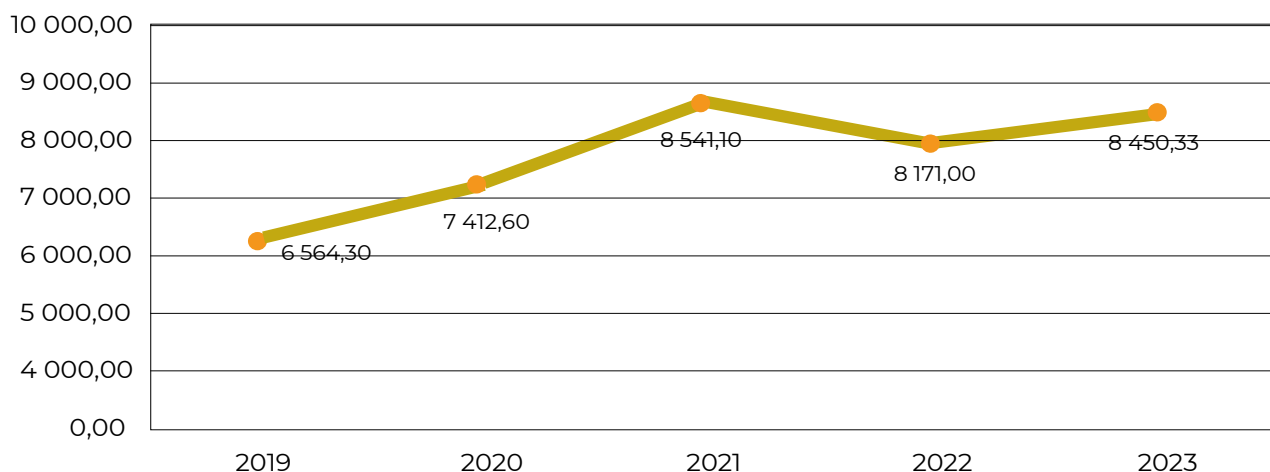

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

nia budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 24 767 108 zł,
- rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt 2 uofp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 8 526 447 zł.
W przeliczeniu na 1-go mieszkańca dochody mia-

sta w 2023 roku wyniosły 8 450,33 zł i były wyższe o 279,35 zł, tj. o 3,4% w porównaniu do roku 2022 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom prowadzonym przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 131 803 osoby).

Wykres 6: Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Poniżej przedstawiono podstawowe źródła dochodów w podziale na zadania (w mln zł):

Tabela 7: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Dochody i przychody ogółem:	998,95	1 142,20	1 313,51	1 237,69	1 222,07
1. Dochody ogółem, w tym:	942,62	1 043,52	1 175,17	1 100,58	1 113,78
- dochody zadań gminy:	739,27	821,78	949,69	859,79	870,60
• dochody zadań własnych	558,56	608,91	743,06	689,36	800,66
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	180,31	212,48	206,38	170,15	69,59
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,10	0,24	0,05	0,12	0,12
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,30	0,15	0,20	0,16	0,23
- dochody zadań powiatu:	203,34	221,74	225,48	240,79	243,18
• dochody zadań własnych	171,96	189,95	202,47	213,96	222,98
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	30,47	31,13	22,10	25,44	18,96
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,34	0,14	0,33	0,81	0,46
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,56	0,52	0,58	0,58	0,78
2. Przychody	56,34	98,68	138,34	137,11	108,29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Porównując strukturę dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju zadań w latach 2022-2023, zauważyć można zmniejszenie dochodów otrzymanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez gminę i powiat.

transferowe z budżetu państwa (subwencje, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych) stanowiły 50,8% ogółu dochodów.

Wprowadzone w ostatnich latach zmiany legislacyjne

Tabela 8: Struktura dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe, uzyskanych w 2023 roku

Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2023 [zł]	Wykonanie na 31.12.2023 [zł]	Realizacja planu [%]
DOCHODY OGÓŁEM	1 200 393 504	1 113 778 481	92,8
1. Dochody bieżące, w tym:	1 023 425 662	1 004 995 910	98,2
dochody własne razem z udziałami w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	504 637 335	490 070 585	97,1
– udziały PIT	170 115 916	170 115 916	100,0
– udziały CIT	12 291 697	12 291 697	100,0
subwencje z budżetu państwa	383 787 313	383 787 312	100,0
dotacje celowe na zadania bieżące	130 642 027	126 674 789	97,0
środki unijne i inne zagraniczne na zadania bieżące	4 358 987	4 463 223	102,4
2. Dochody majątkowe, w tym:	176 967 842	108 782 572	61,5
dochody z majątku gminy i powiatu	24 845 880	25 123 424	101,1
dotacje na inwestycje	39 477 109	28 573 938	72,4
środki unijne i inne zagraniczne na inwestycje	112 644 853	55 085 210	48,9

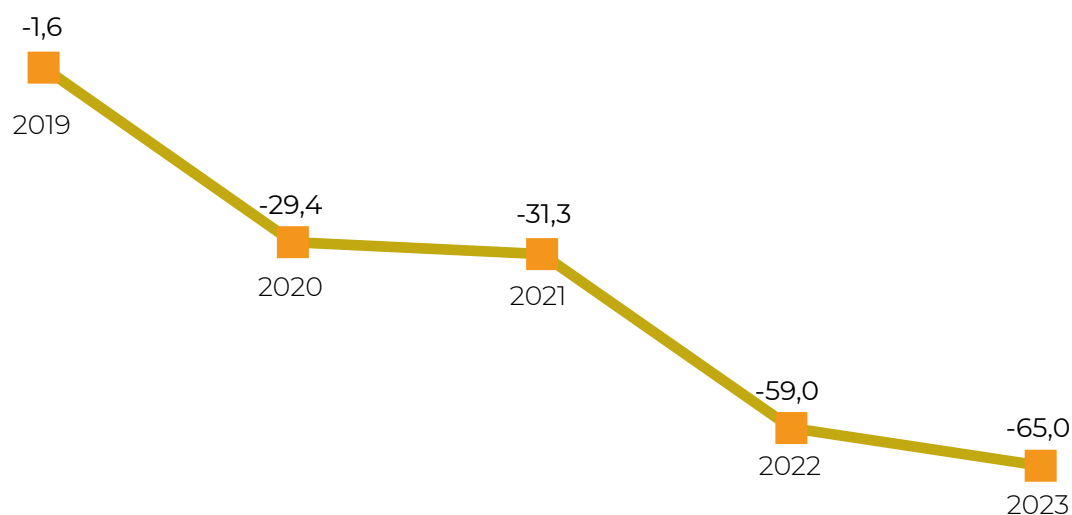
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W tabeli powyżej przedstawiono strukturę uzyskanych w 2023 roku dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe – pochodzące ze sprzedaży majątku i dotacji uzyskanych na inwestycje.

W strukturze dochodów za 2023 rok tzw. dochody

spowodowały znaczne ograniczenie możliwości pozyskiwania przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Poniższy wykres obrazuje szacowany ubytek w dochodach miasta w latach 2019-2023.

Wykres 7: w dochodach miasta na skutek zmian podatkowych w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta

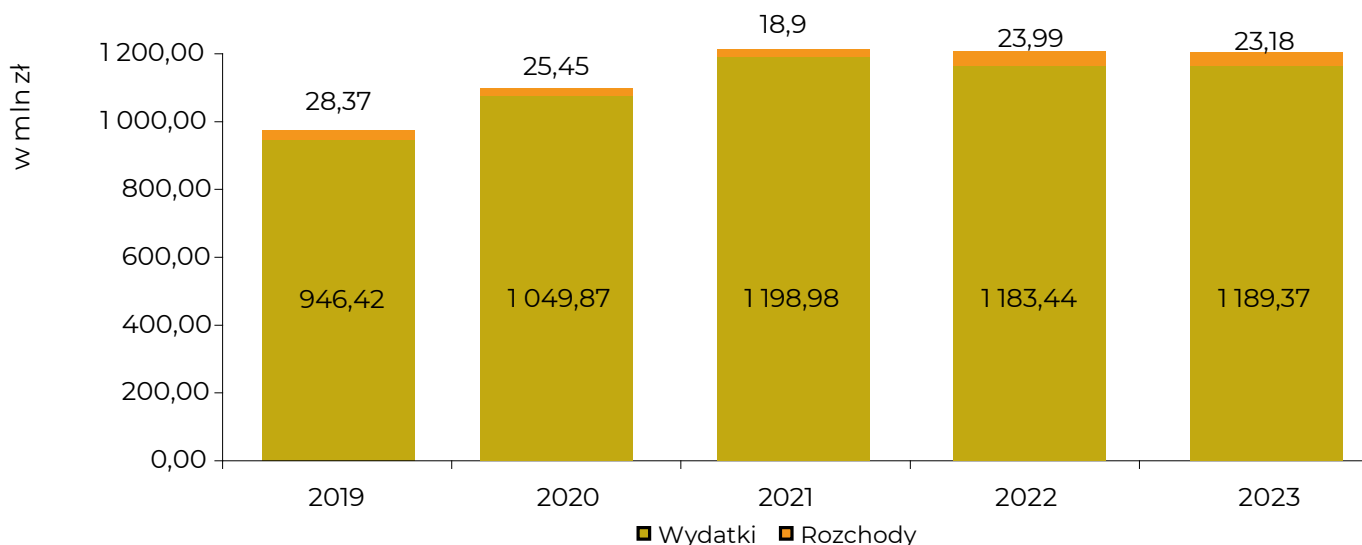
Budżet po stronie wydatkowej kształtują wydatki związane z realizacją zadań miasta oraz utrzymaniem miejskich jednostek budżetowych oraz rozchody, tj. spłaty zaciągniętych w latach wcześniejszych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji itp. W 2023 roku wydatki i rozchody budżetu miasta wyniosły ogółem 1 212 554 921 zł i były o 0,4% wyższe w odniesieniu do roku poprzedniego.

Udział rozchodów w strukturze wydatków wynika z konieczności spłaty uprzednio zaciągniętych kredy-

tów, pożyczek i obligacji. W 2022 roku udział rozchodów wyniósł 2,0%, natomiast w 2023 osiągnął wartość 1,9%.

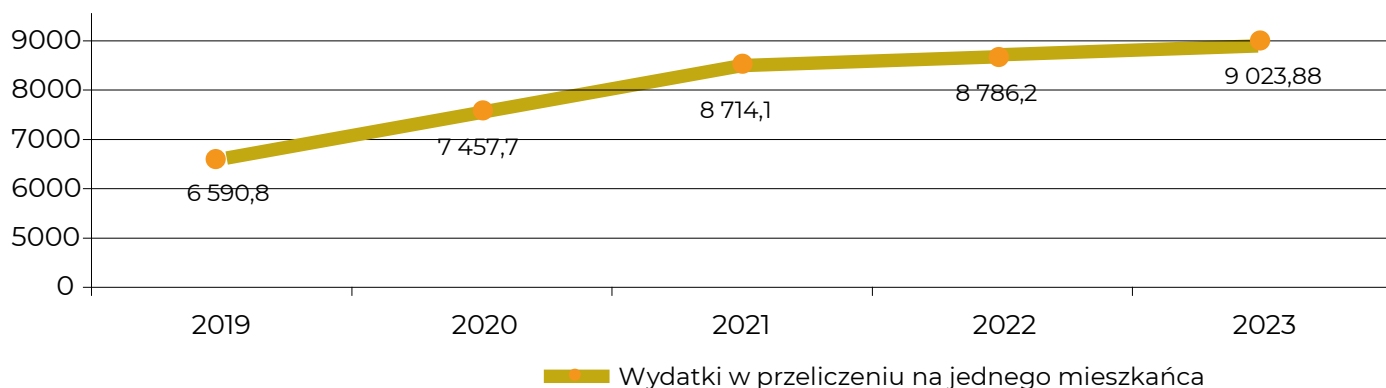
W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia wydatki miasta wyniosły 9 023,88 zł i były wyższe o 237,72 zł, tj. 2,7% w porównaniu do roku 2022 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom prowadzonym przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 131 803 osoby).

Wykres 8: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2019–2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 9: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzajów zadań.

Tabela 9: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Wydatki i rozchody ogółem:	974,80	1 075,32	1 217,87	1 207,43	1 212,55
1. Wydatki ogółem, w tym:	946,42	1 049,87	1 198,98	1 183,44	1 189,37
– wydatki zadań gminy:	739,60	826,64	961,41	948,41	937,42
▪ wydatki na zadania własne	559,18	613,92	754,98	778,15	867,72
▪ wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	180,31	212,48	206,38	170,14	69,57

▪ wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,11	0,24	0,05	0,12	0,12
– wydatki zadań powiatu:	206,82	223,23	237,57	235,03	251,96
▪ wydatki na zadania własne	173,04	189,10	212,66	206,40	229,59
▪ wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	30,47	31,11	21,85	25,16	18,78
▪ wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,34	0,14	0,34	0,81	0,45
▪ wydatki na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	2,97	2,88	2,72	2,66	3,14
2. Rozchody	28,38	25,45	18,89	23,99	23,18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

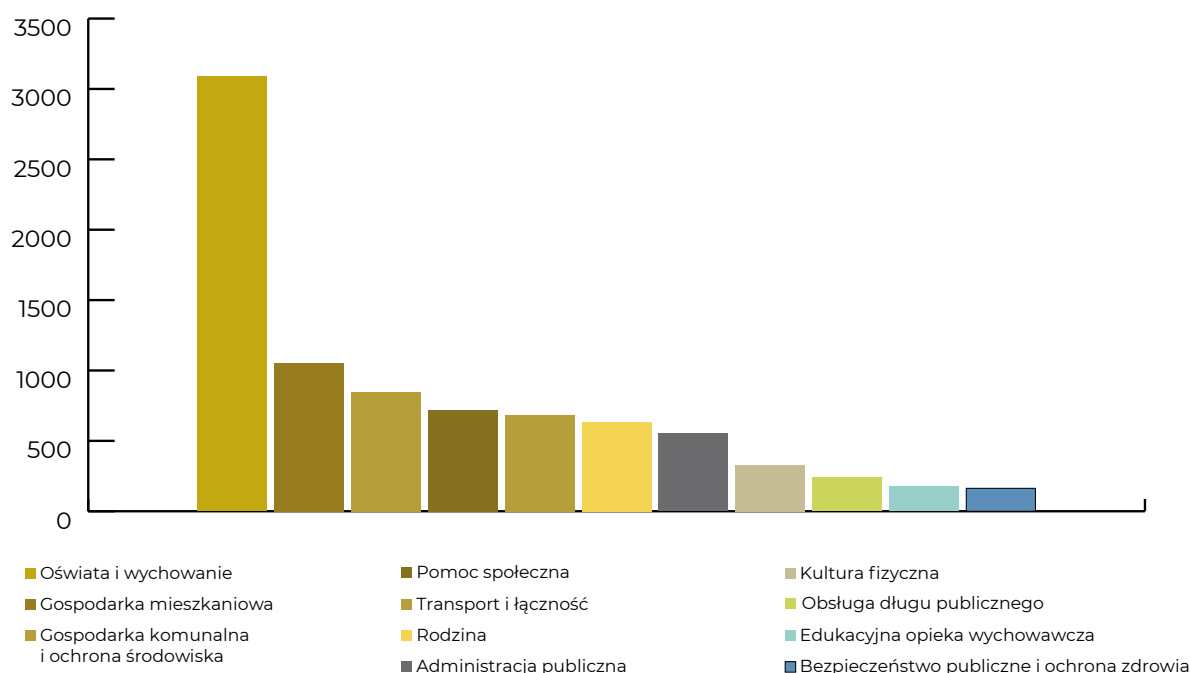
W tabeli poniżej przedstawiono strukturę wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej.

Tabela 10: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	Udział w wydatkach ogółem
Oświata i wychowanie	415 776 370	35,0
Gospodarka mieszkaniowa	142 013 701	11,9
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	114 231 131	9,6
Pomoc społeczna	97 013 147	8,2
Transport i łączność	91 891 959	7,7
Rodzina	85 516 638	7,2
Administracja publiczna	74 194 018	6,2
Kultura fizyczna	44 363 895	3,7
Obsługa długu publicznego	32 170 870	2,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	23 742 463	2,0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	22 011 695	1,9
Ochrona zdrowia	14 106 560	1,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12 608 472	1,1
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	12 318 536	1,0
Działalność usługowa	2 135 539	0,2
Informatyka	1 698 235	0,1
Różne rozliczenia	1 348 848	0,1
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	771 458	0,1
Pozostałe	1 460 412	0,1
RAZEM	1 189 373 947	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

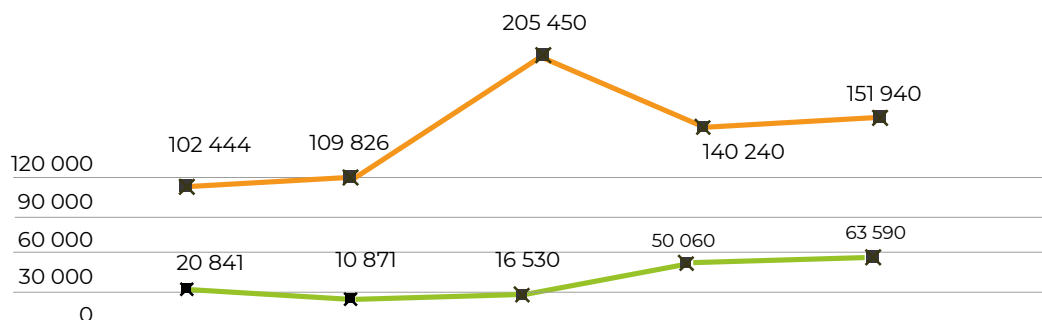
Wykres 10: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2023 roku zrealizowano inwestycje w kwocie 151 935 519 zł, stanowiącej 12,8% ogółu wydatków.

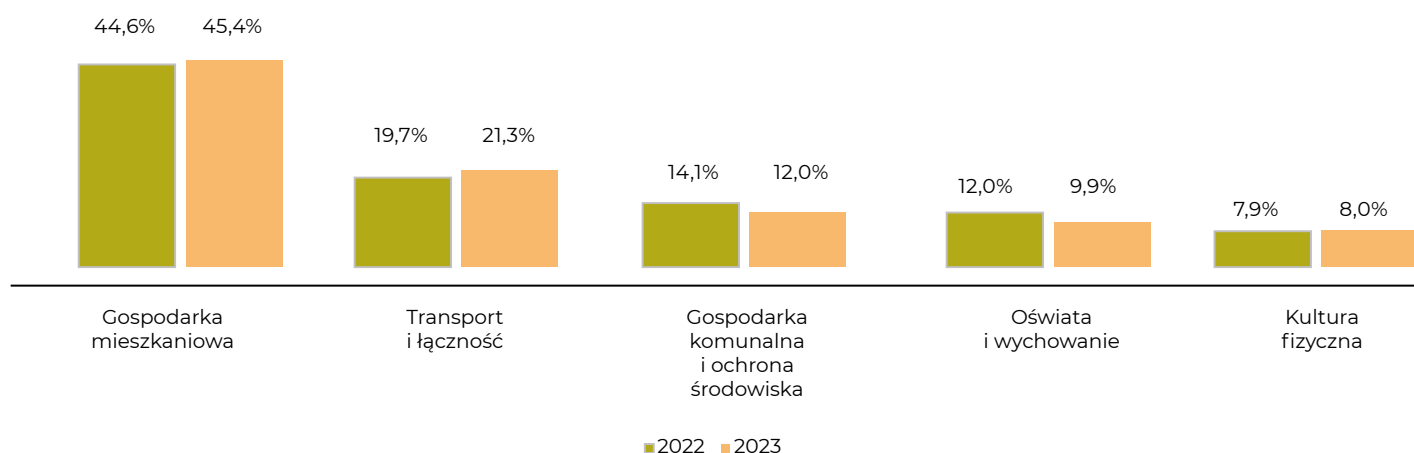
Wykres 11: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2019 – 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Poniżej przedstawiono strukturę wydatków majątkowych budżetu miasta wg wybranych działów klasyfikacji budżetowej.

Wykres 12: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta wg wybranych działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W porównaniu do roku poprzedniego można zaobserwować wzrost wydatków przeznaczonych na realizację zadań remontowych: w roku 2022 – 22 372 262 zł, a w 2023 – 29 691 647 zł. Główne wydatki na działalność remontową w 2023 roku dotyczyły zadań realizowanych w ramach działów klasyfikacji budżetowej:

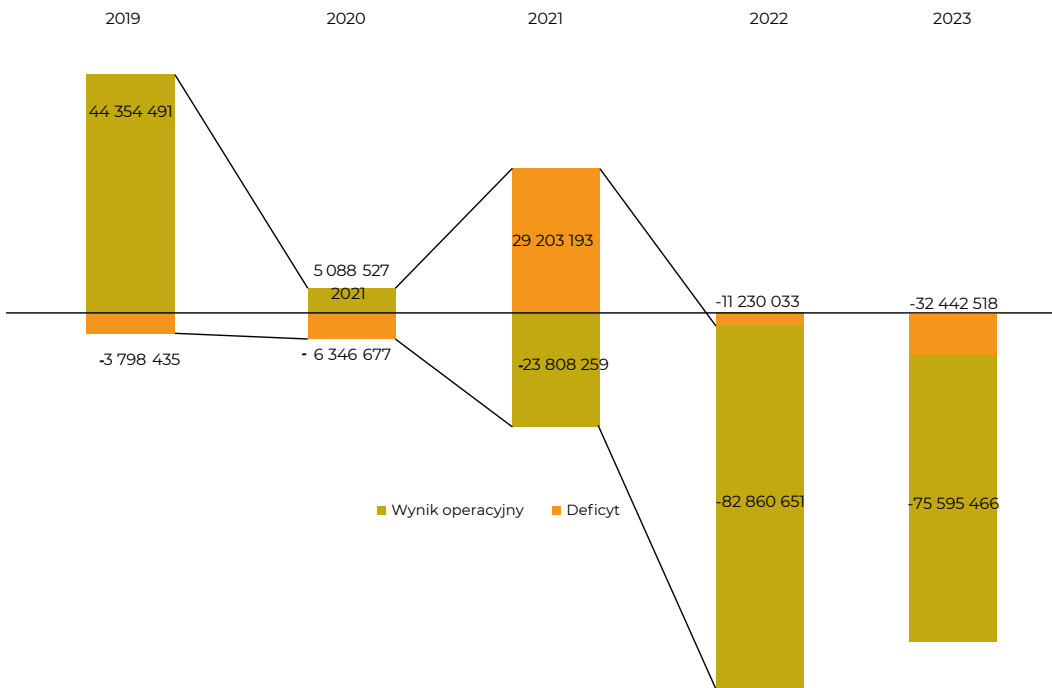
- Transport i łączność – 10 551 110 zł,
- Gospodarka mieszkaniowa – 9 378 920 zł,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 5 503 883 zł,
- Oświata i wychowanie – 2 626 835 zł.

Powyższe dane kształtują wynik finansowy, czyli różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi. W minionym roku dochody bieżące zrealizowano w kwocie 1 004 995 910 zł, wydatki bieżące wyniosły 1 037 438 428 zł, co dało deficyt operacyjny na poziomie 32 442 518 zł.

w 2023 r.), z czego w 2023 r. wpłynęło 8 765 318,38 zł, a pozostałe środki przekazywane będą w kolejnych latach. Były to dotacje z następujących programów:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 2 925 221,10 zł,
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach programu Interreg w kwocie 257 763,00 zł,
- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 2 799 924,24 zł,
- Europejskiego Funduszu Społecznego + (EFS+) w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 w kwocie 10 011 163,25 zł,
- innych programów (Erasmus+, Life, Horyzont 2020)

Wykres 13: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne

W 2023 r. Gmina Bytom pozyskała środki unijne w łącznej kwocie 17 958 175,82 zł (umowy zawarte

w kwocie 1 964 104,23 zł.

Tabela 11: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2023 r. w rozbiciu na źródła finansowania

źródło finansowania	wartość projektów (w zł)	Wysokość dofinansowania (w zł)	środki z dofinansowania otrzymane w 2023 r.	liczba projektów
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFRR)	2 979 529,35	2 925 221,10	0,00	1
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)	3 049 273,78	2 799 924,24	2 589 386,49	7
Interreg (EFRR)	322 204,00	257 763,00	0,00	1
FESL 2021-2027 (EFS)	10 011 163,25	10 011 163,25	5 058 995,20	1
inne programy unijne (Erasmus+, Life, Horyzont 2020)	2 137 867,39	1 964 104,23	1 116 936,69	10
Razem:	22 111 306,61	18 386 842,12	5 388 752,59	20

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa. (stan na koniec 2023 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2023 r.

Tabela 12: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2023 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	całkowita kwota dofinansowania (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2023 r. (w zł)	okres realizacji	stan realizacji projektu	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI – nabory zakończone		0,00	0,00	0,00			
EFRR OSI		0,00	0,00	0,00			
EFS OSI		0,00	0,00	0,00			
projekty w ramach ZIT – nabory zakończone		0,00	0,00	0,00			
EFRR ZIT		0,00	0,00	0,00			
EFS ZIT		0,00	0,00	0,00			
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		18 500 037,77	17 958 175,82	8 765 318,38			
Fundusz Spójności		0,00	0,00	0,00			
EFRR konkursy/ pozakonkursowe		3 301 733,35	3 182 984,10	0,00			
Lokale o charakterze socjalnym dedykowane obywatelom Ukrainy	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.5 Rozwój mieszkalnictwo o charakterze socjalnym w celu zapewnienia tymczasowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy	2 979 529,35	2 925 221,10	0,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Mieszkania
Projekt Climate - 4-Cast	EFRR w ramach Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, Priorytet 3 Społeczeństwa neutralne dla klimatu, cel szczegółowy 3.2 Transformacja energetyczna	322 204,00	257 763,00	0,00	2024-2026	podpisanie umowy i rozpoczęcie projektu 2024 r.	Wydział Inżynierii Środowiska
EFS konkursy/ pozakonkursowe		13 060 437,03	12 811 087,49	7 648 381,69			

Poprawa ergonomii stanowiska pracy oraz zminimalizowanie zdrowotnych czynników ryzyka na stanowiskach pracy w Urzędzie Miejskim w Bytomiu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.3.2 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej	506 250,00	430 312,50	430 312,50	2023	rzeczowa realizacja zakończona, w trakcie rozliczania	Wydział Administracyjny
Poprawa ergonomii pracy pracowników BPK Sp. z o.o. - Etap II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.3.2 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej	309 562,50	263 128,12	263 128,12	2023	projekt zakończony	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Poprawa ergonomii pracy pracowników BPK Sp. z o.o.	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.3.2 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej	392 135,06	333 314,80	333 314,80	2023	projekt zakończony	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Poprawa ergonomii pracy i szkolenia profilaktyczne dla pracowników Bytomskich Mieszkań zagrożonych chorobami układu ruchu i oczu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.3.2 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej	437 741,22	369 583,82	369 583,82	2023	projekt zakończony	Bytomskie Mieszkania
Usługi społeczne na rzecz ograniczania skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - część I	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.10 usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – tryb nadzwyczajny	529 000,00	529 000,00	449 650,00	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Polityki Społecznej

Usługi społeczne na rzecz ograniczania skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - część II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.10 usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – tryb nadzwyczajny	390 000,00	390 000,00	331 500,00	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Polityki Społecznej
Usługi społeczne na rzecz ograniczania skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - część III	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.10 usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – tryb nadzwyczajny	484 585,00	484 585,00	411 897,25	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Polityki Społecznej
Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu	EFS+ w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Działanie 05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP	10 011 163,25	10 011 163,25	5 058 995,20	2023-2024	w trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pracy
inne		2 137 867,39	1 964 104,23	1 116 936,69			
EUCF - wsparcie transformacji energetycznej miasta	Program HORYZONT 2020	277 800,00	264 600,00	78 120,00	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Inżynierii Środowiska
Śląskie. Przywracamy błękit. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Program LIFE działanie C1 System Wsparcia Doradczego (Ekodoradca) i E2 lokalne działania informacyjne i edukacyjne	369 807,00	351 300,00	0,00	2022-2027	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Aktywni i szczęśliwi	Erasmus +	76 397,39	76 397,39	61 117,96	2023-2024	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Specjalnych nr 3

Projekt 2023-1-PL01-KA121-VET-00013 6317	Erasmus + Akcja: Mobilność edukacyjna osób	254 847,00	192 586,82	192 586,82	2023-2024	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Doświadczenie zawodowe szansą na dobry start i rozwój kariery zawodowej	Erasmus + Akcja: Kształcenie i szkolenie zawodowe	211 100,00	211 100,00	160 000,69	2023-2024	podpisano umowę, realizacja 2024 r.	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
Akredytowane projekty na rzecz mobilności uczniów i kadry w edukacji szkolnej	Erasmus +	78 358,00	78 358,00	40 546,22	2023-2024	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna
Projekt 2023-1-PL01-KA121-VET-000124 288 na rzecz mobilności osób uczących się i kadry w sektorze kształcenia i szkolenia zawodowego	Erasmus +	225 560,00	225 560,00	225 560,00	2023-2024	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
Zagraniczne staże zawodowe	Erasmus + Akcja: Mobilność edukacyjna osób	271 861,00	205 197,02	0,00	2022-2023	projekt zakończony, w trakcie rozliczania	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Together We Win (Razem wygramy)	Erasmus +	56 524,00	43 392,00	43 392,00	2022-2024	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Projekt 2023-1-PL01-KA121-VET-0000 53606 na rzecz mobilności osób uczących się i kadry w sektorze kształcenia i szkolenia zawodowego	Erasmus +	315 613,00	315 613,00	315 613,00	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4

RAZEM		18 500 037,77	17 958 175,82	8 765 318,38			
w tym:							
	OSI EFRR	0,00	0,00	0,00			
	OSI EFS	0,00	0,00	0,00			
	OSI razem	0,00	0,00	0,00			
	ZIT EFRR	0,00	0,00	0,00			
	ZIT EFS	0,00	0,00	0,00			
	ZIT razem	0,00	0,00	0,00			
	RPO WSL 2014-2020 (EFRR)	2 979 529,35	2 925 221,10	0,00			
	RPO WSL 2014-2020 (EFS)	3 049 273,78	2 799 924,24	2 589 386,49			
	PO IiS 2014-2020 (Fundusz Spójności)	0,00	0,00	0,00			
	PO WER 2014-2020 (EFS)	0,00	0,00	0,00			
	PO Polska Cyfrowa 2014-2020 (EFRR)	0,00	0,00	0,00			
	Interreg (EFRR)	322 204,00	257 763,00	0,00			
	FESL 2021-2027 (EFS+)	10 011 163,25	10 011 163,25	5 058 995,20			
	FESL 2021-2027 (EFRR)	0,00	0,00	0,00			
	inne programy unijne (wszystkie)	2 137 867,39	1 964 104,23	1 116 936,69			
	inne programy unijne (Erasmus+)	1 490 260,39	1 348 204,23	1 038 816,69			

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2023 r.)

W 2023 r. realizowane były też projekty, na które dofinansowanie ze środków unijnych uzyskano w latach wcześniejszych. Łączna wartość tych projektów

to 295 237 364,09 zł przy łącznym pozyskanym dofinansowaniu w kwocie 221 228 345,30 zł, z czego w 2022 r. wpłynęło 71 884 714,97 zł.

Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2023 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	całkowita kwota dofinansowania (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2023 r. (w zł)	okres realizacji	stan realizacji projektu	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		221 496 716,35	184 482 010,72	66 379 076,60			
EFRR		214 929 988,58	178 291 215,85	66 246 076,60			
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	7 796 118,50	7 406 312,58	4 410 111,43	2021-2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu - w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	7 668 983,60	7 285 534,42	0,00	2021-2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Rewitalizacja podobszaru 19 - zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	7 650 012,54	7 267 511,93	6 255 640,30	2019-2023	projekt zakończony	ZBM-TBS Sp. z o.o.
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głębocka, Matejki, Katowicka	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	6 762 485,90	4 930 000,00	806 858,44	2020-2023	projekt zakończony	ZBM-TBS Sp. z o.o.
Rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	30 558 382,84	22 134 459,97	4 789 326,78	2021-2023	projekt zakończony	ZBM-TBS Sp. z o.o.
Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	10 885 759,20	8 959 592,95	1 509 548,83	2021-2023	projekt zakończony	ZBM-TBS Sp. z o.o.

Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 - Bytom Śródmieście, Rozbark	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	40 604 458,00	35 072 517,00	12 534 424,71	2018-2023	zakończona część kwalifikowana, prace niekwalifikowane na ukończeniu	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	33 309 950,00	27 264 224,00	5 687 291,14	2018-2023	zakończona część kwalifikowana	Bytomskie Mieszkania
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagającego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	20 807 689,00	19 525 522,00	16 281 127,50	2018-2023	projekt zakończony	Bytomskie Mieszkania
Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	38 765 743,00	29 452 016,00	8 466 863,68	2018-2024	zakończona część kwalifikowana	Bytomskie Mieszkania
Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu - podobszar 8 Bobrek	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagającego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	10 120 406,00	8 993 525,00	5 504 883,79	2021-2023	projekt zakończony	Bytomskie Mieszkania
EFS		6 566 727,77	6 190 794,87	133 000,00			

Podmiotowy System Finansowania dla przedsiębiorstw OSI	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa (podano kwoty dla Bytomia)	1 102 000,00	1 102 000,00	133 000,00	2018-2023	projekt zakończony	Lider: Centrum Szkoleniowo-Doradcze Dr Kurnicki Spółka Komandytowa, Partner: Powiatowy Urząd Pracy
Centrum Wsparcia Rodziny - edycja II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - OSI	5 156 184,77	4 795 251,84	0,00	2021-2023	projekt zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Szansa dla dziecka (adaptacja społeczna i zawodowa wychowanków pieczy zastępczej)	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - OSI	308 543,00	293 543,03	0,00	2019-2023	projekt zakończony	Wydział Polityki Społecznej/ Dom Dziecka nr 1
projekty w ramach ZIT		24 515 440,61	3 651 759,62	3 255 194,54			
EFRR		24 346 861,61	3 483 180,62	3 255 194,54			
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu przy ul. Parkowej 2 - Rada Miejska	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	21 717 660,61	1 646 886,43	1 441 760,01	2018-2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu, ul. Olejniczaka 22 - Urząd Stanu Cywilnego	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	819 201,00	510 518,50	488 516,86	2017-2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Termomodernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 przy Placu Klasztor-nym w Bytomiu	EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT/konkurs	1 810 000,00	1 325 775,69	1 324 917,67	2020-2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
EFS		168 579,00	168 579,00	0,00			
NHZ - Nowe horyzonty zawodowe	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 7.4.1 Outplacement - ZIT (podano kwoty dla Bytomia)	168 579,00	168 579,00	0,00	2018-2023	projekt zakończony	Lider: RECON Consulting Sp. z o.o. Partner: Powiatowy Urząd Pracy
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		49 225 207,13	33 094 574,96	2 250 443,83			
Fundusz Spójności		32 772 104,44	17 652 719,00	1 457 204,99			
Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom	Fundusz Spójności w ramach POIiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.1 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim	5 228 291,00	2 617 879,00	495 850,49	2019-2023	projekt zakończony	Bytomskie Mieszkania
Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021	Fundusz Spójności w ramach POIiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	7 211 127,16	4 396 030,00	2 422,50	2020-2023	Zakończony, w trakcie końcowego rozliczania	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023	Fundusz Spójności w ramach POIiŚ na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	20 332 686,28	10 638 810,00	958 932,00	2019-2023	Zakończony, w trakcie końcowego rozliczania	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
EFRR		0,00	0,00	0,00			
EFS		13 993 243,47	12 984 935,03	530 469,61			

Bytomska Tarcza Dla Młodych	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020 Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego	440 800,38	440 800,38	0,00	2021-2023	projekt zakończony	Powiatowy Urząd Pracy
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową – etap II	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Działanie 7.1 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - konkurs	4 710 218,99	4 474 708,04	57,84	2020-2023	projekt zakończony	Powiatowy Urząd Pracy
Kierunek - lepsze jutro	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs	3 596 978,60	3 057 431,81	0,00	2021-2023	projekt zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Wsparcie uczniów z Ukrainy - Bytom - miasto na prawach powiatu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.1.6 Wzrost dostępności do edukacji ogólnej dla uczniów z Ukrainy - tryb nadzwyczajny	294 450,00	265 005,00	265 005,00	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji
Od szkolenia do zatrudnienia	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego	1 748 404,80	1 660 984,56	16 798,35	2020-2023	projekt zakończony	Lider: Fundacja Polskiej Akademii Nauk, Partner: Gmina Bytom/ Wydział Edukacji
Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu	EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.2.3. Wsparcie szkolnictwa zawodowego	2 327 698,90	2 211 313,95	25 346,01	2020-2023	projekt zakończony	Lider: Fundacja Polskiej Akademii Nauk, Partner: Gmina Bytom/ Wydział Edukacji

Uzupełnienie kształcenia zawodowego ZST poprzez staże zagraniczne dla techników	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 4.2 Programy Mobilności Ponadnarodowej	633 071,00	633 070,49	126 614,09	2020-2022	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - pilotaż	EFS w ramach PO WER na lata 2014-2020, Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty Projekt realizowany przez Fundację Edukacyjną ODITK w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Sztuka włączania”, Fundacją Fundusz Współpracy oraz Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie	241 620,80	241 620,80	96 648,32	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Przedszkola Miejskie 15,20,35,58,63, Szkoły Podstawowe Specjalne nr 17 i 40, Szkoły Podstawowe 21, 32, 37, 43, 51, Technikum nr 3 w ZSME, Technikum nr 4, I LO
inne		2 459 859,22	2 456 920,93	262 769,23			
Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - granty PPGR (zakup 24 komputerów przenośnych)	PO Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia, Program „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR” (REACT-EU - Fundusze związane z walką z pandemią COVID-19)	42 184,08	42 184,08	0,00	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Informatyki we współpracy z Wydziałem Edukacji
Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie odporności na zagrożenia	PO Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia, Program „Cyfrowa Gmina” (REACT-EU - Fundusze związane z walką z pandemią COVID-19)	1 748 158,14	1 748 158,14	0,00	2022-2023	projekt zakończony, w trakcie rozliczania	Wydział Informatyki we współpracy z Wydziałem Edukacji

The Angevins, a European dynasty: testimonies, settlements, relics (Spuściżna Andegawenów w Europie)	Erasmus + Akcja: Partnerstwa współpracy szkół	130 403,00	127 938,58	24 343,04	2020-2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Projekt 2021-1-PL01-KA121-VET-000021126 Zagraniczne staże zawodowe	Erasmus + Akcja: Mobilność edukacyjna	317 114,00	316 640,13	62 949,58	2021-2022	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Szkoła przyszłości - rozwój i szkolenie zawodowe dla uczniów i nauczycieli	Erasmus + Akcja: Kształcenie i szkolenie zawodowe	222 000,00	222 000,00	175 476,61	2022-2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
RAZEM		295 237 364,09	221 228 345,30	71 884 714,97			
w tym:							
	OSI EFRR	214 929 988,58	178 291 215,85	66 246 076,60			
	OSI EFS	6 566 727,77	6 190 794,87	133 000,00			
	OSI razem	221 496 716,35	184 482 010,72	66 379 076,60			
	ZIT EFRR	24 346 861,61	3 483 180,62	3 255 194,54			
	ZIT EFS	168 579,00	168 579,00	0,00			
	ZIT razem	24 515 440,61	3 651 759,62	3 255 194,54			
	RPO WSL 2014-2020 (EFRR)	239 276 850,19	181 774 396,47	69 501 271,14			
	RPO WSL 2014-2020 (EFS)	20 095 479,24	18 711 238,41	536 855,52			
	POLIS 2014-2020 (Fundusz Spójności)	32 772 104,44	17 652 719,00	1 457 204,99			
	POWER 2014-2020 (EFS)	874 691,80	633 070,49	126 614,09			
	PO Polska Cyfrowa 2014-2020 (EFRR)	1 790 342,22	1 790 342,22	0,00			
	inne programy unijne (Erasmus+)	669 517,00	666 578,71	262 769,23			

Uwaga: w przypadku projektów wspartych ze środków EFS, EFRR, Funduszu Spójności w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz programów krajowych w dofinansowaniu uwzględniono przyznawane automatycznie dofinansowanie z budżetu państwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2023 r.)

Zdjęcia 33-36: Inwestycje zrealizowane w Bytomiu przy wsparciu środków unijnych projektów:

(ul. Zaulek, zagospodarowanie ul. Mickiewicza, zagospodarowanie przestrzeni przy ul. Witczaka, remont lokali socjalnych przy Piłsudskiego)
Źródło: strona www.bytom.pl

W 2023 roku pozyskano dla Gminy Bytom i jednostek podległych również dotacje z innych źródeł w łącznej wysokości 123 211 074,85 zł, z czego w 2023 r. wpłynęło 76 839 016,31 zł. Środki te pochodziły ze środków zagranicznych i krajowych:

- z Funduszu Norweskiego 1 330 305,00 zł na projekt realizowany przez MOPR,
- z różnych edycji programu Polski Ład - 54 022 060,26 zł,
- z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) - 16 376 535,91 zł,

- z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - 10 878 965,60 zł,
- z funduszy Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii - 10 510 467,00 zł,
- z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - 12 488 424,69 zł
- z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - 549 064,56 zł
- z innych programów i funduszy (w tym budżetu Państwa, poszczególnych Ministerstw, Wojewody Śląskiego, banków, fundacji) - 17 055 251,83 zł.

Tabela 14: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródła zewnętrznych w 2023 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	łącznie pozyskane dofinansowanie (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2023 r. (w zł)	okres realizacji	etap realizacji	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
fundusze zagraniczne		1 330 305,00	1 330 305,00	1 197 274,50			
Relacja ma MOC - profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu	Norweski Mechanizm Finansowy na lata 2014-2021 i środki krajowe w ramach Programu „Sprawiedliwość” obszar programowy 22 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć	1 330 305,00	1 330 305,00	1 197 274,50	2023-2024	w trakcie realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Program Polski Ład		60 039 140,87	54 022 060,26	34 028 060,26			
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 1, 2020)	4 219 344,87	3 643 693,26	1 819 693,26	2021-2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Remont i adaptacja obiektów przy ul. Worpie i przy ul. Stolarzowskiej 19 (w części realizowanej przez Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów)	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 2, 2022)	2 500 000,00	2 250 000,00	0,00	2022-2024	trwa postępowanie zakupowe	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Czyszczenie, naprawa i hydrofobizacja ścian i mansard budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu	Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy Zabytów (edycja 2, 2023)	2 500 000,00	2 450 000,00	0,00	2024	trwa opracowywanie dokumentacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Adaptacja budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego oraz oddziału żłobkowego	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 8, 2023)	9 400 000,00	7 990 000,00	0,00	2024-2026	trwa opracowywanie dokumentacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Poprawa efektywności energetycznej Przedszkola Miejskiego nr 9 przy ul. Obywatelskiej 6 w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 8, 2023)	2 200 000,00	1 980 000,00	0,00	2024-2026	trwa opracowywanie dokumentacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Budowa i przebudowa dróg na terenie Gminy Bytom (ul. Wiejska - etap I, ul. Cyryla i Metodego - etap I, budowa dróg i odwodnienia na działce 1809/18 w Bytomiu Miechowicach	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 8, 2023)	32 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	2024-2025	posiadana dokumentacja, na etapie pozyskiwania niezbędnych decyzji i przygotowań do postępowania	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Nickla i ul. Relaksowej	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 2, 2022)	2 458 368,00	2 208 367,00	2 208 367,00	2023-2025	na etapie postępowania	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Renowacja zabytkowego kościoła Św. Wojciecha w Bytomiu, pl. Klasztorny 1	Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy Zabytków (edycja 2, 2023)	4 761 428,00	3 500 000,00	0,00	2024-2025	na etapie opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej	Wydział Miejskiego Konserwatora Zabytków
Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)		16 556 535,91	16 376 535,91	9 488 676,30			
Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	13 392 535,91	13 262 535,91	6 374 676,30	2021-2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Modernizacja kotłów w SP 38	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	164 000,00	114 000,00	114 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Przebudowa ul. Nickla wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	2024-2025	na etapie postępowania	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg		27 154 971,45	10 878 965,60	9 958 814,00			
Przebudowa ul. Piekarskiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego.	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	22 970 892,21	8 130 300,00	8 130 300,00	2022-2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w gminie Bytom 1335/23	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	488 888,00	626 062,00	626 062,00	2023	podpisano umowę z wykonawcą	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w gminie Bytom 1336/23	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	488 888,00	519 452,00	519 452,00	2023	podpisano umowę z wykonawcą będzie aneks zmniejszający dofinansowanie do 80% rzeczywistych kosztów projektu	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Przebudowa ul. Tysiąclecia w Bytomiu	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	3 206 303,24	1 603 151,60	683 000,00	2023-2024	podpisano umowę z wykonawcą będzie aneks zmniejszający dofinansowanie do 80% rzeczywistych kosztów projektu	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia		25 041 165,21	10 510 467,00	10 510 467,00			
Teraz Karb - otwarta siłownia przy MDK 2	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Metropolitalny Fundusz Solidarności	129 765,00	101 215,00	101 215,00	2023	projekt zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Przebudowa ul. Piekarskiej w związku z planowaną przez z Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego.	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	22 970 892,21	8 587 941,00	8 587 941,00	2022-2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Rozbudowa sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach bytomskiego odcinka linii T6 w celu nadania priorytetów dla ruchu tramwajów i budowa nowej sygnalizacji świetlnej na przejeździe tramwajowym na ulicy Pszczyńskiej w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wsparcie w ramach Wielowariantowej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego	757 434,00	757 434,00	757 434,00	2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Rozbudowa sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach bytomskiego odcinka linii T7 w celu nadania priorytetów dla ruchu tramwajowego w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wsparcie w ramach Wielowariantowej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego	270 600,00	270 600,00	270 600,00	2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Rozbudowa sygnalizacji świetlnych linii T19 przy ul. Strzelców Bytomskich na odcinku od wyjazdu z terenu dawnej kopalni KWK Powstańców Śląskich do skrzyżowania z ul. Długą w celu nadania priorytetów dla ruchu tramwajowego w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wsparcie w ramach Wielowariantowej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego	405 900,00	405 900,00	405 900,00	2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy skrzyżowania ulicy Wrocławskiej z Łużycką dla nadania priorytetu dla ruchu tramwajowego linii T6 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wsparcie w ramach Wielowariantowej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego	183 270,00	137 125,00	137 125,00	2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy skrzyżowania ulicy Chorzowskiej z Arki Bożka dla nadania priorytetu dla ruchu tramwajowego linii T7 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wsparcie w ramach Wielowariantowej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego	145 140,00	132 246,00	132 246,00	2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy skrzyżowania ulicy Strzelców Bytomskich z Narutowicza dla nadania priorytetu dla ruchu tramwajowego linii T19 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia wsparcie w ramach Wieloletniej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego	174 660,00	114 502,00	114 502,00	2023	projekt zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Skarby za drzwiami. Ukryte piękno klatek schodowych	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	3 504,00	3 504,00	3 504,00	2023	projekt zakończony	Wydział Komunikacji Miejskiej i Promocji
WFOŚiGW/NFOŚiGW		12 852 514,38	12 488 424,69	544 095,98			
działania w ramach Programu Ciepłe mieszkanie na lata 2022-2024 na terenie Bytomia	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program Ciepłe mieszkanie na lata 2022-2024	11 930 000,00	11 930 000,00	103 228,76	2023	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
działania w ramach Programu Czyste Powietrze na terenie Bytomia	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program Czyste Powietrze	116 203,00	116 203,00	37 016,61	2023	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Kampania edukacyjna związana z tematem segregacji odpadów	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	23 443,38	11 721,69	11 135,61	2023	projekt zakończony	Wydział Komunalny
działania w ramach programu Stop Smog na terenie Bytomia	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Program Stop Smog	79 766,00	39 750,00	1 965,00	2023	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska

Mój elektryk	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Program 6.2 Zeroemisyjny transport Mój elektryk (2021)	303 160,00	56 250,00	56 250,00	2021	w 2023 r. podpisano umowę o dofinansowanie, złożono Oświadczenie o trwałości - w trakcie Procoidowania	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Rój pomysłów - doświadczamy, działamy i myślimy ekologicznie	Nagroda oraz dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Zielona Pracownia Projekt 2023 oraz Zielona Pracownia 2023	65 000,00	60 000,00	60 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 28
Laboratorium Marzeń - Ekologiczna pracownia w Elektroniku	Nagroda oraz dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Zielona Pracownia Projekt 2023 oraz Zielona Pracownia 2023	60 000,00	60 000,00	60 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
Zmieniaj świat na zielono	Nagroda oraz dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Zielona Pracownia Projekt 2023 oraz Zielona Pracownia 2023	60 000,00	60 000,00	60 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40

Ekologiczna akcja-reakcja czyli ekologicznie znaczy logicznie	Dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Ekopracownia pod chmurką	87 500,00	70 000,00	70 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 28
EKO.LOGICZNIE!	Dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w ramach konkursu Ekopracownia pod chmurką	87 500,00	70 000,00	70 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 4
Zielona szkoła	Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z programu „Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną, realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły”	8 100,00	8 100,00	8 100,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 4
Zielona szkoła	Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z programu „Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną, realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły”	31 842,00	6 400,00	6 400,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 47
PFRON		686 330,70	549 064,56	0,00			
Zmieniamy się dla Ciebie	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Program: Dostępna przestrzeń publiczna	686 330,70	549 064,56	0,00	2024	trwają przygotowania do realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Inne programy		52 653 858,14	17 055 251,83	11 111 628,27			
Utworzenie nowego żłobka przy ul. Smoleńnia 20 w Bytomiu	Program MA-LUCH +	2 117 293,00	1 721 376,00	0,00	2023-2026	trwa opracowywanie dokumentacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Utworzenie nowego żłobka przy Przedszkolu Miejskim nr 63 w Bytomiu	Program MA-LUCH +	2 117 293,00	1 721 376,00	0,00	2023-2026	trwa opracowywanie dokumentacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
działania w ramach Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 na terenie Bytomia	Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Rozwoju Technologii Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	16 000,00	16 000,00	16 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Inżynierii Środowiska
Modernizacja budynków przy ul. Musialika 1,3	Bank Gospodarstwa Krajowego, Bezzwrotne wsparcie budownictwa z Funduszu Dopląt	5 381 171,00	4 375 170,67	4 375 170,67	2023-2025	na etapie postępowania	Bytomskie Mieszkania
Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu - etap II, realizowana przy jednoczesnej transformacji terenów pogórniczych	Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej Edycja 2022	36 938 988,00	3 500 000,00	3 500 000,00	2021-2023	projekt zakończony	Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.
Finansowanie ze środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy - limit podstawowy 2019 r.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	7 219,00	5 775,00	5 775,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Zabiegi ochrony czynnej i konserwatorskiej na pomnikach przyrody, użytkach ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych oraz stanowiskach dokumentacyjnych	Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach, Wydział Infrastruktury	7 000,00	5 000,00	5 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Inżynierii Środowiska
Dofinansowanie przeznaczone na wypłatę dodatków/nagród dla osób zatrudnionych w domach pomocy społecznej (DPS Wędrowiec)	Wojewoda Śląski	279 853,00	279 853,00	241 821,39	2023	projekt zakończony	DPS Wędrowiec
Dofinansowanie przeznaczone na wypłatę dodatków/nagród dla osób zatrudnionych w domach pomocy społecznej (DPS Kombatant)	Wojewoda Śląski	480 586,00	480 586,00	442 074,68	2023	projekt zakończony	DPS Kombatant
Dofinansowanie przeznaczone na wypłatę dodatków/nagród dla osób zatrudnionych w domach pomocy społecznej (DPS dla Dorosłych)	Wojewoda Śląski	646 153,00	646 153,00	552 621,37	2023	projekt zakończony	DPS dla Dorosłych
Posiłek w szkole i w domu	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”, wspieranie w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków	269 300,93	215 440,74	215 440,74	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoły Podstawowe nr 16, 26 i 33

Aktywna Tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna Tablica”	175 000,00	140 000,00	140 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoły Podstawowe nr 9, 16, 47, 54
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	152 500,00	122 000,00	122 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Przedszkola Miejskie nr 3, 15, 20, 35, 58, 63, Szkoły Podstawowe Specjalne nr 17 i 40, Szkoły Podstawowe nr 21, 32, 37, 43, 51, Technikum nr 3 w ZSME, Technikum nr 4, I LO
Poznaj Polskę. Edycja 2023	Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pn. „Poznaj Polskę” (w ramach Polskiego Ładu)	299 935,79	188 777,00	188 777,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoły Podstawowe nr 4, 16, 21, 32, 33, Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1, nr 3 i nr 8 Specjalna, Technikum nr 6 w ZST, Technikum nr 4, Technikum nr 3 w ZSME,

Zakup wszystkich elementów ubioru dla każdego ucznia Oddziału Przygotowania Wojskowego, który rozpoczął naukę w klasie 1 w roku szkolnym 2023/24	Ministerstwo Obrony Narodowej - środki Skarbu Państwa	43 500,00	34 800,00	34 800,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Państwowe Szkoły Budownictwa - Zespół Szkół
Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”	Ministerstwo Edukacji i Nauki - środki Skarbu Państwa w ramach Programu wsparcia w zakresie zapewnienia realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na obszarze powiatu; zadanie 2.4 Wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0 roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie	1 486 947,00	1 486 947,00	284 130,00	2022-2026	część projektu za 2023 rok zakończona	Wydział Edukacji/ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Prowadzenie świetlicy Amaro Strychos w Szkole Podstawowej nr 16 w Bytomiu	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji - środki Skarbu Państwa (projekt prowadzony przez Śląski Urząd Wojewódzki i Stowarzyszenie Przyjazna Ósemka)	130 000,00	130 000,00	130 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 16
Stypendium FIRST LEGO League	Fundacja ALE Nauczanie	5 900,00	5 900,00	5 900,00	2023-2024	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 33

Asystent osoby niepełnosprawnej - edycja 2023	Fundusz Solidarnościowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023	267 803,00	242 403,00	242 403,00	2023	projekt zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Opieka wychnieniowa - edycja 2023 Pobyt dzienny	Fundusz Solidarnościowy Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wychnieniowa” - edycja 2023 Pobyt dzienny	120 700,80	96 940,80	96 940,80	2023	projekt zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Korpus Wsparcia Seniorów w Bytomiu na rok 2023	Dotacja celowa z budżetu państwa na Program „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” moduł I i II	58 450,00	46 760,00	46 760,00	2023	projekt zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024	Fundusz Solidarnościowy Program resortowy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024	944 946,00	944 946,00	0,00	2024	trwają przygotowania do realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
„Opieka wychnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024	Fundusz Solidarnościowy Program resortowy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wychnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024	182 584,00	172 584,00	0,00	2024	trwają przygotowania do realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Publikacja dla dzieci o Bytomiu „Bytom fantastyczny”	Śląska Organizacja Turystyczna	22 161,00	5 000,00	5 000,00	2023	projekt zakończony	Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji

Wyjazd zespołu Teatru Rozbark do Stambułu	Konsulat Generalny RP w Stambule (koszty transportu), Instytut Adama Mickiewicza (koszty zakwaterowania), Urząd Miejski w Bytomiu (diety i transport lokalny)	52 000,00	52 000,00	52 000,00	2023	projekt zakończony	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
BECEK CZYTA. Bytomski Festiwal dla Dzieci i Młodzieży	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Program Promocja czytelnictwa	75 354,00	56 350,00	56 350,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
BYTOMIR - Bytomski Festiwal Folkowy	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa narodowego Program Kultura ludowa i tradycyjna	47 106,00	35 000,00	35 000,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Przystań Świętego Mikołaja III edycja	Fundacja Świętego Mikołaja	49 650,00	49 650,00	49 650,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Centrum Kultury/ Pałac w Miechowicach
Przystań Świętego Mikołaja IV edycja	Fundacja Świętego Mikołaja	14 250,00	14 250,00	14 250,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Centrum Kultury/ Pałac w Miechowicach
Drewniaki EKO-cudaki - wymyśl, zaprojektuj, zbuduj!	Fundacja Orlen Moje miejsce na ziemi	15 000,00	15 000,00	15 000,00	2023	projekt zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Historia Jednego Budynku	Fundacja Popierania Twórczości ZAIKS	4 000,00	4 000,00	0,00	2023	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury

Shout Sister Shout!	Stiftung Erinnerung Verantwortung und Zukunft (doliczone pozyskane 1500 euro - przeliczone wg kursu 4,3 zł, ostateczna kwota dotacji będzie znana w 2024 r.)	245 213,62	245 213,62	238 763,62	2023-2024	w trakcie realizacji	CSW Kronika
RAZEM		196 314 821,66	123 211 074,85	76 839 016,31			
w tym:							
	Fundusze zagraniczne - Fundusz Norweski	1 330 305,00	1 330 305,00	1 197 274,50			
	Polski Ład	60 039 140,87	54 022 060,26	34 028 060,26			
	RFIL	16 556 535,91	16 376 535,91	9 488 676,30			
	RFRD	27 154 971,45	10 878 965,60	9 958 814,00			
	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	25 041 165,21	10 510 467,00	10 510 467,00			
	WFOŚiGW, NFOŚiGW	12 852 514,38	12 488 424,69	544 095,98			
	PFRON	686 330,70	549 064,56	0,00			
	inne programy	52 653 858,14	17 055 251,83	11 111 628,27			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2023 r.)

Ponadto na koniec 2023 r. w trakcie oceny (na różnym etapie: ocena formalna, merytoryczna) znajdowało się 36 projektów, w tym:

- 14 projektów złożonych do Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 (FST i EFS+),
- 1 projekt złożony do Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (EFRR),
- 20 projektów złożonych do programów i funduszy krajowych (programy poszczególnych ministerstw, PFRON),
- 1 projekt złożony do Ambasady w Nikozji.

Dodatkowe informacje dotyczące projektów realizowanych w Bytomiu w 2023 r.:

W 2023 r. zakończono realizację kilku dużych projektów miasta współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w szczególności ostatnie projekty z perspektywy funduszy unijnych na lata 2014-2020 w związku z zakończeniem na koniec 2023 r. tego okresu programowania. Wśród największych zrealizowanych projektów miasta wymienić można:

- projekty rewitalizacji i termomodernizacji budynków w Śródmieściu Bytomia, w dzielnicy Rozbark

i w Kolonii Zgorzelec realizowane przez Bytomskie Mieszkania,

- projekty rewitalizacji budynków i zagospodarowania przestrzeni w Śródmieściu Bytomia (Dworcowa, Rynek, Zaulek. Mickiewicza, Katowicka) i w Kolonii Zgorzelec realizowane przez ZBM-TBS Sp. z o.o.

- projekty zagospodarowania przestrzeni (Śródmieście, Bobrek, Miechowice) realizowane przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów.

Tym samym zakończyła się realizacja wszystkich projektów wspartych ze specjalnej puli dla Bytomia jako Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI Bytom).

Na terenie miasta projekty wsparte ze środków unijnych realizowały też inne podmioty:

KBP BWI Polska Sp. z o.o. Spółka Komandytowa zakończyła prace przy ul. Kwietniewskiego w ramach projektu pn. „Zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śródmieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwietniewskiego 11, 15)” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, z puli OSI Bytom). Na terenie tym powstała przestrzeń rekreacyjna, z której korzystać będą mieszkań-

cy, artyści czy rzemieślnicy. Teren od ulicy oddzielony został przeszkloną pierzeją z wbudowaną w nią odnowioną fasadą kamienicy przy Kwietniewskiego 11.

KS Skarpa Bytom rozbudowała Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych o zewnętrzną ścianę wspinaczkową w miejscu wyburzonego pokopalanego komina. Przy centrum zaplanowano Gryfny Plac Zabaw dofinansowany ze środków Budżetu Obywatelskiego. W październiku 2023 r. do Bytomia przyjechali artyści z całego Śląska i okolic, żeby wziąć udział w Graffiti Jam i stworzyć 120-metrowy mural wzdłuż terenu obiektu.

Ponadto Klub pozyskał dofinansowanie ze środków unijnych z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 w działaniu 10.09 Ponowne wykorzystanie terenów poprzemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu na trzy projekty:

- Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum szkoleniowo-noclegowe – Zielona Transformacja (wartość projektu 28 mln zł, dofinansowanie 19 mln zł);
- Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum Transformacji Energetycznej (wartość projektu 17,5 mln zł, dofinansowanie 9,5 mln zł);
- Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum Aktywności Społeczno-Edukacyjnej (wartość projektu 10 mln zł, dofinansowanie 6 mln zł).

Dwa projekty wsparte ze środków unijnych zrealizowała Opera Śląska. W ramach projektu „Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych) poprawiona została mechanika sceny, elektroakustyka, oświetlenie, wyremontowane zostały instalacje, a obiekt dostosowany został do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach projektu „Śląskie Digitalium” (wsparcie ze środków EFRR w ramach RPO WSL na lata 2014-2020; liderem jest Biblioteka Śląska) zdygitalizowane i udostępnione zostały zasoby kultury województwa śląskiego, w tym rekwizyty i kostiumy operowe.

W 2023 r. po zakończeniu realizacji projektów Opera została ponownie otwarta i wznowiła działalność artystyczną na głównej scenie. Po modernizacji Opera Śląska ma jedną z najbardziej zaawansowanych scen w Polsce, o powierzchni blisko 220 m² oraz powiększony i unowocześniony orkiestron, odrestaurowaną widownię i korytarze. „

W 2023 r. kontynuowane były na terenie Bytomia prace w ramach projektów Tramwajów Śląskich

- I i II etap projektu pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglo-

meracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem tabo-ru tramwajowego” (wsparcie ze środków Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020). Prace na terenie Bytomia obejmowały m.in. remonty i przebudowę torowisk przy ul. Powstańców Warszawskich, Sądowej, Piekarskiej, Tarnogórskiej, Strzelców Bytomskich, Frycza Modrzewskiego, a także zakup nowych tramwajów.

Równocześnie w ramach dotacji pozyskanej z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w ramach „Wielowariantowej Koncepcji Optymalizacji Ruchu Tramwajowego obejmującego trzy linie tramwajowe funkcjonujące na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, przebiegające przez miasta Bytom, Chorzów, Katowice, Świętochłowice i Sosnowiec tj. T6, T7 i T15” zrealizowano projekty przebudowy skrzyżowań i sygnalizacji świetlnych, co pozwoli na szybszy, priorytetowy przejazd komunikacji publicznej.

Projekty realizowane w Bytomiu zgłaszane były do konkursów, m.in.:

- „Inwestycja z perspektywą” na najciekawszą samorządową inwestycję współfinansowaną ze środków Unii Europejskiej organizowany przez Serwis Samorządowy PAP (zgłoszono projekty Pałacu Tiele-Winklerów, Kolonii Zgorzelec oraz rewitalizacji kamienic przy Piłsudskiego);
- „Top Inwestycje Komunalne 2023” organizowany przez Grupę Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości organizującą Europejski Kongres Gospodarczy oraz Portalsamorzadowy.pl (zgłoszono projekt rewitalizacji Dworcowej oraz Rynku);
- „Lider dostępności”- Konkurs architektoniczno-urbanistyczny Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji i Towarzystwa Urbanistów Polskich (zgłoszono budynki MDK nr 1, CUS przy ul. Piekarskiej oraz Pałac Tiele-Winklerów);
- Konkurs na najlepszą przestrzeń publiczną województwa śląskiego organizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (zgłoszono projekt Zielonej Strefy przy ul. Katowickiej oraz projekt rewitalizacji Zaułka);
- Konkurs Towarzystwa Urbanistów Polskich na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce (zgłoszono projekt kompleksu lodowisko-rolkowisko oraz Zieloną Strefę przy ul. Katowickiej);
- „Nagroda Przeszłość/Przyszłość 2023” organizowany przez Fundację im. Janusza Kurtyki (zgłoszono projekt Skweru Spotkania, Szlak Matki Ewy oraz Ławeczkę Marzeń Błękitnookiego zamontowaną w Drohobyczu).

W konkursach tych Bytom otrzymał nagrody i nominacje:

- wyróżnienie w konkursie Towarzystwa Urbanistów Polskich na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń

publiczną w Polsce w kategorii nowo wykreowana przestrzeń publiczna w zieleni dla projektu Zielonej Strefy przy ul. Katowickiej;

- nominację w konkursie „Nagroda Przeszłość/Przyszłość 2023” dla projektu Ławeczki Marzeń Błękitno-okiego podarowanej do miasta partnerskiego Drohobycz w kategorii Dyplomacja publiczna i troska o dobre imię Polski za granicą (nominację otrzymał Bytomski Klub Samorządowy – lider projektu).

W roku 2023 kontynuowane było wsparcie dla obywateli Ukrainy przebywających w Bytomiu. W tym zakresie zrealizowanych zostało 5 projektów (1 inwestycyjny i 4 nieinwestycyjne) wsparte ze środków UE:

- Lokale o charakterze socjalnym dedykowane obywatelom Ukrainy (wsparty ze środków EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020, poddziałanie 10.2.5 Rozwój mieszkalnictwa o charakterze socjalnym w celu zapewnienia tymczasowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, realizowany przez Bytomskie Mieszkania),

- Usługi społeczne na rzecz ograniczania skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy (trzy edycje, wsparty ze środków EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, poddziałanie 9.2.10 usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – tryb nadzwyczajny, realizowany przez Wydział Polityki Społecznej we współpracy z innymi podmiotami z terenu miasta),

- Wsparcie uczniów z Ukrainy Bytom (wsparty ze środków EFS w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, poddziałanie 11.1.6 Wzrost dostępności do edukacji ogólnej dla uczniów z Ukrainy, realizowany przez Wydział Edukacji). Wsparcie przeznaczone było na utworzenie mieszkań oraz działania społeczne i edukacyjne. Ponadto różne podmioty z terenu miasta skorzystały z innego niż wykazane w tabeli wsparcia:

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. pozyskało w 2023 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pożyczki na łączną kwotę 2 090 753 zł na modernizację systemów ogrzewania w budynkach przy ul. Strzelców Bytomskich 132-136, Palińskiego 1-3, Obywatelskiej 5, Kruszcowej 11, Łagiewnickiej 17-23, Nałkowskiej 2, Knosały 20, Racjonalizatorów 50, Murarskiej 10, Piekarskiej 5, Armii Krajowej 18, Łużyckiej 2, 3, 13, 15, 90 oraz w budynku Szkoły Podstawowej nr 9 przy ul. Matejki 15 w Bytomiu. Prace w projektach trwały w latach 2022-2023. Równocześnie PEC Sp. z o.o. złożyło do WFOŚiGW kolejnych 15 projektów o pożyczki na modernizację systemów ogrzewania w budynkach przy ul. Falistej 15, Raclawickiej 2, Piłsudskiego 57, Karola Miarki 15, Chorzowskiej 14, Powstańców Warszawskich 52, Webera 5, Kwietniew-

skiego 26, Łagiewnickiej 15, Piekarskiej 97, Popiełuszki 1, Karola Miarki 19, Rostka 21, Kwietniewskiego 3 i 5, Korfatego 32, Józefczaka 2, Rycerskiej 4, 6, 11, Kościelnej 10 – zaplanowane na lata 2023-2024. A także 5 projektów o pożyczki i dotacje na zabudowę instalacji Paneli fotowoltaicznych na terenie Ciepłowni Radzionków, przy ul. Bławatkowej 21, Rostkowskiego 5 oraz przy pl. Pokoju 4.

- Bytomskie żłobki (Żłobek Miejski nr 1 i Żłobek Miejski nr 2) biorą udział w programie MALUCH+ 2022-2029. W 2023 r. podpisano umowy na dofinansowanie utworzenia dodatkowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Środki z programu będą wypłacane od 2024 r.

- podpisano kolejny aneks między Gminą Bytom a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w programie „Czyste powietrze” na kwotę 35 000 zł na pokrycie kosztów obsługi zadań w ramach programu.

- podopieczne DPS Wędrowiec (12 osób) brały udział w projekcie „Gotowi na lepszy świat” realizowanym w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, poddziałanie 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, skierowanym do osób niepełnosprawnych intelektualnie, nieaktywnych zawodowo z terenu Bytomia. Uczestniczki otrzymały certyfikaty dokumentujące uzyskanie kwalifikacji, a 4 z nich w wyniku realizacji projektu znalazły zatrudnienie. Ponadto 18 osób brało udział w turnusie rehabilitacyjnym w Dąbkach nad morzem. Turnus został dofinansowany ze środków PFRON.

- Centrum Integracji Społecznej było partnerem projektu „Ośrodek Wsparcia Architektury Dostępnej (OWDA) - kompleksowe usługi w zakresie dostępności architektonicznej dla podmiotów publicznych” współfinansowanego ze środków UE, realizowanego przez FAR, PFRON oraz ARQiteka Biuro Projektowe Marta Kulik.

W ramach projektu Centrum uzyskało wsparcie obejmujące:

- audyt dostępności architektonicznej wraz z raportem i rekomendacjami dla budynku przy ul. Karola Miarki 10 (budynek CIS),

- doradztwo na etapie wdrażania rekomendacji zawartych w raporcie z audytu dostępności architektonicznej,

- doradztwo w zakresie możliwości finansowania rozwiązań zapewniających dostępność architektoniczną,

- doradztwo w zakresie spełnienia warunków dostępności architektonicznej w obszarze BHP/ewakuacji/PPOŻ.

- Przedszkole Miejskie nr 2 realizowało projekt „Gryfne Bajtle z Bytomia” we współpracy z grupą formalną stworzoną przez nauczycieli przedszkola, która pozyskała fundusze w kwocie 5 000 zł w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2023 – FIO Śląskie lokalnie 2021-2030. W ramach projektu zorganizowano konkurs gwary śląskiej dla rodziców i dzieci, wycieczki do Sztolni Królowa Luiza z udziałem w warsztatach „Mali pomocnicy sztygara”, wyjścia do Muzeum Górnośląskiego na warsztaty „Prababcia modna” i wystawę „Skarby śląskiej szafy”, a także grę terenową „Zabytki Bytomia”.

- Przedszkole Miejskie nr 15 im. Misia Uszatka brało udział w projekcie „Relacja ma moc – profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu” realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ze środków funduszy norweskich.

W ramach upowszechniania rezultatów projektów Erasmus+ Technikum nr 4 wraz z Zespołem Szkół Technicznych oraz Zespołem Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich zorganizowało w październiku 2023 r.

w hali „Na skarpie” Erasmus Day. W imprezie udział wzięli uczniowie klas ósmych bytomskich szkół podstawowych, a gościem honorowym był prof. Jerzy Buzek.

Z projektami realizowanymi w ramach rewitalizacji i transformacji terenów górniczych zapoznali się uczestnicy wizyt studyjnych w Bytomiu:

- członkowie delegacji przedstawicieli samorządów Ukrainy organizowanej przez Główny Instytut Górnictwa (styczeń 2023);

- członkowie delegacji przedstawicieli samorządów Ukrainy organizowanej przez Śląski Związek Gmin i Powiatów (czerwiec 2023);

- inwestorzy z Chin (maj 2023);

- grupa młodzieży z Żytomierza (październik 2023).

Delegacje odwiedzały m.in. teren dawnej kopalni Rozbark z Teatrem Tańca i Ruchu Rozbark oraz Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych oraz Kolonię Zgorzelec.

Działania rewitalizacyjne, proces transformacji terenów górniczych i projekty realizowane w Bytomiu Prezydent zaprezentował też podczas spotkania z dziennikarzami unijnymi, w czasie II Forum Zielonego Przemysłu w czerwcu 2023 r. w Katowicach.

Zdjęcia 37-40: Inwestycje zrealizowane w Bytomiu przy wsparciu środków unijnych projektów:

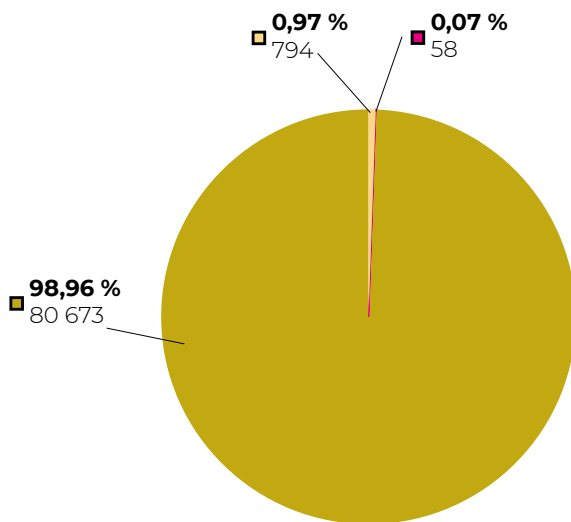
(Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych w Rozbarku, Zielona Strefa przy ul. Katowickiej, przebudowa ul. Piekarskiej, ul. Kwietniewskiego)
Źródło: strona www.bytom.pl

2.4 OBSŁUGA KLIENTA

Rozwiązania organizacyjne przyjęte w Urzędzie Miejskim w Bytomiu ukierunkowane są na zapewnienie terminowości realizowanych spraw. Wprowadzone standardy mają na celu zapewnienie dbałości o jakość obsługi klienta oraz sposób komunikowania się uwzględniający pełną i zrozumiałą informację o prowadzonych postępowaniach, ponadto cyklicznie przeprowadzana jest analiza ryzyka na podstawie której podejmowane są działania zapobiegawcze.

Jednym ze wskaźników obrazujących funkcjonowanie Urzędu jest prawidłowość prowadzonych postępowań, w tym terminowość wydawania decyzji administracyjnych i postanowień, a także liczba rozstrzygnięć nadzorczych podjętych w stosunku do wniesionych odwołań. Wartości tych wskaźników zostały przedstawione na poniższych wykresach.

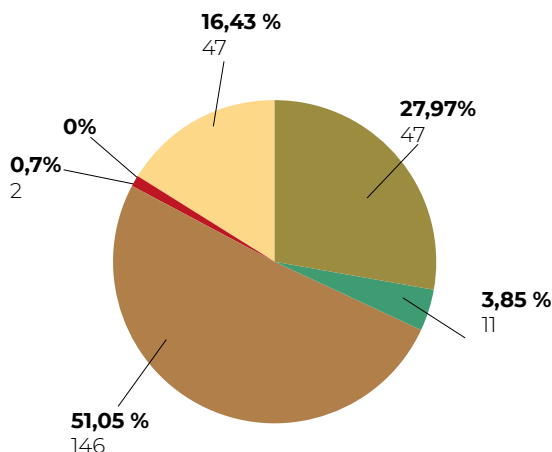
Wykres 14: Terminowość wydawania decyzji w 2023 r. – zadania własne i zlecone

- Decyzje wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych
- Decyzje, w których termin został przedłużony (zgodnie z k.p.a lub przepisami szczególnymi)
- Decyzje, w których termin został przekroczony (zgodnie z k.p.a lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 15: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2023 r. – zadania własne i zlecone

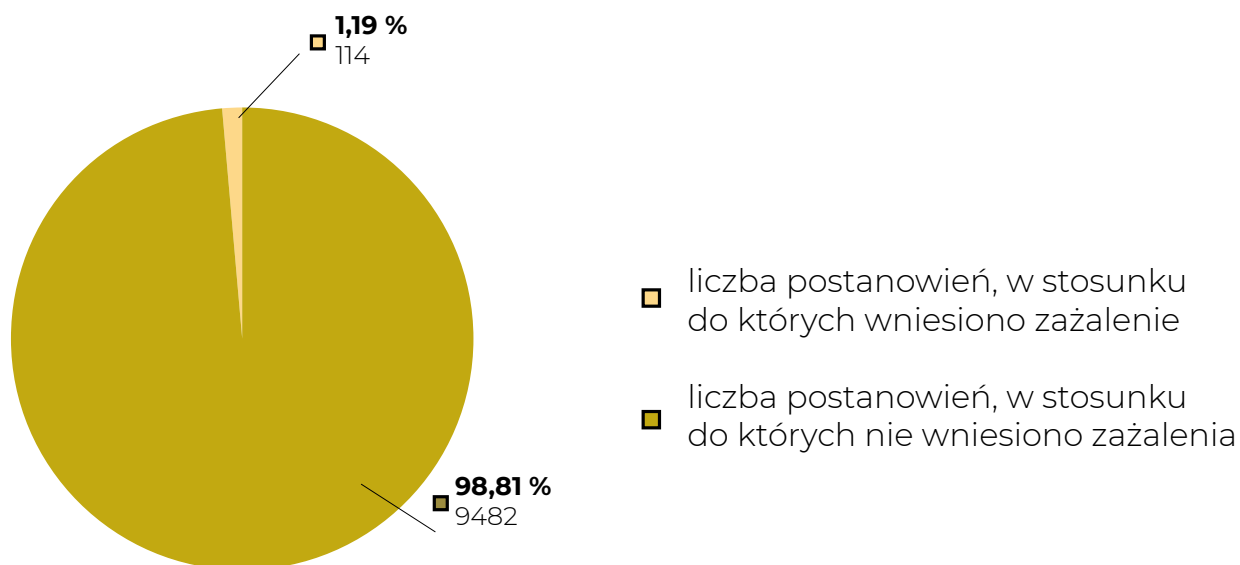

- liczba decyzji utrzymanych w mocy
- liczba decyzji przekazanych do ponownego rozpatrzenia*
- liczba decyzji uchylonych
- liczba decyzji uznanych za nieważne
- liczba decyzji wydanych z naruszeniem prawa
- w toku/inne

**11 decyzji uchylonych przekazanych do ponownego rozpatrzenia

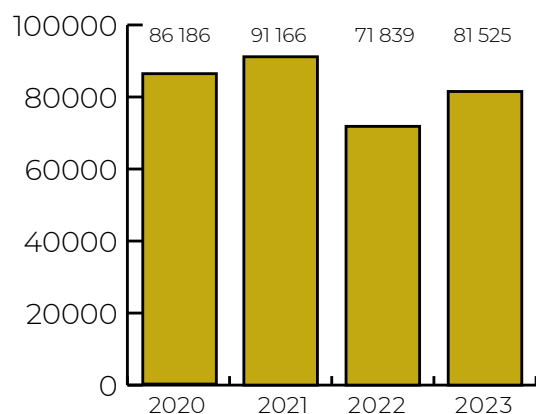
Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 16: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2023 r. – zadania własne i zlecone

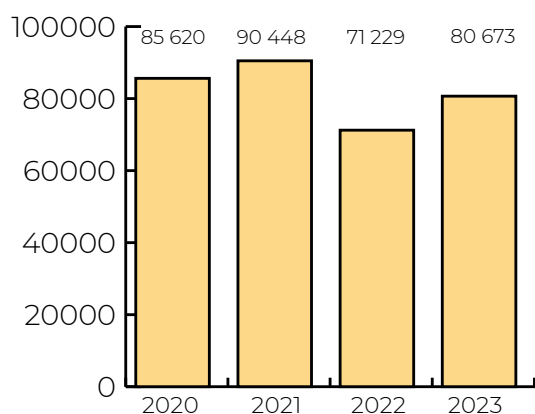

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 17 Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2020-2023

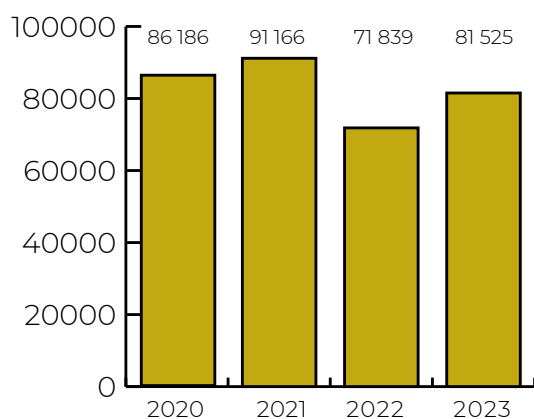
Wydane ogółem

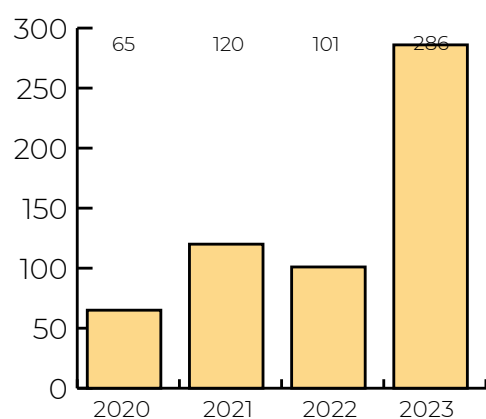
Wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 18: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2020-2023

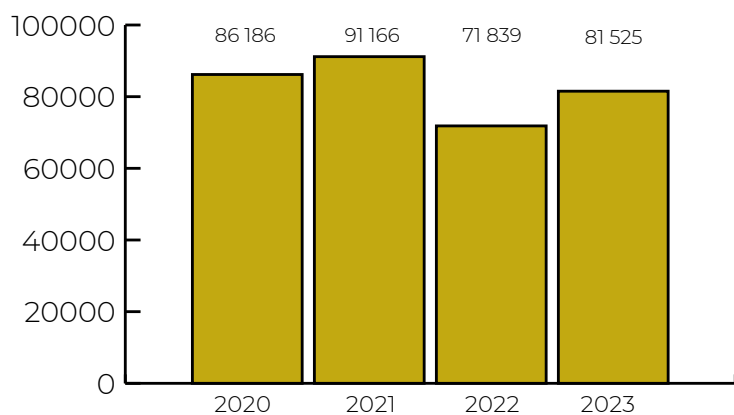
Wydane ogółem

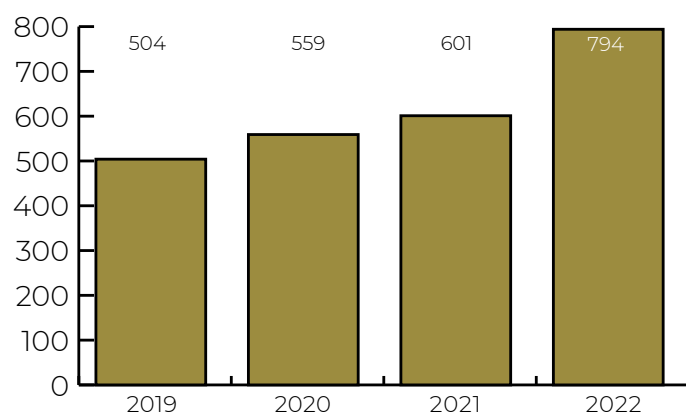
Liczba decyzji zaskarżonych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 19: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2020-2023

Wydane ogółem

Decyzje, w których termin został przedłużony
(zgodnie z kpa lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W gmachu Urzędu Miejskiego w Bytomiu przy ul. Parkowej 2 prowadzony jest Punkt Paszportowy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Został on uruchomiony z myślą o mieszkańcach Bytomia, którzy

na miejscu mogą załatwiać swoje sprawy paszportowe. Za obsługę i prowadzenie Punktu odpowiada wyłącznie Śląski Urząd Wojewódzki.

2.5 PROMOCJA MIASTA

Bieżąca komunikacja urzędu z otoczeniem oraz dbałość o pozytywny wizerunek miasta to zadania realizowane przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji. Działania w tym zakresie w 2023 roku były oparte na kierunkach wyznaczonych we wcześniejszych latach, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji z mieszkańcami prowadzonej za pomocą mediów społecznościowych, poprzez organizację spotkań Prezydenta Bytomia z mieszkańcami oraz konsultacji społecznych w ważnych dla miasta sprawach.

Rzetelne informowanie mediów o ważnych dla funkcjonowania miasta sprawach to jedno z głównych działań Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji. W 2023 roku udzielił on dziennikarzom 435 odpowiedzi drogą mailową. Informacje były udzielane na bieżąco w trakcie rozmów telefonicznych, nagrań radiowych i telewizyjnych. Ponadto Wydział organizował briefingi i konferencje prasowe oraz przygotowywał i wysyłał do mediów lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i branżowych informacje prasowe (48 razy). Wśród informacji przekazywanych mediom, były te dotyczące m.in.: rewitalizacji Śródmieścia, rewitalizacji Kolonii Zgorzelec, zakończenia przebudowy ul. Dworcowej, zakończenia pierwszego etapu budowy nowego kompleksu piłkarskiego Polonii Bytom, Święta Bytomia, termomodernizacji budynków komunalnych, moderniza-

cji torowiska tramwajowego w ul. Piekarskiej i linii tramwajowej ze Śródmieścia do zajezdni w Stroszku, charytatywnego meczu hokeja na lodzie, memoriału im. Leszka Błazyńskiego, przebudowy ul. Piłsudskiego, uchwały reklamowej, akcji Krzysztofa Drabika, który wszedł na Kilimandżaro, żonglując butelkami, budżetu obywatelskiego, Jarmarku Świątecznego na bytomskim Rynku.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji realizował także bieżące zadania z zakresu publikacji ogłoszeń w prasie. Łącznie w prasie lokalnej, regionalnej i krajowej pojawiły się 259 ogłoszenia, z czego najwięcej ogłoszeń opublikowanych zostało w prasie o zasięgu regionalnym i lokalnym, a dotyczących sprzedaży nieruchomości gminy Bytom oraz lokalnych wydarzeń odbywających się na terenie Bytomia.

Wydział zapewniał dostęp mieszkańcom do aktualności z życia miasta. Na stronie internetowej www.bytom.pl pracownicy Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji zamieścili łącznie 2031 artykułów dotyczących życia miasta, gospodarki, zdrowia i polityki społecznej, działań kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, turystyki, imprez w mieście, a także atrakcji dla dzieci oraz wydarzeń związanych z historią Miasta Bytomia. Ponadto zamieszczano także informacje dotyczące spraw komunalnych, działań

Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych

W 2023 r. zwiększyło się zainteresowanie miejskimi aktualnościami w mediach społecznościowych.

Wzrosła liczba fanów fanpage'a Miasta Bytom na Facebooku – **z 36 tys. do 41 tys.** osób. W 2023 r. opublikowano **ponad 1468 postów**. Zasięg fanpage'a Miasta Bytom w 2023 roku wyniósł **2,9 mln użytkowników** i był o **38%** wyższy niż w roku 2021.

Na kanale Youtube.com przybyło **311 subskrybentów**, co dało łączną liczbę **2109 subskrypcji**. W 2021 roku opublikowano **162 materiałów wideo**. Wszystkie materiały na kanale Miasto Bytom w 2020 roku były **oglądane 144,6 tys. razy**.

Profil UM Bytom prowadzony w serwisie społecznościowym Twitter.com zyskał w 2023 roku **336 nowych obserwujących**. Łączna liczba obserwujących na koniec 2023 roku wyniosła **2290**. W 2021 roku na Twitterze **opublikowano 1490 tweetów**.

W 2021 r. na profilu bytom.pl w serwisie Instagram **opublikowano 1354 postów**, co przyciągnęło **prawie 5900 obserwujących**.

Liczba obserwujących fanpage Bytomski Serwis Informacyjny na Facebooku, w którym publikowane są treści wideo przekroczyła na koniec 2023 roku **2,5 tys. osób**. Zasięg fanpage'a wyniósł **111,8 tys.** użytkowników, a w całym roku opublikowano **108 postów wideo**.

związanych z ochroną środowiska, a także działalnością organizacji pozarządowych na terenie miasta.

Mieszkańcy mogli korzystać z Biuletynu Informacji Publicznej, w którym w przejrzysty, uporządkowany i dostępny sposób prezentowane są informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Bytomiu. BIP spełnia standardy WCAG 2.0 i WCAG 2.1 oraz wymogi responsywności i standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych. W 2023 roku w BIP zamieszczono 4 372 publikacji.

W 2023 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji kontynuował prowadzenie strony internetowej, za pomocą której mieszkańcy składali wnioski i głosowali na projekty w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. Strona <https://bo.bytom.pl/> wyposażona jest w nowoczesne mechanizmy wspomagające zarządzanie treścią i publikowanie informacji o realizowanych projektach. Co najważniejsze, strona poświęcona Bytomskiemu Budżetowi Obywatelskiemu wyposażona jest w system głosowania online w budżecie obywatelskim z rozbiorem na grupy wiekowe głosujących oraz system weryfikacji głosów. Również wnioskodawcy mogą za pośrednictwem strony internetowej zgłaszać projekty, które następnie poddawane są pod głosowanie. W ubiegłym roku pod głosowanie poddanych zostało 42 projekty, a około 22 tysięcy bytomian oddało rekordową liczbę prawie 40 tysięcy głosów. To dowód na to, że mieszkańcy uwierzyli w to, że mają realny wpływ na realizowane w mieście inwestycje. Aż 12 z nich zostało skierowanych do realizacji, a Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji zorganizował spotkanie z wnioskodawcami zwycięskich projektów.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji administrował również stroną bytomodnowa.pl, która zawiera wszystkie informacje związane z realizowanym w mieście procesem rewitalizacji. Na stronie bytomodnowa.pl w 2023 roku zostało opublikowanych 34 aktualności.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji kontynuował realizację zadań związanych z organizacją spotkań prezydenta z mieszkańcami. Nie tylko zachęcał do udziału w wydarzeniach, ale i opracowywał w przystępnej, multimedialnej formie informacje z życia poszczególnych dzielnic. Spotkania te były okazją do dyskusji i przyjrzenia się problemom poszczególnych części Bytomia zgłaszanym przez mieszkańców.

Spotkania z mieszkańcami odbyły się w następujących dzielnicach:

a. 9 stycznia, Łagiewniki, SP 27, ul. Świętochłowska 12,
b. 30 stycznia, Bobrek, SP 16, ul. Rataja 3,
c. 13 lutego, Miechowice, SP 54, ul. Reptowska 86,
d. 27 lutego, Karb, SP 21, ul. Worpie 14-16,
e. 13 marca, Ziętka/Stroszek, SP 32, ul. Szymały 124,
f. 27 marca, Sucha Góra, SP 38, ul. Korczaka 1,
g. 17 kwietnia, Stolarzowice, SP 43, ul. Suchogórska 98,
h. 24 kwietnia, Górniki, remiza OSP, ul. Żołnierska 41,
i. 16 października, Śródmieście, ZSGH, ul. Żeromskiego 26,
j. 30 października, Rozbark, SP 42, ul. Chorzowska 28H,
k. 13 listopada, Stroszek, SP 23, ul. Wojciechowskiego 6,
l. 27 listopada, Szombierki, ZST, ul. Frycza-Modrzewskiego 5,
m. 11 grudnia, Miechowice, SP 54, ul. Reptowska 86.
Zapoczątkowane w październiku 2019 roku i kontynuowane przez ostatnie lata cykliczne spotkania władz miasta z mieszkańcami cieszą się dużym zainteresowaniem bytomian. Spotkania z mieszkańcami pozwalają spojrzeć na problemy dzielnic z bliższej perspektywy, a bezpośrednie rozmowy, niejednokrotnie dotyczące trudnych kwestii, uzmysławiają mieszkańcom, jak działają mechanizmy zarządzania miastem i jakie są procedury przy rozwiązywaniu konkretnych kwestii.

Zdjęcia 41-42: Spotkania z mieszkańcami Bytomia

Źródło: Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji

Zainteresowani mogą osobiście podczas spotkań zadawać pytania albo dzielić się pomysłami na poprawę standardu życia w mieście. Najczęściej poruszanymi tematami w trakcie spotkań były: remonty ulic i chodników, a także stan czystości w mieście. Mieszkańcy mogli dowiedzieć się też m.in. o zrealizowanych i planowanych inwestycjach w danej dzielnicy. Podczas spotkań prezydentowi towarzyszą zawsze przedstawiciele: Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów, Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, Bytomskich Mieszkań, a także pracownicy wydziałów: Inżynierii Środowiska, Komunalnego, Realizacji Inwestycji i Remontów czy Zarządzania Kryzysowego.

Kolejnym ważnym zadaniem kontynuowanym przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji był zapoczątkowany w 2019 roku projekt miejskiej telewizji internetowej pn. Bytomski Serwis Informacyjny.

W 2023 roku za pośrednictwem materiałów wideo przekazywane były najważniejsze wydarzenia z życia Bytomia. Kamera była wszędzie tam, gdzie działo się coś ciekawego i ważnego. Prezentowano nie tylko wydarzenia kulturalne, sportowe czy edukacyjne, ale też ważne tematy związane z ekologią, bytomską gospodarką i życiem społecznym. Nie zabrakło relacji z bieżących wydarzeń, zapowiedzi imprez kulturalnych, wywiadów i sond ulicznych przeprowadzanych wśród mieszkańców. Najważniejsze wydarzenia w mieście można było śledzić na miejskim kanale w serwisie YouTube.com. Na rzetelnie przygotowany serwis informacyjny w 2023 roku składały się trzy aktualności oraz jedno podsumowanie miesiąca (łącznie około 3 materiały wideo w tygodniu). Każdego miesiąca funkcjonowania Bytomskiego Serwisu Informacyjnego tworzone 12 informacji, czyli łącznie 156 materiałów informacyjnych rocznie.

W 2023 roku Wydział Komunikacji i Promocji wydał dwa numery biuletynu informacyjnego Bytom.pl, w którym znalazły się aktualne informacje dotyczące realizowanych w mieście projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W lipcowym numerze biuletynu nie zabrakło informacji m.in. o rewitalizacji ulicy Dworcowej, a także zmieniającym się obliczu ulicy Mickiewicza czy kwartale ulic Katowickiej, Głębokiej i Matejki, a także o postępach prac nad budową 22-metrowej ścianki wspinaczkowej w Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych w Rozbarku i remontach bytomskich kamienic w różnych częściach miasta. Grudniowe wydanie informatora poświęcone było zrewitalizowanej przestrzeni ulicy Kwietniewskiego, gdzie otwarta została zielona strefa rekreacji z małą architekturą, urządzeniami do zabawy i do treningu na świeżym powietrzu. Przybli-

żone zostały też tematy związane z metamorfozą ul. Piłsudskiego, postindustrialnej Kolonii Zgorzelec oraz budową nowoczesnego i samowystarczального centrum transformacji energetycznej na terenie po byłej KWK Rozbark oraz nowych placów zabaw. Nakład każdej z wydanych gazet wynosił ponad 70 tys. egzemplarzy i został rozkolportowany do skrzynek pocztowych mieszkańców całego miasta.

W 2023 roku Miasto Bytom realizowało także wydawanie miesięcznika o tematyce kulturalno-społecznej „Rynek 7” – ukazało się 11 numerów tego pisma. W miesięczniku można było przeczytać teksty m.in. o historii i przyrodzie Bytomia, działaniach podejmowanych przez trzeci sektor, wyjątkowych miejscach na mapie miasta, a także zapoznać się z ofertą kulturalną bytomskich instytucji. Na łamach pisma ukazały się ponadto wywiady z interesującymi osobami ze świata sztuki, kultury i sportu związanymi z Bytomiem. Pismo w nakładzie 3000 egzemplarzy było dystrybuowane co miesiąc w kilkunastu punktach w mieście. Z jego wersją elektroniczną można się było zapoznać na stronie www.bytom.pl. Wywiady publikowane w „Rynku 7” były także dostępne w formie podcastów w serwisach YouTube.com, Spotify, PodcastApple.com, ListenNotes.com, Podcasts.Google.com.

Łącznie powstało 15 podcastów, których rozmówcami byli m.in. Małgorzata Wiśniewska-Wilk – prezesa GKS Czarni Bytom, Adrian Katroshi – scenarzysta i pisarz, Wojciech Sutor – przyrodnik, inicjator poszerzenia rezerwatu Segiet, Krzysztof Drabik – barman flair, rekordzista, który wszedł na Kilimandżaro, żonglując butelkami, Marlena Hermanowicz – śpiewaczka, animatorka społeczności lokalnych, Dawid Michalski – łucznik, prezes KS Czarna Strzała, Aleksandra Herisz – artystka, edukator w MDK nr 1 w Bytomiu, Halina Pospieszalska – nauczycielka, laureatka Nagrody im. prof. Józefa Pietera, Adrian Gajda – architekt, współtwórca rewitalizacji Kolonii Zgorzelec, Leon Wostal – pasjonat historii, miłośnik Rozbarku, Urszula Mazurowska – pszczelarka, edukatorka ekologiczna, Anna Kornas – kierowniczką Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Bytomiu, Anna Grabińska-Szcześniak – kierowniczką Działu Etnografii Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Michał Sowa – wielokrotny mistrz świata w karate, Dominika Malska – arteterapeutka, edukatorka artystyczna. Podcasty z cyklu „Bytom rozmaity” były w 2023 roku odtwarzane 4,6 tys. razy w serwisie YouTube i 1,4 tys. razy na platformie Spotify.

W przedmiocie popularyzacji historii i architektonicznego bogactwa Bytomia Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji przygotował wraz z Muzeum

Górnośląskim w Bytomiu oraz Bytomskim Centrum Kultury wystawę przedwojennych pocztówek przedstawiających najpiękniejsze obiekty ulicy Dworcowej. Wystawa trzydziestu pocztówek zaprezentowana została w przestrzeni ulicy Dworcowej podczas jej uroczystego otwarcia.

W zakresie popularyzowania atrakcji turystycznych w 2023 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji podejmował współpracę z Lokalną Organizacją Turystyczną Miasta Gwarków. W jej ramach odbyło się m.in. 9 spacerów tematycznych po mieście prowadzonych przez doświadczonych przewodników Teresę Ebis, Dariusza Pietruchę, Tomasza Śmiałka. Uczestnicy spacerów mieli okazję poznać m.in. ciekawostki dotyczące życia i dokonań wieloletniego nadburmistrza Bytomia Georga Bruninga, historię wymiaru sprawiedliwości w mieście: od pręgierza do zakładu penitencjarnego, urodę detali architektonicznych kamienic, tajemnicze dzieje bytomskich masonów.

Działania promujące walory turystyczne Bytomia były realizowane także we współpracy z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią podczas drugiej edycji święta „Kierunek GZM”. Wśród 134 wydarzeń przygotowanych przez 41 gmin bytomskie spacery prezentujące walory architektoniczne i dekoracyjne klatek schodowych zabytkowych kamienic cieszyły się dużym zainteresowaniem. Łącznie w spacerach prowadzonych przez pasjonatkę i fotografkę Teresę Ebis, połączonych z warsztatami mozaiki w pracowni artystycznej Stalowe Anioły, wzięło udział 60 osób.

W ramach przygotowań do obchodów jubileuszu lokacji Bytomia przypadającego na 2024 rok i potrzebą zaakcentowania jubileuszu w przestrzeni publicznej, Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji we współpracy z grafikiem i przedstawicielem NGO – Marcinem Musialikiem, stworzył znak identyfikacyjny „770 lat miasta Bytom” wraz z wzorami jego zastosowania na materiałach informacyjnych i promocyjnych. Zasady korzystania z wizerunku znaku, a także z wizerunków historycznych symboli miejskich: herbu i flagi sformułowano w uchwale Nr LXXXVII/1108/23 przyjętej przez Radę Miejską w Bytomiu w dniu 18 grudnia 2023.

Ze względu na powiększenie obszaru rezerwatu przyrody Segiet Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji zaktualizował informacje zawarte w przewodniku kieszonkowym „Bytom nieoczywisty”. W ubiegłym roku zostało dodrukowane 2000 egzemplarzy tego przewodnika z propozycjami 4 tras spacerowych po mieście. Wśród nich znalazły

się: „Śródmieście z głową w chmurach” i „Miechowice z nosem w historii” autorstwa Anny i Tomasza Śmiałków, „Rzut oka na ślady II wojny światowej w Bytomiu” Dariusza Pietruchy oraz „Jedną nogą przez bytomskie łąki, lasy, pola” autorstwa Julii Góry. Publikacja przybliży walory bytomskiej architektury, historii i przyrody.

W 2023 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji Bytomia wydał również przewodnik adresowany do najmłodszych turystów pt. „Bytom fantastyczny”. Bogato ilustrowana publikacja, zawierająca propozycję sześciopunktowej trasy turystycznej po Bytomiu z opisem atrakcyjnych dla dzieci miejsc i obiektów, zachęca do zwiedzania miasta poprzez zabawę i różnego rodzaju aktywności. W poznawaniu miasta młodym zwiedzającym towarzyszą postaci ze śląskich legend, takie jak Bebok, Świetlik czy Utopek. Do publikacji autorskie ilustracje stworzyła Magdalena Śliwińska – graficzka i ilustratorka. Książka dofinansowana ze środków Śląskiej Organizacji Turystycznej w Katowicach została wydrukowana w liczbie 1000 egzemplarzy.

W ramach dystrybucji płatnej i bezpłatnej materiałów informacyjnych i promocyjnych miasta w Biurze Promocji Bytomia można było nabyć książki, magnesy, kartki pocztowe, smycze, długopisy, kubki, maseczki, torby ekologiczne, ramki na tablice rejestracyjne, kable USB, powerbanki, ołówki ekologiczne, koszulki z logiem Bytomia, ulotki informacyjne, repertuary instytucji kulturalnych, bezpłatne informatory o Bytomiu i regionie.

Tylko w 2023 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji wyprodukował 500 sztuk breloków USB, 1 000 kubków, 2 000 toreb bawełnianych, 4 000 długopisów, 4 400 ramek do tablic rejestracyjnych, 6 000 magnesów.

Wsparcie w postaci materiałów promocyjnych uzyskiwały podmioty miejskie oraz organizacje pozarządowe.

Jak co roku w ręce mieszkańców trafiły kalendarze na rok 2024. W dystrybucji płatnej i bezpłatnej dostępnych było 1 900 kalendarzy trójdzielnych, 700 kalendarzy 13-planszowych oraz 700 biuwarów.

W kalendarzu znalazły się fotografie dokumentujące inwestycje zrealizowane w naszym mieście na przestrzeni ostatnich lat. Wśród zdjęć znaleźć można fotografie modernistycznego budynku dawnego kina „Gloria”, zrewitalizowanych kamienic przy Mickiewicza i Dworcowej, nowych przestrzeni rekreacji przy Kwietniewskiego i w ul. Zaułek, Pałacu w Miechowicach, przebudowanej ul. Piekarskiej, na którą powróciła zabytkowa „eNka”. Nie zabrakło również fotografii największych inwestycji sportowych – kompleksu przy ul. Piłkarskiej, Lodowiska im. Braci Nikodemowiczów.

Autorzy kalendarza nie zapomnieli również o post-industrialnych terenach po byłej Kopalni Rozbark, gdzie powstało jedno z najnowocześniejszych w Europie Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych Skarpa Bytom.

Na 10 tablicach billboardowych Gminy Bytom usytuowanych w różnych dzielnicach miasta eksponowane były reklamy dotyczące tematów: #BO_Bytom Bytomski Budżet Obywatelski, Jarmark Świąteczny, Dni Bytomia, kampania profrekwencyjna przed wyborami, parkowy ekologiczny Dzień Dziecka, piknik „Majówka w Bytomiu z Wojciechem Korfantym”, charytatywny mecz hokejowy „Dziennikarze kontra artyści”.

Gmina udostępniała ponadto tablice billboardowe bytomskim podmiotom. Dzięki tej współpracy do mieszkańców trafiły informacje o następujących przedsięwzięciach i wydarzeniach: Międzynarodowy Festiwal im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, widowisko historyczne „Walki o Miechowice”, Bytomski Bieg Pamięci Żołnierzy Niezłomnych, Półmaraton Bytomski, kampanie dla Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu (wystawy Jan Matejko, Jacek Sienicki, Skarby śląskiej szafy), kampanie dla Opery Śląskiej, wydarzenia kulturalne organizowane przez Bytomskie Centrum Kultury (Becek Czyta, Mikołajki) i CSW Kronika (wystawa Lombard Bytom), promocja naboru do bytomskich klubów sportowych (Bytomski Sport Polonia Bytom), promocja wydarzeń sportowych organizowanych przez bytomskie kluby (Mistrzostwa Polski w tenisie ziemnym, Silesia Cup MUKS – karate tradycyjne, Memoriał Józefa Wiśniewskiego).

Ponadto Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji przeprowadził kampanię promującą trwającą od 1 grudnia do 8 stycznia Bytomski Jarmark Świąteczny. Spoty reklamowe pojawiały się w lokalnych stacjach radiowych, a reklamy informujące o wydarzeniu – w mediach społecznościowych, na billboardach, plakatach, w lokalnych i regionalnych mediach oraz na autobusach miejskich poruszających się po aglomeracji.

Ważnym działaniem Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji była w 2023 roku promocja działań związanych z historią Bytomia. Na stronie www.bytom.pl oraz w miesięczniku „Rynek 7” pojawiały się artykuły historyczne dotyczące między innymi: prac zabezpieczających wieży zegarowej Elektrociepłowni Szombierki, ochrony zabytkowego szybu „Krystyna”, historii górnictwa węgla kamiennego oraz rud cynku i ołowiu, Konsulatu Generalnego RP w Bytomiu w okresie międzywojennym, historii Kolonii Zgorzelec, średniowiecznej klątwy ciążyącej nad miastem, historii Ignatza Hakuby i bytomskiego browarnictwa, a także historycznych kamienic w Śródmieściu i Rozbarku oraz obiektów, które dziś pełnią funkcje kulturalne, sportowe, turystyczne, edukacyjne lub związane są z działalnością biznesową. Wśród nich były promowane takie obiekty jak m.in. historia byłej KWK „Rozbark”, kopalni dolomitu w Suchej Górze, huty „Bobrek”, a także innych zakładów przemysłowych oraz dziedzictwa architektonicznego Georga i Emila Zillmanów, w tym obiektów pod dawnymi zakładami „Orzeł Biały”.

Warto podkreślić, że na stronie www.bytom.pl promowano również działania popularyzatorów historii oraz osób działających na rzecz ochrony dziedzictwa historycznego Bytomia, którzy realizują akcje, happeningi oraz wydarzenia historyczne, dzięki którym nie tylko mieszkańcy Bytomia i turyści mogą zapoznać się z bogatą i bardzo ciekawą historią Bytomia i związanymi z niego ciekawostkami, zwłaszcza dotyczącymi okresu II wojny światowej. Warto także wspomnieć o promocji jednej z największych atrakcji turystycznych w Bytomiu i na Śląsku – Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej, która ponownie zaangażowała się w ramach corocznego wydarzenia – Industriady, a także obiektu po byłej KWK „Rozbark”, gdzie powstało jedno z najnowocześniejszych w Europie Centrów Sportów Wspinaczkowych i Siłowych. W ramach współpracy z klubem Skarpa Bytom promowane były wydarzenia sportowe i kulturalne, jakie odbywały się na terenie Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych.

2.6 WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

2.6.1 Miasta partnerskie

W 2023 roku w ramach umów partnerskich miasto Bytom kontynuowało współpracę międzynarodową z następującymi miastami:

Vsetín (Czechy) Umowę partnerską miasta podpisały 11 listopada 2004 r. w Bytomiu. W 2023 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Drohobycz (Ukraina) Umowę partnerską miasta podpisały 5 grudnia 2011 r.

W ciągu całego roku Prezydent Miasta Bytomia Mariusz Wołosz był w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z merem Drohobycza, zapewniając go o gotowości Bytomia w niesieniu pomocy jego mieszkańcom.

Artyści ze znanego na Ukrainie Karpackiego Zespołu Pieśni i Tańca Ukrainy „Werchowina” wystąpili dla bytomskiej publiczności 1 lutego 2023 r. w Bytomskim Centrum Kultury. Koncert świąteczno-noworoczny stał się jednocześnie wyrazem wdzięczności miasta partnerskiego Drohobycza dla Bytomia i jego mieszkańców za pomoc okazaną w czasie konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Zanim sceną Beceku zawładnęli artyści, publiczność wysłuchała nagrania, w którym Taras Kuczma, mer Drohobycza podziękował bytomianom za ogromną pomoc, jaką okazują uchodźcom z Ukrainy oraz Drohobyczowi. Podczas koncertu były zbierane datki na rzecz Drohobycza i dotkniętej wojną Ukrainie.

W czerwcu 2023 r. na prośbę władz Drohobycza został zakupiony i przekazany do tamtejszego Szpitala Dziecięcego wysokiej klasy respirator. Zakup respiratora sfinansowany został głównie przez nasze miasto partnerskie Recklinghausen, sprzęt zakupiła Fundacja Petralana, która od początku wojny aktywnie angażuje się w pomoc humanitarną. We wrześniu 2023 r. odbyła się wizyta delegacji z Bytomia w mieście partnerskim Drohobycz w związku z otwarciem Centrum Naukowo – Informatycznego imienia Igora Menioka Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego imienia Iwana Franka. W grudniu 2023 r. Prezydent Ma-

riusz Wołosz w Drohobyczu odebrał akt nadania i odznakę Honorowego Obywatela Miasta Drohobycza. To szczególne wyróżnienie za działalność na rzecz miasta partnerskiego Bytomia. To także uhonorowanie pomocy udzielonej przez bytomian drohobyczanom po agresji rosyjskiej na Ukrainę.

Miasto podjęło również współpracę przy realizacji projektu: „Między miastem a miastem: Bytom – Drohobycz” zrealizowanym przez Fundację Europejskich Inicjatyw na Śląsku. wspólnie z ukraińskim partnerem z Drohobycza. W trakcie tygodniowej wymiany 35 młodych osób z różnych miast wspólnie spędzało czas w Bytomiu. Wraz z partnerami projektu: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, uczniami z Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących oraz Parlamentem Młodzieży w Drohobyczu, stworzona została dla młodzieży przestrzeń, w której mogli się dzielić swoimi doświadczeniami, uczyć i rozwijać. Jednym z ważniejszych punktów wymiany były warsztaty, podczas których uczestnicy zaczęli tworzyć prezentacje, dotyczące swoich miast. Działania projektowe pozwoliły uczestnikom na zawarcie między sobą większych więzi, a także lepsze zrozumienie historii i kultury miejscowości, z których pochodzą. Patronaty honorowe nad projektem objęli m.in. prezydent Bytomia Mariusz Wołosz, mer Drohobycza Taras Kuczma, Kazimierz Karolczak Przewodniczący Zarządu Górnośląski-Zagłębiowskiej Metropolii. Projekt otrzymał dofinansowanie z Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży z dotacji Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Recklinghausen (Niemcy)

Umowę partnerską miasta podpisały 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie 13 marca 2001 r. w Recklinghausen. We wrześniu 2023 r. odbyła się wizyta delegacji z Bytomia razem z Prezydentem Miasta Mariuszem Wołoszem oraz Panią Senator Haliną Biedą na Festiwalu Przyjaźni Polsko-Niemieckiej w Recklinghausen.

W listopadzie 2023 r. bytomska młodzież (w tym przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miejskiej) wzięli udział w projekcie pn.: „; This is (y) our Europe”, w ramach którego młodzież odbyła spotkania w Recklinghausen oraz w Bytomiu. Projekt łączył młodych ludzi z Niemiec, Turcji i Polski w celu wymiany pomysłów

na temat partycypacji społecznej na przykładzie młodzieżowej pracy parlamentarnej.

Ormož (Słowenia) Umowę partnerską miasta podpisały 9 września 2017 r. w Bytomiu. W czerwcu 2023 r. odbyła się wizyta delegacji z Bytomia w związku z rocznicą 750-lecia miasta Ormož. W listopadzie 2023 r. zaplanowano wizytę delegacji z Bytomia do Ormož z okazji obchodów

Dnia Św. Marcina. Wizyta została odwołana z uwagi na analogiczną uroczystość związaną z obchodzonym 11 Listopada Dniem Niepodległości.

Butte Silver Bow (Montana, USA) Umowę partnerską miasta podpisały 22 maja 2001 r. w Bytomiu. W 2023 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Żytomierz (Ukraina) Umowę partnerską miasta podpisały podczas I Międzynarodowego Festiwalu NGO w Bytomiu w dniu 9 września 2016 r. W ciągu całego roku Prezydent Miasta Bytomia Mariusz Wołosz był w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z me-

rem Żytomierza zapewniając go o gotowości Bytomia w niesieniu pomocy mieszkańcom Żytomierza. W październiku 2023 roku odbyła się wymiana polsko-ukraińska podczas której do Bytomia przyjechała 20 osobowa grupa młodzieży z Żytomierza, która wraz z polską młodzieżą z Bytomia przez prawie 10 dni odkrywa wspólną przeszłość i dziedzictwo kulturowe, doszukiwali się wzajemnych podobieństw i różnic oraz kształtowali rozumienie odmienności kulturowych. Projekt realizowaliśmy razem z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji z dofinansowania Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży z dotacji Ministerstwa Edukacji i Nauki. Tradycją okresu noworocznego stały się styczniowe koncerty kolęd i pastorałek w wykonaniu artystów z Żytomierza w śląskich miastach. Bytom jest jednym z żelaznych punktów programu wizyty artystów z Żytomierza. Koncert odbył się 16 stycznia 2023 r. w kościele pw. św. Jacka w Bytomiu. XII edycja „Kolędnicy z Żytomierza” organizowana jest przez

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie oraz Województwo Śląskie, a partnerami wydarzenia byli m.in.: Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im St. Hadyny oraz Gmina Bytom. Koncertom towarzyszyła wystawa „Pamięć i odpowiedzialność: „Operacja Polska” NKWD na Żytomierszczyźnie w latach 1937-1938”.

2.6.2 Pozostała współpraca

Poza współpracą z miastami partnerskimi wspólne działania realizowane z partnerami zagranicznymi w 2023 r. obejmowały następujące przedsięwzięcia:

- Udział Miasta Bytom razem ze słoweńskim miastem Valenje w unijnym programie ExchangeEU, polegającym na wymianie doświadczeń pomiędzy regionami węglowymi w procesie transformacji. Wizyta studyjna odbyła się 9-10 maja 2023 r. w Bytomiu. W projekcie wzięli udział przedstawiciele Bośni i Hercegowiny (z poziomu rządowego i regionalnego) zajmujący się tematyką transformacji, w tym przedstawiciel Republiki Serbskiej i dwóch przedstawicieli Federacji Bośni i Hercegowiny.

- Wizytę przedstawicieli miast ukraińskich KORZ-MU w województwie śląskim w dniach 14 -17 czerwca 2023 r. w związku z realizacją projektu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. Delegacja odwiedziła Bytom 16 czerwca i w ramach tej wizyty odbyło się spotkanie z władzami miasta, które miało miejsce w Operze Śląskiej w Bytomiu.

W tym dniu również był spacer po mieście z pokazaniem zrealizowanych inwestycji miejskich, między innymi przejście głównym deptakiem w mieście przy ulicy Dworcowej, któremu został przywrócony blask, zwiedzanie lodowiska im. Braci Nikodemowiczów.

- Przygotowanie i organizację Międzynarodowych Studenckich Warsztatów Architektonicznych, które odbyły się w Bytomiu w dniach 19 – 23 października br.. W naszym mieście ww. terminie gościliśmy studentów oraz ich opiekunów naukowych z Politechniki Śląskiej i VSB Technická Uniwerzita Ostava (Politechniki Ostrawa). W ramach warsztatów opracowywane były koncepcje obiektów architektonicznych wskazane przez władze Miasta.

- Pomoc przy organizacji XVII - Międzynarodowego Memoriału Bokserskiego im. Leszka Błazyńskiego, który odbył się w dniach 18 – 19 listopada 2023 r. w Teatrze Rozbark. Piękny obiekt znajdują się przy ul. Wojciecha Kilara 29. W przeszłości w tym miejscu była cechownia kopalni Rozbark i w latach 70. odbywały się w niej pojedynki bokserskie. W zawodach walczyło ponad 60 młodych bokserów z Polski, Czech, Ukrainy i Wielkiej Brytanii.

2.7 AKTYWNOŚĆ PRAWODAWCZA ORGANÓW GMINY

W 2023 r. Prezydent Bytomia wydał 582 zarządzenia, spośród których 4 zarządzenia podlegały publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

W roku 2023 Rada Miejska w Bytomiu podjęła 185 uchwał, z czego 39 uchwał miało charakter prawa miejscowego.

Uchwały podejmowano na 13 sesjach Rady (30 stycznia, 27 lutego, 27 marca, 24 kwietnia, 12 i 29 maja, 26 czerwca, 31 lipca, 28 sierpnia, 25 września, 30 paź-

dziernika, 27 listopada oraz 18 grudnia). Na sesjach w dniach: 20 marca i 5 lipca, Rada obradowała, nie podejmując uchwał. Poza sesjami wynikającymi z rocznego harmonogramu, Rada obradowała na 3 sesjach zwołanych w trybie art. 11 ust. 2 Statutu Miasta Bytomia. W trybie zdalnym, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość odbyły się 2 sesje Rady Miejskiej w Bytomiu.

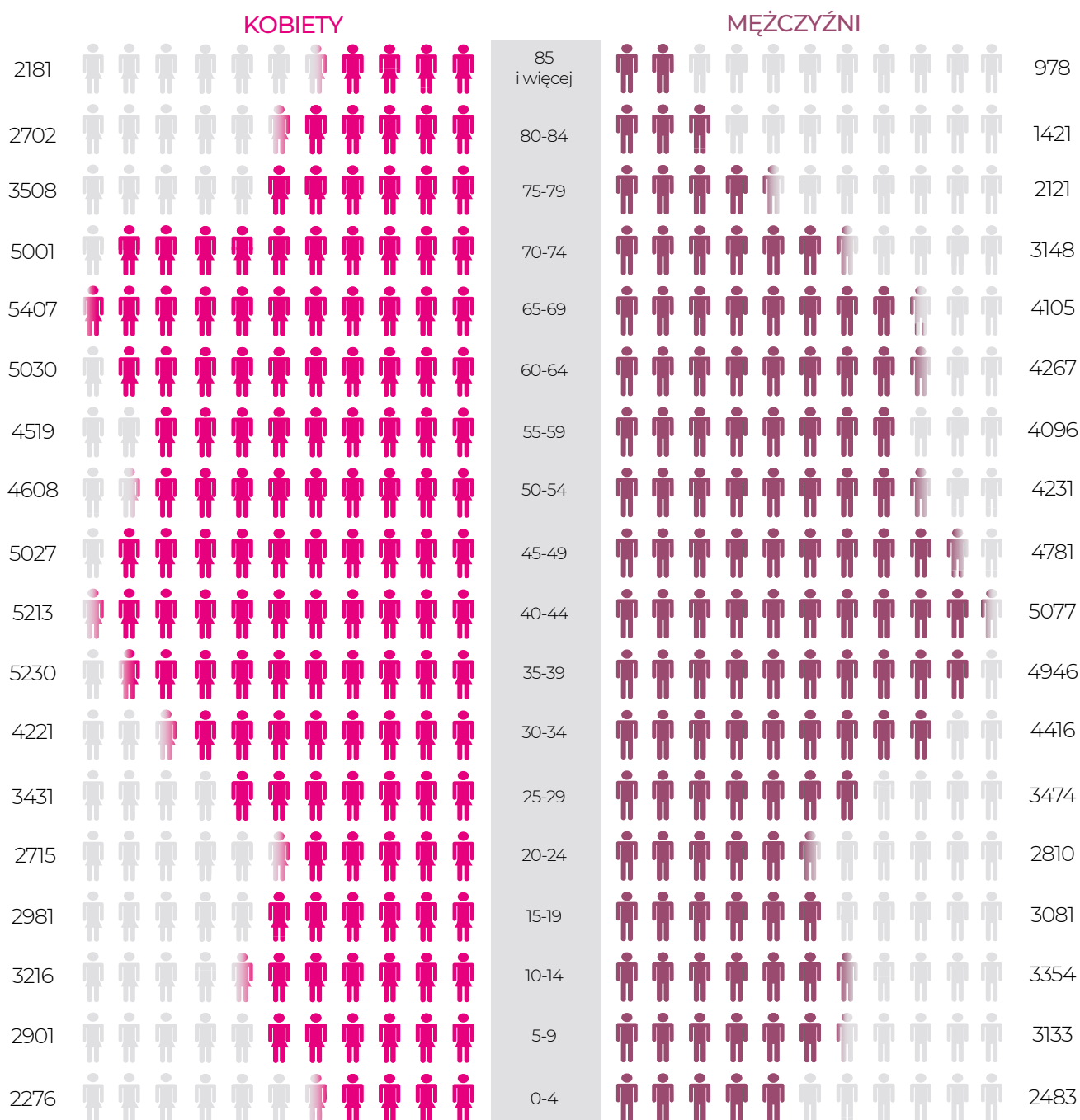
3. SPOŁECZNOŚĆ

3.1 DEMOGRAFIA

Zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom, w Bytomiu na dzień 31.12.2023 r. zameldowanych

na pobyt stały było 131 803 osób, w tym 69 846 osób tj. 53,0% ogółu mieszkańców stanowiły kobiety.

Infografika 4: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 15: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2022-2023

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12.2022 r.		31.12.2023 r.	
		Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	Kobiety	71 277	52,9	69 846	53,0
	Mężczyźni	63 417	47,1	61 957	47,0
	RAZEM	134 694	100	131 803	100
Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat)	10 697	7,9	10 286	7,8
	Mężczyźni (0-17 lat)	11 319	8,4	10 911	8,3
	RAZEM	22 016	16,3	21 197	16,1
Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat)	36 718	27,2	35 731	27,1
	Mężczyźni (18-64 lata)	40 492	30,1	39 273	29,8
	RAZEM	77 210	57,3	75 004	56,9
Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat)	23 862	17,7	23 829	18,1
	Mężczyźni (65 i więcej lat)	11 606	8,6	11 773	8,9
	RAZEM	35 468	26,3	35 602	27,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu.

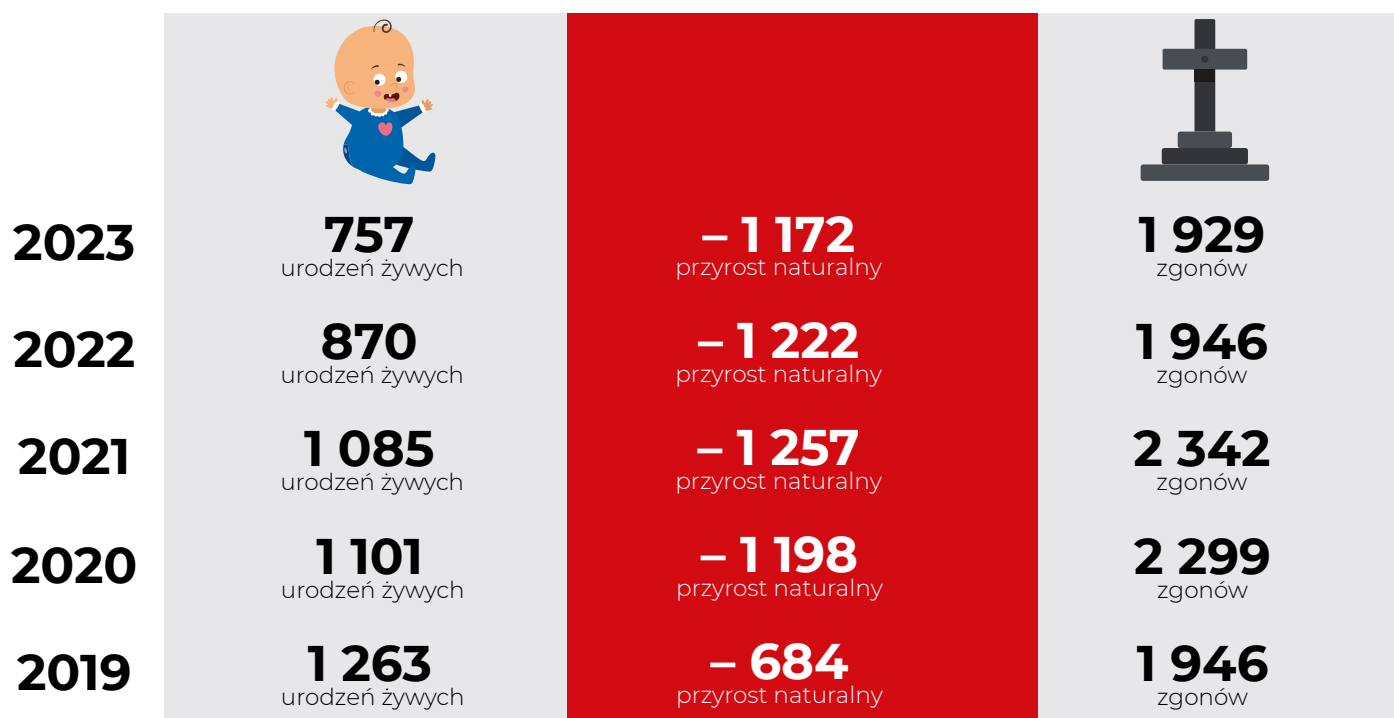
Wybrane wskaźniki demograficzne dotyczące mieszkańców Bytomia kształtowały się następująco:

- na 100 mężczyzn przypadło 113 kobiet;
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 28 osób w wieku przedprodukcyjnym i 47 osób w wieku poprodukcyjnym;

- wskaźnik starości demograficznej wynosił 27%;
- średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 1897 osób na 1 km² powierzchni miasta.

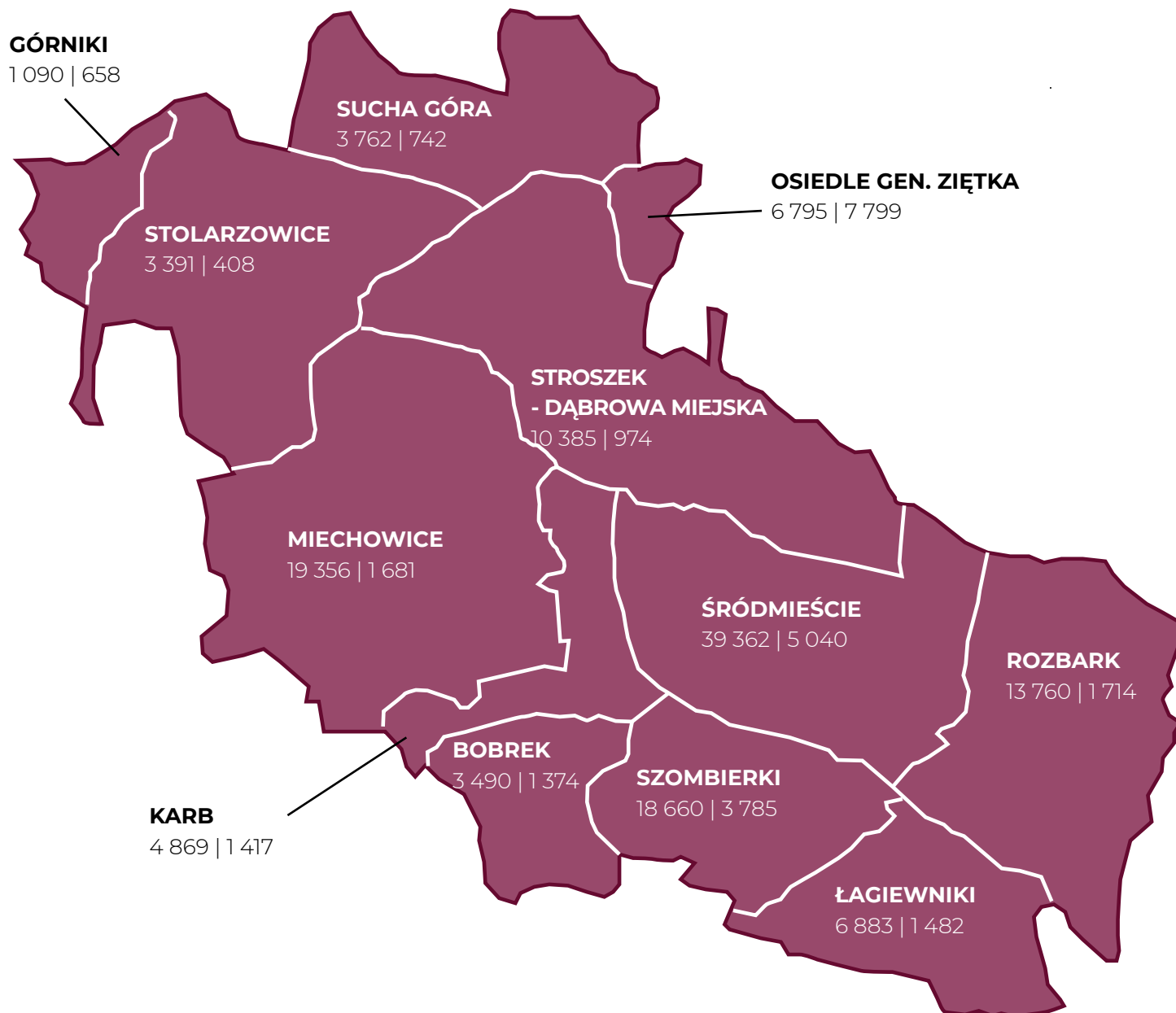
Ruch naturalny ludności w części dotyczącej urodzeń i zgonów przedstawia infografika nr 3.

Infografika 3: Przyrost naturalny w latach 2019 - 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym

SPOSÓB PREZENTACJI DANYCH:

OBSZAR MIASTA

Liczba mieszkańców | Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km²)

RAZEM

131 803 | 1 897

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

3.2 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat to jest przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wychowania pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby prawne i osoby fizyczne.

Zmiany w bytomskiej sieci szkół w 2023 roku - uchwały podjęte przez Radę Miejską w Bytomiu dotyczące likwidacji i organizacji szkół i placówek.

Po podjęciu w listopadzie 2022 r. uchwały w sprawie zamiaru likwidacji Przedszkola Miejskiego nr 23 „Pod Bławatkiem” w Bytomiu i po uzyskaniu pozytywnej opinii Kuratora Oświaty, Rada Miejska podjęła uchwałę właściwą:

- uchwała Rady Miejskiej nr LXXVI/973/23 z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie likwidacji z dniem 31.08.2023 r. Przedszkola Miejskiego nr 23 „Pod Bławatkiem” w Bytomiu.

Ponadto w roku 2023 Rada Miejska w Bytomiu podjęła następujące uchwały dotyczące organizacji systemu edukacji:

- uchwała Rady Miejskiej nr LXXVI/974/23 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie utworzenia zespołu Bytomski Ośrodek Edukacji w Bytomiu, w skład którego wchodzić będzie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bytomiu i Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfantego w Bytomiu;
- uchwała Rady Miejskiej nr LXXVI/975/23 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie utworzenia Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Bytomiu;
- uchwała Rady Miejskiej nr LXXXII/1025/23 z dnia 31.07.2023 r. uchwała zmieniająca uchwałę nr LXXVI/974/23 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie utworzenia zespołu Bytomski Ośrodek Edukacji w Bytomiu, w skład którego wchodzić będzie Centrum Kształcenia Zawodowego w Bytomiu i Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfantego w Bytomiu;
- uchwała Rady Miejskiej nr LXXXIII/1042/23 z dnia 28.08.2023 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży, pobierających naukę na terenie miasta Bytomia.
- uchwała Rady Miejskiej nr LXXXVI/1076/23 z dnia 27.11.2023 r. zmieniająca uchwałę nr XLIII/575/09 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia re-

gulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Bytom,

- uchwała Rady Miejskiej nr LXXXVII/1100/23 z dnia 18.12.2023 r. zmieniająca uchwałę nr LXXI/897/22 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Bytomia dla niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie miasta Bytomia oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.

Wychowanie przedszkolne

Infografika 4: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia

W 2023 r. na terenie Bytomia działało

40 przedszkoli,

w tym 206 oddziałów,
do których zapisanych zostało łącznie

4 395 dzieci.

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W kilku bytomskich przedszkolach funkcjonowały specjalistyczne oddziały dla dzieci wymagających kształcenia specjalnego, co wynika ze specjalnej i integracyjnej specyfiki ich działania, w szczególności:

- w Przedszkolu Miejskim nr 8 Integracyjnym wszystkie oddziały miały charakter integracyjny tj. sześć oddziałów,
- w Przedszkolu Miejskim nr 63 z Oddziałami Integracyjnymi kształcenie integracyjne prowadziły cztery oddziały,
- w Przedszkolu Miejskim nr 21 funkcjonował jeden oddział integracyjny,
- w Przedszkolu Miejskim nr 4 funkcjonował jeden oddział specjalny.

Dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone były indywidualne i grupowe zajęcia rewalidacyjne z zakresu

oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, logopedii, psychologii, terapii pedagogicznej, rehabilitacji itp. z wykorzystaniem specjalistycznej bazy dydaktycznej i terapeutycznego sprzętu. Dodatkowo Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. Janusza Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które mają na celu pobudzanie do psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów realizowały pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii wydanej przez Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną.

W wyniku rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych, niektóre przedszkola miejskie prowadziły dodatkowe oddziały przedszkolne poza ich siedzibą, w szczególności dla dzieci 6-letnich, które realizowały roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne tj.:

- Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5 im. Poli Maciejowskiej,
- Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9 im. Marii Konopnickiej,
- Przedszkole Miejskie nr 20 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 6 im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego,
- Przedszkole Miejskie nr 25 „Słoneczny Zakątek” – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”,
- Przedszkole Miejskie nr 39 „Zielony Zakątek” – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45,

Szkoły

Na terenie Bytomia w roku szkolnym 2023/2024 funkcjonowały 54 szkoły z 788 oddziałami, 7 zespołów szkół publicznych, z tego 6 zespołów szkół zawodowych i 1 zespół szkół specjalnych.

Typy i liczbę bytomskich szkół publicznych prowadzonych przez gminę i powiat Bytom oraz liczbę uczniów i absolwentów w roku szkolnym 2023/2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2023/2024

Wyszczególnienie	Liczba szkół	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba uczniów/oddział	Liczba absolwentów	Liczba uczniów klas pierwszych
Szkoły podstawowe razem, w tym:	28	534	9 788	18	1 795	1 282
- samodzielne	24	428	8 922	21	1 658	1 210
- mistrzostwa sportowego	1	24	499	21	95	46
- specjalne	3	82	367	5	42	26
Licea ogólnokształcące razem, w tym:	6	79	2 278	29	453	719
- samodzielne	3	53	1 612	30	344	525
- mistrzostwa sportowego	1	10	210	21	46	68
- w zespołach szkół zawodowych	2	16	456	29	63	126
Szkoły ponadpodstawowe zawodowe razem, w tym:	15	155	3 672	24	542	1 155
- technikum	7	101	2 721	27	366	725
- branżowe szkoły I stopnia	6	31	784	25	151	364
- branżowe szkoły I stopnia specjalne	1	22	152	7	25	66

- branżowe szkoły II stopnia z oddziałami specjalnymi	1	1	15	15	0	0
szkoła specjalna przysposabiająca do pracy:	1	6	33	6	12	5
Szkoły policealne:	1	10	213	21	74	148
CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO dla dorosłych (kształcenie w systemie wieczorowym i zaocznym), w tym:	3	4	128	32	0	21
- szkoła podstawowa dla dorosłych	1	0	0		0	0
- liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1	4	128	32	0	21
- szkoła policealna	1	0	0		0	0
RAZEM	54	788	16 112	20	2 876	3 330

* dane według stanu na 30 września 2023 roku w programie SIO Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 17: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2023/2024

Wyszczególnienie	Liczba zespołów szkół
Zespoły szkół zawodowych	6
Zespoły szkół specjalnych	1

* dane według stanu na 30 września 2023 roku w programie SIO.
Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W związku z trwającym konfliktem wojennym na Ukrainie uczniowie – uchodźcy z Ukrainy realizują obowiązek szkolny i nauki w oddział ogólnodostępnych. Liczba dzieci i uczniów ukraińskich w bytomskich placówkach oświatowych według stanu na 30 września 2023 roku w programie SIO, przedstawia się następująco:

- Liczba dzieci ukraińskich w przedszkolach – 99;
- Liczba dzieci ukraińskich w szkołach podstawowych – 334;
- Liczba dzieci ukraińskich w szkołach ponadpodstawowych – 104.

Baza lokalowa, dydaktyczna i opiekuńczo-wychowawcza bytomskich szkół publicznych

Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego wymaga stworzenia właściwych warunków organizacyjnych i technicznych, które pozwalają na pełną realizację zadań wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego.

W roku 2023 bytomskie szkoły dysponowały na-

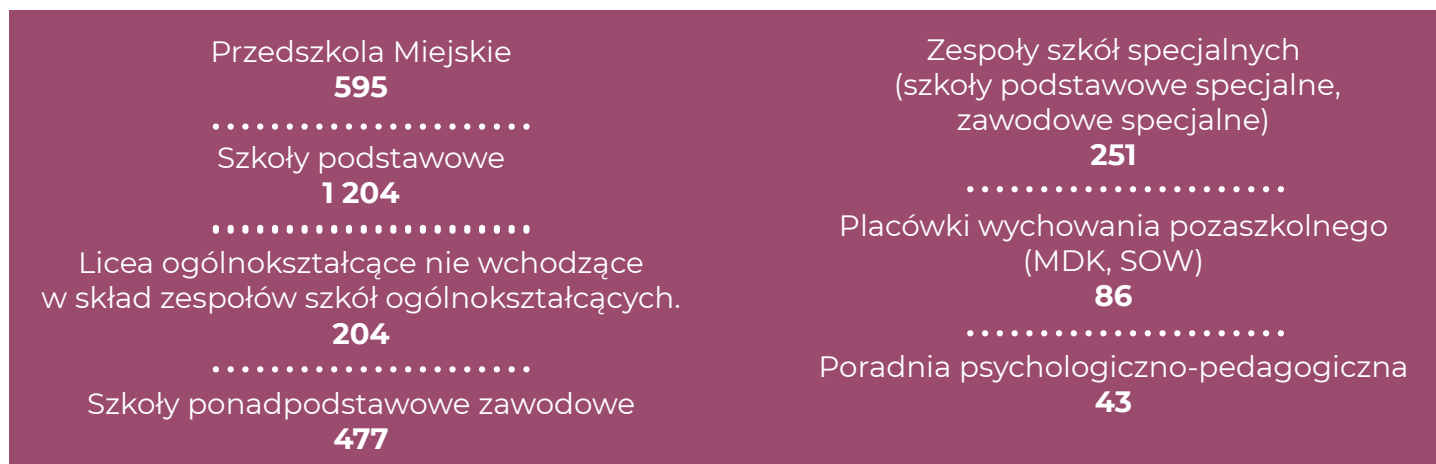
stępującymi pracownikami dydaktycznymi: komputerowe, językowe, zawodowe, przedmiotowe oraz pomieszczenia świetlic i bibliotek. Bytomskie szkoły są dobrze wyposażone w sprzęt komputerowy. Warto zaznaczyć, że wszystkie komputery posiadają dostęp do Internetu. Szkoły wyposażone są między innymi w kamery wideo, odtwarzacze dvd, telewizory, projektory multimedialne, kserografy, tablice interaktywne, drukarki 3d.

W skład bazy sportowej bytomskich szkół wchodzi sale gimnastyczne, boiska szkolne, bieżnie, skocznie, rzutnie, a także 3 baseny.

Kadra pedagogiczna w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych

W bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych w 2023 roku zatrudnionych było 2860 pracowników pedagogicznych. Ich zatrudnienie w poszczególnych rodzajach placówek prezentuje infografika nr 5.

Infografika 5: Liczba pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Działania opiekuńczo-wychowawcze i pomocowe dla uczniów

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie dożywiania uczniów prowadziło 28 świetlic szkolnych w bytomskich szkołach podstawowych.

- diagnozowania dzieci i młodzieży w kierunku określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,
- udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

Tabela 18: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	3719	3572	3211	3656	3812	3778
Liczba uczniów korzystających ze stołówki szkolnej, w tym:	4439	4578	3796	4277	4119	3711
objętych dożywianiem bezpłatnym i refundowanym	838	929	516	474	473	395

Źródło: dane Wydziału Edukacji i Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Publiczne placówki wychowania pozaszkolnego

W 2023 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego tj.: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12 oraz Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. ks. J. Popiełuszki 9. Celem ich działań było prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, kształtowanie i udoskonalanie umiejętności spędzania czasu wolnego, pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań twórczych m.in. plastycznych, muzycznych, aktorskich, wokalnych, literackich, tanecznych, sportowych, naukowych itp. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności lokalnej, zajęcia prowadzone były w siedzibie ww. placówek, na terenie bytomskich jednostek oświatowych oraz w udostępnionych przez różne instytucje pomieszczeniach.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Na terenie Bytomia funkcjonowała publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która realizowała działalność statutową placówki w zakresie:

Tabela 19: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2023

	MDK1	MDK2	Ogółem
Liczba działów	3	3	6
Liczba pracowni	19	10	29
Liczba kół i zespołów	100	82	182
Liczba uczestników zajęć stałych	1 904	1 489	3 393
Tygodniowa liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych	554	389	943
Liczba imprez	62	58	120
Liczba uczestników imprez	11 170	7 051	18 221

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

- wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w ramach realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

W ramach ww. działań poradnia organizowała m.in.:

- Zajęcia oraz warsztaty profilaktyczne i psychoedukacyjne skierowane do dzieci i uczniów m.in.: „Kilka słów o tym jak się skutecznie uczyć i opanować stres”, „Ja i moja klasa – zajęcia integracyjne”, „Techniki uczenia się – jak z nich korzystać”, „Będę uczniem – zajęcia dla dzieci 6-letnich przygotowujące do edukacji szkolnej”, „Jak radzić sobie z uzależnieniem od komputera i telefonu”, „Jesteśmy różni, a jednak tacy sami – zajęcia integracyjne”, „Być dobrym dla siebie – budowanie poczucia własnej wartości”, „Jak rozumieć siebie i innych – budowanie podstaw tolerancji”, „Zajęcia rozwijające kreatywność i kształtujące umiejętności uczenia się”, „Jak dbać o swoje emocje – sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami”;
- Warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli m.in.: „Organizacja kształcenia specjalnego w szkole – obowiązująca dokumentacja, praktyczne wskazówki (IPET, WOFU)”, „Spektrum autyzmu – dostrzec, poznać, zrozumieć. Inne spojrzenie na ucznia z autyzmem (zespołem Aspergera)”, „Kiedy baterie się wyczerpują – o nauczycielskim dbaniu o siebie”, „Uczeń z zaburzeniami integracji sensorycznej w przedszkolu i szkole”, „Kształcenie specjalne w szkole ogólnodostępnej – rola i zadania pedagoga specjalnego”, „Uczeń z problemami wychowawczymi w szkole – sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych”, „W stronę dobrej komunikacji z rodzicami”, „Uczeń w sytuacji kryzysu – zapobieganie i skuteczna pomoc”;
- Spotkania szkoleniowe dla rodziców m.in.: „Moje dziecko doświadcza przemocy – rozpoznawanie objawów przemocy u dzieci i młodzieży. Skuteczne sposoby interweniowania”, „Nastolatek w kryzysie – jak skutecznie reagować?”, „Dysleksja – o czym każdy rodzic powinien wiedzieć?”, „Dziecko z zaburzeniami integracji sensorycznej – diagnoza, terapia, pomoc”, „Gotowość szkolna – co każdy rodzic powinien wiedzieć?”, „Rozmowa to nie tylko słowa ... o komunikacji w rodzinie”, „Jak się nie wypalić w życiu rodzinnym i zawodowym?”, „Moje dziecko ma 18 lat – dylematy i trudności osób wkraczających w dorosłe życie”, „Syndrom pustego gniazda”, „Jak zadbać o siebie – skuteczne sposoby dbania o swoje emocje”. Ponadto na mocy zawartego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Miastem Bytom poradnia realizowała dodatkowo zadania wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego, które wynikały z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 roku w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych (Dz. U z 2017 r. poz. 1712). W ramach działań ośrodka poradnia oferowała dzieciom

(od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki szkolnej) i ich rodzinom kompleksową pomoc psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną i terapeutyczną, w szczególności udzielała rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka, wskazywała właściwe dla dziecka i jego rodziny formy kompleksowej i specjalistycznej pomocy, organizowała zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz koordynowała i monitorowała działania związane z udzielaniem pomocy dzieciom i ich rodzinom.

Nagrody prezydenta miasta Bytomia przyznawane wyróżniającym się uczniom

Prezydent Bytomia, chcąc nagrodzić talent, zaangażowanie, zdolności i ambicje dzieci i młodzieży, co roku przyznaje nagrody. Uczniowie, oprócz wysokich średnich wyróżniali się m.in. wybitnymi osiągnięciami sportowymi, aktywną działalnością w wolontariacie na terenie szkoły i miasta, wybitnymi osiągnięciami artystycznymi i językowymi oraz tytułami laureatów bądź finalistów konkursów organizowanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty lub innych konkursów na szczeblu krajowym bądź wojewódzkim.

W 2023 r. do Urzędu Miejskiego wpłynęło 175 wniosków o przyznanie nagrody Prezydenta Bytomia. Wyróżniono uczniów i absolwentów szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. Łącznie przyznano 125 nagród finansowych, których łączna wartość wyniosła 62 500,00 zł. Każdy laureat otrzymał nagrodę w wysokości 500 zł.

Wręczenie Nagród Prezydenta Bytomia dla dzieci i młodzieży odbyło się 10 października 2023 r. o godz. 16:00 po raz kolejny w Bytomskim Centrum Kultury. Na uroczystość zaproszeni byli laureaci nagrody, ich rodzice, władze miasta, przedstawiciele Kuratorium Oświaty, posłowie oraz dyrektorzy szkół. Część artystyczna została przygotowana przez wychowawców i młodzież z Młodzieżowego Domu Kultury nr 1.

Nagrody i odznaczenia dla nauczycieli

W roku 2023 z okazji Dnia Edukacji Narodowej Prezydent Bytomia wyróżnił swoją nagrodą 90 dyrektorów i nauczycieli, za ich dotychczasowe osiągnięcia w kierowaniu i zarządzaniu placówkami oświatowymi oraz wkład pracy na rzecz rozwoju oświaty w mieście.

Edukacja osób dorosłych w publicznych placówkach oświatowych

W 2023 r. Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku został przeniesiony z Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfantego do Młodzieżowego Domu Kultury nr 1.

Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzi działalność edukacyjną, artystyczną i kulturalną oraz społeczną.

W BUTW zapisanych jest 679 słuchaczy.

Działalność edukacyjna Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w 2023 roku:

1. Liczba wykładów otwartych – 4
2. Liczba cykli wykładów tematycznych - 4
3. Liczba spotkań informacyjno-edukacyjnych – 2
4. Lektoraty języków obcych;
 - język angielski – 15 grup – 197 osób
 - język niemiecki – 4 grup – 46 osób
 - język rosyjski – 2 grupy – 36 osób
 - język hiszpański – 2 grupy – 24 osoby
 - język włoski – 4 grupy – 61 osób
5. Zajęcia warsztatowe:
 - warsztaty kulinarne – 40 osób
 - warsztaty fotograficzne – 18 osób
 - akademie wina – 48 osób
 - warsztaty rękodzieła artystycznego – 35 osób
 - warsztaty plastyczne – 43 osoby

W Bytomskim Ośrodku Edukacji 81 osób brało udział w następujących kwalifikacyjnych kursach zawodowych:

- projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych w zawodzie krawiec,
- organizacja i kontrola robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów,
- technik robót wykończeniowych w budownictwie (w ramach Branżowej Szkoły II stopnia nr 1 z oddziałami specjalnymi),
- organizacja przewozu środkami transportu drogowego (w ramach Branżowej Szkoły II stopnia nr 1 z oddziałami specjalnymi).

Niepubliczne placówki oświatowe

W ewidencji szkół i placówek niepublicznych Miasta Bytomia pod koniec 2023 r. zarejestrowanych było 45 placówek oświatowych (nie licząc szkół wyższych).

Wykreślono z ewidencji 2 placówki:

- Centrum Edukacji „SZANSA”,
- Branżową Szkołę I Stopnia w Bytomiu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.

Z dotacji skorzystało 26 placówek, które otrzymały łącznie 33 854 732,51 zł.

Szkolnictwo artystyczne

Szkolnictwo artystyczne w Bytomiu wzbogaca miejską ofertę edukacyjną i kulturalną. Aktywność kadry pedagogicznej i uczniów tych szkół niezwykle pozytywnie wpływa na jakość oferty edukacyjnej i życie kulturalne w mieście.

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Ludomira Różyckiego

jest placówką artystyczną podlegającą Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest to jedna z pięciu tego typu szkół w Polsce, najstarsza – w Polsce powojennej – założona w 1946 r. Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa prowadzi nauczanie w zakresie kształcenia ogólnego i baletowego. Czas trwania cyklu kształcenia wynosi dziewięć lat i obejmuje 5 lat szkoły podstawowej (od IV do VIII klasy) – odpowiadających klasom I, II, III, IV, V szkoły baletowej oraz 4 lata liceum ogólnokształcącego – odpowiadających klasom VI, VII, VIII, IX szkoły baletowej. Prowadzi również klasy wczesnoszkolne I – III, w których dba również o ogólny rozwój artystyczny (oprócz tanecznego: plastyczny, muzyczny). Dla uczniów starszych klas szkoła proponuje profile: klasyczny, współczesny, ludowy, wzbogacone o repertuar i warsztaty w wybranych zakresach. Uczniowie odbywają praktyki sceniczne w ramach szkolnych koncertów, ale również na scenach np. Opery Śląskiej w Bytomiu czy Teatru Rozrywki w Chorzowie, Opery Wrocławskiej, Cracovia Danza i innych. Szkoła jest inicjatorem i organizatorem wielu wydarzeń:

- Międzynarodowy Konkurs Choreograficzny Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej, którego XIII edycja odbyła się w dniach 25-27 stycznia 2024 r.,
- Gale Baletowe z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca,
- Koncerty szkolne: Bożonarodzeniowy, Wiosenny z udziałem dyplomantów, Końcoworoczny,
- Ogólnopolskie Warsztaty dla Akompaniatorów,
- Warsztaty dla uczniów i nauczycieli prowadzone na przykład przez tancerzy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, Teatru Rozrywki, Cracovia Danza - Piotra Nardellego, Lilianę Kowalską, Karinę Elver,
- Międzynarodowy polsko-japoński projekt edukacyjny Wiesława Dudka „Młody Duch Tańca”. Kilka pierwszych edycji powstało przy dużym udziale organizacyjnym naszej szkoły. Aktualnie remontowana jest nowa siedziba Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej 22.

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna Pierwszego i Drugiego stopnia im. Fryderyka Chopina

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Znajduje się w najstarszym budynku szkolnym w Bytomiu przy ulicy Stanisława Moniuszki 17. Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna w Bytomiu rozwija talenty muzyczne, przekazuje wiedzę ogólną. Szkoła poprzez realizację różnorodnych projektów muzycznych, daje wychowankom możliwość kontaktu

z wybitnymi artystami i zespołami, co przekłada się na kształtowanie artystycznej osobowości uczniów. Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia daje podstawy wykształcenia muzycznego w zakresie szkoły podstawowej oraz możliwość dalszego kształcenia w szkole muzycznej II stopnia. Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II stopnia daje średnie wykształcenie muzyczne oraz możliwość dalszego kształcenia na wyższych uczelniach muzycznych w kraju i za granicą. W roku 2023 uczniowie bytomskiej szkoły muzycznej uczestniczyli, odnosząc sukcesy, w wielu konkursach muzycznych o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

Szkolnictwo wyższe publiczne

Szkolnictwo wyższe w mieście przyczynia się do zwiększenia zainteresowania miastem osób młodych rozpoczynających swoją karierę edukacyjną i zawodową.

Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie Zamiejscowy Wydział Teatru Tańca w Bytomiu

(placówka publiczna działająca na terenie Bytomia od 2008 roku)

Na Wydziale Teatru Tańca prowadzone są czteroipółletnie studia stacjonarne na kierunku: Aktorstwo, specjalność: aktor teatru tańca. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Wydziale kształciło się 85 studentów. Powstały 15 lat temu Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie kształci artystów w unikalnej specjalizacji – aktor teatru tańca. Program studiów zakłada interdyscyplinarną edukację w zakresie aktorstwa, tańca, teorii oraz historii teatru i tańca, antropologii, wiedzy o sztuce, filozofii, estetyki, muzyki, anatomii, biomechaniki, nowych mediów, improwizacji, reżyserii i kompozycji. Rok 2023 mimo braku nowego spektaklu dyplomowego bogaty był w różne przedsięwzięcia artystyczne organizowane zarówno w przestrzeni Wydziału jak i w innych, lokalnych przestrzeniach. Szczególnie intensywny był dla Wydziału marzec, który rozpoczął się pokazem egzaminu studentów II roku pod opieką Bartłomieja Błaszczyńskiego w Spółdzielczym Klubie „SEZAM”. Teatr włączył się również w projekt organizowany przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca i współorganizował w murach uczelni Śląski Dzień Tańca. W kwietniu odbyły się, jak co roku Dni Otwarte, w ramach, których kandydaci na studia mogli zapoznać się z specyfiką Wydziału Teatru Tańca – były to pokazy zajęć i prac studenckich, konsultacje z Dziekanami Filii w Bytomiu czy warsztaty prowadzone zarówno przez pedagogów, jak i studentów WTT.

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu

(placówka publiczna, działająca na terenie Bytomia od 2001 roku)

W ramach Wydziału prowadzone są studia na niżej wymienionych kierunkach:

- Dietetyka – pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym,
- Koordynator medyczny – pierwszego stopnia w systemie stacjonarnym,
- Zarządzanie ryzykiem zdrowotnym – pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym,
- Zdrowie publiczne – pierwszego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym,
- Zdrowie publiczne – drugiego stopnia w systemie stacjonarnym.

W Wydziale Zdrowia Publicznego w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2023 roku kształciło się 598 studentów i 5 doktorantów.

Finansowanie zadań oświatowych w zakresie zadań prowadzonych przez jednostki oświatowe i Wydział Edukacji

Tabela 19: Rozliczenie środków finansowych oświaty za 2023 rok:

Dochody:	
Subwencja oświatowa	237 152 266
Fundusz Pomocy	6 970 524
Paragraf 801 – Oświata i wychowanie	29 240 878
Paragraf 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	600 968
Razem:	273 964 636
Wydatki:	
Paragraf 801 – Oświata i wychowanie	415 776 370
Paragraf 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	23 742 463
Razem:	439 518 833
Dochody - wydatki	
	-165 554 198

Różnica pozyskanych dochodów i poniesionych wydatków w roku 2023 wynosiła 162 240 122 zł, które miasto musiało ponieść w z własnych środków.

3.3 OCHRONA ZDROWIA

W 2023 roku dla mieszkańców Bytomia usługi medyczne świadczyły placówki lecznictwa zamkniętego

go oraz ambulatoryjnego.

Infografika 6: Placówki świadczące usługi medyczne

W ramach lecznictwa zamkniętego na terenie Bytomia funkcjonowały 3 szpitale:

- Szpital Specjalistyczny Nr 1 przy ul. Żeromskiego 7,
- Szpital Specjalistyczny Nr 2 przy ul. Batorego 15,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 przy al. Legionów 10.

W ramach lecznictwa ambulatoryjnego usługi medyczne zapewniało:

46 podmiotów prowadzących poradnie/gabinety podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, 22 gabinetów i praktyk stomatologicznych.

W mieście działało 44 aptek ogólnodostępnych, w tym 1 apteka działająca całą dobę.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 20: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2018-2023

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2023 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	36	31	28	34	33	28
2.	Liczba oddziałów klinicznych	7	5	7	6	7	7
3.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1155	1196	1110	1038	852	947
4.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	61,3 tys.	78,4 tys.	50 tys.	60 tys.	36 tys.	35 tys.
5.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):						
	- Szpital Specjalistyczny nr 1	9,5	9	10	9	9	9,17
	- Szpital Specjalistyczny nr 2	5,8	5,6	5,7	5	5	5,32
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	8,0	7,2	6,6	8	7	5
6.	Liczba pracowników medycznych:						
	- lekarzy medycyny	539	584	606	484	536	555
	- lekarzy dentystów	1	2	1	1	1	1
	- pielęgniarek	778	780	787	762	747	756
	- położnych	116	123	121	130	136	127

Liczba pracowników medycznych przypadających na 10 tys. mieszkańców:							
7.	- lekarze medycyny	37	41	43	35	40	42
	- lekarze dentyści	0	0	0	0	0	1
	- pielęgniarki	53	54	55	55	55	57
	- położne	8	8	8	9	10	10
8.	Ilość udzielonych porad specjalistycznych w poradniach przyszpitalnych ogółem:	329,6 tys.	264,4 tys.	181,2 tys.	196,2 tys.	351,5 tys.	219,9 tys.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali.

Infografika 7: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej

W poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej udzielono

219,9 tys. porad

208,2 tys. dorosłym

11,7 tys. dzieciom

Z ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najczęściej dotyczyło

**porad chirurgicznych (5,8 tys.),
neurologicznych i leczenia padaczek (2,0 tys.),
otolaryngologicznych (1,5 tys.).**

Spośród porad udzielanych dorosłym największa ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, obejmowała

**porady chirurgiczne (27,6 tys.),
kardiologiczne (16,6 tys.),
urazowo-ortopedyczne (15,7 tys.)
okulistyczne (13,1 tys.).**

Źródło: opracowanie na podstawie informacji Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 21: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2018 - 2023

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2023 r.
Gruźlica	32	35	17	0	14	24
Cukrzyca	405	500	240	155	151	119
Nowotwory	7 565	4265	3880	3855	4474	4 216
Choroby układu krążenia	5 719	5365	3419	3768	4119	4 622
Nadciśnienie	179	317	118	135	410	191
Zawał	512	512	250	222	229	481
Choroby psychiczne i alkoholizm	579	638	723	692	803	822
Ogółem	14 991	11632	8647	8827	10200	10 475

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bytomskich szpitali.

Zdrowie Publiczne

W 2023 roku Bytomski Ośrodek Promocji Zdrowia, w oparciu o cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, realizował zadania w zakresie:

1. Profilaktyki nadwagi i otyłości:

- edukacja na temat racjonalnego odżywiania skierowana do dzieci i młodzieży bytomskich szkół z grupy ryzyka zachorowania na cukrzycę („Tydzień Zdrowia”) oraz konferencja dla pedagogów szkół podstawowych pt. „Aktywność fizyczna podstawą zdrowia dziecka”;
- edukacja uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki karmienia piersią jako ważnego elementu prawidłowej masy ciała w życiu dorosłym;
- gimnastyka usprawniająca dla bytomian z nadwagą;

2. Diagnozowania stanu zdrowia osób starszych i edukacja w zakresie profilaktyki układu krążenia („Dzień zdrowia i urody”).

3. Szkolenia pracowników żłobków i mieszkańców Bytomia w udzielaniu pierwszej pomocy w zadławieniach u dzieci.

4. Profilaktyki zdrowia psychicznego:

- edukacja z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego połączona ze szkoleniem z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej dla uczniów bytomskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- szkolenia nauczycieli, pracowników administracji i obsługi w placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie wczesnego wykrywania symptomów zachowań samobójczych połączone ze szkoleniem z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

5. Profilaktyki uzależnień:

- edukacja z zakresu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze) dla uczniów bytomskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- edukacja z zakresu szkodliwości palenia papierosów, konferencja profilaktyczna „Dlaczego NIE dla palenia papierosów”.

6. Profilaktyki nowotworowej:

- edukacja z instruktażem wykrywania zmian nowotworowych piersi i jąder.

W 2023 roku w Szpitalu Specjalistycznym nr 1 w Bytomiu dokonano modernizacji bazy diagnostyczno-zabiegowej. Zakupiono między innymi laser okulistyczny do wykonywania przetwardówkowych zabiegów przeciwjaskrowych z możliwością mikropulsywnej modulacji ciała rzęskowego oraz tomograf okulistyczny Angio-OCT.

Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu w 2023 roku przeprowadził szereg inwestycji począwszy od modernizacji bloku nr 3 na potrzeby oddziału Klinicznego Pediatrii tj. zmodernizowano IV piętro w kwocie 2 909 096,60 zł, zakupiono 2 aparaty USG o łącznej wartości 984 798,40 zł, kardiomonitor i respirator NcPAP. Zakup sprzętu sfinansowano ze środków m.in. z budżetu Województwa Śląskiego i Ministerstwa Zdrowia. Ponadto Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu realizował programy zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tj.:

- „Program profilaktyki raka piersi” – w dwóch etapach: podstawowym i pogłębionej diagnostyki,
- „Program profilaktyki raka szyjki macicy” – w dwóch etapach: diagnostycznym oraz diagnostyki pogłębionej.

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu w roku 2023 został zrealizowany program polityki zdrowotnej w zakresie Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia. Z funduszu Ministerstwa Zdrowia dofinansowano zakup sprzętu do intensywnej terapii w kwocie 1 847 628,00 zł, a także dokonano zakup systemu holterowskiego pomiaru ciśnienia z akcesoriami w kwocie 123 530,40 zł. Zrealizowano także program polityki zdrowotnej w zakresie Programu Wieloletniego na lata 2023-2032 Narodowy Program Transplantacyjny. Z funduszu Ministerstwa Zdrowia dofinansowano zakup sprzętu do anestezjologii i intensywnej terapii w kwocie 500 000,00 zł.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego zgodne z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bytomiu na 2023 rok.

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeprowadzono postępowanie konkursowe na realizację przedmiotowych zadań, w wyniku którego przyznano dofinansowanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom niepublicznym, tj.: Bytomskiemu Centrum Kultury w Bytomiu, Bytomskiemu Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie” w Bytomiu, Fundacji Diakonii im. Matki Ewy w Katowicach, Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Nepomucena w Bytomiu, Stowarzyszeniu Klub Abstynentów „Przyszłość” w Bytomiu, Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom „IN VIA” w Bytomiu, Zgromadzeniu Służebnic Najświętszego Serca Jezusa – Region Polska w Bytomiu, Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Bytom w Bytomiu. Łącznie dla ww. organizacji w 2023 roku przekazano kwotę 250 000 złotych.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii w ramach swojej statutowej działalności:

- pracowało z osobami uzależnionymi, podczas sesji indywidualnych, grupowych, podczas konsultacji z osobami skierowanymi przez MKRPA w Bytomiu oraz klientami izby wytrzeźwień (ogółem skorzystało 527 osób),
- pracowało z członkami rodzin z problemem uzależnień podczas sesji indywidualnych i grupowych (ogółem skorzystały 263 osoby),
- prowadziło zajęcia profilaktyczne w ramach Akcji Becekobus (skorzystało 30 osób),
- zorganizowało konferencję dla uczniów i nauczycieli bytomskich szkół propagującą wiedzę na temat HIV/AIDS pod nazwą „Aktualne wyzwania w obszarze problematyki uzależnień behawioralnych oraz HIV/AIDS”, w której udział wzięło 75 osób,
- prowadziło zajęcia profilaktyczne o tematyce uzależnień od alkoholu, narkotyków, nikotyny, uzależnień behawioralnych dla uczniów szkół podstawowych i średnich (ogółem skorzystało 2216 osób),

- prowadziło punkt konsultacyjny, w którym 83 osobom udzielono porad prawnych,
- uczestniczyło w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych.

W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowało program profilaktyczny dla uczniów bytomskich szkół (ogółem 47 spotkań).

Z usług Izby Wytrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu w 2023 r. skorzystało 3 930 osób, w tym 2 693 mieszkańców Bytomia.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom współpracowało ze Stowarzyszeniem IN VIA i objęło opieką oraz wsparciem psychologicznym dzieci i młodzież z obszaru Bytomia. Współpraca obejmowała najem pomieszczeń w ramach projektu Lepszy Start – grupy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży, pomoc przy rekrutacji. Łącznie objęto wsparciem 40 uczestników.

3.4 STAN SANITARNY MIASTA I DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest czuwanie nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym mieszkańców. Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Ponadto, Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu pobudzanie aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania chorobom zakaźnym.

Liczbę prowadzonych kontroli, wydanych decyzji i nałożonych mandatów w latach 2019-2023 przedstawia poniższe infografika nr 10.

wymienionych parametrów związane były z głównie z prowadzonymi przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA w Katowicach pracami na wodociągu magistralnym). Przeprowadzone powtórne badania nie wykazały przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów. Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie miasta Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

W 2023 roku na terenie miasta czynnych było 6 pływalni opartych na wodzie wodociągowej (w tym 5 krytych i 1 odkryta). W ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach, przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu, pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 28 próbek wody. Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów, kontroli we-

Infografika 10: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2019–2023

Wyszczególnienie	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba kontroli	2 132	1 239	1 382	2 005	2 204
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	465	595	583	357	411
- decyzje stwierdzające choroby zawodowe	0	25	7	16	15
Liczba nałożonych mandatów karnych	41	35	55	77	85

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu

W ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia, pobrano i przebadano 70 próbek wody. Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty odpowiedzialne za dostarczanie wody, kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2023 roku liczba raportowanych próbek wody wynosiła 312. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 18 próbkach wody (niestanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywne stężenia manganu i żelaza, podwyższona wartość mętności, barwy i ogólnej liczby mikroorganizmów w $22 \pm 20^\circ\text{C}$). Podwyższone wartości wyżej

wewnętrznej jakości wody na pływalniach. W 2023 roku liczba raportowanych próbek wody wynosiła 233.

W zakresie obecności bakterii Legionella skontrolowano jakość ciepłej wody w 17 obiektach (pobrano 113 próbek wody, w tym zakwestionowano – 24). W ramach kontroli wewnętrznej przedłożono 3 wyniki badań. Skolonizowanie sieci przez pałeczki Legionella sp. stwierdzono w 1 obiekcie.

W okresie 12 miesięcy 2023 roku nadzorem PPIS w Bytomiu objętych było 59 przedszkoli, w tym 13 niepublicznych. Przeprowadzono 48 kontroli, w placówkach przedszkolnych. Dla 3 przedszkoli wydano 4 decyzje administracyjne zmieniające termin wykonania zarządzeń decyzji wydanych w latach wcze-

śniejszych. W 2023 roku nie odnotowano wykonania w całości decyzji administracyjnych wydanych w latach wcześniejszych. W roku sprawozdawczym wydano 1 nową decyzję administracyjną nakazującą na przedmiotową placówkę.

W tym samym czasie pod nadzorem PPIS w Bytomiu były 53 szkoły, w tym 27 szkół podstawowych, 3 szkoły policealne i 12 zespołów szkół, 5 LO, 3 technika oraz 3 szkoły specjalne, w których przeprowadzono łącznie 60 kontroli. W wyniku kontroli wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące. Na wniosek stron wydano 9 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń. W roku sprawozdawczym 1 placówka szkolna wykonała w całości decyzję wydaną w latach wcześniejszych.

W 2023 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 4 szpitalami na terenie Bytomia. Wszystkie szpitale skontrolowano i łącznie przeprowadzono 71 kontroli, w tym 5 kontroli sanitarnych kompleksowych, 1 kontrolę tematyczną, 3 kontrole interwencyjne, 25 kontroli sprawdzających, 4 kontrole działalności zespołów kontroli zakażeń szpitalnych i 33 kontrole w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych. W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 4 szpitalach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 900 złotych i wydano 9 decyzji nakazujących. Na wniosek stron PPIS w Bytomiu wydał 13 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach oraz 3 decyzje uchylające. W 2023 roku w szpitalach na terenie Bytomia wystąpiły 33 ogniska zakażeń szpitalnych. Ponadto w 2023 roku PPIS w Bytomiu rozpatrzył 3 interwencje dotyczące szpitali. Przeprowadzono również 3 kontrole zapleczy szpitalnych. Skontrolowane zaplecza szpitali oceniono jako dobre.

Nadzorem Inspekcji Sanitarnej objęte były również zakłady branży spożywczej, zakłady materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (1532). W 2023 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu skontrolowali 852 zakłady ww. branży, w których przeprowadzono łącznie 1355 kontroli. Wydano łącznie 256 decyzji administracyjnych. W związku ze stwierdzeniem złego stanu sanitarno-technicznego, w 2023 roku PPIS w Bytomiu wydał 36 decyzji nakazujących. Za stwierdzone uchybienia w zakresie stanu sanitarno-higienicznego nałożono 73 mandaty karne na łączną kwotę 16 000 złotych. Analizując wydane w 2023 roku dla zakładów żywnościowo - żywieniowych decyzje administracyjne

stwierdzono, że stan sanitarno-techniczny ww. zakładów, w porównaniu do roku ubiegłego, uległ poprawieniu.

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy na terenie miasta Bytom skontrolowano 85 zakładów pracy, w których przeprowadzono 109 kontroli. W 31 zakładach stwierdzono nieprawidłowości. W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydanych zostało 31 decyzji administracyjnych nakazujących. Ponadto na wniosek stron wydano 3 decyzje zmieniające termin wykonania nakazów wcześniej wydanych decyzji i 1 decyzję uchylającą wykonanie nakazów w związku z zakończeniem działalności produkcyjnej. Na koniec 2023 roku w 8 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy tj. hałas, pyły, mikroklimat gorący. Ponadto w związku ze zgłoszonymi wnioskami o interwencję przeprowadzono 6 kontroli, 3 kontrole wykazały nieprawidłowości i zostały wydane 3 decyzje nakazujące.

W ramach prowadzonego nadzoru nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi przeprowadzono 20 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu chemikalia, produkty biobójcze, detergenty, produkty kosmetyczne. Kontrola w 1 obiekcie wykazała nieprawidłowości, które dotyczyły wprowadzania do obrotu detergentu klasyfikowanego jako stwarzający zagrożenie dla zdrowia nie posiadał oznakowania w języku polskim zgodnego z aktualnym stanem prawnym oraz nie przedstawiono karty charakterystyki dla detergentu o nazwie „DUAL POWER Concentrated, wobec czego wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą wstrzymanie wprowadzania do obrotu kwestionowanego produktu.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi przeprowadzono 2 kontrole w związku z podejrzeniem wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Kontrole dotyczyły produktów mogących zawierać w swoim składzie substancje HHC-P (heksahydrokannabiforol) oraz THC-P (tetrahydrokannabiforol). Przeprowadzone kontrole wykazały, że w obrocie nie było produktów, będących środkami zastępczymi.

W trakcie trwania roku 2023 skontrolowano 194 zakłady użyteczności publicznej, w których łącznie przeprowadzono 203 kontrole sanitarne. Za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 złotych. W przypadku złego stanu sanitarno-technicznego wydano

16 decyzji administracyjnych. W 2023 roku PPIS w Bytomiu rozpatrzył 48 interwencji (skargi mieszkańców) w zakresie złego stanu sanitarnego części wspólnych dla lokatorów budynków mieszkalnych i związanych z tym zalegających odpadów komunalnych, pojawieniem się gryzoni, insektów oraz gołębi, a także zanieczyszczeń ptasimi odchodami

strychów, parapetów i balkonów. Ponadto dużą grupę stanowiły również sprawy dotyczące uciążliwych lokatorów, którzy poprzez niewłaściwe użytkowanie lokali mieszkalnych stwarzali korzystne warunki do namnażania się insektów i gryzoni oraz powodowali uciążliwości zapachowe dla pozostałych lokatorów budynków mieszkalnych.

3.5 POMOC SPOŁECZNA

Świadczenia pomocy społecznej

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu - własnych i z zakresu administracji rządowej) realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu. W 2023 roku pomocą społeczną zostało objętych 3 990 osób. Udzielono pomocy pieniężnej i niepieniężnej 2 634 rodzinom, liczącym łącznie 5 112 osób. Wydano 15 739 decyzji administracyjnych. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 935 rodzinom.

W ramach zadań własnych gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie udzielił 399 038 świadczeń na takie formy pomocy, jak:

- zasiłki stałe,
- okresowe, celowe,
- posiłki, w tym dożywianie dzieci w szkołach, pomoc w formie gorącego posiłku w barze oraz noclegowni,
- usługi opiekuńcze,
- umieszczenie w domach pomocy społecznej,

- pobyt i posiłek w dziennych domach pomocy,
- pobyt w mieszkaniach chronionych,
- sprawianie pogrzebów.

W ramach zadań własnych powiatu przyznano 34 świadczeń pieniężnych i niepieniężnych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 1 569 świadczeń na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wynagrodzenie opiekuna za sprawowanie opieki.

Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone powiatu udzielono dwóch świadczeń na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt. 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach.

Tabela 22: Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2019 – 2023

LP.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	5 383	5203	4 526	4 161	3 990
2.	Liczba świadczeń					
	Zadania własne gminy	517 622	421 845	414 881	418 580	399 038
	Zadania własne powiatu	7632	19	30	31	34
	Zadania zlecone gminie	4 278	2699	2324	2070	1 569
	Zadania zlecone powiatu	72	0	0	6	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu.

Infografika 8: Wartość świadczeń wypłaconych w 2023 r.

Spośród wypłaconych w 2023 r. świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację następujących zadań:

- odpłatność za pobyt w DPS 14 739 478,70 zł
- zasiłki stałe 4 989 741,96 zł
- zasiłki okresowe 3 732 643,23 zł
- zasiłki celowe 1 575 986,84 zł
- w tym zasiłek celowy na posiłek (w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”) 1 151 060,00 zł
- posiłek ogółem 4 158 919,60 zł
- w tym dożywianie dzieci (w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”) 880 095,90 zł
- usługi opiekuńcze 1 468 819,66 zł
- składki na ubezpieczenie zdrowotne 447 766,67 zł

Źródło: dane MOPR w Bytomiu

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne

W roku 2023 Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR odnotował wpływ 4 718 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym:

- 439 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 476 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego,
- 1 098 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 354 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 11 wniosków o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 322 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego,
- 18 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2023 roku w wyniku prowadzonych postępowań wydano łącznie 7 839 decyzji administracyjnych, w tym decyzje:

- ustalające uprawnienia do świadczeń,
- wydane w związku z nabyciem uprawnień do dodatków do przyznanego zasiłku rodzinnego,
- w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców,
- na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- ustalające świadczenia nienależnie pobrane.

W Dziale Świadczeń Alimentacyjnych i Dochodzenia Należności od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku odnotowano wpływ 1 082 wniosków o ustalenie pra-

wa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydano 1 092 decyzje administracyjne, w tym:

- 1 015 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 22 decyzje odmawiające prawa do świadczeń,
- 5 decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń,
- 50 spraw – pozostawiono wnioski bez rozpatrzenia.

Ponadto, wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2023 podjęto 4 080 czynności przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, 190 z nich okazały się działaniami skutecznymi. Przeprowadzono 190 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi i odebrano tyleż samo oświadczeń majątkowych. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczej, dłużnicy alimentacyjni zostali zgłoszeni do krajowych biur gospodarczych, takich jak:

- KRD,
- BIG SA,
- ERIF,
- KBIG SA,
- BIG INFORMATOR,
- KIDT BID SA.

Na 31 grudnia 2023 roku liczba dłużników w wyżej wymienionych rejestrach wynosiła 3 142, z czego 2 931 stanowili dłużnicy funduszu alimentacyjnego (pozostała liczba dotyczy dłużników zaliczki alimentacyjnej).

W wyniku prowadzonych przez komorników sądowych postępowań egzekucyjnych w roku 2023 wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych 3 409 614,49 złotych. Powyższa kwota została podzielona zgodnie z wymogami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zawartymi w art. 27.

Tabela 23: Liczba świadczeń wypłaconych w Bytomiu w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłki rodzinne	98 492	80 500	69 154	58 796	48 463
Dodatki do zasiłków rodzinnych	43 094	38 371	36 142	32 038	27 738
Świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne	57 682	57 023	57 699	57 414	57 183
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	894	719	627	495	323
Specjalny zasiłek opiekuńczy	656	625	456	224	115
Zasiłki dla opiekunów	249	173	122	74	61
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	22 303	19 957	18 265	16 785	14 682
Świadczenia rodzicielskie	5 979	5 346	4 914	3 845	3 245
Świadczenia wychowawcze (500+)	223 981	289 596	287 413	118 083	52
Razem:	453 330	492 310	474 792	287 754	151 862

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

Tabela 24: Kwota udzielonych świadczeń (w tysiącach złotych) wypłaconych w Bytomiu w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Zasiłki rodzinne	11 221,1	9 238,4	7 938,5	6 761	5 596
Dodatki do zasiłków rodzinnych	5 458,6	4 814,3	4 484,4	3 834	3 248
Świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne	20 863,4	24 190,1	26 654,2	28 678	33 156
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	894	719	627	495	323
Specjalny zasiłek opiekuńczy	408,5	387,5	282	139	71
Zasiłki dla opiekunów	153,6	106,7	75,6	46	38
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	9 073,1	8 193,4	7 534,8	6 880,1	6 113,7
Świadczenia rodzicielskie	5 296,5	4 888,2	4 375	3 470	2 924
Świadczenia wychowawcze (500+)	111 528,8	144 020	142 964,2	58 835	21
Razem:	164 897,6	196 557,6	194 936	109 138,1	51 490,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

Ponadto w ramach Rządowej tarczy energetycznej datku VAT za dostarczone paliwo gazowe.
w roku 2023 przyjęto 626 wniosków o refundację po-

Tabela 25: Świadczenia przyznane w roku 2023 w ramach Rządowej tarczy energetycznej

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Refundacja podatku Vat za gaz	306	58
Dodatek elektryczny	1 182	1 326

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

Dodatki mieszkaniowe

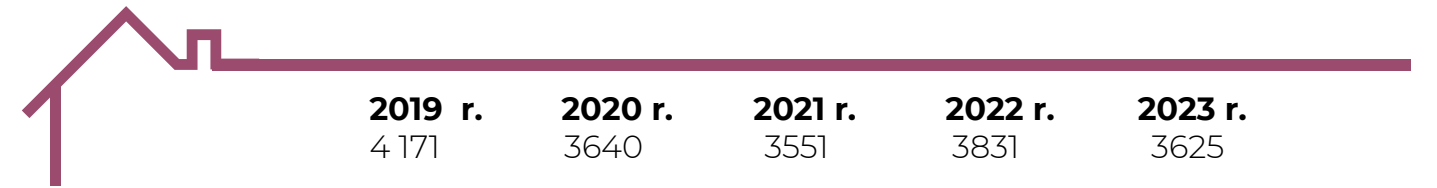
W okresie od 2019 do 2023 roku złożono łącznie 18 819 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Liczba złożonych wniosków od 2019 roku sukcesywnie maleje, w 2023 roku wyniosła 3 626.

W 2023 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 5 332,5 tysięcy złotych. Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym lokale w budynkach stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w wysokości 1 615,4 tysięcy złotych oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w łącznej wysokości 3 717,1 tysięcy złotych w budynkach:

- spółdzielni,
- zakładowych,
- wspólnot mieszkaniowych,
- prywatnych,
- domów jednorodzinnych.

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2019-2023 wyniosła 24 036,36 tysiąca złotych, z tego 7 524,36 tysięcy złotych to dodatki w mieszkaniowym zasobie gminy.

Infografika 9: Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2019-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Tabela 26: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2019-2023

Lp.	Wyszczególnienie	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:	4 679,00 tys. zł	4 316,80 tys. zł	4 708,40 tys. zł	4 316,80 tys. zł	5 332,50 tys. zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	1 530,60 tys. zł	1 367,4 tys. zł	1 503,30 tys. zł	1 367,4 tys. zł	1 615,42 tys. zł
2.	Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:	202,00 zł	212,00 zł	241,94 zł	242,83 zł	265,22 zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	179,00 zł	193,00 zł	228,57 zł	224,05 zł	245,62 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Tabela 27: Pomoc materialna dla uczniów

Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali w 2021 r. przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych w 2021 r. świadczeń w zł
2022/2023	Stypendia szkolne	335	492	536	504 556,47
2023/2024	Stypendia szkolne	210	304	343	300 003,29
2023	Zasiłki szkolne	16	18	16	9 920,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Infografika 10: Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Na koniec 2023 r. w Bytomiu funkcjonowały następujące placówki pomocy społecznej:

- 5 domów pomocy społecznej, dysponujących 491 miejscami,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja”, dysponujący 47 miejscami,
- Bytomskie Centrum Wsparcia realizujące zadania w formie:
 - schroniska dla bezdomnych, dysponującego 58 miejscami,
 - 3 dziennych domów pomocy, dysponujących 75 miejscami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Standardy panujące w noclegowni/ ogrzewalni dla osób bezdomnych

Ogrzewalnia jest pomieszczeniem dla maksymalnie 40 bezdomnych kobiet i mężczyzn wymagających tymczasowego schronienia, natomiast noclegownia może zapewnić schronienie maksymalnie 100 osobom bezdomnym. Z osobami bezdomnymi bezpośrednio pracuje pracownik socjalny, zatrudniony na terenie noclegowni. Podstawą udzielenia schronienia w noclegowni były skierowania, wydane przez pracownika socjalnego. W 2023 roku udzielono schronienia 189 osobom bezdomnym, którym udzielono 24 496 świadczeń w formie noclegów, natomiast 105 osób skorzystało z ogrzewalni, gdzie udzielono 2 617 świadczeń w formie schronienia. W okresie zimowym placówki czynne są w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego, jednak w razie spadku temperatur godziny funkcjonowania noclegowni oraz ogrzewalni mogą ulec zmianie, aż do pobytu całodobowego. Osoby korzystające ze schronienia mogą skorzystać z jednego gorącego posiłku dziennie, dowożonego w jednorazowych opakowaniach w ramach porozumienia z Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu. W 2023 roku wy-

dano 19 388 posiłków na łączną kwotę 286 942,40 złotych.

„Ludzie ulicy – streetworking”

Projekt „Ludzie ulicy – streetworking” realizowany na rzecz osób bezdomnych w miejscach niemieszkalnych, którego głównym celem jest rozpoznawanie problemu bezdomności i prowadzenie działań informacyjnych, profilaktycznych i motywacyjnych. Celem projektu było ograniczenie skali bezdomności na ulicy i w miejscach niemieszkalnych oraz przeciwdziałanie sytuacjom zagrażającym życiu i zdrowiu wśród osób bezdomnych pozostających poza systemem pomocy. Główny nacisk patrolu skierowano na centrum miasta, gdzie przebywa największa liczba osób bez stałego miejsca pobytu. W trakcie patroli koordynatorzy motywowali osoby bezdomne do zmian w społecznym funkcjonowaniu przy pomocy różnych instytucji gminy oraz podjęcia leczenia odwykowego. W czasie realizacji projektu, to jest od stycznia do czerwca 2023 roku, streetworkerzy podjęli pracę z osobami bezdomnymi 52 razy, rozdano osobom bezdomnym gorące napoje i żywność. Ważne było aby zlokalizować jak najwięcej miejsc, w których koczują bezdomni. Odnotowano ich w sumie 162, co pozwoliło na szybką reakcję i dotarcie do większości bezdomnych w okresie nagłego spadku temperatur.

Projekty współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Kierunek – lepsze jutro

Kontynuowano projekt z zakresu aktywnej integracji rozpoczęty w styczniu 2021 r. i początkowo planowany do 31 grudnia 2022 r. dla grupy 167 osób będących odbiorcami świadczeń z pomocy społecznej. Uzyskano zgodę na wydłużenie realizacji tego projektu do 31 marca 2023 r. Uczestnikom w 2023 roku oferowano formy wsparcia takie, jak: praca socjalna, wspólne wyjścia edukacyjne i kulturalne, poradnictwo psychologiczne, wsparcie specjalisty reintegracji społeczno-zawodowej, warsztaty kreowania wizerunku osobistego, trening motywacji do zmiany – wyjazdowy. Łącznie w projekcie w całym okresie realizacji wzięły udział 193 osoby (124 kobiety i 69 mężczyzn), spośród których 101 kontynuowało udział w 2023 r. Łączna wartość projektu Kierunek – lepsze jutro w całym okresie realizacji była zaplanowana na 3 596 978,60 zł, z czego dotacja UE miała wartość 3 057 431,81 zł (85%). W 2023 roku wydatkowano 374 366,89 zł, z czego dotacja UE wyniosła 320 004,92 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.1.5 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020).

Centrum Wsparcia Rodziny edycja II

Okres realizacji II edycji to 1 października 2021 r. – 30 września 2023 r. W 2023 r. realizację kontynuował Dział Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej, w którym sfinansowano 10 dodatkowych etatów asystentów rodziny, 7 etatów koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i 5,25 etatów specjalistów (psycholodzy, pedagodzy, terapeuci). W 2023 r. zrekrutowano do projektu 58 nowych rodzin. Razem z rodzinami kontynuującymi udział, w 2023 r., w projekcie uczestniczyło 209 rodzin. Od września 2022 r. projekt był realizowany przy ul. Piekarskiej 39, w wyremontowanym i wyposażonym, przez Bytomskie Mieszkania, ze środków unijnych budynku. Łączna wartość projektu „Centrum Wsparcia Rodziny edycja II”, w całym okresie realizacji to 5 156 184,77 zł, z czego dotacja UE i budżetu państwa stanowiła 4 795 251,84 zł (93%). W 2023 roku wydatkowano 1 866 845,46 zł, z czego dotacja funduszy zewnętrznych wyniosła 1 734 918,81 zł. Zadanie było realizowane w ramach poddziałania 9.2.3 RPO WSL 2014-2020 – OSI.

Projekt współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Sprawiedliwość”

Relacja ma MOC – profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu

Realizowano projekt polegający na testowaniu modelu profilaktyki przemocy domowej (model pilotażowy Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości). Działania skoncentrowane były w dzielnicy Stroszek i polegały na współpracy instytucji miejskich i innych podmiotów w reagowaniu na zagrożenie przemocą domową. Oprócz współpracy podmiotów zapewniono udział 49 par (98 osób) w działaniach polegających na wzmocnieniu relacji partnerskich w celu zapobiegania wystąpieniu przemocy. Projekt początkowo zaplanowano na okres od stycznia do grudnia 2023 roku. Pod koniec 2023 r. uzyskano zgodę na wydłużenie realizacji do 31 marca 2024 r. wraz ze zwiększeniem wartości zadania. Łączna wartość projektu to 1 330 305,00 zł, z czego 1 130 759,25 zł pochodzi z funduszy norweskich, a 199 545,75 zł z budżetu państwa. Wkład własny nie był wymagany. W 2023 roku wydatkowano 945 708,83 zł.

Pozafinansowe formy wsparcia

W 2023 roku zrealizowano pozafinansowe formy wsparcia:

- Program FEAD, polegający na pomocy żywnościowej był realizowany na terenie Bytomia przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK Katowice – Oddział Rejonowy PCK Bytom (jako Organizacji Partnerskiej Regionalnej i jednocześnie

Organizacji Partnerskiej Lokalnej). Osoby kierowane do pomocy przez pracowników socjalnych MOPR. W ramach Podprogramu 2021 Plus, który zakończył się we wrześniu 2023 r., spośród mieszkańców Bytomia do uzyskania pomocy skierowano 3451 osób, które spełniały warunki do jej przyznania. Żywność wydawana była w magazynie żywności, znajdującym się w Bytomiu przy ulicy Łużyckiej 12a.

- Samodzielne stanowisko, którego głównym zadaniem jest bezpłatna pomoc w znalezieniu pracy osobom bezrobotnym. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku w ramach wyżej wymienionych zadań: 459 osoby skorzystały z konsultacji z zakresu prawa pracy, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego. W ramach wsparcia zredagowano łącznie 149 pism (pozw, wnioski, wezwania, skargi, odpowiedzi, odwołania, sprzeciwy, oświadczenia woli), 71 osób zostało objętych pomocą w celu aktywizacji zawodowej w procesie poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne oraz zorganizowano 6 spotkań w formie zajęć grupowych z zakresu prawa, w szczególności cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa pracy, dla grupy osób bezrobotnych uczestniczących w warsztatach z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej. W ramach tego wsparcia 10 osób podjęło zatrudnienie, natomiast 2 osoby podjęły kontynuację nauki.

- Specjalista Pracy Socjalnej do spraw Interwencyjnego Udzielania Pomocy, którego głównym zadaniem to zdiagnozowanie problemu oraz bezzwłoczne wsparcie osób czy też rodzin w kryzysie, także koordynacja działań podczas interwencji. Telefon interwencyjny zapewnia ciągłość pracy ośrodka w godzinach popołudniowych i dniach świątecznych. W 2023 roku podjęto 99 interwencji w terenie.

Programy i projekty współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego – edycja 2023

Program realizowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego (dotacja 96 940,80 zł; wydatkowano 96 819,93 zł). W dniu 1 marca 2023r. została zawarta umowa pomiędzy Gminą Bytom, a Wojewodą Śląskim na sfinansowanie wyżej wymienionego zadania w roku 2023. Gmina Bytom otrzymała dotację na realizację programu pod nazwą „Opieka wytchnieniowa – edycja 2023”, który realizowany był w ramach środków Funduszu Solidarnościowego w łącznej wysokości: 96 940,80 zł, w tym na realizację usług opieki wytchnieniowej 95 040,00 zł (środki przyznane zostały na wsparcie 11 osób, w tym 7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 4 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), wkład własny na realizację zadania 5 348,50 zł. Ostatecz-

nie wsparciem w tej formie zostało objętych 13 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w tym 10 opiekunów sprawujących opiekę nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi legitymującymi się znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym oraz trzech opiekunów niepełnosprawnych dzieci. Przyznano łącznie 2 500 godzin usług opieki wytchnieniowej na łączną kwotę 94 919,13 zł. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, w tym czasowe odciążenie od codziennych obowiązków, łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację. W Bytomiu program był realizowany w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023

W 2023 roku MOPR przystąpił do realizacji kolejnej edycji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023 – finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego (dotacja 242 403,00 zł; wydatkowano 189 466,92 zł). Głównym celem programu jest wprowadzenie usług asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka. Program również dotyczy osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne). Tą formą wsparcia objęto 22 osoby z niepełnosprawnościami, u których zrealizowano 4 580 godzin usług asystenta.

Projekty MOPR ze środków funduszu przeciwalkoholowego

Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole

W 2023 roku przyjazne patrole, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały 144 dyżury, przeprowadziły 559 monitoringu środowisk (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo) oraz podjęły 105 interwencji. W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane

były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach: 15.30–7.30 następnego dnia. W 2023 roku 59 interwencji zostało przeprowadzonych w trakcie pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domowego. W trakcie przeprowadzonych dyżurów 150 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny, krewnych, gdyż ich rodzice lub opiekunowie, ze względu na upojenie alkoholowe, nie byli w stanie sprawować należytej opieki nad małoletnimi. 34 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiach rodzinnych bądź w rodzinach zastępczych. 41 dzieci przyjazny patrol przewiózł do szpitala na badania lekarskie, niektóre zostały hospitalizowane. 44 osoby dorosłe trafiły do izby wytrzeźwień. Przesłano 41 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2023 roku wartość dofinansowania projektu z funduszu przeciwalkoholowego wyniosła 69 195,50 złotych.

Działania podejmowane na rzecz osób starszych Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu przystąpił do kolejnej edycji rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 finansowanego w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów (dotacja 46 760,00 zł, wydatkowano 46 391,39 zł). Realizacja Programu opierała się o dwa moduły:

- Moduł I – pomocą objęto 24 seniorów, którym udzielono pomocy 243 razy. Udzielenie wsparcia nie było uzależnione od kryterium dochodowego. W ramach Modułu I seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, po zgłoszeniu potrzeby wsparcia przez ogólnopolską infolinię lub bezpośrednio w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodziny w Bytomiu mogli uzyskać:
 - wsparcie społeczne na przykład rozmowy, spacer, zakupy,
 - ułatwienia dostępności do podstawowej lub specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez wsparcie w umawianiu wizyt lekarskich i dowozu na te wizyty, pomocy w zorganizowaniu transportu na szczytowania,
 - wsparcie psychologiczne poprzez pomoc w czynnościach umożliwiających uzyskanie tego wsparcia,
 - wsparcie w czynnościach dnia codziennego, np. pomoc w wyprowadzeniu psa, dostarczanie zakupów, pomoc w realizacji recept i dostarczaniu leków i produktów medycznych.
- Moduł II – poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W ramach Modułu II w zakresie wyposażenia seniorów w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”, doko-

nano zakupu obsługi systemu u realizatora usługi wsparcia do 120 opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

Śląska Koperta Życia

Od 2016 roku MOPR bierze udział w akcji Śląska Koperta Życia. Jest to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki, wiodące schorzenia i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub zasłabnięcia, a także policji, straży pożarnej, straży miejskiej, czy innym służbom, szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. „Koperta życia” przyspiesza ratownikom medycznym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych.

Program Bytomska Karta Seniora i Program Ogólnopolska Karta Seniora

W 2023 roku wydano 614 Bytomskich Kart Seniora (od początku realizacji programu wydano 12 574 karty). Zniżki dla seniorów oferuje 30 podmiotów.

W 2023 roku mieszkańcom Bytomia wydano 497 Ogólnopolskich Kart Seniora z zamieszczonym herbem miasta (edycja lokalna), a od początku realizacji programu przez Miasto Bytom, tj. od maja 2017 roku, wydano łącznie 2 867 kart.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 486 osób (w tym 153 opiekunów) na łączną kwotę 831,84 tysięcy złotych,
- zaopatrzenie 288 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 1 181,91 tysięcy złotych,
- warsztaty terapii zajęciowej dla 155 uczestników na łączną kwotę 4 571,80 tysięcy złotych,
- 105 umów w ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na łączną kwotę 629,74 tysięcy złotych,
- 19 umów w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki na łączną kwotę 72,71 tysięcy złotych.

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”

W 2023 roku na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” MOPR w Bytomiu otrzymał

963 369,22 złotych. W ramach programu realizowano następujące zadania:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywność społeczną i zawodową

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu);

- zawarto cztery umowy na kwotę 37 062,56 złotych i zrealizowano trzy umowy na kwotę 30 815,06 złotych,

- jedna z umów na kwotę 6 247,50 złotych została rozwiązana za porozumieniem stron,

- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu). Zawarto dwie umowy na kwotę 6 160,00 złotych i planuje się ich realizację w 2024 roku;

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych);

- zawarto 21 umów na kwotę 224 304,95 złotych i zrealizowano 12 umów na kwotę 129 165,10 złotych,

- planuje się zawarcie w 2024 roku jednej umowy na kwotę 10 000,00 złotych i realizację dziewięciu umów zawartych w 2023 roku na kwotę 93 871,20 złotych,

- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (adresowana do osób, którym udzielono pomocy w ramach obszaru B);

- zawarto cztery umowy na kwotę 8 800,00 złotych i zrealizowano jedną umowę na kwotę 2 200,00 złotych,

- jedna z umów na kwotę 2 200,00 złotych została rozwiązana za porozumieniem stron,

- planuje się realizację w 2024 roku dwóch umów zawartych w 2023 roku na kwotę 4 400,00 złotych,

- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku). Zawarto cztery umowy na kwotę 36 314,90 złotych i zrealizowano je na kwotę 34 349,42 złotych,

- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);

- zawarto cztery umowy na kwotę 20 712,28 złotych i zrealizowano dwie umowy na kwotę 8 514,18 złotych,

- planuje się realizację w 2024 roku dwóch umów zawartych w 2023 roku na kwotę 11 219,10 złotych;

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);

- zawarto osiem umów na kwotę 140 500,00 złotych i zrealizowano je w całości,

- planuje się zawarcie w 2024 roku jednej umowy na kwotę 27 500,00 złotych,

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

- zawarto pięć umów na kwotę 13 930,00 złotych i zrealizowano dwie umowy na kwotę 7 350,00 złotych,

- planuje się realizację w 2024 roku trzech umów zawartych w 2023 roku na kwotę 6 580,00 złotych,

- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

- zawarto trzy umowy na kwotę 74 800,00 złotych i zrealizowano je na kwotę 74 004,00 złotych,

- planuje się zawarcie w 2024 roku dwóch umów na kwotę 184 800,00 złotych,

- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności). Planuje się zawarcie w 2024 roku jednej umowy na kwotę 7 926,30 złotych,

- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowa-

na do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania):

- zawarto dwie umowy na kwotę 14 249,25 złotych i zrealizowano jedną umowę na kwotę 5 999,25 złotych,
- planuje się zawarcie w 2024 roku jednej umowy na kwotę 7 125,00 złotych i realizację jednej umowy zawartej w 2023 roku na kwotę 8 250,00 złotych;

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (Obszar D adresowany jest do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka):

- zawarto sześć umów na kwotę 11 274,05 złotych i zrealizowano dwie umowy na kwotę 5 031,00 złotych,
- planuje się realizację w 2024 roku czterech umów zawartych w 2023 roku na kwotę 6 243,05 złotych.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Moduł II adresowany jest do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej albo kolegium, a także do osób, które mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktorskimi):

- zawarto 18 umów na kwotę 64 915,25 złotych i zrealizowano je w całości,
- planuje się zawarcie w 2024 roku 14 umów na kwotę 47 825,00 złotych.

Ogółem w ramach środków finansowych przyznanych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2023 roku zawarto 81 umów na łączną kwotę 653 023,24 złotych. Zrealizowano 56 umów i wypłacono środki na kwotę 502 843,26 złotych. Pozostałe środki finansowe przekazane miastu w ramach realizacji programu w 2023 roku winny być wydatkowane przed 15 kwietnia 2024 roku (zgodnie z zasadami programu). Zawarcie części umów w następnym, 2024 roku wynika z konieczności zagwarantowania dodatkowych środków finansowych i zawarcia aneksu do umowy dotyczącej realizacji programu. Wypłata niektórych świadczeń w roku następnym jest związana z terminami realizacji zadań, określonymi w umowach zawartych z beneficjentami programu. W przypadku Modułu

II wypłata dodatków na pokrycie kosztów kształcenia możliwa jest dopiero po zakończeniu zimowego semestru, najczęściej w okresie od lutego do marca/kwietnia następnego roku kalendarzowego – dlatego wypłata świadczeń możliwa jest do kwietnia roku następującego po zakończeniu danego roku realizacji programu (do 15 kwietnia 2023 roku MOPR zobowiązany jest rozliczyć środki finansowe, przekazane przez PFRON na realizację programu w 2023 roku).

W pierwszym półroczu 2023 roku wypłacono również dofinansowania w ramach środków finansowych na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” za 2022 rok. Zrealizowano 44 umowy na kwotę 304 225,33 złotych. Łącznie w 2023 roku na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w latach 2022 i 2023 wypłacono dofinansowania do stu umów (w tym 44 z 2022 roku i 56 z 2023 roku) na łączną kwotę 807 068,59 złotych.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W 2023 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 480 formularzy „Niebieska Karta A”, w tym 104 sporządzone przez pracowników MOPR. Z Zespołów Interdyscyplinarnych odrębnych powiatów przekazano dodatkowo 22 formularze „Niebieska Karta”. Pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej, koordynując prace grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwięzionych w przemoc, takich jak osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. Członkami grup roboczych byli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, funkcjonariusze Policji, przedstawiciele placówek oświatowych i ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi, specjaliści z Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań członków grup roboczych należało między innymi: diagnozowanie sytuacji rodziny, udzielanie niezbędnej pomocy, zapewnienie w razie konieczności bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą, motywowanie do podjęcia właściwej terapii oraz wnioskowanie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywanie osób stosujących przemoc do zaprzestania jej stosowania i kierowanie osób stosujących przemoc do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Członkowie grup roboczych powiadamiali prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz występowali do sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W roku 2023 w Ośrodku Interwencji Kryzysowej znalazły schronienie 23 osoby doświadczające przemo-

cy domowej (8 osób dorosłych i 15 dzieci). W roku 2023 Ośrodek Interwencji Kryzysowej współrealizował działania w ramach projektu Funduszu Małych Grantów dla Programu Sprawiedliwość o nazwie „Relacja ma MOC- profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu”. W zakresie projektu pracownicy Ośrodka przeprowadzali szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla przedstawicieli instytucji realizujących projekt „Relacja ma MOC” – tworzących tak zwaną Grupę do spraw wdrożenia. Wśród instytucji znajdowały się placówki oświatowe, ochrony zdrowia, policji, sądu, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń oraz placówka przeciwdziałająca uzależnieniom. Ponadto pracownicy OIK podjęli działania zawężające i poprawiające współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz przeciwdziałania przemocy. W ramach projektu miała miejsce ścisła współpraca i przekazywanie wzajemnie informacji dotyczących potencjalnych beneficjentów projektu oraz uczestniczenie w opracowaniu planów wsparcia przez koordynatorów. W roku 2023 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie kontynuował działania jako koordynator Bytomskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2024.

Działania podjęte w związku z wdrażaniem strategii rozwiązywania problemów społecznych

W 2023 roku kontynuowano realizację celów strategicznych (CS) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026.

Do kluczowych realizatorów Strategii należały podmioty: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Centrum Integracji Społecznej, domy pomocy społecznej, Bytomskie Centrum Wsparcia, Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja”, Bytomskie Mieszkania, policja i straż miejska oraz wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu: Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji, Wydział Kultury i Sportu, Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji, Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora, Wydział Lokalowy, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Wydział Organizacji Pozarządowych. W treści dokumentu zaznaczono, że wdrażanie Strategii odbywać się będzie również w ramach innych polityk lokalnych.

W dniu 16 listopada 2023 r. Koordynator Strategii zorganizował spotkanie realizatorów, podczas którego wymieniono bieżące informacje ważne dla uczestników procesu wdrażania Strategii. Podsumowaniem działań wynikających ze Strategii jest opracowywany corocznie raport. Raport za 2023 rok będzie opracowany do 30 czerwca 2024 r.

Inne zadania realizowane przez MOPR w Bytomiu **Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej**

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są zadania własne powiatu, w ramach których przyznano 6 219 świadczeń dla: rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ogółem w rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 263 rodzin przebywało 493 dzieci. Wypłacono między innymi 4 730 świadczenia na kwotę 3 372,43 tysięcy złotych z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. W 2023 roku 173 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym między innymi:

- 56 osób opuściło pieczę z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości, w tym 31 z rodzinnej pieczy zastępczej i 25 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 36 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 17 z rodzinnej pieczy zastępczej i 19 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 19 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 8 z rodzinnej pieczy zastępczej i 11 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 26 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 17 z rodzinnej pieczy zastępczej i 9 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 10 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej,
- 26 dzieci z pieczy zastępczej opuściło rodzinną pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu, m.in. rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego, rodzina została ustanowiona na 6 miesięcy.

Wydawanie decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

W ramach zadań zleconych gminie do MOPR w Bytomiu w 2023 roku wpłynęły 522 wnioski w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W oparciu o przeprowadzone postępowanie administracyjne wydano łącznie 491 decyzji, w 278 przypadkach wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, a w 25 wydano decyzję odmowną. Natomiast pozostałe 188 decyzji to umorzenia postępowań, wygaszenie decyzji, w tym w 36 przypadkach przekazano wnioski według właściwości miejscowej do wydania decyzji.

Wypłacanie świadczeń pieniężnych przeznaczonych na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej

W ramach zadań zleconych powiatu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu w 2023 roku udzielił 18 świadczeń pieniężnych dwóm osobom posiadającym Kartę Polaka, w łącznej wysokości 17 820 złotych.

Karta Dużej Rodziny

W 2014 roku na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych mających zapewnić im szczególne uprawnienia na podstawie Karty Dużej Rodziny. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. W 2023 roku złożono 926 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny i na tej podstawie wydanych zostało 2 072 kart, w tym: 1 426 dla opiekunów oraz 646 dla dzieci.

Udzielana pomoc dla osób podlegających lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

Prace społecznie użyteczne

Liczba osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2023 roku wynosiła: w styczniu – 50 osób, od lutego do listopada – 100 osób, w grudniu 50 osób. W roku 2023 realizowano omawiane prace w 47 instytucjach. W ramach programu Prace społecznie użyteczne na świadczenia wydatkowano 367 395,65 złotych, z czego 60% zrefundował Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (220 437,39 złotych). Pozostałe środki - 40% świadczeń (146 958,26 złotych) zostało wypłacone przez gminę. Dodatkowo gmina pokryła wydatki związane z dojazdem uczestników programu do miejsca wykonywania prac – 14 996,00 złotych, a także koszty badań lekarskich uczestników programu w wysokości 1 335,00 złotych.

Zajęcia szkoleniowo-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia

W zajęciach uczestniczyło 88 osób – były to zajęcia grupowe prowadzone przez specjalistę reintegracji zawodowej, pracowników socjalnych, psychologa oraz zaproszonego gościa – przedstawiciela Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w Katowicach. Tematyka zajęć realizowanych w 2023 roku to między innymi: integracja oraz diagnoza potencjału uczest-

ników, motywacja i rozwój, pokazanie korzyści wynikających z powrotu lub zaistnienia na rynku pracy, przygotowanie do przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, przygotowanie przez uczestników swoich dokumentów aplikacyjnych. Ponadto uczestnicy Klubu Integracji Społecznej w ramach zajęć uspołeczniających mogli skorzystać z wyjść do kina, kręgielni, muzeum oraz ogrodu botanicznego. W ramach aktywizacji zawodowej część uczestników skierowano do prac społecznie użytecznych oraz do Centrum Integracji Społecznej w celu dalszej aktywizacji zawodowej.

Poradnictwo

Prowadzono poradnictwo zawodowe, psychologiczne, socjalne oraz prawne. Można było skorzystać ze wsparcia specjalisty reintegracji zawodowej, pracownika socjalnego oraz psychologa. W 2023 roku przeprowadzono 89 konsultacji indywidualnych z zakresu poradnictwa psychologicznego oraz 102 indywidualne konsultacje z zakresu poradnictwa zawodowego. 65 osób uczestniczyło w grupowych spotkaniach z dziedziny poradnictwa prawnego. Specjalista reintegracji zawodowej oraz pracownicy socjalni prowadzili rozmowy indywidualne, konsultacje oraz zajęcia grupowe z uczestnikami lub uczestniczkami zajęć mające na celu zintensyfikowane wsparcie w procesie poszukiwania pracy. Zadania gminy w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym realizuje Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu.

W 2023 r. w strukturze CIS funkcjonowało 6 pracowników: porządkowa, gastronomiczna, remontowo-porządkowa, pracownia pielęgnacji i konserwacji terenów zielonych, fryzjerska oraz krawiecko-rękodzielnicza, w których prowadzono grupy w ramach działalności statutowej oraz w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE.

Liczba osób, które ukończyły zajęcia w CIS oraz indywidualny program zatrudnienia socjalnego w 2023 r.:

- łączna liczba osób, które uczestniczyły w zajęciach prowadzonych w CIS to 149 osób,
- liczba osób, które ukończyły w CIS indywidualny program zatrudnienia socjalnego w 2023 r. i otrzymały zaświadczenia (zgodnie ze sprawozdaniem CIS uczestnictwo powyżej 6 miesięcy) to łącznie 50 osób,
- 15 osób podjęło pracę po ukończeniu realizacji IPZS w CIS w 2023 r., a kolejne cztery osoby nabyły prawo do świadczeń emerytalnych.

3.6 KULTURA

W rozwijanie szeroko rozumianej kultury w Bytomiu zaangażowanych jest pięć instytucji samorządowych – trzy miejskie: Bytomskie Centrum Kultury, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu „Rozbark”, Miejska Biblioteka Publiczna i dwie wojewódzkie: Opera

Śląska i Muzeum Górnośląskie, a także wiele organizacji pozarządowych, podmiotów komercyjnych, grup nieformalnych, środowisk twórczych oraz osób indywidualnych.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BYTOMIU (instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 28: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba księgozbioru	220 031	220 455	208 537	204 833	207 102
Liczba czytelników	11 698	9 888	10 289	10 566	10 880
Procent liczby czytelników wobec ogółu mieszkańców	8,01%	7,02%	7,48%	7,67%	8,25%
Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców Bytomia	191,17	121,07	132,61	130,60	146,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Stan liczbowy księgozbioru Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bytomiu wyniósł na koniec 2023 r. 207 102 woluminów. W roku 2023 zakupiono 1 201 woluminów (+ 259 egz. książek mówionych) Na zakupy książek przeznaczono kwotę 34 613 zł + 259 egz. książek mówionych (audiobooków) za 5 387 zł. W wypożyczalniach zarejestrowano 10 880 czytelników, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła 16,54. W roku

2023 instytucja zorganizowała 282 wydarzenia kulturalne: 16 lekcji bibliotecznych, 73 spotkań bajkowych, 1 konkurs, 68 wystaw i prezentacji, 10 spotkań w okresie ferii zimowych i letnich wakacyjnych, 18 spotkań autorskich (prelekcji), 28 spotkań w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki, a także wiele innych wydarzeń i spotkań, w tym nowe wydarzenie - KWK` 23 Festiwal Książki i Komiksu Niezależnego.

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY (instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 29: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba imprez	510	346	541	1100	928
Liczba widzów	88 565	24 535	53 360	86 276	92 512

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2023 roku Bytomskie Centrum Kultury zorganizowało łącznie 928 wydarzeń, z udziałem 92 512 widzów, w tym:

- 36 koncertów z udziałem 30 854 osób,
- 13 spektakli teatralnych z udziałem 5 227 osób,
- 11 występów kabaretowych z udziałem 5 478 osób,
- 264 tytułowych pozycji filmowych (łączna liczba seansów filmowych: 1480 z udziałem 19 838 osób),
- 171 wydarzeń we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (wynajmy i użyczenia) z udziałem 12 944 osób,
- 433 działania/wydarzenia edukacyjne z udziałem 18 171 osób.

W 2023 r. Bytomskie Centrum Kultury zaprezentowało bogaty program kulturalny, który obejmował: seanse filmowe, spektakle teatralne, koncerty, występy kabaretowe, duże wydarzenia literackie, spotkania autorskie, spotkania ze sztuką, warsztaty i seanse dla rodzin ukraińskich. Prowadzono także stałe zajęcia dla dzieci i młodzieży (szkółka szachowa, WeDo4.Robotyka, Warsztaty Pedagogiki Teatru, warsztaty artystyczne, teatralne, sportowe, logorytmikę, szkołę gitarową) oraz dla dorosłych (warsztaty malarskie, zajęcia w ramach BAŚKI). W repertuarze znalazły się także flagowe projekty dla rodzin: Scena Familijna, warsztaty Drewniaki EKO-cudaki oraz warsztaty BECEK Junior.

2023 rok BCK rozpoczął od XXIII Zimowej Feriady Artystycznej, podczas której odbyło się 8 rodzajów warsztatów. Od początku roku odbywały się również kolejne warsztaty w ramach projektu BAŚKA (Becekowa Autorska Świetlica Kobiecej Aktywności). W ramach projektu w 2023 roku odbyły się 73 „kobiece” warsztaty w ramach tego popularnego cyklu. BCK był również organizatorem XXXII Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach”. Laureaci głównych nagród, zaprezentowali się na koncercie finałowym z towarzyszeniem koncertowej orkiestry dętej „Power of Winds” pod dyktando Klaudiusza Jani. W ramach festiwalu odbył się także Koncert z cyklu „3 Bardów” – gospodarzem koncertu i jednym z trzech bardów był związany przez całe życie z tym nurtem – pomysłodawca i organizator „Kwiatów” – Wiesław Ciecieręga.

Ostatni weekend czerwca to tradycyjnie największe wydarzenie kulturalne w Bytomiu – Święto Bytomia. W 2023 roku świętowaliśmy 24 czerwca na pl. Jana III Sobieskiego. Program wydarzenia jak zwykle ułożyli sami bytomianie, którzy w internetowym głosowaniu wybrali artystów, których chcą usłyszeć podczas święta miasta. Tego wyjątkowego dnia bawiono się wspólnie z Agnieszką Chylińską, Majką Jeżowską oraz z zespołami LemON i Pokahontaz. Nie zabrakło również lokalnych akcentów, na scenie wystąpił Audiogram – zespół wyłoniony w Przeglądzie Zespołów Muzycznych BYTOM LIVE MUSIC. Na miejscu przewidziane były także atrakcje dla najmłodszych, strefa gastronomiczna, stoiska handlowe i promocyjne.

Bytomskie Centrum Kultury nie zapomniało o najmłodszych spędzających wakacje w mieście w ramach corocznej akcji „Lato w mieście”, podczas której odbyły się pokazy filmów w ramach kina stacjonarnego oraz plenerowego, plenerowe koncerty dla dorosłych w ramach cyklu Letnie ParkoGranie, plenerowe koncerty oraz spektakle teatralne dla dzieci w ramach cyklu Letnie ParkoBajtle, Wakacyjne EKOWARSZTATY dla dzieci i młodzieży w C.H. Atrium Plejada oraz letnie warsztaty objazdowe dla dzieci i młodzieży – BeCeKoBUS.

Bytomskie Centrum Kultury konsekwentnie buduje swoją literacką markę. Pod koniec lata do Bytomia zaproszono Miedziankę po Drodze – ceniony wędrowny festiwal literacki i jego twórców m.in. Filipa Springera oraz Mariusza Szczygła. W 2023 r. to również trzecia edycja Bytomskiego Festiwalu Literackiego dla Dzieci i Młodzieży. BECEK CZYTA to projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do udziału w po-

nad 30 wydarzeniach zaproszono najlepszych polskich pisarzy, ilustratorów, grafików, fotografików, praktyków i specjalistów. W 2023 r. odbyła się XVII Bytomska Jesień Literacka była poświęcona polskiej noblistce – Wisławie Szymborskiej. W ramach projektu odbyły się: XXVII Turniej Jednego Wiersza im. Stanisława Horaka, który przyciągnął 141 poetów z całej Polski. Dotarły także zgłoszenia od polskich autorów mieszkających za granicą. Odbyła się także 41 Bytomska Scena Recytatora – tematyczny konkurs dla recytatorów, osób prezentujących monodramy oraz wykonawców poezji śpiewanej, pod hasłem „Tylko Szymborska”. Zaprezentowano spektakl „Wehikuł czasu Szymborskiej” czyli poetycki świat Wisławy Szymborskiej w wykonaniu Teatru ERATO z Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 w Bytomiu. Finałem Festiwalu był koncert Jubileuszowy Wiesława Ciecieręgi, któremu towarzyszyła promocja monografii Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach” - „30 kwiatów”, powstałej w ramach stypendium przyznanego przez Gminę Bytom. W wydarzeniu wzięła udział Koncertowa Orkiestra Dęta „Power of Winds” oraz zaproszeni goście. Przed koncertem miało miejsce wręczenie Medali Miasta Bytomia.

We wrześniu odbył się trzydniowy cykl wydarzeń przygotowanych z czułością i wrażliwością – projekt Dobrze Mi Tu. Dni Kultury Wrażliwej. W ramach projektu odbyły się warsztaty, spotkanie autorskie, seanse filmowe, przedstawienie teatralne oraz koncert. Jesienią w BCK zrealizowano całkowicie nowy projekt Bytomir, czyli pierwszy Bytomski Festiwal Folkowy, inspirowany starą śląską legendą o Bytomirze, który spotkał tańczących faunów. Wydarzenie przybliżyło bogatą kulturę ludową Górnego Śląska oraz pokazało ciekawych wykonawców, których twórczość nawiązuje do folkowej energii.

Bytomskie Centrum Kultury było również współorganizatorem Bytomskiego Jarmarku Świątecznego, organizowanego w grudniu na bytomskim Rynku. W ramach Jarmarku na Bytomskim Rynku odbyły się wydarzenia artystyczne: koncerty kolęd, pokazy rzeźbienia w lodzie, fire show, spotkanie z Mikołajem i... prawdziwymi reniferami, Zimowa Plenerowa Parada z Mikołajem, Wioska Eskimosów oraz Disco z DJ dla dzieci i dorosłych.

W 2023 roku praca oraz zaangażowanie pracowników Bytomskiego Centrum Kultury zostało docenione. Instytucja otrzymała trzy prestiżowe statuetki: MUZA 2023 – w kategorii: osiągnięcia twórcze i upowszechnianie kultury, za 25 lat działalności; Złoty Słonecznik – w kategorii: muzyka, za projekt

Parkobajtle - cykl letnich plenerowych koncertów i spektakli organizowanych w Parku Miejskim oraz statuetkę Przyjaciół Teatru – podczas zakończenia 78. sezonu artystycznego Opery Śląskiej, za współ-

pracę przy projekcie Opera on tour. Ponadto BCKi-no – kino studyjne, dołączyło do rodziny Sieci Kin Europejskich Europa Cinemas.

PAŁAC W MIECHOWICACH (filia BCK)

Tabela 30: Porównanie liczby imprez i uczestników w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba imprez	137	443	514
Liczba widzów	5 662	11 527	11 801

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2023 r. zorganizowano:

- wystawy – 12,
- warsztaty i działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży (w tym oprowadzanie dla szkół oraz innych grup zorganizowanych) – 39,
- dyskusje panelowe, odczyty, wykłady, prelekcje,

spotkania, oprowadzania kuratorskie, działania warsztatowe dla dorosłych – 44,

- spotkania autorskie – 9,
- pokazy filmowe, performance, spektakle teatralne – 7,
- imprezy muzyczne – 19.

BYTOMSKI TEATR TAŃCA I RUCHU ROZBARK (instytucja kultury – instytucja artystyczna Gminy Bytom)

Tabela 31: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba spektakli	69	42	77	94	96
Liczba widzów	8 246	3 401	6 737	7 403	6 516

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów, spektakli i imprez BTTiR w 2023 r. przedstawiała się następująco:

- liczba spektakli w 2023 roku: 96 (w tym: 4 premiery, 21 spektakli szkolnych),
- liczba widzów w 2023 roku: 6 516 osób (w tym 5 083 osób w siedzibie, liczba widzów w kraju: 796, liczba widzów za granicą: 222),
- liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: 797,
- liczba uczestników działań edukacyjnych: 11 896 osób.

Wykaz ważniejszych spektakli Bytomskiego Teatru Tańca i Ruchu ROZBARK w 2023 r.:

- Kulu Kulu, w reżyserii i choreografii Filipa Jaśkiewicza, kreacja i wykonanie: Aleksandra Kępińska, Maria Lenczewska, Sabina Letner, Aleksandra Łuczak, Ewa Noras,
- Migotanie, w choreografii Joanny Brodnia, wyko-

nanie: Gliwicki Teatr Tańca,

- Ty i ja, w choreografii Beaty Grzelak-Szwedy i Eweliny Dehn, wykonanie: Zespół Tańca Integracyjnego INTEGRA,
- Fast Foot Fools, w choreografii Anny Piotrowskiej, kreacja i wykonanie: zespół BTTiR Rozbark,
- widowisko na podstawie II części „Dziadów” A. Mickiewicza, z udziałem tancerzy Zespołu Teatru Rozbark oraz tancerzy butoh z Japonii. Zespół BTTiR Rozbark wraz z japońskimi tancerzami Butoh MMAC pod okiem artystycznym Anny Piotrowskiej wystąpił w Art Istanbul Feshane w Stambule. Prace nad spektaklem trwały od sierpnia w formie zdalnej. Po przyjeździe do Turcji zespół polskich i japońskich artystów miał 4 dni na przeprowadzenie wspólnych prób na otwarcie 10 Asia - Europe Mediations Biennale w Stambule w 100. rocznicę powstania Państwa Tureckiego.

OPERA ŚLĄSKA instytucja kultury (artystyczna) Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 32: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba spektakli	250	74	130	98	91
Liczba widzów	108 990	31 750	37 635	40 139	31 358

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów i spektakli w Operze Śląskiej w 2023 r. przedstawiała się następująco:

- ogółem liczba widzów: 31 358 osób (w tym w siedzibie – 13 857 osób, poza siedzibą – 17 501osób, odbiorcy działań edukacyjnych - 6 444 osób),
- liczba premier: 4 (Don Pasquale, Horyzonty, Gala Otwarcia Sceny WRACAMY DO GRY, Bal maskowy),
- liczba warsztatów i spotkań edukacyjnych: 390.

Przez większość 2023 roku trwała realizacja projektu pn. „Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego”. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 61 926 753,52 zł (dofinansowanie z UE 20 283 971,97 zł, z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych: 977 573,00 zł.) Założeniem projektu było zachowanie i zabezpieczenie obiektu dziedzictwa kulturowego, a także poprawa jego

atrakcyjności kulturalnej oraz stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju i powstania nowej oferty kulturalnej Opery. Przedmiotem projektu było przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych w celu zwiększenia atrakcyjności Opery Śląskiej i ochrony jej dziedzictwa kulturowego w zakresie mechaniki sceny dolnej, mechanizacji górnej, elektroakustyki, oświetlenia scenicznego, instalacji wewnętrznych, instalacji elektrycznej. 12 listopada 2023 r. podczas uroczystej Gali Otwarcia Sceny Wracamy do Gry oddano po remoncie Operę Śląską publiczności, która usłyszała arie i duety m.in. spektakli Giacomo Pucciniego Cyganeria, Stanisława Moniuszki „Halka” czy Giuseppe Verdiego „Don Carlos”, „Aida” czy „Bal maskowy”. Dzień wcześniej zaprezentowała się bytomskiej publiczności jedna z najwybitniejszych polskich śpiewaczek Aleksandra Kurzak.

MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE (instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego)

Tabela 33: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wystaw	18	11	10	13	12
Odwiedzający	32 251	10 156	19 842	31 636	20 196

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

- liczba uczestników wystaw: 20 196 osób,
- łączna liczba uczestników działań edukacyjnych: 12 266 osób,
- imprezy inne (Noc Muzeów, Europejskie Dni Dziedzictwa, Europejski Dzień Archeologii, Międzynarodowy Dzień Archeologii: 6 442 osoby,
- lekcji muzealnych 335 dla 6 811 osób,
- warsztatów 129 dla 1 795 osób,
- oprowadzania kuratorskie: 85 dla 1 127 osób,
- wykłady: 49 dla 653 osób,
- sesje naukowe, konferencje: 6 dla 148 osób,
- konkursy: 4 dla 1232 osób,
- Projekcje filmowe, spotkania naukowe, promocje wydawnictwa: 18 dla 500 osób,
- Ogółem działań edukacyjnych 626 dla 12 266 osób w tym lekcje i warsztaty dla osób ze specjalnymi potrzebami i grup integracyjnych: 31 dla 516 osób.

Działania edukacyjne online:

- lekcje muzealne: 2 dla 50 osób,
- wykłady online: 7 dla 3 922 osób.

Inne działania popularyzatorskie:

- Wernisaże: 8 dla 294 osób
- Imprezy plenerowe: 1 dla 1 000 osób
- Koncerty: 6 dla 188 osób

- Udział w imprezach ogólnopolskich/europejskich i zewnętrznych (w tym Noc Muzeów): 8 dla 6 442 osób
- Ogółem 23 imprezy popularyzatorskie dla 7 924 osób.
- Wystawy w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu w 2023 r:

- Przyroda Górnego Śląska. Lasy. Wody i mokradła,
- Z życia ludu śląskiego XIX–XX wieku,
- Galeria Malarstwa Polskiego,
- Ślad pokoleń. Od synagogi do żydowskiego domu modlitwy,
- Górnośląskie kroszonki 2023,
- Jacek Sienicki. Wszystkie te rzeczy, które muszę mieć obok siebie,
- Jan Matejko. Prace ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu,
- W sakiewce i w portfelu. Z dziejów pieniądza dawnego i współczesnego,
- Życie zakłęte w kamieniu. Od bakterii do dinozaurów,
- The Krasnals. Autoportret Polskiej Rzeczywistości,
- Ludzie i bestie z kafli rodem,
- Boże Narodzenie bez granic. Szopki ze świata.

GALERIE

CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ „KRONIKA” (filia BCK)

Tabela 34: Liczba wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2019-2023

		2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wystaw		13	6	9	9	9
Odwiedzający	kronika	3946	1646	2030	3081	3403

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

CSW Kronika w 2023 roku zrealizowała 9 wystaw głównych, w tym sześć wystaw indywidualnych oraz trzy wystawy zbiorowe. W 2023 r. zorganizowano 15 wydarzeń o charakterze spotkań, wykładów, pokazów, wywiadów, oprowadzania kuratorskiego, 10 wydarzeń o charakterze koncertów, nagrań audio, performance, pokazów filmowych, a także szereg przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym.

lista wystaw w CSW Kronika w 2023 r.:

- Maszyna do mielenia- Karol Gawroński, kurator: Paweł Wątroba,
- Poplon, Jan Kował, kurator: Katarzyna Kalina,
- Lombard Bytom, kuratorka: Agata Cukierska,
- Owoc granatu, Barbara Gryka, Agata Konarska, kuratorzy: Agata Cukierska, Katarzyna Kalina,
- Dziel i łącz, Tytus Szabelski-Różniak, kurator: Piotr Lisowski,
- Niewidy, Julia Świtaj,
- Jeśli siebie nie poznasz, Paweł Sobczak,
- Teraz widzę, że to jest złudzenie (wystawa podsumowująca projekt edukacyjny „Baza”, kurator: Dominika Malska,
- Antypodręcznik. Jak zbudować niewidzialne miejsce, kuratorka: Marta Lisok.

Ponadto w roku 2023 w Bytomiu prowadziły działalność następujące galerie:

- Galeria - Pracownia Stalowe Anioły
- Galeria przy Fundacji Instytut Sztuki Młodej (ul. Jagiellońska 24),
- Galeria Motoryzacji i Techniki,
- Galeria „Pod Sztrychem” przy MDK nr 1,
- Śląska Galeria Sztuki & Studia ARTystycznych Realizacji,
- Galeria SPAP „PLASTYKA” - „KOLOR”,
- Galeria w FOYER OPERY ŚLĄSKIEJ,
- Galeria ROTUNDA w MBP,
- Galeria „Na Poziomie” w Centrum Handlowym „Agora” w Bytomiu,
- Galeria Art Blaut Academy Ewa Blaut,
- Galeria Sztuki Współczesnej SqArt Gallery.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze kulturalnym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia w dziedzinie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2023 r. dofinansowano 33 projekty kulturalne na kwotę 300 000 zł. W ramach art.19a tej ustawy tzw. „mały grant” w dziedzinie kultury dofinansowano 10 projektów na kwotę 27 700 zł.

Tabela 35: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	190 945 zł	243 000 zł (wydatkowano: 203 234 zł)	233 400 zł (wydatkowano: 210 676,56 zł)	266 000 zł	300 000 zł (wydatkowano: 269 885 zł)
liczba projektów	23	20 (zrealizowano 16)	25 (zrealizowano 22)	25 (zrealizowano 24)	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	34 350 zł	32 999 zł	30 500 zł	53 500 zł	27 700 zł
liczba projektów	9	8	5	15	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze turystycznym – krajoznawczym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwiet-

nia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny turystyki dofinansowano 3 projekty na kwotę 27 000 zł.

Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	165 000 zł	32 000 zł	36 000 zł	45 000 zł	27 000 zł
liczba projektów	2	6	5	4	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 38: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach „małych grantów” w dziedzinie turystyki w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	10 000 zł	0 zł	4000 zł	1500 zł	5 500 zł (wydatkowano 3 000 zł)
liczba projektów	1	0	1	1	2 (zrealizowano 1)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Uroczystości miejskie z okazji świąt i rocznic państwowych:

W roku 2023 zorganizowano miejskie obchody rocznic i świąt, w ramach których:

– 2 maja 2023 r. z okazji Święta Flagi odbyło się wydarzenie okolicznościowe na Rynku w Bytomiu pn. Układamy flagę;

– 3 maja 2023 r. zorganizowano obchody Święta Konstytucji 3 Maja. W programie obchodów odbyła się msza św. w intencji Ojczyzny i Ziemi Śląskiej w kościele pw. Świętej Trójcy oraz uroczyste złożenie kwiatów przed pomnikiem Wolności z udziałem Orkiestry Wojskowej z Bytomia. Po zakończeniu części oficjalnej w Amfiteatrze i na Polanie Piknikowej w Parku Miejskim im. F. Kachla zorganizowano ogólnomiejską imprezę plenerową pn. Piknik Rodzinny – Majówka w Bytomiu. W programie imprezy odbył się: Rodzinny Bieg Konstytucji 3 Maja, Spotkanie o Patriotyzmie z Prezydentem Bytomia. Ponadto w ramach programu imprezy zorganizowano warsztaty twórcze kreatywne, plastyczne, wystawę plastyczną – I love Bytom, tory przeszkód, gry przestrzenne, pokaz szermierczy, pokaz szachowy, taniec z biało-czerwonymi szarfami, wyścigi papierowych łódek, heklowanie na trawie, rycie w gumolicie, wymianę książkową – Książkowy Bazar, zabawę literacko-edukacyjną – Mapa legend polskich, quiz rodzinny, grę edukacyjną, animacje dla najmłodszych, koncerty i występy artystyczne, balet na tra-

wie z Operą Śląską, występ Zespołu Mały Rozbark z Przedszkola Miejskiego nr 20, koncert Kwintetu Dętego z OSM I i II stopnia im. F. Chopina, koncert Górniczej Orkiestry Dętej BYTOM im. Józefa Słodczyka, koncert Zespołu OBIBOK – laureata Przeglądu Zespołów Muzycznych BYTOM LIVE MUSIC oraz smaczną przestrzeń wypoczynku – #radosne świętowanie.

– 11 listopada 2023 r. zorganizowano miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości, Część oficjalna obchodów odbyła się przed pomnikiem Wolności z udziałem Górniczej Orkiestry Dętej Bytom im. Józefa Słodczyka. Została poprzedzona uroczystą mszą świętą za Ojczyznę i Miasto w kościele pw. św. Jacka.

Zdjęcie 43: Narodowe Święto Niepodległości

źródło: www.bytom.pl

Wykaz wybranych ważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych zorganizowanych w 2023 r. w Bytomiu

– 1 lutego 2023 r. w Bytomskim Centrum Kultury zorganizowano koncert Karpackiego Zespołu Pieśni i Tańca Ukrainy WERCHOWINA. Koncert był podziękowaniem partnerskiego miasta Drohobycz dla Bytomia za okazaną pomoc w trakcie trwającej wojny;

– Majówkę 2023 świętowaliśmy w plenerze - „Radosne Świętowanie – PIKNIK RODZINNY – MAJÓWKA W BYTOMIU” - wydarzenie współorganizowane z Miastem Bytom, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Miejskim Zarządem Dróg i Mostów, Spółką Węglukoks, Miejską Biblioteką Publiczną, ZHP Hufiec Bytom, Młodzieżowym Domem Kultury nr 1, Młodzieżowym Domem Kultury nr 2, Pałacem w Miechowicach, Centrum Sztuki Współczesnej Kronika, Operą Śląską, KS Polonia Bytom, Ogólnokształcącą Szkołą Muzyczną I i II stopnia im. F. Chopina, Przedszkolem nr 20, Górnictwem Orkiestrą Dęta BYTOM, Szkołą Podstawową nr 51, Wielospecjalistycznym Niepublicznym Zakładem Opieki Medycznej PROMED. W Parku Miejskim im. F. Kachla na uczestników Majówki czekały strefy aktywności, w których każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Odbłyły się także występy artystyczne, animacje, warsztaty, zabawy edukacyjne, kulturalne i sportowe oraz rodzinny Bieg Konstytucji 3 Maja. W wydarzeniach wzięło udział około 700 osób;

– 1 czerwca 2023 r. w bezpośredniej współpracy ze Szpitalem Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu – Katedrą i Oddziałem Klinicznym Pediatrii w Bytomiu oraz Zakładem Pielęgniarstwa Pediatricznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, pod Patronatem Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach oraz Patronatem Prezydenta Bytomia zorganizowano w Amfiteatrze i Polanie Piknikowej w Parku Miejskim im. F. Kachla - ogólnomiejską imprezę plenerową pn. Parkowy Ekologiczny Dzień Dziecka. Wydarzeniu towarzyszył Piknik Ekologiczny. W programie imprezy na scenie Amfiteatru znalazły się: prezentacje taneczne w wykonaniu uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego, prelekcje WOPR – bezpieczne wakacje – pierwsza pomoc przedmedyczna, balet w plenerze, spotkanie z operową wróżką, występ zespołu Mały Rozbark z Przedszkola Miejskiego nr 20, występy artystyczne m.in. w wykonaniu uczniów dzieci i młodzieży z Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 w Bytomiu, eksplozja kolorów. Równolegle na Polanie Piknikowej zorganizowano Miasteczko Zdrowia dla dzieci, w którym działały stanowiska profilaktyki prozdrowotnej, a także szkolenia warsztatowe w zakresie zdrowego żywienia i pielęgnacji dzieci, zajęcia i za-

bawy warsztatowe: kalambury, malowanie twarzy, robienie warkoczyków, quizy. W programie imprezy odbyły się równocześnie dodatkowe atrakcje, m.in.: warsztaty kreatywne, tory przeszkód, zabawy animacyjne i ruchowe, gry plenerowe, zajęcia sensoryczne dla najmłodszych, warsztaty plastyczne, prezentacja sprzętu służb mundurowych, dmuchane atrakcje, miniboisko do piłki i hokeja na trawie, ogólnorozwojowe gry i zabawy z harcerzami z Bytomskiego Hufca ZHP, ścianka wspinaczkowa oraz smaczna przestrzeń gastronomiczna. W ramach akcji charytatywnej - Zetnij włosy na peruki dla chorych dzieci, Fundacja Herosi zebrała włosy na peruki dla dzieci, które utraciły włosy w wyniku różnych chorób. W wydarzeniach wzięło udział około 800 osób;

– Ostatni weekend czerwca to tradycyjnie największe wydarzenie kulturalne w Bytomiu – Święto Bytomia. W 2023 roku świętowaliśmy 24 czerwca na pl. Jana III Sobieskiego. Program wydarzenia jak zwykle ułożyli sami bytomianie, którzy w internetowym głosowaniu wybrali artystów, których chcą usłyszeć podczas święta miasta. Tego wyjątkowego dnia bawiono się wspólnie z Agnieszką Chylińską, Majką Jeżowską oraz z zespołami LemON i Pokahontaz. Nie zabrakło również lokalnych akcentów, na scenie wystąpił Audiogram – zespół wyłoniony w Przeglądzie Zespołów Muzycznych BYTOM LIVE MUSIC. Na miejscu przewidziane były także atrakcje dla najmłodszych, strefa gastronomiczna, stoiska handlowe i promocyjne. Organizatorem Dni Bytomia było Miasto Bytom oraz Bytomskie Centrum Kultury. W wydarzeniu łącznie wzięło udział 11 000 widzów.

Zdjęcie 44: Święto Bytomia

ródło: www.bytom.pl

– Wakacyjna AKCJA LATO W MIEŚCIE - Plenerowe koncerty, spektakle, pokazy filmowe, w tym plenerowe, moc warsztatów twórczych, artystycznych i sportowych. Realizacja akcji LATO W MIEŚCIE organizowanej przez 23 bytomskie instytucje, kulturalne, szkoły i stowarzyszenia z myślą o tych, którzy

wakacje spędzą w mieście. W Akcji wzięło udział 80 800 dzieci,
– 1 września to kulturalne spotkanie z mieszkańcami na gruntownie zmodernizowanej ulicy Dworcowej, które rozpoczął przemarsz Górniczej Orkiestry Dętej „Bytom” wraz z bytomskimi mażoretkami Charms. Nie zabrakło spacerów historycznych ulicą Dworcową, odbył się Koncert Górniczej Orkiestry Dętej Bytom, spektakl dla najmłodszych widzów - Księga pełna czarów, wystawa batików Aleksandry Herisz oraz historycznych pocztówek ulicy Dworcowej ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego, a także spotkania z bytomskim Świetlikiem.

– 21 grudnia 2023 r. we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury nr 1, Młodzieżowym Domem Kultury Nr 2, Hufcem ZHP w Bytomiu, Państwowymi Szkołami Budownictwa oraz Mażoretkami UKS Charms przygotowano oprawę artystyczną ogólnomiejskiej imprezy plenerowej pn. Bytomskie koleśdowanie ze świątecznym barszczem. Zapewniono również kompleksowe przygotowanie produkcji technicznej dla potrzeb realizacji części artystycznej tego wydarzenia. W wydarzeniu wzięło udział około 600 mieszkańców.

Tabela 39: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2023

Uczniowski Klub Sportowy Karb przy Młodzieżowym Domu Kultury nr 2 w Bytomiu	XVIII Międzynarodowy Festiwal Modelarski
Stowarzyszenie Wspólnoty Amazonek – OSTOJA	Kultura i Amazonki
Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Świętej Trójcy	Kulturalny festyn parafialny w Świętej Trójcy
Stowarzyszenie Liga Kobiet Nieobojętnych	Jazzowa odsłona Bytomia – wręczenie tytułu Bytomianki i Bytomianina Roku 2022
Parafia Ewangelicko-Augsburska	Pałacowe spotkania z muzyką
Fundacja Instytut Sztuki Młodej	Krajobraz miasta, architektura Bytomia w obrazach
Towarzystwo Muzyczne Śląskich Kameralistów	Muzyka na Wagę
Stowarzyszenie Manuffaktura	Noc spadających gwiazd
Stowarzyszenie Górnicza Orkiestra Dęta Bytom im. Józefa Ślōdczyka	Koncert plenerowy - Miechowice pod muzycznymi gwiazdami w Parku Ludowym w Miechowicach na skwerku przy Pałacu Tiele-Wincklerów w Miechowicach
Piękna Strona Miasta	Bytomski Kwietnik. Powrót do korzeni
Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Bytomiu	Ogólnopolski Konkurs Plastyczny - JesteśMY! 60 lat PSONI
Oddział Śląski Towarzystwa nad Zabytkami	To ciekawe. I Ty możesz patrzeć i myśleć jak konserwator zabytków
Stowarzyszenie Orkiestra Muzyki Nowej	Spektakl Teatr muzyczny - Mała - Piotra Tabakiernika
Bytomski Klub Samorządowy	Opowieść o Wojciechu Korfantym w 150 rocznicę urodzin
Fundacja Teatr Wschodni	Bytomski Kolektyw Śpiewaczy, o słońcu co nie zachodzi, o dźwięku, co nie przemija
Fundacja W To Mi Graj	Mocium Panie! Edukacja kulturalna z uśmiechem w Roku Aleksandra Fredry
Towarzystwo Miłośników Bytomia	Bytomskie Koncerty Organowe
Stowarzyszenie Miłośników Rozbarku	Czarna Pamięć Rozbarku
Fundacja Śląskie Obrazy	XXIV Festiwal Sztuki Wysokiej 2023
Stowarzyszenie gorczycki. pl	Koncerty gwiazd w ramach 18. Międzynarodowego Festiwalu im. G. G. Gorczyckiego
Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów	Sileziany 2023
Rzymskokatolicka Parafia Św. Jacka	XVIII Festiwal Ad Dei Gloriam

Związek Harcerstwa Polskiego	Harc_Kultura 2023
Klub Sportowy STS Czarni Sucha Góra	Organizacja Festynu Rodzinnego „MICHAŁKI 2023”
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo Wschodnich	Bytom i Kresy. Od przeszłości do współczesności. Edycja IX
Fundacja ABIEL	Warsztaty artystyczne, witrażowa mozaika
Stowarzyszenie Towarzystwo Suchogórskie	Popularyzacja tożsamości kulturowej Śląska
Fundacja Inkubator Teatralny	Tu Teatr
UKS Charms	Promowanie kultury regionalnej w tym promowanie kultury orkiestr dętych poprzez przygotowanie zespołu UKS Charms do wspólnych występów z orkiestrami dętymi działającymi na terenie Bytomia
Stowarzyszenie Pasjonatów Wojskowości Kompania Bytom	XVIII Zlot Pojazdów Militarnych w Bytomiu – Śląskie manewry 2023
Górnośląskie Kolej Wąskotorowe	INDUSTRIADA 2023 - Święto Szlaku Zabytków Techniki w Bytomiu
Stowarzyszenie Inicjatywa ulica Mickiewicza	Festyn Inicjatywy ulicy Mickiewicza na 10-lecie

Stypendia artystyczne

W 2023 roku Prezydent Bytomia przyznał stypendia artystyczne w łącznej wysokości 86 499 zł 9 osobom, które realizowały swoje projekty artystyczne przez cały 2023 rok:

- Agnieszka Tyńska-Kowalska w dziedzinie: muzyka;
- Igor Przybyła w dziedzinie: taniec;
- Jakub Pszoniak w dziedzinie: literatura;
- Joanna Brodniak w dziedzinie: intermedia, projekty interdyscyplinarne z wykorzystaniem nowych technologii;
- Magdalena Wesołowska w dziedzinie: sztuki wizualne;
- Magdalena Tomal-Wichrowska w dziedzinie: sztuki wizualne;
- Marcin Hałas w dziedzinie: literatura;
- Marlena Hermanowicz w dziedzinie: folklor i tradycja;
- Mateusz Hyla w dziedzinie: intermedia, projekty interdyscyplinarne z wykorzystaniem nowych technologii.

Tabela 40: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia artystyczne w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
kwota	86 400 zł	96 000 zł	86 400 zł
liczba przyznanych stypendiów	9	10	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Nagrody i wyróżnienia przyznane przez prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury w roku 2023

MEDAL MIASTA BYTOMIA

To forma honorowego uznania dla zasłużonych dla naszej wspólnoty osób i instytucji, których osiągnięcia w różnych dziedzinach życia, praca i sukces prze-

kłada się na rozwój, dobry wizerunek i promocję naszego miasta. Medale Miasta Bytomia w 2023 roku otrzymali:

- w dziedzinie gospodarczej GÓRNICZA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA W BYTOMIU: wpisana do rejestru w 1984 r., w lutym 2024 r. będzie obchodziła 40 lat istnienia, czynnie działająca na rzecz mieszkańców, realizująca liczne inwestycje, m.in. dla wspólnot przy ulicy Olimpijskiej 1-37, dokonała rewitalizacji zabytkowego budynku dawnego kina Gloria;
- w dziedzinie sportowej KLUB SPORTOWY „GÓRNIK” BYTOM: jeden z najbardziej utytułowanych i zasłużonych dla polskiego tenisa klubów sportowych szkolący dzieci i młodzież oraz organizujący największe imprezy tenisowe w kraju, zawodnicy tego klubu reprezentowali Polskę na Igrzyskach Olimpijskich oraz byli powoływani do reprezentacji Polski;
- w dziedzinie społecznej IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. BOLESŁAWA CHROBREGO W BYTOMIU: szkoła angażująca się w różnego rodzaju działania kulturalne i społeczne, współpracująca

Pokłady Kultury zrealizowała projekt „Kultura? Naturalnie!”;

- w dziedzinie kulturalnej MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE W BYTOMIU: instytucja kultury samorządu Województwa Śląskiego, posiadająca zbiory liczące ponad półtora miliona muzealiów, celem placówki jest umożliwienie dostępu do kultury również oso-

bom chorym, które nie mogą uczestniczyć w życiu kulturalnym na co dzień;

- w dziedzinie społecznej BRYG. W ST. SPOCZ. KRZYSZTOF GIEL: wzorowy funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej, odpowiedzialny za prowadzenie działań w pierwszych etapach różnych akcji ratowniczo-gaśniczych, angażujący się w działania prospołeczne z zakresu profilaktyki przeciwpożarowej, biorący udział w akcjach i kampaniach społecznych;

- w dziedzinie kulturalnej MACIEJ KOMANDERA: tenor, solista Opery Śląskiej, związany z Operą Śląską od 1998 roku, uczestnik międzynarodowych tournée, zaangażowany w wydarzenia artystyczne, promujący sztukę operową w Wielkiej Brytanii występując na scenie Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie, współpracujący z wieloma teatrami operowymi w Polsce i zagranicą, z Muzeum Zamkowym w Pszczynie i PCK-u, itd.;

- w dziedzinie społecznej FUNDACJA PETRALANA: wspierająca przedsięwzięcia, np. projekt pomocy seniorom w zakupach, przygotowanie świątecznych paczek dla dzieci, organizator wigilii dla bezdomnych w bytomskiej noclegowni, podejmująca działania pomocowe w okresie pandemii oraz w czasie wojny na Ukrainie, współorganizator meczu charytatywnego drużyny artystów i TVN24;

- w dziedzinie społecznej LUDMIŁA JAMA-VOIGT: filantropka, mecenas sztuki, współzałożycielka oraz współwłaścicielka firmy PPHU VOIGT, dbająca o rozwój kultury, pomagająca w akcjach społecznych, wspierająca lokalne kluby sportowe, szkoły, instytucje i indywidualne talenty, kobieta biznesu, działaczka charytatywna.

Po ceremonii wręczenia Medali odbył się koncert Jubileuszowy Wiesława Ciecieręgi będący finałem Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach”.

Zdjęcie 45: Laureaci Medalu Miasta Bytomia

Źródło: www.bytom.pl

MUZA - NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY

Po raz 27 odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury „Muza”. Muza jest formą uznania za twórczość artystyczną w danym roku lub za całokształt dokonań artystycznych. Przyznaje się ją w trzech kategoriach: osiągnięcia twórcze, upowszechnianie kultury oraz zarządzanie kulturą. W 2023 roku laureatami Muzy zostali:

- Bytomskie Centrum Kultury (kategoria osiągnięcia twórcze i upowszechnianie kultury),
- Ewa Jaworska (kategoria osiągnięcia twórcze i upowszechnianie kultury),
- Izabela Kozak (kategoria upowszechnianie kultury),
- Młodzieżowy Dom Kultury Nr 2 (kategoria osiągnięcia twórcze i upowszechnianie kultury),
- Zespół Bytomskiego Teatru Tańca i Ruchu Rozbark (kategoria - osiągnięcia twórcze i upowszechnianie kultury).

Nagrody zostały wręczone 21 października 2023 roku w Bytomskim Centrum Kultury w części artystycznej wystąpił Mietek Szcześniak z zespołem oraz młodzież z Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej i MDK Nr 2.

Zdjęcie 46: Laureaci Nagrody Muza

Źródło: www.bytom.pl

WENA – NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY (dla dzieci i młodzieży)

Przyznawane od 2007 roku nagrody WENA są wyrazem uznania dla młodych twórców mieszkających lub uczących się w Bytomiu. Projekt „WENA” koordynuje Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów. W 2023 roku laureatami Weny zostali:

- Dawid Nowak (muzyka);
- Igor Przybyła (taniec);
- Natalia Kęsik (moda).

Zdjęcie 47: Laureaci Nagrody Wena

Źródło: www.bytom.pl

MIEJSKI PROGRAM EDUKACJI KULTURALNEJ „POKŁADY KULTURY”

2023 to kolejny rok funkcjonowania programu na rzecz edukacji kulturalnej- POKŁADY KULTURY realizowanego przez powołanego przez Prezydenta Miasta Pełnomocnika ds. edukacji kulturalnej i kulturowej. Pokłady Kultury to unikalny w skali kraju program edukacyjno-kulturalny, który w swoim założeniu ma kreować i intensyfikować współpracę placówek oświatowych oraz instytucji kulturalnych. Celem Programu jest stworzenie miejskiego programu edukacji kulturalnej, opartego na systematycznym podnoszeniu kompetencji i budowaniu narzędzi umożliwiających czynne i krytyczne uczestnictwo w kulturze - w pierwszym etapie

MŁODZIEŻOWE DOMY KULTURY:

Młodzieżowy Dom Kultury N 1 w Bytomiu

Liczba imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych w 2023 r.	Liczba uczestników wydarzeń w 2023 r.
62	11 170 osób

Najważniejsze imprezy w 2023 r. zorganizowane przez MDK Nr 1 w Bytomiu lub te w których brał udział to:

- I Wojewódzki Konkurs Pieśni Śląskiej i Górniczej
W roku 2023 zorganizowano pierwszy konkurs tego typu. Była to swego rodzaju retrospekcja życia kulturalnego Ślązaków na tym terenie, na przestrzeni stuleci.
- Bytom Keyboard Ton
To już XIII edycja tego konkursu. Utalentowana młodzież mogła zaprezentować swój repertuar i umiejętności gry na instrumentach elektronicznych
- Koncert „Mamy Siebie”
Tradycyjnie koncert odbył się w Bytomskim Centrum Kultury, przy współpracy z Młodzieżowym Do-

projektu nauczycielom, a w konsekwencji także ich uczniom.

PROJEKT „MADE IN BYTOM”

W 2023 r. uruchomiona została strona internetowa madeinbytom.pl, na której znajdziemy informacje o działalności instytucji kultury oraz o wydarzeniach organizowanych uczestników Projektu. „Made in Bytom” to projekt, w ramach którego, działające w mieście instytucje kultury postanowiły połączyć swoje siły, by zaakcentować kulturalny potencjał Bytomia ułatwić mieszkańcom dostęp do informacji o swojej ofercie. To idea, by być bliżej widza, dać mu możliwość szybkiego odnalezienia informacji i zakupu biletów. W prosty sposób, zarówno z telefonu, jak i innych urządzeń strona przekieruje odbiorcę na strony poszczególnych instytucji kultury, pokaże bieżące wydarzenia. Made in Bytom to także platforma współpracy, nowe narzędzie dla tych, którzy wydarzenia kreują, w szczególności dla mniejszych instytucji, a także w nich uczestniczą oraz forma integracji instytucji kultury i jednostek - miejsc kulturotwórczych w mieście. Współpracę tę podjęły: Bytomskie Centrum Kultury, Teatr Rozbark, Pałac w Miechowicach, Centrum Sztuki Współczesnej „Kronika”, Opera Śląska, Muzeum Górnośląskie, Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie, Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. L. Różyckiego, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. F. Chopina, oraz Młodzieżowe Domy Kultury nr 1 i nr 2.

mem Kultury nr 2 w Bytomiu, organizowany w ramach obchodów Metropolitalnego Święta Rodziny. Na scenie wystąpili wychowankowie pracowni muzycznych, tanecznych i teatralnych. Łącznie w koncercie uczestniczyło ponad 400 osób.

- Wojewódzki Konkurs Piosenki Żeglarskiej – Wiosenne Szantowisko

To już XX jubileuszowe wydanie tej imprezy. Konkurs miał na celu zaprezentowanie dorobku artystycznego dzieci i młodzieży reprezentujących placówki oświatowe województwa śląskiego, promowanie szant i piosenek żeglarskich, zapoznanie z tematyką marynistyczną oraz rozbudzanie zainteresowań w tej dziedzinie. Gala finałowa konkursu miała miejsce w Bytomskim Centrum Kultury.

Liczba imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych w 2023 r.	Liczba uczestników wydarzeń w 2023 r.
58	4 445 osób (uczestników i odbiorców)

Ważniejsze wydarzenia zorganizowane lub współorganizowane przez MDK nr 2 w 2023 r. to:

- Międzynarodowy Festiwal Modelarski BYTOM w Hali Sportowej „Na Skarpie” przy ul. Frycza Modrzewskiego 5a w Bytomiu.
- II OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ PUCHAR POLSKI OYAMA PFK - OYAMA TOP. Wystartowało przeszło 350 zawodniczek i zawodników.
- Sprawny jak sensei.
- Metropolitalne Święto Rodziny - „Rodzina – forum dialogu”. Koncert „Mamy siebie” w BCK.
- Plenerowy Festyn Środowiskowy z okazji jubileuszu 70-lecia MDK Nr 2 (450 uczestników).

ARTYSTYCZNA PRYZSTAŃ MŁODYCH

W ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego Gmina Bytom przeznaczyła 477 000 zł na realizację projektu „Artystyczna Przystań Młodych”. Projekt został zrealizowany przez Fundację ALTERNATA w klubach osiedlowych Bytomskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „SEZAM” oraz „RELAKS”. Celem projektu „Artystyczna Przystań Młodych” było zwiększenie bezpłatnej oferty edukacyjno-kulturalnej na terenie miasta Bytomia skierowanej do dzieci i młodzieży. Warsztaty były odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez młodych mieszkańców Bytomia: stworzenia wspólnej płaszczyzny pracy i zabawy, wymiany umiejętności, budowania w dzieciach i młodzieży otwartości na innych oraz wzmacniania

postaw tolerancji w codziennym życiu. Taka forma zajęć pozwoliła na nawiązanie znajomości wśród uczestników oraz wypracowanie nowych umiejętności, takich jak: koncentracja, wyrażanie emocji w kontrolowany sposób, pewność siebie. Dzięki projektowi „Artystyczna Przystań Młodych” dzieci i młodzież z całego Bytomia miała możliwość rozwijania swoich talentów muzycznych, teatralnych, plastycznych, kulinarnych, fotograficznych oraz tanecznych. Spotkania z mentorami (muzykami, praktykami z branży muzycznej, teatralnej, plastycznej, kulinarnej, fotograficznej oraz tanecznej) miały za zadanie zainspirować i zmotywować uczestników do dalszego rozwoju artystycznego, wesprzeć i wzbogacić proces dydaktyczny związany z nauką artystyczną oraz wprowadzić wątki związane z funkcjonowaniem branży artystycznej. Projekt zrealizowany w całości. Przed Świętami Bożego Narodzenia odbyły się w klubach osiedlowych BSM „Relaks” i „Sezam” spotkania podsumowujące. W ich trakcie dzieci zaprezentowały umiejętności nabyte w trakcie zajęć.

Dane o projekcie:

- liczba zajęć – 221
- liczba godzin zajęć – 490
- liczba uczestników – 4 208

Festiwal plenerowy (2 dni) – liczba uczestników (rotacyjnie) – 5 000 osób.

3.7 OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Samorząd gminny realizuje zasady ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na Gminę spadają jednak również obowiązki właścicielskie, związane z opieką nad obiektami zabytkowymi, których jest posiadaczem. Obiekty rejestrowe stanowiące własność gminy Bytom charakteryzują się dużą różnorodnością. Są to zarówno zespoły komponowanej zieleni wraz z elementami architektonicznymi, jak i pojedyncze obiekty architektoniczne a także zespoły zabudowy o zróżnicowanej funkcji od mieszkaniowej, poprzez publiczną, do przemysłowej. Wszystkie te obiekty odgrywały i nadal odgrywają istotną rolę w życiu dawnych i współczesnych mieszkańców miasta. Gmina Bytom posiada prawo własności do szeregu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, w tym:

- Parku Miejskiego im. F. Kachla,
- Parku na Górze Gryca,
- Parku krajobrazowego Fazaniec w Bytomiu-Szombierkach,
- IV LO im. Bolesława Chrobrego, Pl. Sikorskiego 1,
- Zakładu Kąpielowego przy ul. Parkowej 1,
- Budynku Szpitala Specjalistycznego nr 1, ul. S. Żeromskiego 7,
- Kamienicy mieszkalnej, ob. siedziba MDK Nr 1, ul. Powstańców Warszawskich 12,
- Zespołu osiedla robotniczego Kolonia Zgorzelec,
- Założeń pałacowo-parkowych Tiele-Wincklerów,
- Zespołu zabudowy rejonu głównego dawnej kopalni Rozbark ul. Chorzowska 12,
- Budynku Urzędu Miejskiego w Bytomiu, ul. Parkowa 2,
- Budynku Urzędu Stanu Cywilnego, ul. S. Olejniczaka 22.

Rejestr zabytków nieruchomych zawiera obecnie 87 wpisów. Ostatnim do tej pory obiektem objętym ochroną prawną na mocy wpisu do rejestru zabytków województwa śląskiego jest budynek Główny Muzeum Górnośląskiego, wraz z zewnętrznymi schodami oraz terenem całej działki ewidencyjnej nr 27 Plac Jana III Sobieskiego 2 (decyzja numer A/1097/2022 z dnia 6 grudnia 2022 r.).

Oprócz tego, gmina jest właścicielem oraz współwłaścicielem znacznej liczby kamienic miejskich w ramach wspólnot mieszkaniowych, posiadając w nich różnej wysokości udziały. Duża część z nich ujęta jest w gminnej ewidencji zabytków. Wobec tych obiektów władze Bytomia zobowiązane

są do sprawowania opieki, polegającej w szczególności na zapewnieniu warunków do: naukowego badania i dokumentowania zabytku, prowadzenia prac konserwatorskich i robót budowlanych, zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku i jego znaczeniu dla kultury.

Specyficzną kategorią wśród zabytków nieruchomych są stanowiska archeologiczne. Na terenie Bytomia odnotowanych zostało 71 stanowisk archeologicznych, w tym jedno z nich - grodzisko wczesnośredniowieczne położone na południe od dworca głównego w Bytomiu nad rzeką Bytomską oraz układ urbanistyczny dawnego miasta wpisane zostały do rejestru zabytków.

Podział funkcjonalny obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków kształtuje się następująco:

- obiekty mieszkalne – 26,
- obiekty użyteczności publicznej – 12,
- bloki zabudowy, zespoły – 7,
- zieleń – 4,
- obiekty kultu religijnego – 12,
- cmentarze – 2,
- obiekty techniki – 10,
- archeologia – 1,
- pozostałe - 13.

Rejestr zabytków ruchomych województwa śląskiego, czyli obiektów zabytkowego wystroju i wyposażenia wnętrz, zawiera 40 decyzji o wpisie do rejestru. W 2023 r. do rejestru zabytków ruchomych wpisano parowóz wąskotorowy znajdujący się na stacji Bytom - Karb Wąskotorowy w Bytomiu przy ul. Reja w Parowozowni.

Gminna Bytom prowadzi również Gminą ewidencję zabytków która ma status instrumentu ochrony prawnej obiektów zabytkowych na danym terenie i stanowi podstawę do prowadzenia planowych działań konserwatorskich. Traktowana jest również jako główna wytyczna dla wszelkich prac związanych z zagospodarowaniem przestrzennym gminy. Przepisy ustawy stanowią, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Zgodnie z zapisami, w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków;

- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gminna ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego, co nakłada na władze gminne obowiązek jej okresowej aktualizacji. Jednak należy pamiętać, że, jakiegokolwiek zmiany w ewidencji wymagają uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków jako podstawowe narzędzie do rozpoznania zasobu i stanu zabytków

nieruchomych, pełni istotną rolę w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w kształtowaniu środowiska gminy. Otwarty charakter ewidencji powoduje, że liczba wprowadzonych do niej obiektów stale podlega zmianom. Gminna Ewidencja Zabytków dla miasta Bytomia obejmuje obecnie 2323 obiektów zabytkowych.

W 2023 r. podjęto Zarządzenie Nr 76/23 Prezydenta Bytomia z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniające zarządzenie nr 425/18 Prezydenta Bytomia w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia.

Zdjęcie 48: Osiedle Kolonia Zgorzelec - obiekt wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego.

Źródło: www.bytom.pl

3.8 SPORT I REKREACJA

Najistotniejszą działalność sportową w mieście prowadzi Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu. OSiR Bytom, realizując misję wspierania sportu młodzieżowego, w roku 2023 współpracował w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego z 29 bytomskimi klubami sportowymi. Z oferty 29 klubów korzystało miesięcznie 3100 dzieci z Bytomia i okolic oraz młodzież szkolna uczestnicząca w rywalizacji szkolnej organizowanej przez Miejski Szkolny Związek Sportowy (około 5000 uczniów). Sportowe życie miasta kształtują przede wszystkim bytomskie kluby sportowe, realizując szkolenie zawodników oraz organizując zawody sportowe. W 2023 r. w imprezach, których organizatorem lub współorganizatorem był OSiR Bytom, uczestniczyło 12 005 osób.

Infrastruktura sportowa na terenie miasta w 2023 roku obejmowała następujące obiekty:

- 4 hale sportowe: „Hala na Skarpie” (ul. Modrzewskiego 5a), 2 hale OSiR (ul. Strzelców Bytomskich 131, ul. Kosynierów 17), GKS „Czarni” Bytom (ul. Łużycka 90),
- obiekty piłkarskie:
 - „Torkacik” (ul. Tarnogórska 1) - obiekt szkolny – Szkoła Mistrzostwa Sportowego,
 - „Orlik” (ul. Chorzowska 28) - OSiR,
 - „Orlik” (obiekt szkolny Gimnazjum nr 11, ul. Tysiąclecia 7),
 - Zespół Boisk w dolinie Bytomki, ul. Ostatnia 10, (4 boiska),
 - kompleks sportowy przy ul. Piłkarskiej 8 (2 boiska),
 - obiekt TS „Szombierki”, ul. Modrzewskiego 3 (3 boiska),
 - „Silesia” Miechowice, ul. Dzierżonia 21,
 - „Rodło” Górniki, ul. Sportowa 6,
 - „Tempo” Stolarzowice, ul. Gombrowicza,
 - „Nadzieja” Bytom, ul. Mikołaja Reja,
 - GKS „Rozbark”, ul. Tuwima 43
 - „Czarni” Sucha Góra, ul. Niepodległości 17,
- 4 strzelnice sportowe
 - Strzelnica PPHU „KRAGAL” Jacek Lipka, Bytom ul. Powstańców Warszawskich 28
 - Strzelnica w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektro- nicznych, Bytom, pl. Jana III Sobieskiego
 - Strzelnica w Technikum nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie Bytom, ul. Katowicka 35
 - Strzelnica Grupy Perun sp. z o.o., Bytom, ul. Kon- stytucji 61
- 2 kąpieliska kryte (OSiR, ul. Parkowa 1 i Centrum Działalności Podwodnej, ul. Chorzowska 28A),
- 1 kąpielisko otwarte oraz wodny plac zabaw typu

„splash park” (w Parku Miejskim im.

F. Kachla),

- 1 lodowisko sztuczne kryte (lodowisko im. Braci Ni- kodemowiczów, ul. Pułaskiego 71),
- 1 tymczasowe lodowisko (w Parku Miejskim im. F. Kachla),
- 13 kortów tenisowych otwartych (KS „Górniki” By- tom, ul. Tarnogórska 5 „Silesia” Club Tennis Squash, ul. Dzierżonia 19),
- 9 kortów tenisowych krytych (KS „Górniki” Bytom, ul. Tarnogórska 5 „Silesia” Club Tennis Squash, ul. Dzierżonia 19),
- 2 skateparki (Park Miejski im. F. Kachla i ul. Aloj- znajnow/ul. Musialika),
- 1 pole golfowe (Armada Golf Club – Szombierki, ul. Golfowa 3),
- 1 hala tenisa stołowego (dwupoziomowa) – BTTS „Polonia Bytom” – Miechowice, ul. Nickla 143a,
- 1 centrum wspinaczkowe (Centrum Sportów Wspi- naczkowych i Siłowych „Skarpa” Bytom, ul. Kilara 33),
- 1 zewnętrzna ściana wspinaczkowa (Centrum Spor- tów Wspinaczkowych i Siłowych „Skarpa” Bytom,
- 1 centrum narciarskie („Sport Dolina Bytom- By- tom, ul. Blachówka 94),
- 2 rolowiska (przy lodowisku - ul. Pułaskiego 69, przy Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych Skarpa Bytom ul. Kilara 33).

W 2023 roku oddano do użytku boisko piłkarskie przy ul. Piłkarskiej 8. To pełnowymiarowe boisko pił- karskie umożliwiające rozgrywanie meczów z udziałem ponad 2,2 tysiąca widzów. Zlokalizowany obok trzykondygnacyjny budynek mieści pomieszczenia szatniowe, minimuzeum Polonii Bytom, kawiaren- kę oraz miejsce dla sekcji e-sportu. Wykonawca inwestycji – firma Tamex Obiekty Sportowe SA sfi- nalizował prace przy elewacji budynku klubowego Polonii Bytom. Obiekt spełnia kryteria systemu li- cencyjnego PZPN oraz UEFA i umożliwia rozbudo- wę do spełnienia kryteriów rozgrywkowych dla I Ligi wg PZPN.

Ważniejsze wydarzenia sportowe w 2023 r.

- WF bez zadyszki! Co trzeci uczeń bytomskich szkół nie ćwiczy podczas lekcji wychowania fizycznego
- tak wynika z diagnozy, jaką przeprowadził Urząd Miejski w Bytomiu we współpracy z bytomskimi szkołami. Aby odwrócić ten trend, władze miejskie postanowiły bezpłatnie udostępniać miejską in- frastrukturę sportową uczniom oraz zorganizować

cykl szkoleń. Od kwietnia Ośrodek Sportu i Rekreacji zmienił regulamin, umożliwiając uczniom szkół publicznych nieodpłatne korzystanie z miejskich obiektów sportowych - basenu i lodowiska - w trakcie zajęć WF. Z kolei nauczyciele wychowania fizycznego oraz wychowania wczesnoszkolnego bytomskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych wzięli udział w cyklu warsztatów wzmacniających kompetencje w zakresie prowadzenia lekcji WF,

- inauguracja nowej kadencji Rady Sportu – organu opiniotwórczego Prezydenta Miasta,
- Bytom Winter Cup na bytomskim lodowisku. Przez trzy dni na bytomskim lodowisku reprezentacja Polski U18 rywalizowała z hokeistami z Węgier, Estonii i Litwy,
- dziesięć medali džudoków i džudoczek „Czarnych” Bytom w Pucharze Polski Juniorów i Juniorek,
- Na hali „Na Skarpie” odbyła się IX gala SILESIAN MMA,
- Na stoku Sport Doliny już po raz kolejny miłośnicy narciarstwa wzięli udział w Mistrzostwach Bytomia w Narciarstwie Alpejskim o Puchar Prezydenta Bytomia,
- V Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego podsumowało ubiegły rok sportowy,
- Bytomskie hokeistki mistrzyniami Polskiej Ligi Hokeja Kobiet. Podczas spotkania z mistrzyniami Prezydent wręczył im czek na 50 tys. zł.,
- Bytomscy hokeiści zdobyli wicemistrzostwo MHL,
- sukcesy bytomskich judoków i judoczek, łuczników, bokserów, karateków, pływaków, piłkarzy wodnych i mażorettek podczas licznych zawodów w kraju i zagranicą,
- Otwarte Mistrzostwa Bytomia w judo dzieci o Puchar HMS zorganizowane przez GKS „Czarni” przy wsparciu środków Gminy,
- Bytomscy hokeiści mistrzami Polski Juniorów, medale zawodników taekwon-do, młodzi pływacy z UKS „Na Fali” osiągnęli sukcesy w ramach Ligi Klubów Śląskich,
- organizacja zawodów sportowych w Bytomiu - VI Międzynarodowe Mistrzostwa Bytomia w Judo, Drużynowe Mistrzostwa Polski i eliminacji Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w gimnastyce sportowej,
- Reprezentacja Polski w Bytomiu – na lodowisku im. Braci Nikodemowiczów odbył się mecz towarzyski pomiędzy Polską a Węgrami. To ostatni sprawdzian reprezentacji Polski przed Mistrzostwami Świata Dywizji IA w angielskim Nottingham,
- na lodowisku im Braci Nikodemowiczów odbył się Turniej Czterech Narodów z udziałem reprezentacji Polski, Estonii, Litwy oraz Węgier,
- Piłkarze Polonii Bytom przypieczętowali awans do II Ligi piłki nożnej sezonu 2023/2024,
- Bytomski karateka Michał Sowa mistrzem Euro-

py, a bytomianka Aleksandra Ilnicka-Łoza zdobyła brązowy medal w prestiżowych zawodach triathlonowych. Sporty walki znów przysporzyły powodów do dumy: bytomscy pięściarze zdobyli medale podczas Mistrzostw Polski Juniorów w Boksie, a zawodnicy takwon-do „Sonso” zdobyli 5 medali podczas Otwartego Pucharu Europy,

- Dawid Michalski z MLKS „Czarna Strzała” został prezesem Polskiego Związku Łuczniczego,
- w ramach Budżetu Obywatelskiego zorganizowano wydarzenie „Bytom miastem karate”- otwarty dla mieszkańców trening z elementami sztuk walki. Dla karateków zorganizowano Mistrzostwa Województwa Śląskiego w Karate Tradycyjnym oraz seminarium z sensei Radosławem Olczykiem-trenerem karate coraz ju-jitsu,
- po raz siódmy odbył się Bytomski Bieg Pamięci Żołnierzy Niezłomnych im. Piotra Woźniaka „Wira”. Celem biegu jest oddanie hołdu żołnierzom polskiego podziemia niepodległościowego, walczącym z komunistycznym totalitaryzmem od roku 1944. Uczestnicy mieli okazję do udziału w biegu rekreacyjnym na dystansie 1963 m. Bieg główny odbył się na dwóch dystansach - 5 i 10 km.,
- kolejny raz Hala Na Skarpie była miejscem turnieju Silesia Cup – Otwartego Międzynarodowego Pucharu Śląska w Karate Tradycyjnym. To jedna z największych imprez pod patronatem PZKT,
- na lodowisku im. Braci Nikodemowiczów Ośrodek Sportu i Rekreacji zorganizował Ogólnopolską Giełdę Pamiątek Sportowych. Zaprezentowano klubowe pamiątki z całej Polski, można było zakupić sportowe gadżety. Dla kolekcjonerów, pasjonatów i miłośników sportu była to okazja do spotkań i rozmów o sporcie,
- od 1 września 2023 r. wspinacze mogą korzystać z największej zewnętrznej sportowej ściany wspinaczkowej w Polsce, która powstała na terenie Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych Skarpa Bytom. Nowa konstrukcja ma ponad 20 metrów wysokości. Łączny koszt inwestycji wyniósł blisko 2 mln zł, z czego kwotą 1,36 mln zł budowę ściany wsparły Ministerstwo Sportu i Gmina Bytom, przekazując po 680 tys. zł. Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych Skarpa Bytom to modelowy przykład rewitalizacji obiektów pogórnictwa,
- Śląski Okręgowy Związek Karate Tradycyjnego zorganizował w hali OSIR przy ul. Strzelców Bytomskich turniej sportowy pod nazwą „Sport z Klasą”. Były to zawody sprawnościowe przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych - zawodnicy rywalizowali indywidualnie oraz drużynowo na torze przeszkód „Ninja Warrior”. Turniej miał na celu upowszechnianie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży,

- prawie 1400 biegaczek i biegaczy wzięło udział w 14. PKO Bytomskim Półmaratonie, jednej z największych imprez biegowych na południu Polski. Zawodnicy, wśród których nie zabrakło władz miasta, na czele z prezydentem Mariuszem Wołoszem rywalizowali na dystansie 21, 10,5, 5 kilometrów oraz 10,5 w Nordic Walking,
- prawie 200 osób wzięło udział w 10 – kilometrowym biegu i 5,5 kilometrowym marszu nordic walking organizowanych w ramach imprezy VI Cross Mol, którego trasa wiodła ścieżkami Miechowskiej Ostoi Leśnej,
- w bytomskim Centrum Sportów Wspinaczkowych Skarpa odbyły się Mistrzostwa Polski Młodzików, Juniorów Młodszych i Juniorów w boulderingu, na czas i prowadzenie oraz finał Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży,
- po raz kolejny Bytom wziął aktywny udział w Narodowym Dniu Sportu. W połowie września odbyły się wycieczka rowerowa dla uczniów bytomskich szkół, festyn sportowy „WF bez zadyszki” a na lodowisku im. Braci Nikodemowiczów zorganizowano bezpłatne ślizgawki dla mieszkańców Bytomia połączone z nauką jazdy na łyżwach. W ramach Narodowego Dnia Sportu można było także bezpłatnie skorzystać z krytej pływalni przy ul. Parkowej 1,
- w Hali Na Skarpie odbył się IX Memoriał Józefa Wiśniewskiego Otwarty Puchar Polski Juniorek i Juniorów Młodszych w Judo. Do naszego miasta przejechało 390 džudoków i džudoczek z całego kraju. Memoriał który ma rangę Pucharu Polski, jak również Otwarty Puchar Polski Juniorek i Juniorek to szansa na wywalczenie cennych punktów do klasyfikacji generalnej Pucharu Polski,
- w 2023 r. zawodniczka Czarnych Bytom judoczka Magda Glubiak, zdobyła dwa brązowe medale w Pucharze Europy Kadetów, zajęła 5. miejsce w Mistrzostwach Europy Kadetek oraz triumfowała w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Koszalinie,
- Zawodniczka Górnika Bytom Oliwia Bergler zdobyła dwa złote medale w MP U18 w Łodzi - w grze pojedynczej i mieszanej oraz sięgnęła po brąz w grze podwójnej, a wcześniej w Halowych MP zwyciężyła w deblu. Dobrze spisywała się także w międzynarodowych zawodach, w fińskim Savitaipale gdzie zajęła 3. miejsce. W rankingu światowym tenisistka plasuje się na 106. pozycji. Z kolei tenisista Górnika Nikodem Barcik w 2023 roku sięgnął po Mistrzostwo Polski U18 na Hali w grze pojedynczej oraz MP U18 w grze mieszanej,
- doskonałe wyniki bytomskich lekkoatletów MKS MOSM - Oliwia Zimoląg zajęła 5. miejsce w biegu sztafetowym 4x100m w Mistrzostwach Europy U20 w Jerozolimie oraz zdobyła mistrzostwo Polski U20 w biegu na 200 metrów w Lublinie. Łukasz Zaczek -

uplasował się na 3. pozycji w biegu na 800 metrów w meczu międzypaństwowym U18 oraz wywalczył złoty medal na 1000 m w Halowych MP U18 w Toruniu,

- Bytomianka Liliana Winiarska zdobyła tytuł wicemistrzyni Polski juniora młodszego w akrobatyce sportowej w kategorii 3 kobiet 11-16. W rozgrywanym w Ełku mistrzostwach zdobyła także złoty medal w konkurencji grupowej 11-16. Liliana Winiarska zajęła 2. miejsce w 27. Międzynarodowym Turnieju w Akrobatyce Sportowej im. Henryka Chmielewskiego w Świdnicy. Z kolei uczennica Szkoły Podstawowej nr 45 w Szombierkach Majka Mrozek wywalczyła wraz z partnerką Zosią Przechrztą złoty medal, zdobywając tym samym po raz kolejny tytuł mistrzyni Polski,

- 2023 to bardzo udany rok dla GKS „Czarni” Bytom, którego zawodnicy wywalczyli łącznie 39 medali, w tym medale na Mistrzostwach Świata Juniorów, Mistrzostwach Europy Juniorów, Mistrzostwach Polski oraz Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży. W sumie reprezentanci Czarnych Bytom wywalczyli 8 złotych, 14 srebrnych oraz 17 brązowych medali,

- Jedną z największych w Polsce imprez wspinaczkowych odbyła się w Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych w Bytomiu – Rozbarku, gdzie rywalizowali najlepsi zawodnicy i zawodniczki podczas Akademickich Mistrzostw Polski we Wspinaczce Sportowej. W imprezie wzięło udział ponad 300 zawodników i zawodniczek z 42 uczelni z całego kraju,

- Prawie pół tysiąca biegaczy z całego Śląska wystartowało w Mistrzostwach Śląska w Biegach Przełajowych. Zawodnicy z 30 polskich klubów lekkoatletycznych walczyli o najwyższe miejsce na podium. Zawodnicy rywalizowali podzieleni na kategorie, zaczynając od U12, na seniorach kończąc. Najmłodszy mieli do pokonania dystans 600 metrów, z kolei seniorzy zmierzili się na dystansie 3 oraz 4 kilometrów. Najwięcej zawodników (aż 72) zgłoszonych zostało przez MKS - MOSM Bytom,

- Klub Sportowy „Fight Club” był gospodarzem IV Bytomskiego Weekendu Sportów Walki w ramach którego przeprowadzono Mistrzostwa Polski Seniorów, Juniorów i Juniorów Młodszych w Grapplingu,
- Łuczniczy Miejsko- Ludowy Klub Sportowy Czarna Strzała Bytom zorganizował I. Rundę Pucharu Polski Seniorów i I. Rundę Drużynowych Mistrzostw Polski. Na organizację turnieju otrzymał dofinansowanie z budżetu Gminy Bytom.

- dzięki bytomskiemu kołu Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Bytom stał się areną zmagania podczas XIII Regionalnego Turnieju Piłki Nożnej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w wieku od 7 do 24 lat,

- sukcesy pięściarzy Bytomskiej Akademii Boks, którzy zdobyli trzy medale w trakcie Mistrzostw Polski Juniorek i Juniorów w boksie,
- Piłkarze wodni z Bytomia zostali wicemistrzami Polski młodzików,
- na obiektach sportowych GKS „Czarni Bytom” odbyło się zgrupowanie kadry narodowej kobiet i mężczyzn w judo,
- Tenis na wysokim poziomie w Bytomiu – Bytomski „Górnik” areną Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w tenisie oraz jednego z najważniejszych wydarzeń tenisowych w Polsce - Narodowych Mistrzostw Polski,
- Sukcesy bytomskich łuczników z LKS „Tempo” Stolarzowice podczas Młodzieżowych Mistrzostw Polski oraz MLKS „Czarna Strzała” podczas Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży,
- Cross Summer Cup w Bytomiu – zawody sportów siłowych na boisku „Rozbarku”,
- Sukcesy bytomskich sportowców niepełnosprawnych – Dannil Ustinov ze srebrnym medalem w turnieju w tenisie stołowym niepełnosprawnych a reprezentacja Polski w goalballu pod wodzą bytomskich trenerów zdobyła mistrzostwo świata juniorów,
- Piknik Sportowo-Zdrowotny na bytomskim rolkowisku przy ul. Pułaskiego. W trakcie spotkania można było spotkać się ze sztabem szkoleniowym reprezentacji Polski i hokeistami, którzy wywalczyli w tym roku awans do Mistrzostw Świata Elity. W naszym mieście gościliśmy selekcjonera Roberta Kalabera, team leadera Leszka Laszkiewicza oraz zawodników Alana Łyszczarczyka i Oskara Jaśkiewicza. Kadrowicze przywieźli ze sobą puchar Mistrzostw Świata Dywizji IA, który drużyna zdobyła w maju tego roku w Nottingham. W Pikniku wzięły również udział bytomskie złotka - zawodniczki Klaudia Chrapek i Patrycja Sfora. Klub GKS Czarni Bytom przygotował atrakcyjne gry i zabawy dla dzieci z nagrodami, a Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego pokazał pomoc przedmedyczną. Wystąpiła także Górnicza Orkiestra Dęta „Bytom” im. Józefa Słodczyka. O wiedzę medyczną dla dzieci i dorosłych zadbał studenci Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego,
- Na kortach tenisowych Górnika Bytom zakończył się rozgrywany w randze International Tennis Federation turniej J300 ITF Juniors Open Polska, który był jednocześnie XI Memoriałem Jacka Widawskiego,
- Maciej Wyderka, absolwent V Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego im. K. Skolimowskiej w Bytomiu oraz reprezentant barw klubu MKS-MOSM Bytom został Mistrzem Uniwersjady rozgrywanej w Chinach,
- Brązowe medale bytomskich drużyn na Turnieju

- w Katowicach/11-13 sierpnia/ należącym do jednej z najważniejszych imprez koszykówki młodzieżowej 3x3 w kraju,
- drużyna Armady Golf Club obroniła wywalczony w 2022 roku tytuł Klubowego Mistrza Polski Juniorów
- Zawodniczka BUKS MDK nr 1 Bytom Dominika Ocylok wywalczyła Drużynowe Mistrzostwo Świata Juniorów w brydżu,
- W hali „Na Skarpie” odbył się benefis zasłużonego nauczyciela i trenera siatkówki Antoniego Machcińskiego, który świętował 70. urodziny, zaś założony przez niego UKS MOSM 35-lecie działalności,
- na Lodowisku im. Braci Nikodemowiczów komplet widzów obserwował charytatywny mecz Hokejowej Reprezentacji Artystów Polskich z Drużyną TVN24. Kibice oglądali widowiskowe gole, sporo zwrotów akcji oraz zabawne sceny. Dochód ze spotkania został przekazany na leczenie półrocznego Dominika,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu zorganizował Mistrzostwa Bytomia w wyścigach rowerowych na czas, które odbyły się w Parku im. Franciszka Kachla. Uczestnicy imprezy zostali podzieleni na sześć grup, w których będą rywalizować przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych, a także Open kobiet i mężczyzn,
- Konsekwentny rozwój centrum wspinaczkowego w Bytomiu – pozyskano wielomilionowe wsparcie finansowe ze środków europejskich dla inwestycji Klubu Sportowego SKARPA BYTOM - Zielony kwartał KWK Rozbark,
- Międzynarodowe Mistrzostwa w Gimnastyce Artystycznej Aurora 2023 to jedna z największych i najważniejszych imprez tego rodzaju w Polsce. Prawie 500 zawodniczek z 25 klubów z Polski, Czech, Niemiec i Ukrainy zaprezentowało swoje umiejętności w Hali na Skarpie,
- Trening z mistrzami dżudo, tory przeszkód, przeciąganie liny oraz zawody sprawnościowe to główne atrakcje imprezy dla najmłodszych promującej judo- Złutek Funny Judo Cup - zorganizowana w hali GKS Czarnych Bytom przy ul. Łużyckiej,
- Reprezentacja Polski w goalballu pod wodzą bytomskich trenerów wyróżniona statuetką „Guttmanna”,
- Sukcesy bytomskich sportowców: Karatecy z klubu MUKS przy ZOŚS STO w XIII Pucharze Pomorza w Sopocie zdobyli 4 złota i srebro,
- Turniej Trzech Narodów w Bytomiu. Na Lodowisku im. Braci Nikodemowiczów reprezentacja Polski U18 rozegrała mecze z Włochami oraz z Węgrami,
- W Teatrze Rozbark w Bytomiu odbył się XVII Międzynarodowy Memoriał Leszka Błażyńskiego z udziałem 60 młodych bokserów. Najzdolniejsi polscy pięściarze rywalizowali z bokserami m.in. z Ukra-

iny, Anglii i Czech. Pojedyunki będzie obserwował legendarny Marian Kasprzyk. Nikolas Pawlik pokonał dwóch zagranicznych rywali i został najlepszym zawodnikiem całego turnieju a Bytomska Akademia Boksu triumfowała w klasyfikacji drużynowej,

- Na krytej pływalni przy ul. Parkowej odbył XXIV Międzynarodowy Turniej Niepodległości o Puchar Prezydenta Miasta Bytomia w piłce wodnej. Do rywalizacji stanęły zespoły z Polski, Słowacji, Mołdawii i Ukrainy,

- Niemal pół tysiąca biegaczy z całego Śląska spotkało się w Parku im. Kachla. W Mistrzostwach Śląska w Biegach Przełajowych zawodnicy z 30 polskich klubów lekkoatletycznych walczyli o medale oraz pamiątkowe statuetki,

- Martyna Glubiak z GKS „Czarni” Bytom została brązową medalistką: Mistrzostw Świata Juniorek oraz Pucharu Europy Juniorów,

- Zawodnicy MUKS przy ZOSS STO Bytom wywalczyli w ME w Rimini siedem medali, a dzieci cztery. Znakomicie spisała się Magdalena Różyło, która zdobyła dwa złote medale (kata indywidualnie i fukugo) oraz srebro w kata drużynowym. Michał Sowa po raz trzeci obronił tytuł w kumie,

- Maja Mrozek, uczennica VI klasy Szkoły Podstawowej w Bytomiu - Szombierkach wspólnie z partnerką Zofią Przechrztą wywalczyła brązowy medal na Mistrzostwach Europy, które odbyły się w bułgarskiej Warnie,

- Młodzi tenisiści i tenisistki Górnika Bytom mają za sobą udane występy w Drużynowych Mistrzostwach Polski w Kozerkach i Szczecinie. W obydwu imprezach nasi młodzi reprezentanci wywalczyli brązowe medale,

- Decyzją Polskiego Związku Lekkiej Atletyki nasze Miasto będzie gospodarzem 96 Mistrzostw Polski w Biegach Przełajowych w listopadzie 2024 r.,
- Nowy rozdział w historii bytomskiej „Polonii”, która rozpoczęła zajęcia sekcji dziewcząt w piłce nożnej.

Wybrane informacje na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze sportowym

Współpraca z organizacjami – klubami i stowarzyszeniami sportowymi w Wydziale Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu dotyczyła realizacji zadań publicznych (konkurs ofert) z zakresu kultury fizycznej oraz rozwoju sportu kwalifikowanego, a także tzw. małych grantów.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny upowszechniania kultury fizycznej przeznaczono 117 000 złotych. Prezydent przyznał dotacje na realizację 23 projektów.

W ramach art.19a tej ustawy – tzw. mały grant w dziedzinie kultury fizycznej dofinansowano 6 podmiotów na łączną kwotę 13 000 zł.

W ramach ustawy o sporcie oraz na podstawie uchwały nr XVII/242/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z 29 lipca 2013 r. w sprawie określenia warunków i trybu postępowania w sprawach o udzielenie dotacji klubom sportowym w zakresie rozwoju sportu w Gminie Bytom przyznano 35 dotacji celowych dla bytomskich klubów sportowych w kwocie 300 000 zł.

Tabela 41: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	106 600 zł	108 000 zł (wydatkowano: 68 780 zł)	101 300 zł (wydatkowano: 97 914,00 złotych)	108 000 zł (wydatkowano: 106 556,19 zł)	117 000 zł (wydatkowano: 115 499,96 zł)
liczba projektów	20	18 (zrealizowano 12)	24	22 (zrealizowano: 21)	23 (zrealizowano: 22)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 42: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	22 037 zł	17 500 zł	23 687,34 zł	24 000 zł	13 000 zł
liczba projektów	7	6	4	6	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 43: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	288 200 zł	899 253 zł	2 550 000 zł	588 000 zł	300 000 zł
liczba projektów	19	20	21	23	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Nagroda Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia”

Zdjęcie 49: Laureaci nagrody „Sportowy Laur Bytomia”

Źródło: www.bytom.pl

Nagrodę Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia” za wyniki w 2023 r. otrzymali:

- Beata Pacut - Kłoczko, zawodniczka Górniczego Klubu Sportowego Czarni Bytom w kategorii – sportsmenka senior,
- Michał Sowa, zawodnik bytomskiego klubu karate tradycyjnego MUKS w kategorii – sportowiec senior,
- Julia Bulanda, zawodniczka Górniczego Klubu Sportowego Czarni Bytom w kategorii – sportsmenka junior,
- Nikolas Pawlik, zawodnik Bytomskiej Akademii Boks w kategorii – sportowiec junior,
- drużyna kobiet w hokeju na lodzie Bytomski Sport Polonia Bytom w kategorii – drużyna,
- Witold Branicki, były redaktor działu sportowego tygodnika Życie Bytomskie w specjalnej kategorii – promocja sportu,

• młodszy kapitan Mateusz Kurek, funkcjonariusz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu za wysokie osiągnięcia sportowe w 2022 roku statuetka specjalna „Sportowego Lauru Bytomia”.

Decyzją Prezydenta Bytomia w uznaniu wyników sportowych wyróżnienia postaci gawertonu otrzymały: Magdalena Fręch, zawodniczka Klubu Sportowego Górnik Bytom oraz Maria Wysogład, zawodniczka bytomskiego klubu karate tradycyjnego MUKS.

Stypendia sportowe

Zgodnie z uchwałą nr XXV/375/20 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych w 2023 r. przyznano 125 stypendiów sportowych w łącznej kwocie 240 000 zł.

Sukces we Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży

Ranking Systemu Sportu Młodzieżowego prowadzony przez Instytut Sportu w Warszawie za 2023 r. to spójny i jednolity dla wszystkich dyscyplin system klasyfikacji polskiego sportu młodzieżowego. Uwzględnia wyniki z głównych imprez (zwykle Mistrzostwa Polski) dla 4 grup wiekowych: młodzik, junior młodszy, junior, młodzieżowiec. W 2023 roku sklasyfikowano 1020 gmin w Polsce. Bytom w skali kraju znalazł się na 20 miejscu (w roku 2022 – 22 miejsce). Bytom w skali województwa śląskiego zajął 3 lokatę. Najwyżej w klasyfikacji wszystkich klubów uplasowały się: na 47. miejscu GKS „Czarni” Bytom, 106. Miejsce zajął KS „Górnik” Bytom, 181. lokatę zajął Klub Sportowy „Skarpa” Bytom, na 200. miejscu uplasował się MKS-MOSM Bytom a 310. miejsce zajął MLKS „Czarna Strzała” Bytom.

Tabela 44: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia sportowe w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
kwota	298 107 zł	113 012 zł	294 062,55 zł	383 479,63 zł	240 000 zł
liczba projektów	206	73	114	142	125

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

3.9 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Działania Komendy Miejskiej Policji

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu w roku 2023 na terenie miasta odnotowano 7 491 przestępstw. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ukształtował się na niższym poziomie w porównaniu do roku 2022 i wyniósł 72,1%. Podstawowe wskaźniki statystyczne za rok 2023 r.

przedstawia poniższa tabela:

Rok 2023 okazał się mniej niebezpieczny na drogach w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadła zarówno liczba kolizji i wypadków, jak również liczba ich ofiar. Zatrzymano mniej nietrzeźwych kierowców. Szczegółowe zestawienie przedstawia infografika nr 11.

Tabela 45: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2023 r.

BYTOM	Wszczęte	Stwierdzone	Wykryte	% Wykrycia	Podejrzani	Nieletni
Ogółem przestępstw, w tym:	3732	3906	2822	72,1	1669	44
Razem kryminalne	2899	2861	1962	68,4	1308	23
Razem gospodarcze	449	724	553	76,2	101	1

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Infografika 11: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2022 i 2023 r.

Wypadki 59

(Porównanie do roku 2022: -11)

Zabici 0

(Porównanie do roku 2022: -1)

Ranni 61

(Porównanie do roku 2022: -12)

Kolizje 1 433

(Porównanie do roku 2022: - 48)

Zatrzymani nietrzeźwi kierowcy 292

(Porównanie do roku 2022: -56)

Ilość pomiarów w Akcji „Trzeźwość” 104 839

(Porównanie do roku 2022: - 2 147)

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2023 r. policjanci Pionu Prewencji ujawnili ogółem 25 224 wykroczeń, nałożyli 17 652 mandatów karnych i skierowali do Sądu Rejonowego w Byto-

miu 1 296 wniosków o ukaranie. Szczegółowe ich zestawienie przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 46: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2023

Ogółem za wszystkie wykroczenia	1296
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	93
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	42
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach	446
przeciwko obyczajności publicznej	59
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	22
przeciwko przepisom o ochronie przyrody	0
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	480
przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	36
przeciwko innym przepisom	94

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Tabela 47: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2023

Ogółem za wszystkie wykroczenia	17362
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	210
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	13
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego	10886
przeciwko obyczajności publicznej	1750
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	624
przeciwko przepisom o ochronie zwierząt	0
przeciwko przepisom o rybactwie śródlądowym	0
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	846
przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	2368
przeciwko innym przepisom	488

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2023 r. kontynuowano współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji programu „Prawo ochronnym parasolem dziecka” – więcej szczegółów na ten temat można znaleźć w rozdziale 3.5 Pomoc społeczna.

W 2023 r. policjanci Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu zabezpieczyli ogółem 163 wydarzeń organizowanych na terenie Bytomia m.in. mecze piłki nożnej, mecze hokeja na lodzie, mecze koszykówki oraz imprezy kulturalne.

Działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu odnotowała 2235 zdarzenia (463 pożarów, 1 558 miejscowych zagrożeń oraz 214 alarmów fałszywych) w tym 265 zdarzeń z udziałem druhow Ochootniczych Straży Pożarnych (OSP Górniki, OSP Sucha Góra, OSP Stolarzowice).

W odniesieniu do roku 2022 ogólna liczba zdarzeń jest niższa, nastąpił niewielki spadek miejscowych zagrożeń i pożarów.

mowane były działania w celu ograniczenia liczby zdarzeń powstałych w wyniku użytkowania urządzeń grzewczokominowych oraz zatruc tlenkiem węgla (m.in. przekazywanie czujników tlenku węgla oraz ulotek informacyjnych w trakcie działań w budynkach mieszkalnych).

W 2023 przeprowadzono 4 ćwiczenia obiektowe dla wszystkich zmian służbowych. Oprócz powyższych prowadzone były ćwiczenia i szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy KM PSP w Bytomiu.

Działania Straży Miejskiej

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku Straż Miejska przekazała Policji 13 spraw noszących znamiona przestępstw do dalszego prowadzenia, jak również ujęła i przekazała Policji 118 osób. Straż uczestniczyła także w wielu akcjach i programach na terenie miasta, np.:

- Bezpieczne Ferie 2023;
- Bezpieczne Wakacje 2023;
- Bezpieczny Pieszy;

Tabela 48: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

L.p.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2022 r.	2023 r.
	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	2235	2772
1	Pożary:	463	660
2	Miejscowe zagrożenia, w tym:	1558	1913
	- huragany, silne wiatry	359	366
	- gwałtowne opady atmosferyczne	56	127
	- wady konstrukcji budowlanych	94	45
	- niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	157	135
3	Alarmy fałszywe	214	199

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

W 2023 roku przeprowadzono 228 kontroli obiektów, wydano łącznie 92 opinii i decyzji oraz przeprowadzono 15 odbiorów. Rozpatrzono 11 wniosków mieszkańców.

W 2023 roku przeprowadzono w sumie 98 pogadek i pokazów. Kontynuowano cykliczne spotkania prowadzone w ramach Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa przy WORD Bytom, gdzie strażacy z KM PSP w Bytomiu prowadzili zajęcia dla dzieci z bytomskich szkół. Zajęcia dotyczyły zagadnień z zakresu bezpieczeństwa pożarowego oraz pierwszej pomocy.

Wzorem lat ubiegłych prowadzona była również działalność edukacyjno-prewencyjna oraz podejmowane

- Bezpieczny, nie chroniony uczestnik ruchu;
- Zabezpieczenie odpustów i festynów parafialnych;
- Zabezpieczenie imprez sportowych w tym XIV PKO Bytomskiego Półmaratonu;
- Zabezpieczenie imprez na terenie obiektów i przestrzeni otwartych zlokalizowanych w Parku Miejskim w tym seansów letniego kina plenerowego, zabawy „Parkobajtla”, „Pikniku Ekologicznego”, „Letniego parkogrania”, „Bytomskiego kwietnika” i innych.

W roku 2023 funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu ujawnili 11 902 wykroczenia. Udzielono 42 558 pouczeń, nałożono 8 080 mandatów karnych na łączną kwotę 1 090 400 zł oraz skierowano 366

wniosków o ukaranie do sądu. Liczba złożonych urzędów blokujących koła wyniosła 2018. Ponadto przyjęto 7 519 skarg mieszkańców miasta.

We współpracy z Policją Straż Miejska uczestniczyła m.in. w następujących akcjach:

- Współdziałanie z funkcjonariuszami WRD Komendy Miejskiej Policji w akcji „Bezpieczny pieszy”;
- Bezpieczny cyklista;
- Bezpieczna Droga do Szkoły;
- Eko patrol;
- Masa krytyczna, miasto przyjazne rowerzystom;
- Wspólne kontrole zbiorników wodnych prowadzone w celu zapobiegania kąpieli w miejscach niedozwolonych oraz spożywania alkoholu nad wodą;
- Współdziałanie z Komendą Miejską Policji w Bytomiu w ramach zadań określonych w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
- Współdziałanie w kontrolach przestrzegania rozporządzeń w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Realizując działania naprawcze określone między innymi w „Programie ochrony powietrza dla stref województwa Śląskiego”, Straż Miejska podejmowała w roku 2023 czynności w tym zakresie w ramach „Kontroli przestrzegania przepisów mających wpływ na jakość powietrza”, sprawdzając przestrzeganie zakazu spalania odpadów na otwartych przestrzeniach na terenie całego miasta poprzez przeprowadzenie 1091 kontroli, w trakcie których stwierdzono 112 uchybienia i zastosowano 19 pouczeń wobec osób dopuszczających się tego wykroczenia.

W ramach zwalczania nasilającego się zjawiska smogu strażnicy, sprzyjając ochronie i czystości środowiska (w tym powietrza), kontynuowali wdrożone wcześniej procedury wykorzystujące ustawowe uprawnienia do prowadzenia działań z zastosowaniem analizy spalin emitowanych przez piece, kotły i kominki (głównie w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i innych, użytkowanych przez podmioty gospodarcze). W rezultacie na ogólną liczbę 236 kontroli (zakończonych sporządzeniem protokołu na sprawców naruszenia przepisu art. 191 Ustawy o odpadach) przeprowadzonych w roku 2023 nałożono 47 mandatów karnych na łączną kwotę 12 500 zł. Na podkreślenie zasługuje fakt zastosowania sankcji karnych w stosunku do sprawców naruszenia art. 334 Prawo ochrony środowiska w zw. Z USWŚ nr V/36/1/2017 § 6 ust. 4 – 44 mandaty karne na łączną kwotę 8 100 zł. – co uczyniono w efekcie uzyskania stosownych uprawnień umożliwiających strażnikom karanie osób stosujących niedozwolone paliwa stałe. W trakcie kompleksowych kontroli źródeł ogrzewania ujawniono konieczność wymiany

10 kotłów lub ogrzewaczy typu koza, których dalszą eksploatację zakwestionowano w oparciu o przepisy wymienionej wyżej uchwały. W innych przypadkach zakazano dalszej eksploatacji 2 kotłów, 4 pieców kaflowych, 1 pieca kuchennego i 1 spośród 9 kominów użytkowanych w miejscach objętych kontrolą. Wśród prowadzonych w tej materii działań należy odnotować wykorzystanie bezzałogowych aparatów latających (dronów) w celu wstępnego rozpoznawania składu spalin i typowania kontrolowanych kompleksowo obiektów w oparciu o taką analizę. Lokalizacja prowadzonych działań realizowanych w tym zakresie, zainicjowanych zgłoszeniem mieszkańców lub własną inicjatywą strażników przedstawia się następująco: centrum - 62, Szombierki - 5, Łagiewniki - 37, Rozbark - 31, Bobrek - 15, Karb - 16, Miechowice - 24, Stroszek - 9, Sucha Góra - 22, Górniki - 8, Stolarzowice - 7.

Na znaczącym poziomie pozostają osiągnięcia Straży Miejskiej w zakresie zwalczania nasilającego się procederu tworzenia dzikich wysypisk. W wyniku efektywnego wykorzystania systemu monitoringu wizyjnego „Las” (strażnicy korzystają z 5 kamer, których liczba sukcesywnie rosła od roku 2011 do 2018 oraz 1 drona nabytego w roku 2020) w roku 2023, egzekwując obowiązek porządkowania zanieczyszczonych terenów i przyczyniając się do poprawy czystości i estetyki przestrzeni publicznej w Bytomiu poprzez ujawnianie tych czynów o wyjątkowo negatywnym odbiorze społecznym, odnotowano 33 zdarzenia związane z montażem i demontażem sprzętu oraz zarejestrowanych przypadków reakcji kamer - wszystkie alarmy wszczęte na skutek uruchomienia sprzętu nie wykazały prób nielegalnego pozbywania się odpadów. Podkreślenia wymaga fakt ukarania mandatami na łączną kwotę 21 300 zł. 48 osób winnych zaśmiecania otoczenia w stopniu znacznym, odróżniającym się od wyrzucenia niedopałka papierosa, opakowania słodczy lub kapsla otwartej przed sklepem butelki. Ogółem, egzekwując należyte wykonywanie obowiązków związanych z gospodarką odpadami, za zaśmiecanie miejsc dostępnych dla publiczności sumarycznie nałożono (na podstawie przepisu art. 145 Kodeksu Wykroczeń, przepisów określonych w Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia) 199 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 33 400 zł. i udzielono 61 pouczeń. Eliminując zagrożenia powodowane pozostawieniami w niedozwolonych miejscach, lub niesprawnymi, uszkodzonymi i nie użytkowymi pojazdami, w oparciu o przepisy Prawa o Ruchu Drogowym usunięto na parkingi strzeżone 31 samochodów osobowych.

Ponadto strażnicy podejmowali działania zgodnie z kompetencjami, prowadząc postępowania wyjaśniające w sprawach zgłoszonych uchybień i potwierdzonych nieprawidłowości dotyczących:

- zaśmiecania środowiska w znacznym stopniu;
- monitorowania różnych lokalizacji pod kątem występowania incydentów zakłócających porządek publiczny, w tym spożywania napojów alkoholowych, niszczenia mienia lub dewastacji miejscowej infrastruktury;
- prewencyjnego przeciwdziałania uciążliwościom rzutującym na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców poszczególnych dzielnic (rejonów) miasta w odniesieniu do zdarzeń o charakterze chuligańskim, prowadzących do dewastacji drobnej infrastruktury osiedlowej i niszczenia elewacji budynków poprzez graffiti;
- uchybień w ruchu drogowym występujących na całym obszarze miasta ze szczególnym uwzględnieniem miejsc narażonych na nieprawidłowe parkowanie (w tym na miejscu dla osoby niepełnosprawnej), blokowanie chodnika, zatrzymywanie pojazdu na drodze tylko dla rowerów, zatrzymywanie pojazdów w obrębie skrzyżowania i nie stosowanie się do obowiązującego oznakowania;
- sprawności oświetlenia ulicznego;
- identyfikacji działek gruntu o nie ustalonym statusie właścicielskim z uwagi na konieczność oczyszczenia tych nieruchomości z odpadów;
- problemu należytej segregacji odpadów;
- właściwego stanu terenów zielonych niszczonych kołami pojazdów.

Działania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku

W 2023 r. odbyły się trzy posiedzenia plenarne Ko-

misji Bezpieczeństwa i Porządku, podczas których omawiane były zagadnienia ujęte w zaakceptowanym przez wszystkich członków komisji harmonogramie na rok 2023.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku realizowała swoje ustawowe zadania wynikające z art. 38 pkt. 2a ustawy o samorządzie powiatowym, a w szczególności:

- zaopiniowała złożone za 2022 r. sprawozdania Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz projekt budżetu miasta Bytomia na rok 2021 w zakresie realizacji zadań dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej;

- przyjęła sprawozdanie z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz informację z działalności Prokuratury Rejonowej w Bytomiu za rok 2022.

W trakcie odbywania się posiedzeń plenarnych Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oprócz realizacji zadań ustawowych dokonano również oceny stanu przygotowań do akcji „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje”, a także omówiono działania „Bezpieczna droga do szkoły”.

Zgłaszane wnioski i uwagi członków komisji były przez Prezydenta miasta lub za pośrednictwem naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego, niezwłocznie przekazywane do realizacji właściwym służbom i inspekcjom oraz podległym komórkom i jednostkom organizacyjnym.

3.10 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W ewidencji Urzędu Miejskiego w Bytomiu na koniec 2023 roku figurowało 452 organizacje pozarządowe. Zaewidencjonowano 22 nowe podmioty.

mach programów finansowanych ze środków pochodzących spoza budżetu miasta, w części dotyczącej tzw. „wkładu własnego”.

Tabela 49: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu

Wyszczególnienie	Ogółem	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe	Stowarzyszenia rejestrowe w tym:			
				inne	kultury fizycznej	kultury fizycznej-nieprowadzące działalności gospodarczej	UKS
Zarejestrowane organizacje	452	81	50	217	51	26	27
Organizacje zarejestrowane w 2023 r.	22	7	10	3	0	1	1

Źródło: baza Informacji Biura Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Harmonijna współpraca z organizacjami pozarządowymi jest jednym z elementów efektywnego i sprawnego zarządzania miastem oraz wykorzystywania inicjatyw środowisk lokalnych. Kształtowaniem partnerskich relacji współpracy pomiędzy Urzędem, a organizacjami pozarządowymi - w celu realizacji ich zadań statutowych - zajmował się Wydział Organizacji Pozarządowych.

W ubiegłym roku Wydział Organizacji Pozarządowych wykonał m.in. następujące zadania:

1) Monitoring realizacji umowy w zakresie wspierania funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego społeczeństwa obywatelskiego poprzez prowadzenie w 2023 r. Centrum Organizacji Pozarządowych, wsparcie działań doradczych i szkoleniowych oraz wybór Operatora Konkursu na mikrodotacje w ramach funduszu regrantowego - zadanie publiczne pod tytułem: „lokal w Bytomiu: miejsce aktywacji i integracji 3. sektora”:

a) prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych oraz wsparcie działań doradczych i szkoleniowych w pomieszczeniach przy pl. Jana III Sobieskiego 3 w Bytomiu;

b) przeprowadzono konkurs, w ramach którego przyznano mikrodotacje dla 24 projektów, złożonych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, na łączną kwotę 79 500,00 zł.

2) Przeprowadzono procedurę konkursową na realizację zadań publicznych skierowanych do mieszkańców Bytomia oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta, realizowanych w ra-

3) Wspierano organizacje pozarządowe poprzez poradnictwo i pomoc techniczną, w szczególności poprzez pomoc w przygotowaniu i wypełnianiu dokumentów wymaganych do rejestracji, dokumentacji konkursowych i obsługę eNGO.

4) Stworzono broszurę promującą przekazanie 1,5% podatku na bytomskie stowarzyszenia i fundacje, które posiadają status OPP.

5) Aktualizowano wyszukiwarkę organizacji pozarządowych mających siedzibę w Bytomiu. Wyszukiwarka znajduje się pod adresem www.bytom.pl/dla-mieszkanca/bytomskie-organizacje-pozarzadowe.

6) Kontynuowano możliwość korzystania przez organizacje pozarządowe z elektronicznego generatora wniosków „eNGO”, który wspomaga obsługę konkursów ofert.

7) Administrowano stroną internetową: www.bytom.pl/dla-mieszkanca/zaangazuj-sie, www.konsultacje.bytom.pl, www.bytom.engo.org.pl. Strony przeznaczone są przede wszystkim dla bytomskich organizacji pozarządowych.

8) Bieżąco informowano organizacje drogą e-mailową o trwających konkursach ofert i wydarzeniach dla organizacji.

9) Opracowano zarządzenia Prezydenta Bytomia w sprawie powołania komisji konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia.

10) Przeprowadzono 17 procedur konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia.

11) Uczestniczono w FORUM NGO, podczas które-

go rozmawiano m.in. o kolejnej edycji Festiwalu Organizacji Pozarządowych „Fajer”, o pomysłach związanych z obchodami 770-lecia Bytomia, które przypadają w 2024 roku oraz o realizacji w Bytomiu ogólnopolskiej akcji „Masz Głos”, która ma na celu tworzenie różnych inicjatyw we współpracy z samorządami i mieszkańcami.

12) Współpracowano z Bytomską Radą Działalności Pożytku Publicznego, organizowano posiedzenia, udzielano pomocy w obsłudze administracyjno-biurowej.

13) Opracowano sprawozdanie z realizacji Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za rok 2022, które przedłożone zostało Radzie Miejskiej 29 maja 2023 r. oraz opublikowane w BIP (zgodnie z art. 5a ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

14) Uczestnictwo 16 października 2023 r. w spotkaniu w ramach projektu Superada, czyli kampanii na rzecz promocji lokalnych Rad Działalności Pożytku Publicznego. Celem spotkania było przede wszystkim poznanie i ocena kondycji III sektora w mieście oraz zaznajomienie uczestników z tematem lokalnych Rad Działalności Pożytku Publicznego. Była to również doskonała okazja do wymiany spostrzeżeń i uwag na temat działalności organizacji pozarządowych na terenie miasta oraz zacieśniania kontaktu między ich przedstawicielami.

15) Opracowano i konsultowano dokument: „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2024”. Prace nad programem poprzedzone były publicznym zaproszeniem wszystkich przedstawicieli organizacji pozarządowych do aktywnego włączenia się w proces tworzenia ww. dokumentu. Uchwała została przyjęta przez Radę Miejską 27 listopada 2023 r.

Centrum Organizacji Pozarządowych

COP to miejsce aktywizacji i integracji pod nazwą „lokal w Bytomiu” - podobnie jak w latach ubiegłych – działało w gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej przy Placu Sobieskiego 3. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert, operatorami „lokalu” w 2023 roku zostały dwie bytomskie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Manuffaktura i Fundacja Inkubator Teatralny. „Lokal” skierowany był do organizacji pozarządowych, grup formalnych, nieformalnych oraz niezrzeszonych społeczników działających w Bytomiu. Stanowił przestrzeń, w tym również wirtualną, do spotkań, nawiązywania relacji, wymiany myśli i rozwoju ich działalności. Odbiorcy zadania otrzymali wsparcie infrastrukturalne oraz techniczne w postaci możliwości nieodpłatnej rezerwacji lokalu wraz z jego wyposażeniem, moż-

liwości skorzystania z szafek, rzutnika, powierzchni magazynowej oraz wystawienniczej, dostępu do stanowiska komputerowego i Internetu. Funkcjonowanie „lokalu w Bytomiu” oparte jest o ścisłą współpracę z miastem. Zadanie dotyczące prowadzenia Centrum Organizacji Pozarządowych jest finansowane ze środków Gminy Bytom.

W 2023 r. „lokal w Bytomiu” – poza bieżącą działalnością – zrealizował poniższe inicjatywy:

1. WOŚP w lokalu w ramach, którego odbyły się:
 - narciarsko-snowboardowy freestyle,
 - kiermasz,
 - występ bytomskich mażoretek oraz orkiestry the Power of winds,
 - finał - światelko do nieba.
2. Regranting - lokalne działania - dofinansowane zostały 24 projekty odbywające się na terenie Bytomia na łączną kwotę 79 500,00 zł.
3. Fajer w Bytomiu - Festiwal Organizacji Pozarządowych, w którym udział wzięło 38 organizacji.

„Lokal w Bytomiu” współpracował z Miastem Bytom oraz z przeszło 50 organizacjami pozarządowymi z terenu Bytomia. Wszelkie informacje dot. działań prowadzonych przez „lokal w Bytomiu” znajdują się na stronie internetowej www.lokalwbytomiu.pl oraz na Facebooku (www.facebook.com/lokalwbytomiu).

Fajer w Bytomiu, czyli święto społeczników

9 września 2023 r., podczas święta społeczników bytomskie organizacje pozarządowe przedstawiły swój bogaty program. W Lokalu w Bytomiu, na pl. Jana III Sobieskiego oraz przy Hufcu ZHP zaprezentowano nie tylko ofertę dotyczącą organizacji pozarządowych, ale również wiele atrakcji dla mieszkańców Bytomia. W sobotnie popołudnie i wieczór nie zabrakło warsztatów, rozmów, spotkań, występów oraz pokazów. W przedsięwzięciu uczestniczyło prawie 40 działających w naszym mieście organizacji pozarządowych. Przygotowano występy teatralne – muzyczne, pokazy tańca, gimnastyczne, szermiercze, ale również animacje, wystawy oraz gry i zabawy dla najmłodszych. Były one możliwe dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi, które bezpośrednio zaangażowały się w organizację poszczególnych wydarzeń, między innymi: pokazy szermiercze przygotowali szermierze z Bytomskiego Towarzystwa Szermierczego, występy instrumentalno – wokalne członkowie Bytomskiego Ogniska Artystycznego, pokazy gimnastyki – utalentowane dziewczyny ze Stowarzyszenia Oarte Bytom oraz taneczne w wykonaniu Sportowego Klubu Tanecznego KS DANCE, zaś występy teatralno

– muzyczne przygotowały – Grupa O! Teatr, Teatr Off – Road, Towarzystwo Społeczno – Kulturalne Niemców w Bytomiu oraz członkowie Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W sobotnie popołudnie była także Mega Gra Planszowa, strefa przygotowana przez Związek Harcerstwa Polskiego oraz prezentacja prawie 40 działających w naszym mieście organizacji pozarządowych. Przez cały czas trwania wydarzenia dzieci mogły wziąć udział w zabawach i warsztatach animacyjnych, zajęciach gimnastycznych czy warsztatach kreatywnych. Dla małych widzów z pewnością sporą atrakcją była prezentacja pojazdów zabytkowych czy sprzętu strażackiego oraz gier i zabaw.

Na zakończenie imprezy widowiskowy FAJER, czyli taniec ognia przygotowała grupa Azis Light, która swoim niekonwencjonalnym pokazem ognia zakończyła święto Organizacji Pozarządowych. Podczas imprezy nie zabrakło również specjalnego stoiska, przy którym mieszkańcy dzielili się swoimi pomysłami oraz propozycjami wydarzeń na zbliżające się w 2024 roku – 770. lecie Miasta Bytomia.

Festiwal Organizacji Pozarządowych ma w Bytomiu długą tradycję, przez wiele lat odbywał się jako Dzień Organizacji Pozarządowych przy okazji innych miejskich imprez plenerowych. Od kilku lat wydarzenie organizowane jest jako samodzielna impreza, która cieszy się coraz większą popularnością wśród bytomian, a to wszystko po to, by przybliżyć mieszkańcom oraz mieszkańcom aktywność lokalnego trzeciego sektora oraz zachęcić ich do rozpoczęcia własnej ścieżki działalności non-profit.

Zdjęcie 50: „Taniec ognia” – pokaz w trakcie Święta Organizacji Pozarządowych

www.lokalwbytomiu.pl

Bytomski Anioł Wolontariatu

Impreza realizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dla przedstawicieli bytomskiego sektora organizacji pozarządowych, jest to szczególny czas, kiedy ich praca zostaje podsu-

mowana i doceniona. Doroczna gala, podczas której statuetki Anioła Wolontariatu otrzymały siostra Daniela działająca na rzecz osób chorych i w kryzysie bezdomności oraz Stowarzyszenie Spełniamy Dzieciące Marzenia z Szombierek, odbyła się 12 grudnia 2023 r. w Bytomskim Centrum Kultury.

Z przedsięwzięć zrealizowanych w 2023 roku na szczególną uwagę zasługuje działalność prowadzona przez organizację:

Piękna Strona Miasta

- Bytomski Kwietnik. Powrót do korzeni: 17 czerwca 2023 r. po raz piąty PSM zorganizowała imprezę pod nazwą Bytomski Kwietnik. Jubileuszowa edycja odbyła się pod hasłem „POWRÓT DO KORZENI” zarówno w formie, jak i w treści. Wydarzeniu przyświecała idea SLOW (zwolnienie tempa), gdyż w pędzie dnia codziennego, zaobserwowano potrzebę „zatrzymania się na chwilę”.

- Festyn sąsiedzki z okazji dziesiątych urodzin Inicjatywy Ulicy Mickiewicza Bytom: 24 sierpnia 2023 r., na zaproszenie Inicjatywy Ulicy Mickiewicza, PSM wzięła udział w Festynie Sąsiedzkim. Podczas wydarzenia miała miejsce kolejna wymiana roślin oraz warsztaty dla dzieci, podczas których licznie przybyli uczestnicy wykonywali autorskie przypinki.

- FAJER! Święto Bytomskich Organizacji Pozarządowych: 9 września 2023 r., w ramach święta bytomskich organizacji pozarządowych PSM zorganizowała strefę relaksu, warsztaty kreatywne (tworzenie kompozycji roślinnych – ikebany z polnych roślin kwitnących późnym latem, malowanie patyków, wykonywanie autorskich przypinek), wymianę roślin oraz wymianę książek.

- Współorganizacja wystawy „AUGENBLICK CHWILA MOMENT” w pałacu w Miechowicach: 29 września 2023 r. (wystawa do 22 października 2023 r.). Wystawa ta otrzymała nagrodę Richeza Ministerstwa Spraw Federalnych i Europejskich Nadrenii Północnej-Westfalii za wspieranie aktywnego dialogu między Nadrenią Północną-Westfalią a Polską na rzecz Ukrainy. Wydarzenie zostało zainicjowane przez stowarzyszenie „Wir sind für uns da - POLKI NRW e.V.” przy współpracy ze stowarzyszeniem Piękna Strona Miasta oraz ukraińską organizacją „Жити запар”. Projekt fotograficzny „Augenblick Chwila Moment” jest wyrazem głębokiej solidarności z ukraińskimi kobietami, które w czasach wojny zmagają się z chorobą nowotworową.

- ZRÓB COŚ! Warsztaty Twórcze dla Kobiet – mikrodotacja z Bytomskiego Funduszu Regrantingowego „lokalne działania”. Istotą projektu było to, by mieszkańcy okolic ulicy Katowickiej spędzili czas razem przy tworzeniu czegoś pięknego i zintegro-

wali na zupełnie nowej płaszczyźnie niezwiązanej z przedłużającym się remontem. Warsztaty odbyły się w pracowni edukacyjnej przy ul. Rostka.

- Projekt „Na tropach bytomskiej MISS z 1931 r.” Projekt zainspirowany artykułem, który ukazał się w Dzienniku Zachodnim (22 kwietnia 2016 r.). Przypomniano w nim postać Ruth Ingrid Richard, która w 1931 r. otrzymała tytuł Miss Niemiec. Celem projektu było pokazanie przedwojennej historii miasta Beuthen i wielkiej historii w tle, przy wykorzystaniu biografii Bytomskiej Miss.

Zdjęcie 51: Bytomski Kwietnik

Źródło: „Piękna Strona Miasta”

Uczniowski Klub Sportowy „Karb” przy Młodzieżowym Domu Kultury Nr 2 w Bytomiu

- Organizacja XVIII Międzynarodowego Festiwalu Modelarskiego w Bytomiu. Jest to jedna z największych w Polsce imprez modelarskich, która od wielu lat przyciąga miłośników modelarstwa nie tylko z naszego kraju, ale również z wielu krajów europejskich. W Bytomiu - Szombierkach podczas XVIII Międzynarodowego Festiwalu Modelarskiego wzięło udział prawie 350 wystawców z Polski, Litwy, Czech, Słowacji, Węgier oraz Szwecji.

Zdjęcie 52: XVIII Międzynarodowy Festiwal Modelarski w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

- Uczestnictwo w Mistrzostwach Polski Kinder + sport - siatkówka dziewcząt (8 miejsce na Śląsku),
- Organizacja Mistrzostw Bytomia w Rugby Tag - w ramach Mistrzostw Polski,
- Organizacja Turnieju szachowego w ramach - XVIII Indywidualnych Mistrzostw Bytomia dziewcząt i chłopców,
- Organizacja „Zajęzkowych zawodów w Koszykówkę dziewcząt i chłopców 3X3”,
- Turniej Dzikich Drużyn - piłka nożna.

Stowarzyszenie Absolwentów Państwowych Szkół Budownictwa w Bytomiu

Stowarzyszenie Absolwentów PSB w Bytomiu działa z chwilą zarejestrowania, od 1988 roku i ma swoje stałe elementy wypełniające zadania statutowe. Do nich należą: wyjazdowe, coroczne Spotkanie Jesienne i Wiosenne; stacjonarne Spotkanie Noworoczne i Bal Budowlanki. Przeprowadzane są również imprezy okazjonalne. Budowlanka wpisuje się od 1945 roku w pejzaż bytomskiego szkolnictwa, ale i ma niebagatelny wkład - poprzez swoich absolwentów - w rozwój miasta. W 2023 roku zorganizowano - po raz pierwszy - Piknik Rodzinny w formule otwartej. Przedsięwzięcie przyjęto bardzo pozytywnie, co skłoniło Zarząd do wpisania imprezy w kalendarz rutynowych działań Stowarzyszenia.

Fundacja Instytut Sztuki Młodej

W roku 2023 organizacja przeprowadziła 85 imprez o charakterze kulturalnym związanych ze sztuką.

Wśród zorganizowanych imprez należy wymienić:

- plener malarski „Krajobraz miasta, architektura Bytomia w obrazach”, z dofinansowaniem z budżetu Miasta Bytom,
- konkurs autorskiej śpiewanej oraz poezji recytowanej przy muzyce, z dofinansowaniem z budżetu Miasta Bytom,
- wystawa obrazów pt „Czas” młodzieży z Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach,
- wieczorki poetycko-muzyczne i poetyckie.

Wspólnota Amazonek „Ostoja”

Stowarzyszenie wspiera kobiety przed, w trakcie i po leczeniu raka piersi. Pomaga przejść rehabilitację, wrócić do sprawności oraz aktywnego życia. Realizuje program w zakresie profilaktyki raka piersi. Stowarzyszenie realizuje liczne spotkania, wyjazdy, akcje profilaktyczne i wolontariat. Ponadto w 2023 r. realizowało następujące projekty:

- „Program rehabilitacji i wsparcia kobiet chorych na raka piersi oraz profilaktyka nowotworów piersi” (termin realizacji 01.07.2023 do 31.12.2023 r., współfinansowane przez PFRON);

- „Czas na twój ruch - sprawne Amazonki” (termin realizacji 01.03.2023 r. - 31.12.2023 r., współfinansowane przez Wydział Kultury i Sportu UM Bytom);
- „Kultura i amazonki” (termin realizacji 01.03.2023 r. do 31.12.2023 r., współfinansowane przez Wydział Kultury i Sportu UM Bytom).

Fundacja Inqubator Teatralny

Ważniejsze przedsięwzięcia realizowane w 2023 r. przez fundację obejmowały:

- Projekt „Inspired BY TOMorrow” - Erasmus +. Celem projektu w najszerszym ujęciu, było stworzenie platformy do wieloaspektowej wymiany przy jednoczesnym skupieniu uwagi na wybranych problemach i włączaniu w te procesy sztuki jako narzędzia o dużym potencjale edukacyjno-warsztatowym. W projekt byli zaangażowani partnerzy zagraniczni, którzy pełnili rolę organizacji wysyłających oraz kilku partnerów lokalnych i krajowych.
- Projekt Tu Teatr - Gmina Bytom. Projekt zakładał pokaz zorganizowany w ogólnodostępnych przestrzeniach miasta. Spektakl został wpisany w program festiwalu „Fajer w Bytomiu”, czyli Festiwalu Organizacji Pozarządowych. Fajer od dwóch lat rozpoczyna się spektaklem teatralnym gromadząc publiczność, która po jego zakończeniu chętnie korzysta z innych atrakcji przygotowanych przez bytomskie organizacje pozarządowe. Udział we wszystkich wydarzeniach projektu był bezpłatny.

Zdjęcie 53: Projekt Tu Teatr

Źródło: Fundacja Inqubator Teatralny

3.10.1 Bytomska Rada Seniorów

Bytomską Radę Seniorów powołano w 2014 roku w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, włączając ich w działania, pozwalające zaspokoić ich potrzeby i rozwiązywać istotne problemy.

Głównym celem Bytomskiej Rady Seniorów jest pomoc osobom starszym poprzez reprezentowanie ich interesów wobec Rady Miejskiej i Prezydenta Miasta Bytomia. Rada jest organem konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- współpraca z Radą Miejską i Prezydentem w zakresie rozwiązywania istotnych problemów i rozpatrywania potrzeb seniorów;
- przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów;
- monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Bytomia;
- wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwijaniu działalności na rzecz seniorów;
- opiniowanie i doradztwo przy tworzeniu dokumentów strategicznych dot. seniorów;
- inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Gminy Bytom ze środowiskiem seniorów;
- informowanie społeczności miasta o kierunkach działalności podejmowanych przez Gminę Bytom i organizacje pozarządowe na rzecz środowiska bytomskich seniorów.

W 2023 roku przedstawiciele Bytomskiej Rady Seniorów, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizowali zadanie pn. „Bytomska Senioriada 2023”. Zorganizowano dla bytomskich seniorów między innymi spotkania przy grach planszowych, warsztaty IT oraz Dzień Zdrowia Seniora, podczas którego można było skorzystać z porad podologa, gerontologa, Asystenta Osoby Niepełnosprawnej oraz wykonać m.in. pomiar ciśnienia krwi oraz pomiar cukru we krwi.

Bytomska Rada Seniorów uczestniczyła również, w formie wolontariatu, w projekcie „Bytomski Telefon Seniora” prowadzonym przez Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie w ramach projektu „Halo Aktywni 60+”

3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego III kadencji powołana została zarządzeniem nr 503/21 Prezydenta Bytomia z dnia 8 grudnia 2021 r. oraz późniejszym zarządzeniem zmieniającym nr 370/22 Prezydenta Bytomia z dnia 14 września 2022 r. W jej skład wchodzi przedstawiciele prezydenta, Rady Miejskiej i organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych), których działalność jest bardzo zróżnicowana. Powołanie Rady było kolejnym krokiem w kierunku lepszej współpracy miasta z trzecim sektorem.

Zgodnie z art. 41i ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do zadań Rady należy w szczególności:

1. opiniowanie projektów strategii rozwoju odpowiednio powiatów lub gmin;

2. opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ww. uchwały, oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
3. wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
4. udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
5. wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Kadencja Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego trwa trzy lata. Rada w 2023 r. odbyła sześć spotkań. Najważniejsze zadania Rady w minionym roku: organizacja razem z lokalem w Bytomiu Festiwalu Organizacji Pozarządowych - Fajer w Bytomiu organizacja spotkanie dla NGO w ramach projektu Superada oraz zbieranie pomysłów mieszkańców na obchody jubileuszu 770-lecia. Ponadto członkowie Rady uczestniczyli w konsultowaniu Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na 2024 rok oraz brali udział w komisjach konkursowych dotyczących zlecania organizacjom realizacji zadań publicznych.

3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski

Szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy.

W 2023 r. odbyła się kolejna edycja Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. Mieszkańcy ponownie mogli zdecydować na co przeznaczyć część miejskich pieniędzy. W związku z tym zostały opracowane i przeprowadzone procedury Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego w celu wyłonienia projektów, które realizowane będą w 2024 roku.

W tej edycji Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy postawili na projekt pn. „Stawiamy na łapy – bytomska oaza dla zwierząt” dot. modernizacji schroniska.

Podczas głosowania mieszkańcy chętnie oddawali swoje głosy także na projekty związane z budową nowych placów zabaw, remonty dróg i chodników. Wśród projektów, które bytomianie wybrali do realizacji znalazły się także te o charakterze społecznym i edukacyjnym. W sumie oddanych zostało 38 343 głosów.

Infografika 12: Bytomski Budżet Obywatelski

#BO_Bytom

Bytomski Budżet Obywatelski

Na realizację Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego przeznaczono kwotę ponad
5,9 mln zł.

Łącznie bytomianie zgłosili **45 projektów**.
Po ich zweryfikowaniu pod głosowanie poddane zostały **42 projekty**.

Mieszkańcy głosując w formie elektronicznej, za pośrednictwem platformy bo.bytom.pl, zdecydowali, że zrealizowanych zostanie
aż 12 inicjatyw, z tego:

- 1 projekt z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł;
- 11 projektów z puli poniżej 500 tys. zł.

Źródło: Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Zwycięskie projekty z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł

1. Stawiamy na łapy – bytomska oaza dla zwierząt. Projekt zakłada m.in. modernizację schroniska poprzez zmianę zagospodarowania części budynku wspólnego i wyodrębnienie pomieszczenia, w którym opieką będą mogły być otoczone małe zwierzęta. W ramach projektu modernizacji doczekają się kocy do kwarantanny oraz system ogrzewania podłóg w budynkach dla zwierząt. Rozbudowana zostanie instalacja fotowoltaiczna oraz odświeżone zostaną wszystkie wybiegi zewnętrzne dla zwierząt. Ważną częścią tego projektu jest stworzenie miejsca edukacji, w którym będą mogły odbywać się zajęcia dla starszych i młodszych miłośników zwierząt. Szacunkowy koszt – 1 990 000 zł.

Zwycięskie projekty z puli poniżej 500 tys. zł

1. Gryfno kofeina – projekt organizacji warsztatów związanych z aktywnością fizyczną oraz zajęć o profilu artystycznym. Projekt ma stanowić narzędzie do poprawy zdrowia i jakości życia seniorów.

2. Gryfny Plac Zabaw – projekt dotyczy stworzenia ogólnodostępnego placu zabaw dla najmłodszych mieszkańców miasta, który powstanie przy Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych i Wspinaczkowych Skarpa Bytom w Rozbarku.

3. Gramy dalej dla Knajfeldu – projekt zakłada renowację istniejącego boiska przy Szkole Podstawowej nr 36 oraz przygotowanie i opracowanie dokumentacji projektowej odwodnienia terenu obok istniejącego boiska do siatkówki i siłowni.

4. Razem dla Stolarzowic i Górnika – projekt zakłada realizację 6 zadań m.in.: przebudowę pomieszczeń w SP 43, utwardzenie terenu i montaż stojaków rowerowych wykonanie torów łuczniczych na terenie LKS Tempo Stolarzowice czy zakup urządzeń dla jednostek ochotniczych straży pożarnych.

5. Bytom Aktywne Miasto II – projekt przewiduje odnowienie boiska wielofunkcyjnego na terenie Szkoły Podstawowej nr 33 w Miechowicach. Aktualnie boisko pokryte jest warstwą asfaltu, który w okresie 35 lat użytkowania uległ znacznemu zniszczeniu.

6. Rozwój OSP i współpraca z ZHR na terenie Bytomia – doposażenie OSP w Suchoj Górze w niezbędny sprzęt ratowniczo-gaśniczy, umundurowanie oraz sprzęt szkoleniowy. W drugim etapie – doposażenie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej funkcjonującej w OSP Sucha Góra i tworzącej wraz z 2 Bytomską Drużyną Harcerską ZHR zastęp o profilu pożarniczym.

7. Ogród deszczowy ze strefą wypoczynkową i domkami dla jerzyków – projekt zakłada założenie ogrodu deszczowego wraz ze strefą wypoczynkową i montażem domków dla jerzyków na terenach zielonych należących do SP nr 51 w Bytomiu przy ul. Łużyckiej 12a.

8. Bytom na Sportowo - projekt zakłada m.in. doposażenie istniejącego placu zabaw w Parku Łagiewnickim, modernizację zużytego sprzętu sportowego w SP 46 i organizację sportowych zawodów strzeleckich. Projekt zakłada też częściową modernizację strzelniczy w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w postaci doposażenia w elektroniczne tory do transportu tarcz strzelniczych.

9. Mobilna Pracownia Pierwszej Pomocy – Ratujemy Życie - mobilna pracownia zostanie stworzona w celu edukowania dzieci, młodzieży i dorosłych. Dzięki możliwości łatwego przenoszenia sprzętu, mieszkańcy będą mieli możliwość brania udziału w szkoleniach z zakresu pierwszej pomocy. Pracownia będzie służyć uczniom Szkoły Podstawowej nr 46 jako narzędzie praktyczne do pomocy innym.

10. Bytom Miastem Karate – projekt zakłada organizację wydarzenia, które będzie się składało z otwartego treningu dla osób, które nie ćwiczą karate, konkursu z nagrodami dla osób, które ukończą warsztaty, gier i zabaw oraz organizacji Mistrzostw Województwa Śląskiego w Karate Tradycyjnym (dla osób trenujących karate).

11. Ławka Joanny Gryzik – Schaffgotsch – projekt koncepcyjny instalacji artystycznej obejmuje wykonanie ławki z postacią Joanny Gryzik Schaffgotsch i posadowienie jej na zrewitalizowanym terenie w Szombier-

kach – pomiędzy Szkołą Podstawową nr 45 i Przedszkolem nr 39 Zielony Zakątek, na którym w latach 1841 – 1945 stał Pałac Karola Goduli, a w którym zamieszkała przyszła spadkobierczyni majątku potentata przemysłowego.

Opisy projektów inwestycyjnych realizowanych w roku 2023 w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego zostały umieszczone w rozdziale 4.4.1 Inwestycje miasta.

3.10.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami

Konsultacje aktów prawa miejscowego

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek konsultowania z organizacjami pozarządowymi lub z radami pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji (art. 5, ust 5). W 2014 roku Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr XXIX/395/14 z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji z późn. zm. Powyższa uchwała była jednym z elementów współpracy przy projekcie „Aktywny Bytom” Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej wspólnie z Urzędem Miejskim w 2013 roku. Głównym celem projektu było zwiększenie o 35% wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych z zastosowaniem aktywnych narzędzi i technik i wdrożenie platformy e-konsultacje. Realizacja działań projektowych zwiększyła aktywne uczestnictwo podmiotów społecznych w realizowanych przez miasto działaniach. W ramach projektu powołano zespół, w skład którego weszli przedstawiciele Urzędu oraz organizacji pozarządowych, który wspólnie z ekspertami wypracował standardy i zasady przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi aktów prawa miejscowego. W uchwale uszczegółowiono sposób informowania o wszczęciu procedury konsultacyjnej oraz wprowadzono fakultatywne formy przeprowadzania konsultacji. Ponadto, w ramach ww. projektu wdrożono od 2014 roku platformę konsultacji www.konsultacje.bytom.pl, na której umieszczane są wszystkie konsultowane projekty aktów prawa miejscowego.

W 2023 w Bytomiu na podstawie ww. uchwały przeprowadzono konsultacje aktów prawa miejscowego:

Tabela 50: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2023

Lp.	Nazwa konsultacji:	Data konsultacji:
1	Konsultacje uchwały Rady Miejskiej zmieniającej uchwałę nr LXXI/897/22 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Bytomia dla niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne na terenie miasta Bytomia oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.	2023-11-30
2	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie znaku identyfikacyjnego „770 lat miasta Bytom”, wizerunku herbu i flagi Bytomia oraz zasad korzystania z nich.	2023-11-13
3	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Zespołowi Żłobków Miejskich w Bytomiu	2023-11-10
4	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu.	2023-11-02
5	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.	2023-11-02
6	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.	2023-11-02
7	Konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr LXXIX/998/23 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Bytomia.	2023-10-27
8	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę nr XLIII/575/09 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Bytom.	2023-10-26
9	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Bytomiu.	2023-10-11
10	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2024”.	2023-09-29
11	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę nr LXVII/867/22 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Specjalistycznemu Nr 1 w Bytomiu.	2023-08-25
12	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Bytomiu.	2023-08-10
13	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Bytomiu.	2023-07-27
14	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobkach, dla których Miasto Bytom jest organem tworzącym i prowadzącym, maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie oraz warunków częściowego zwolnienia od ponoszonych opłat.	2023-06-30
15	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Żłobkowi Miejskiemu Nr 1 w Bytomiu.	2023-06-30
16	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Żłobkowi Miejskiemu Nr 2 w Bytomiu.	2023-06-02
17	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Bytomia.	2023-04-28

18	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie zmiany Uchwały nr XLV/629/21 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miejskiej w Bytomiu i nadania jej statutu.	2023-02-27
19	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Bytomiu.	2023-02-24
20	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Bytomia.	2023-02-24
21	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie wprowadzenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bytom w 2023 roku.	2023-02-10
22	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę nr LXXI/895/22 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu w zakresie refundacji kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych wraz z powrotem.	2023-02-09
23	Konsultacje projektu uchwały w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	2023-02-03
24	Konsultacje projektu uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	2023-02-03
25	Konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr XXXVI/521/20 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Bytomiu.	2023-01-20
26	Konsultowanie projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia Strefy Płatnego Parkowania i wysokości stawek opłaty za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Strefie Płatnego Parkowania oraz określenia sposobu pobierania opłat.	2023-01-04
27	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie Bytomia.	2023-01-02

Źródło: platforma konsultacji www.konsultacje.bytom.pl

Platformę konsultacji www.konsultacje.bytom.pl wykorzystano również w 2023 r. do prowadzenia konsultacji w zakresie:

1. „Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi – pierwszy etap,
 2. uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego zmian:
- projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Magdaleny w Bytomiu,
 - projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Orzegowskiej w Bytomiu,
 - projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania

wania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Łużyckiej w Bytomiu,

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – etap II – część zachodnia,
- projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Orzegowskiej w Bytomiu,
- projekt uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – etap II – część zachodnia.

W 2023 r. przeprowadzono również konsultacje z mieszkańcami nad projektem uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania nazwy Rondo Praw Kobiet na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXIX/397/14 z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie zasad nadawania nazw ulicom, placom i parkom na terenie Bytomia.

3.10.5 Młodzieżowa Rada Miejska

W 2023 r. odbyło się 6 posiedzeń Młodzieżowej Rady Miejskiej kadencji 2021-2023, podczas których Młodzieżowa Rada Miejska podjęła 17 uchwał. Ostatnie posiedzenie tej kadencji Młodzieżowej Rady Miejskiej odbyło się 19 września 2023 r.

Przewodniczącym Młodzieżowej Rady Miejskiej w 2023 r. był Mikołaj Błach. Funkcję wiceprzewodniczącego pełnił Bartosz Grula, który z zajmowanego stanowiska odwołany został w maju 2023 r., a na jego miejsce powołano Annę Skrzypczak. Funkcję sekretarza pełniła Magdalena Ostrzyk.

W związku z zakończeniem kadencji Młodzieżowej Rady Miejskiej 2021-2023, zarządzeniem Prezydenta Bytomia został ogłoszony termin wyborów do Młodzieżowej Rady Miejskiej na kadencję 2023-2025. Wybory odbyły się 20 października 2023 r. Wybrano 19 radnych z 10 szkół ponadpodstawowych.

Inauguracyjne posiedzenie nowo wybranej Rady odbyło się 20 listopada 2023 r. Na pierwszym posiedzeniu na przewodniczącego Młodzieżowej Rady Miejskiej został wybrany pan Mikołaj Błach, funkcję wiceprzewodniczącej objęła Julia Gritner, a funkcję sekretarza Karolina Halamus.

Uchwałą nr LXXXVII/1112/23 Rady Miejskiej w Bytomiu powołano opiekuna Młodzieżowej Rady Miejskiej w osobie Justyny Liszkowskiej.

W roku 2023 odbyły się 2 posiedzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej kadencji 2023-2025, na których Rada podjęła 7 uchwał.

4. GOSPODARKA

4.1 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W MIEŚCIE

Na koniec 2023 r. w systemie REGON na terenie miasta Bytomia zarejestrowanych było 16 637 podmiotów gospodarki narodowej, w tym ok. 10,1 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz ponad 3,6 tys. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej. W stosunku do roku

2022 liczba podmiotów ogółem wzrosła o 0,34%. O 3,7% wzrosła liczba spółek handlowych, a wśród nich wzrost odnotowano w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. o 5,2% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zmniejszyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 0,3%.

Tabela 51: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	Wg stanu na 31.12. 2019 r.	Wg stanu na 31.12. 2020 r.	Wg stanu na 31.12. 2021 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2022 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2023 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	16 155	16 349	16 553	16 581	16 637
1. Przedsiębiorcy, z tego:	13 439	13 612	13 789	13 761	13 765
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 392	3 433	3 523	3 586	3 623
- przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0
- spółdzielnie	24	21	21	21	21
- spółki handlowe, w tym m.in.:	1 394	1 462	1 557	1 636	1 696
akcyjne	19	23	22	21	21
z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2
z ograniczoną odpowiedzialnością	1 145	1 213	1 309	1 400	1 473
z udziałem kapitału zagranicznego	96	89	92	95	96
- spółki cywilne	1 656	1 646	1 645	1 626	1 607
b. osoby fizyczne	10 047	10 179	10 266	10 175	10 142
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	2 716	2 737	2 764	2 820	2 872

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON Urzędu Statystycznego w Katowicach

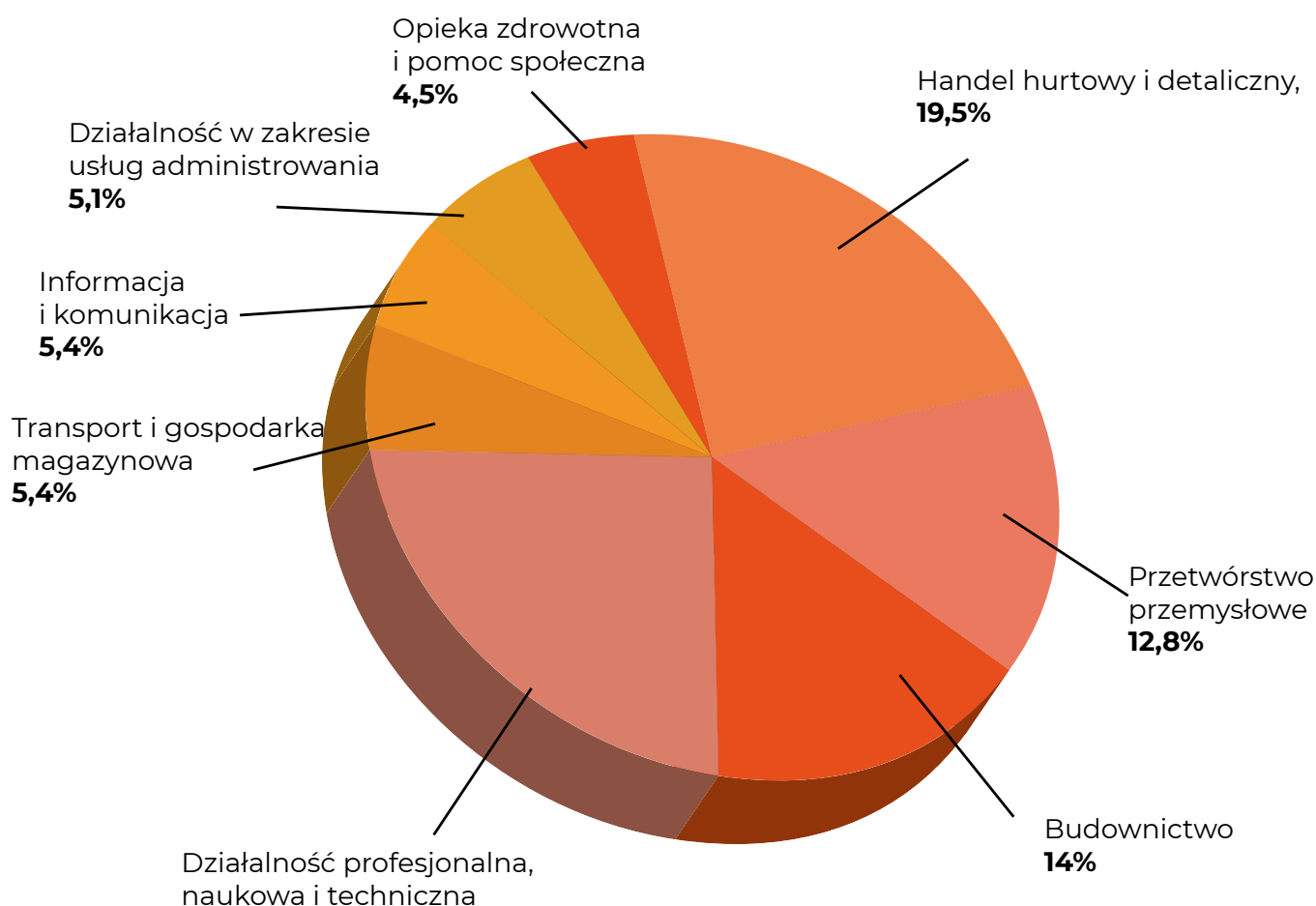
Spośród 13 765 przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON 85,3% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne. Wśród osób fizycznych najwięcej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:

- handel i naprawy – 26%;
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 13,3%;

- budownictwo – 13%;
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 9,7%;
- przetwórstwo przemysłowe – 7,8%;
- transport i gospodarka magazynowa – 7,1%;
- pozostała działalność usługowa 6%.

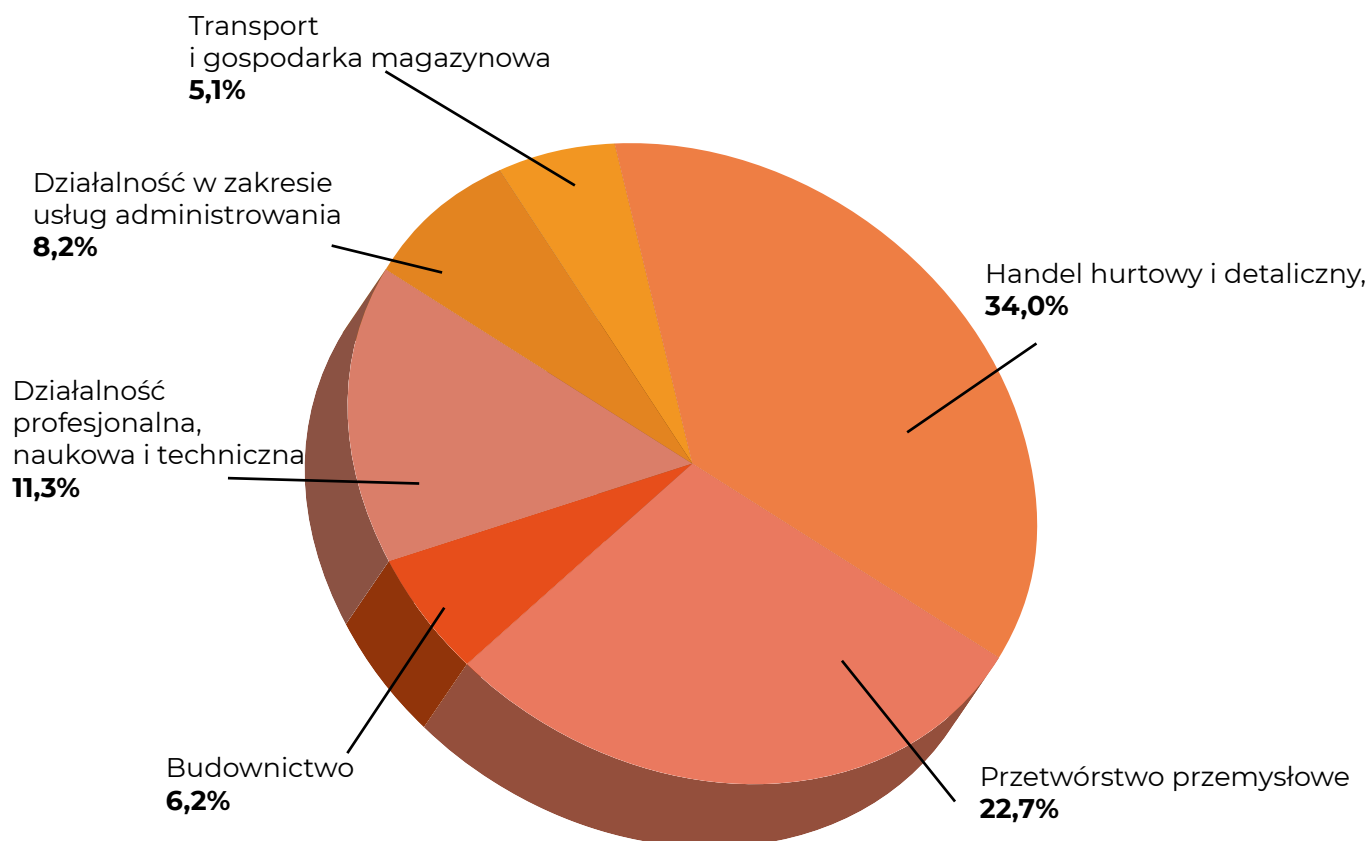
Strukturę rodzajów prowadzonej działalności wśród spółek handlowych przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres 20: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Wykres 21: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2023 r. stanowiły 92,6% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z wysokim udziałem przedsiębiorstw osób fizycznych i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

Tabela 52: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2023 r.

Forma prawna		A 0-9	B 10-49	C 50-249	D 250-999	E pow. 999	Brak informacji o liczbie zatrudnionych
Ogółem, w tym:	13 765	12 753	547	97	5	-	363
- osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej	3 623	2 767	395	93	5	-	363
- osoby fizyczne	10 142	9 986	152	4	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

4.1.1 Otoczenia biznesu

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

W 2012 r. uchwałą numer XXVI/396/12 Rada Miejska w Bytomiu wyraziła wolę włączenia w granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) prawie 18 hektarowego terenu po byłej KWK Powstańców Śląskich położonego przy ul. Hakuby. 31 maja 2014 r. teren o powierzchni 17,4 ha, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów został włączony do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gliwickiej. 5 listopada 2015 r. miasto Bytom oddało do użytku potencjalnych inwestorów w pełni uzbrojony teren po KWK Powstańców Śląskich w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Inwestycja kosztowała ponad 21 milionów zł. 5,5 mln zapewniło miasto, a reszta – 15,7 mln pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2007-2013. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych objętych granicami KSSE przy ul. Hakuby wynosi 17,44 ha, z czego ok. 11 ha zostało już sprzedanych. Nieruchomości te są bardzo dobrze skomunikowane, położone w pobliżu węzła A1, w samym sercu aglomeracji z dostępem do infrastruktury technicznej. Status specjalnej strefy ekonomicznej umożliwia korzystanie z pomocy publicznej w ramach Polskiej Strefy Inwestycji na okres do 15 lat. Korzyści wynikające z lokalizacji w Bytomiu dostrzegło już kilku przedsiębiorców, w tym belgijska firma EPCO Polska Sp. z o.o., producent paneli izolacyjnych oraz cztery firmy z sektora MŚP: KoRo RIW Sp. z o.o., producent dźwignic i innych urządzeń mechanicznych, PHU Cora, producent oświetlenia, firma Domgos 2 Sp. z o.o., producent elementów ze stali m.in. dla branży electromobility oraz Domi-

nopack Sp. z o.o., producent folii stretch i tulei teksturowych. W 2023 roku kolejne przedsiębiorstwo zdecydowało się ulokować swój kapitał w KSSE przy ul. Ignatza Hakuby. Firma AND Sp. z o.o. nabyła od miasta działkę o powierzchni prawie 20 000 tysięcy metrów kwadratowych. Spółka specjalizująca się w produkcji garaży i konstrukcji prefabrykowanych. Wartość całej inwestycji szacuje się na kwotę około 18 mln zł, a planowana realizacja to 3 lata.

Zdjęcie 54: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka – ul. Ignatza Hakuby, Bytom

Źródło: www.bytom.pl

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XV/201/13 z późn. zm., z dnia 27 maja 2013 r., została powołana Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej (BSAG). Na dzień 31 grudnia 2023 r. Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmowała obszar III o łącznej powierzchni 8 946 m², położony przy ulicy Łagiewnickiej i Kilara.

Wydzierżawiona powierzchnia BSAG wynosiła łącznie 42 509 m², natomiast wolna powierzchnia do wydzierżawienia – 8 946 m². W obrębie strefy w roku 2023 działało dwóch inwestorów.

Samorząd gospodarczy w mieście:

Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy na terenie Bytomia przedstawia infografika nr 13.

Infografika 13: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy

**BIPH - Bytomska Izba
Przemysłowo – Handlowa**

**Cech Rzemiosł Różnych
i Przedsiębiorczości w Bytomiu**

**Regionalna Izba Gospodarcza
– Delegatura w Bytomiu**

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta

Gmina Bytom podejmuje szereg starań celem nakłonienia inwestorów do angażowania kapitału na terenie Bytomia. Realizowanie tego zadania jest konsekwencją polityki miasta, ukierunkowanej na pozyskanie nowych partnerów gospodarczych, jak również wspieranie istniejących w Bytomiu podmiotów.

Instrumentami realizującymi tą politykę są m.in.:

- wyspecjalizowana komórka organizacyjna, tj. Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora – Referat Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy, zajmująca się obsługą Inwestorów. W 2023 r. Referat zarejestrował 41 nowych spraw inwestorów poszukującym informacji i terenów pod swoje inwestycje.
- Portal dla Inwestora – aplikacja znajdująca się na www.bytom.pl, która zawiera informacje o Bytomiu, aktualności gospodarcze, a także informacje o przetargach na nieruchomości.
- Katalog Ofert Inwestycyjnych – w skład którego wchodzi nieruchomości gminne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną i usługową, budownictwo mieszkaniowe, budowę hoteli. W skład katalogu ofert w 2023 roku wchodziło 16 nieruchomości gruntowych i zabudowanych o łącznej powierzchni 56,32 ha, z czego nieruchomości gruntowe zajmowały 52,96 ha, a nieruchomości zabudowane zajmowały 3,7 ha oraz 24 kamienice lub udziały do zbycia.
- Bytomska Baza Nieruchomości – wirtualny katalog terenów należących do osób fizycznych, prawnych, a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizo-

wane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedawać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. W 2023 r. Bytomska Baza Nieruchomości zawierała 13 nieruchomości.

- „Przewodnik dla inwestora” – dokument będący kompendium najważniejszych informacji o mieście przydatnych inwestorom.

Oferta inwestycyjna miasta w 2023 r. była proponowana, między innymi, poprzez:

- strony internetowe zajmujące się promocją terenów inwestycyjnych tj.:
- Portal miejski www.bytom.pl,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego www.invest-in-silesia.pl,
- Polska Agencja Informacji i Handlu www.paih.gov.pl,
- Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,
- ścisłą współpracę z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego i Śląskim Centrum Przedsiębiorczości, a także Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią – przekazywanie oferty inwestorom za ich pośrednictwem, w tym na międzynarodowych targach nieruchomości inwestycyjnych;
- udział w wieloletnim projekcie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pn. „Metropolitalna Akademia Obsługi Inwestora i Promocji Przedsiębiorczości”;
- uczestnictwo w programie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pt. „Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie”;
- dystrybucję oferty w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej bezpośrednio zainteresowanym inwestorom.

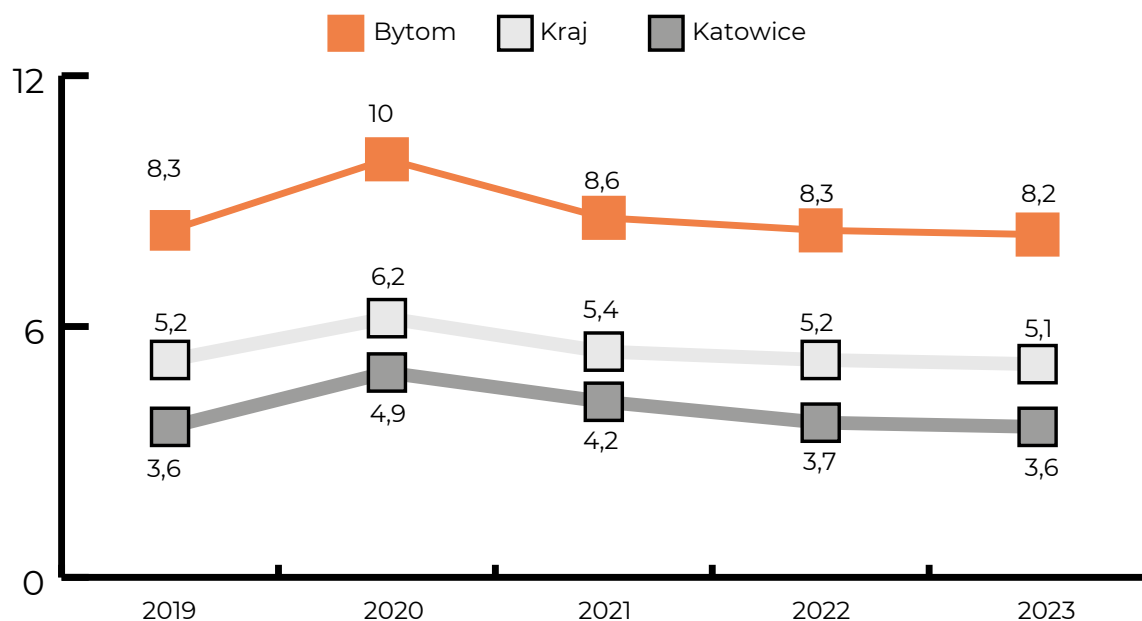
4.2 RYNEK PRACY

4.2.1. Bezrobocie

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2019-2023 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w od-

niesieniu do poziomu bezrobocia rejestrowanego w Województwie Śląskim i w skali kraju przedstawia wykres.

Wykres 22: Stopa bezrobocia w latach 2019-2023 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

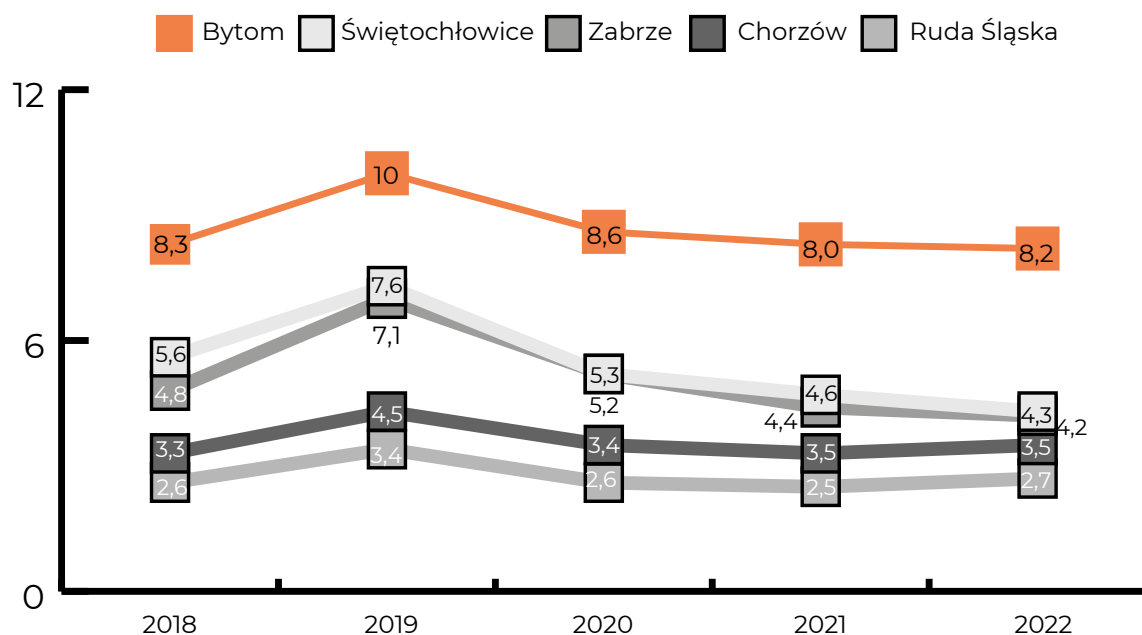

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2019-2023 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w odniesieniu do wybranych sąsiadujących miast o zbli-

żonym potencjale ludnościowym oraz podobnych problemach społeczno-ekonomicznych przedstawia wykres

Wykres 23: Stopa bezrobocia w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

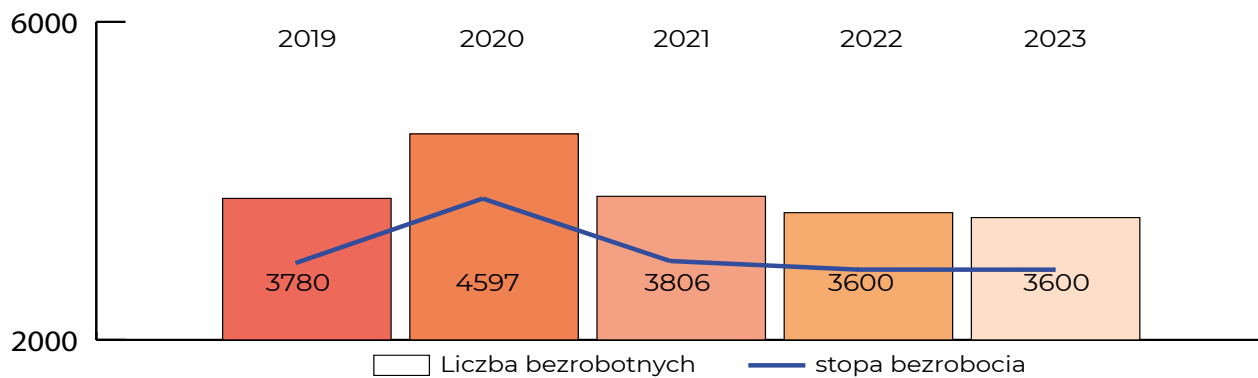

Źródło: Urząd Statystyczny Bydgoszcz

*Rewizja miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla grudnia 2022 r. oraz miesięcy od stycznia do sierpnia 2023 r. uwzględnia ostateczne dane dotyczące liczby osób pracujących w gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy, przygotowane na podstawie administracyjnych źródeł danych oraz kwartalnej i miesięcznej sprawozdawczości sta-

tystycznej podmiotów gospodarki narodowej. Na koniec 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu zarejestrowanych było 3 538 osób, tj. o 242 osoby mniej niż w 2019 r. W stosunku do roku 2022 liczba ta zmalała o 62 osoby. W 2023 r. w stosunku do roku 2022 zmalała ona 0,1 punktu procentowego.

Wykres 24: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Tabela 53: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.					Dynamika w%
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2023/2019
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	3 780	4 591	3 806	3 600	3 538	93,6
kobiety	2 201	2 634	2 117	2 008	1 912	86,9
mężczyźni	1 579	1 957	1 689	1 592	1 626	102,9
zarejestrowani po raz pierwszy	468	607	437	452	463	98,9
zarejestrowani po raz kolejny	3 312	3 984	3 369	3 148	3 075	92,8
uprzednio pracujący	3 255	3 994	3 363	3 191	3 119	95,8
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy (długotrwale bezrobotne)	1 910	2 321	2 178	1 825	1 795	93,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy w okresie roku zmalała w stosunku do 2019 r. o 11

osób. Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączonych zostało 6 018 osób, tj. o 21,5% mniej niż w 2019 r.

Tabela 54: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP

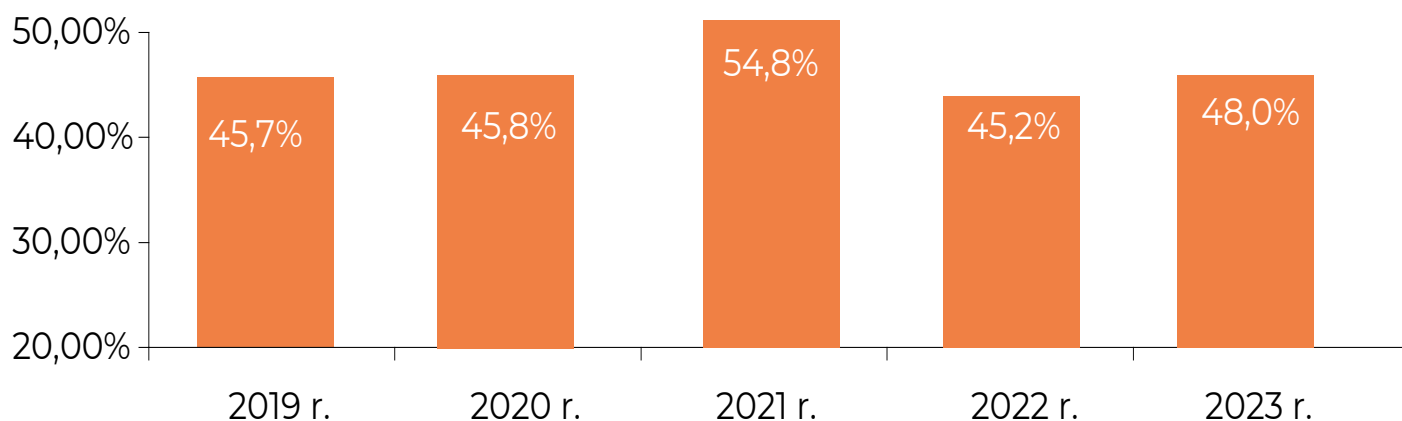
Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w%
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2023/2019
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	7 015	6 531	5 682	5 814	5 956	84,9
- po raz pierwszy	1088	1121	973	1 271	1 077	98,9

- po raz kolejny	5927	5410	4709	4 543	4 879	82,3
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	7663	5680	6466	6 012	6 018	78,5
- podjęcia pracy	3206	2995	3119	2 630	2 859	89,1
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	893	344	570	681	580	64,9
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	1939	1192	1495	1 439	1 459	75,2
- z innych powodów	1625	1157	1054	970	1120	68,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

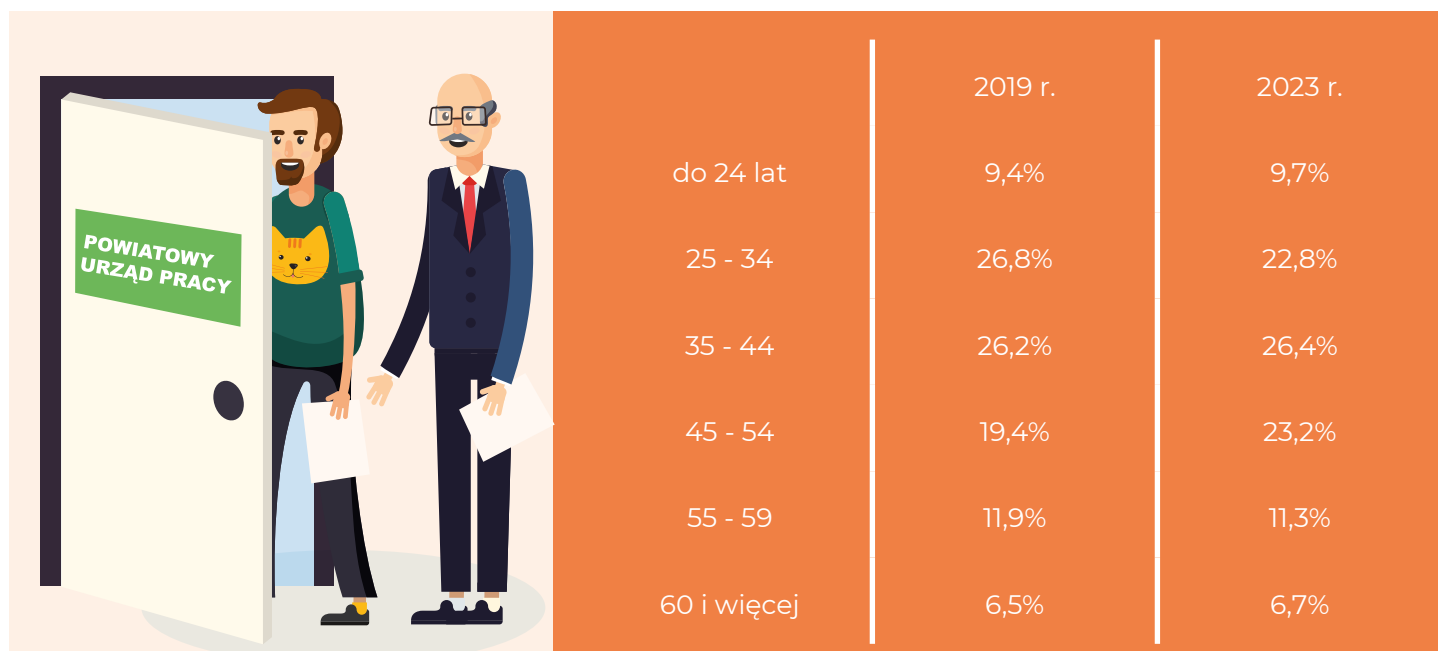
W 2023 r. PUP w Bytomiu odnotował informacje od 1 powych z przyczyn niedotyczących pracowników.
zakładu pracy o zamiarze dokonania zwolnień gru-

Wykres 25: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Infografika 14: Bezrobotni według wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

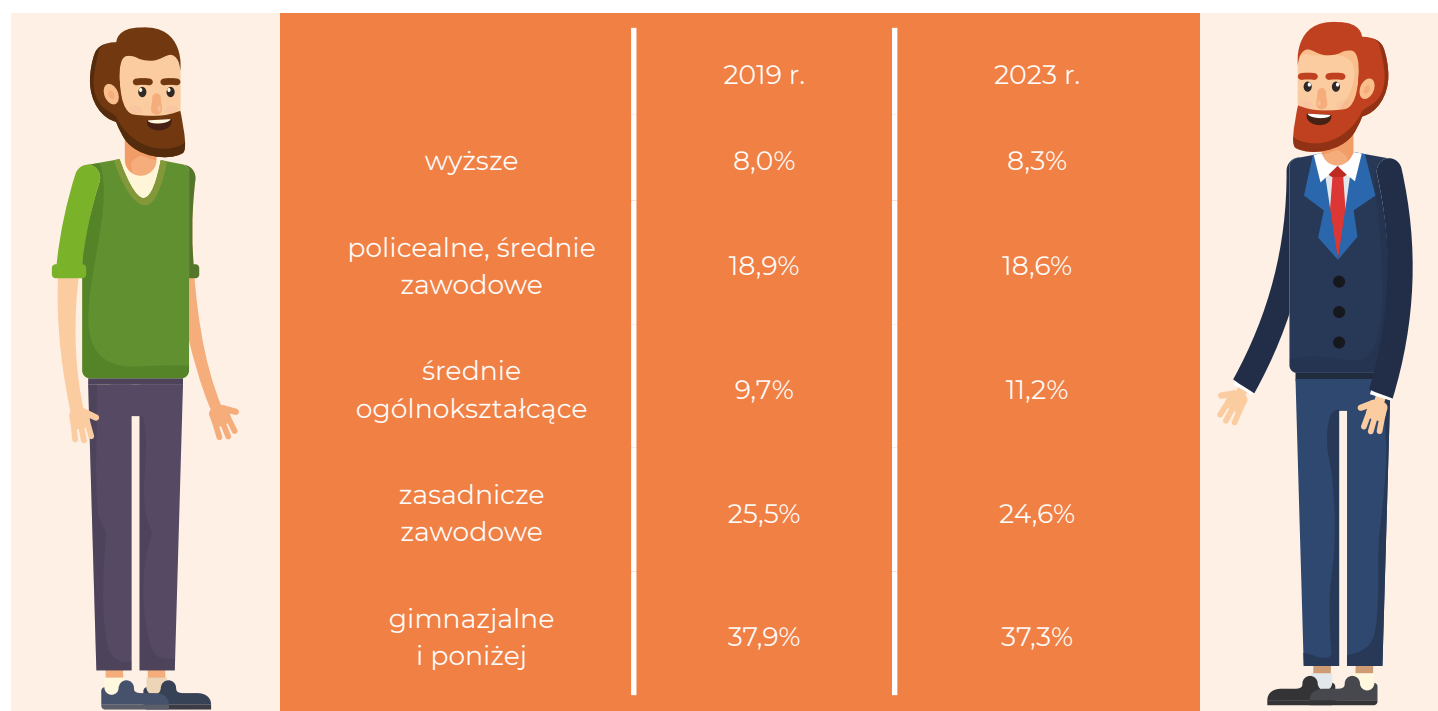
Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia, w 2023 r. wyniósł 48,0% i zwiększył się w stosunku do 2022 r. o 2,9 punktów procentowych. W porównaniu do 2019 roku uległ on także zwiększeniu o 2,3 punktu procentowego.

Strukturę wiekową zbiorowości bezrobotnych przedstawia powyższy wykres. Porównując rok 2019 i 2023, można zauważyć, iż w strukturze bytomskich bezrobotnych w kategorii wieku zwiększył się udział bezrobotnych w przedziale wiekowym 60 lat i więcej o 0,2 punktu procentowego, w przedziale od 45 do 54 lat o 3,8 punktu procentowego, w przedzia-

le od 35 do 45 lat o 0,2 punktu procentowego oraz w przedziale wiekowym do 24 lat – o 0,3 punktu procentowego. W przedziale od 25 do 34 lat nastąpił spadek o 3,8 punktu procentowego, natomiast w przedziale od 55 do 59 lat – o 0,6 punktu procentowego. Największą grupę bezrobotnych w 2023 roku stanowiły osoby reprezentujące przedział wiekowy od 35 do 44 lat.

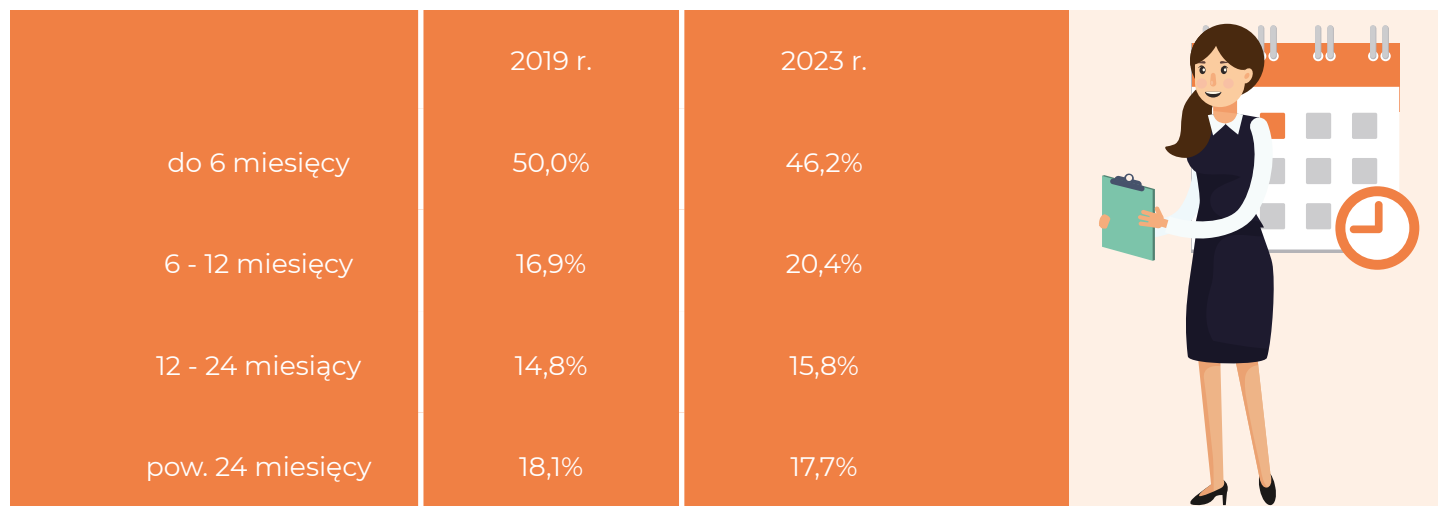
W 2023 r., podobnie jak w roku 2019, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Udział tych osób w okresie 5 lat zmalał o 0,6 punktu procentowego. Drugą pod względem wielkości udziału grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział zmalał z 25,5% w 2019 r. do 24,6% w roku 2023.

Infografika 15: Bezrobotni według wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiP-01 z PUP Bytom za 2019 i 2023 rok

Infografika 16: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiP-01 z PUP Bytom za 2019 i 2023 rok

Udział osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy zmniejszył się z 50% w 2019 r. do 46,2% w 2023 r. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy zmalał z 18,1%

w 2019 r. do 17,7% w roku 2023. Największą grupę bezrobotnych reprezentują osoby, pozostające bez pracy do 6 miesięcy. W 2023 r. do PUP w Bytomiu zgłoszonych zostało 3 900 ofert pracy.

Infografika 17: Barometr zawodów

Zgodnie z „Barometrem zawodów” zapotrzebowanie na pracowników w 2023 r. będzie w następujących zawodach:

Cukiernicy | **Fryzjerzy** | Kelnerzy i barmani | **Kucharze i piekarze** | Blacharze i lakiernicy samochodowi | **Kierowcy autobusów** | Kosmetyczki | **Krawcy i pracownicy produkcji odzieży** | Mechanicy pojazdów samochodowych | **Murarze i tynkarze** | Nauczyciele praktycznej nauki zawodu | **Nauczyciele przedmiotów zawodowych** | Pomoce kuchenne | **Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie** | Robotnicy budowlani | **Robotnicy obróbki drewna i stolarze** | Sprzedawcy i kasjerzy | **Tapicerzy**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Bytomiu

Tabela 55: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

31.12.2019 r.			31.12.2023 r.		
	nazwa zawodu	liczba ofert pracy		nazwa zawodu	liczba ofert pracy
Lp.	razem, w tym m.in.:	4 017	1	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	1491
1	Pomocniczy robotnik budowlany	301	2	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	442
2	Magazynier	299	3	Technik prac biurowych	154
3	Technik prac biurowych*	285	4	Robotnik gospodarczy	149
4	Robotnik gospodarczy	270	5	Pozostali funkcjonariusze Służby Więziennej	124
5	Sprzątaczką biurową	180	6	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	102
6	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	164	7	Sprzedawca	87
7	Sprzedawca	132	8	Pomoc kuchenna	87
8	Inwentaryzator	100	9	Policjant służby prewencji	81
9	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	92	10	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	80
10	Pomoc kuchenna	86	10	Sortowacz surowców wtórnych	61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu za 2018 r. i 2022 r.

Punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy - raport na dzień 31.12.2023 r.

1.	Liczba osób – obywateli Ukrainy, które skorzystały z pomocy Punktu Informacyjnego	734
2.	Liczba osób - obywateli Ukrainy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy	51
3.	Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy	1 258
4.	Liczba oświadczeń o zatrudnieniu cudzoziemców – obywateli Ukrainy	399

Liczba obywateli Ukrainy, którzy zarejestrowali się po 24.02.2022 roku – 663 osoby, z czego do dnia 31.12.2023 roku:

- 339 osób podjęło pracę,
- 3 osoby podjęły pozarolniczą działalność gospodarczą,
- 2 osoby podjęły naukę w systemie dziennym,
- 160 osób podjęło szkolenie z zakresu nauki j. polskiego,
- 31 osób podjęło szkolenia branżowe z nauką j. polskiego,
- 10 osób podjęło szkolenie w ramach projektu pn. „Wsparcie cudzoziemców poprzez PSZ Województwa Śląskiego”,
- 11 osób podjęło szkolenia indywidualne – branżowe,
- 21 osób podjęło staż,
- 167 osób wyrejestrowało się na własny wniosek,
- 11 osobom anulowano rejestrację z przyczyn formalnych,
- 46 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu nie zgłoszenia się w wyznaczonym terminie,
- 5 osób przeniosło akta do innego PUP,
- 4 osoby zostały wyrejestrowane z tytułu zmiany miejsca zamieszkania,
- 8 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu przerwania szkolenia,

- 3 osoba zostały wyrejestrowane z tytułu przerwania stażu,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu rozpoczęcia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Społecznego,
- 4 osoby zostały wyrejestrowane z tytułu podlegania na podstawie odrębnych przepisów obowiązku ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników (art.2 ust.1 pkt 2 lit. I),
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji stażu,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji pracy,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji szkolenia,
- 14 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu braku gotowości do podjęcia pracy,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby lub przebywania w zamkniętym ośrodku odwykowym przez nieprzerwany okres 90 dni,
- 1 osoba wyłączona z ewidencji – zgon.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2023 r. wydał środki w kwocie 15 374 174,99 zł.

Tabela 56: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2022 - 2023

L.p.	Źródła finansowania	2022 r.			2023 r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1.	Fundusz Pracy	7 067 024,83	6 221 927,98	88%	10 167 568,09	9 499 102,50	93%
2.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	758 630,70	734 347,60	97%	920 302,10	918 182,10	99%
3.	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu” PO WER	3 184 414,75	2 759 803,78	87%	-	-	-
4.	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu RPO WSL	3 050 153,71	2 516 804,04	83%	-	-	-

5.	Bytomska Tarcza dla Młodych	198 470,00	97 646,04	49%	20 007,00	3 436,94	17%
6.	NHZ – Nowe Horyzonty Zawodowe	106 031,00	30 445,94	28%	8 216,00	2 300,14	28%
7.	PFRON	78 821,00	78 692,81	99%	4 900,00	4 873,40	99%
8.	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI ETAP II	2 381 194,00	1 405 426,12	59%	947 021,00	747 964,52	79%
9.	Razem możemy więcej	43 333,22	19 261,25	44%	-	-	-
10.	Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Bytomiu EFS+	-	-	-	5 058 995,20	4 198 315,39	90%
RAZEM		16 868 073,21	13 864 355,56	82%	17 127 009,39	15 374 174,99	90%
Efektywność zatrudnieniowa		69,21%*			76%**		

* wskaźnik zaktualizowany w kwietniu 2023 r.
** wskaźnik będzie aktualizowany w kwietniu 2023 r.
Źródło: Opracowanie własne PUP

Różnymi formami wsparcia, łącznie objęto 1 764 osób bezrobotnych w tym 24 obywateli Ukrainy. Urząd Pracy w 2023 r. realizował:

- prace interwencyjne, to forma, w ramach której osoby bezrobotne otrzymały umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 9 miesięcy. 103 osoby (w tym 2 obywateli Ukrainy) zostało objętych tą formą wsparcia, wydano 431 649,52 zł,
- roboty publiczne, w ramach których skierowane osoby bezrobotne otrzymują zatrudnienie na okres do 6 miesięcy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. 154 osoby, zostały objęte tą formą, wydano 2 270 895,86 zł,
- refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – osoba bezrobotna otrzymuje umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 25 miesięcy. Urząd Pracy wsparł utworzenie 57 stanowisk (w tym 1 obywatela Ukrainy), Urząd wydatkował 1 194 897,64 zł,
- staże zawodowe trwają od 3 do 6 miesięcy, bądź od 3 do 12 miesięcy dla osób do 30 roku życia. Ze staży skorzystało 404 osób (w tym 8 obywateli Ukrainy), wydano 3 213 034,79 zł,
- refundacja kosztów dojazdu – Urząd zrefundował koszty dojazdu 14 uczestnikom stażu na kwotę 6 591,19 zł,
- dofinansowanie kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (art. 57a) – w 2022 r. został wprowadzony nowy instrument, w ramach którego Starosta zwraca podmiotowi prowadzącemu dom pomocy społecznej, jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudniającym skierowanych

bezrobotnych lub poszukujących pracy w domu pomocy społecznej albo jednostce organizacyjnej WRiPZ, przez okres do 12 miesięcy, część albo całość kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej w umowie, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z tej formy skorzystało 9 osób, wydatkowano 202 687,60 zł,

- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – osoba bezrobotna otrzymuje środki na stworzenie dla siebie stanowiska pracy, działalność gospodarczą należy prowadzić przez okres minimum 12 miesięcy, z tej formy skorzystały 143 osoby, wydano 5 363 686,58 zł,
- bon zasiedleniowy – dzięki tej formie Urząd Pracy ma możliwość wsparcia osób, które nie ukończyły 30 roku życia i mają możliwość podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Bon na zasiedlenie został udzielony 5 osobom na kwotę 64 500,00 zł,
- bon na zatrudnienie stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej przez okres 12 miesięcy. Kontynuowano zatrudnienie dla 1 osoby bezrobotnej w ramach bonu na zatrudnienie. Łącznie na ten cel wydatkowano 989,37 zł,
- prace społecznie użyteczne – jest to forma, która jest skierowana do osób, które są również klientami MOPR-u i nie mają prawa do zasiłku. Osoby wykonują pracę przez 10 godzin w tygodniu. Objęto 136 osób, wydano kwotę w wysokości 220 437,39 zł,

- szkolenia – Urząd Pracy realizował szkolenia grupowe i indywidualne, objęto 325 osób (w tym 12 obywateli Ukrainy), wydano 906 312,23 zł,
- kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców – jest realizowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Realizowano szkolenia grupowe i indywidualne dla 303 osób, wydano 918 182,10 zł,
- finansowanie kosztów studiów podyplomowych – skorzystało 46 osób na kwotę 345 675,10 zł,
- zatrudnienie wspierane – to forma pomocy dla osób, które zakończyły uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, podjęły zatrudnienie u pracodawcy, skorzystała 1 osoba. Urząd wydatkował 1 892,74 zł,

- refundację kosztów opieki nad dzieckiem – dla osób skierowanych na staż lub szkolenie, skorzystało 35 osób (w tym 1 obywatel Ukrainy), na kwotę 34 655,04 zł,
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu PFRON – 1 osoba, kwota wydatkowana 4 873,40 zł,
- usługi wspierające (badania lekarskie osób kierowanych do pracy, na szkolenie) dla 22 osób - kwota wydatkowana 465,00 zł,
- programy specjalne – to narzędzie wsparcia dla osób, którym najtrudniej znaleźć pracę. Programy realizowane są po zaopiniowaniu przez Powiatową Radę Rynku Pracy. W 2023 r. udział w programach kontynuowało 5 osób. Wydatkowano 83 521,45 zł.

Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 57: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania	Kwota dofinansowania
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap II	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt zakończony w dniu 30.06.2023 r.	4 710 218,99 zł
Bytomska Tarcza dla Młodych	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt zakończony w dniu 30.06.2023 r.	440 800,38 zł
NHZ – Nowe horyzonty zawodowe	Powiatowy Urząd Pracy/ RECON Consulting Sp. z o.o.	Projekt zakończony w dniu 31.03.2023 r.	1 417 520,35 zł (wartość całkowita) 168 578,84 zł (wartość dla PUP)
Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt w trakcie realizacji do 31.12.2024 r.	10 011 163,25 zł

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela 58: Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania
Podmiotowy System Finansowania dla Przedsiębiorstw OSI	Dr Piotr Kurnicki Spółka Komandytowa Centrum Szkoleniowo - Doradcze	Projekt zakończony w dniu 31.08.2023

Źródło: Opracowanie własne PUP

4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy

Realizowana przez władze publiczne polityka rynku pracy opiera się na dialogu i współpracy z partnera-

mi społecznymi, w szczególności w ramach działalności rad rynku pracy.

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu jest organem opiniodawczo-doradczym Prezydenta Miasta w sprawach polityki rynku pracy.

Rada działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 735 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rad rynku pracy z dnia 14 maja 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 630).

Techniczną obsługę Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu zapewnia Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu.

Do zakresu działania Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu należy w szczególności:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie,
- ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy,
- opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządu powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez powiatowy urząd pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu powiatu i sprawozdań z ich wykorzystania,
- składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, w tym opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w powiecie,
- opiniowanie planu pracy oraz ocenianie okresowych sprawozdań z działalności powiatowego urzędu pracy.

Ponadto Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu

opiniuje celowość realizacji programów specjalnych, biorąc pod uwagę liczbę osób objętych programem i kryteria doboru tych osób, zakładane rezultaty programu oraz koszty jego realizacji.

W 2023 roku odbyły się trzy posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu, tj. w dniu 22 marca 2023 r., 21 września 2023 r. oraz 11 grudnia 2023 r.

Rada dokonała pozytywnej oceny sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu w roku 2022.

Rada podjęła w 2023 r. łącznie 21 uchwał, w tym 14 w trybie obiegowym działając na podstawie Uchwały nr 13 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu z dnia 23.02.2017 r.

Podjęte uchwały dotyczyły wydania opinii w sprawie:

- kryteriów podziału środków Funduszu Pracy na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań w roku 2023,
- podziału oraz zmian w przeznaczeniu środków Funduszu Pracy w 2023 r. pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu,
- wniosków o odstąpienie żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Pracy,
- Planu Szkoleń dla osób bezrobotnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2023 r.

Członkowie Rady na bieżąco zapoznawali się z aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz działaniami Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu podjętymi na rzecz uchodźców z Ukrainy, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w tutejszym Urzędzie.

4.3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I USŁUGI KOMUNALNE

4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z obsługą infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. (BPK Sp. z o.o.), którego właścicielem w 100% jest gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatację: sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i obiektów infrastruktury wod-

domowe, podczas gdy wielkość sprzedaży dla pozostałych odbiorców wzrosła.

Przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w 2023 r. wyniosło 33,7 m³ na 1 mieszkańca. W 2023 r. odnotowano 174 awarie sieci wodociągowej, tj. o 14 więcej niż w 2022 r. Awarie w szczególności spowodowane były pęknięciami, załamaniem oraz rozszczelnieniami sieci powstałymi w wyniku szkód górniczych, korozją materiału lub

Tabela 59: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	km	442,8	447,0	453,31	455,8	446,0
- sieci rozdzielczej	km	321,2	325,0	330,1	332,8	326
- połączeń	km	113,1	113,4	114,1	114,4	120,0
Sprzedaż wody, w tym:	tys. m³	5 894,45	5 938,69	5 875,25	5 758,13	5 723,99
- dla gospodarstw domowych	tys. m ³	4 685,13	4 805,13	4 651,19	4 485,60	4 438,97
- dla pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 209,31	1 133,56	1 224,06	1 272,53	1 285,02
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m³/rok	32,63	34,13	33,8	33,3	33,7
Liczba awarii sieci wodociągowej	ilość	190	170	206	160	174

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

no-kanalizacyjnej. W ramach działań spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec 2023 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 446 048,67 mb.

W stosunku do roku 2022 odnotowano niewielki spadek ilości sprzedanej wody, który spowodowany był mniejszym zużyciem wody przez gospodarstwa

uszkodzeniami powstałymi podczas prowadzenia robót ziemnych. System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz podłączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. w 2023 r. wynosiła 442 737,39 mb. Różnica pomiędzy latami 2020/2022 wynika z faktu przekazania większości sieci kanalizacji deszczowej eksploatowanej dotychczas przez spółkę - Gminie Bytom. W imieniu Gminy siecią to obecnie zarządza Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu przedstawia tabela nr 60.

Tabela 60: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	km	630,9	634,1	435,6	437,4	442,7
- sanitarnej	km	351,1	353,9	356,6	357,9	341,8
- deszczowej	km	200,3	203,6	3,8	3,8	5,7
- ogólnospławnej	km	79,5	76,7	79,0	79,5	100,9
Długość podłączeń	km	90,0	90,0	83,7	83,0	92,2
Liczba oczyszczalni ścieków*	obiekt	3	3	3	3	3
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	tys. m³	5 591,7	5 661,65	5 533,31	5 366,7	5 292,3
- z gospodarstw domowych	tys. m ³	4 590,29	4 718,14	4 614,93	4 442,53	4 354,1
- od pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 001,37	943,51	918,39	924,19	938,2
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	58	61	56	48	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W 2023 r. miejska sieć kanalizacyjna odprowadziła łącznie 5 292 252,67 m³ ścieków bytowych i przemysłowych. Odnotowano 31 awarii sieci kanalizacyjnej oraz 330 zapchań. Awarie spowodowane były głównie przeciwpadkami powstałymi w wyniku szkód górniczych, stanem

technicznym sieci, kradzieżami włączów żeliwnych lub wprowadzaniem do kanalizacji m.in. odpadów stałych. Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3 oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne eksploatowane przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Tabela 61: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu

Nazwa oczyszczalni	Typ	Przepustowość projektowa [m ³ /dobę]	Napływ rzeczywisty [m ³ /dobę]	Ścieki oczyszczone w 2023 r. [m ³]
Centralna	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych	30 000	20 875,27	7 619 474
Miechowice	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych	12 000	4 236,87	1 546 457
Bobrek	Mechaniczno - biologiczna	3 500	864,90	315 689

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Łącznie w 2023 r. oczyszczonych zostało 9 481 620 m³ ścieków komunalnych, z tego blisko 80% w oczyszczalni „Centralna”.

Więcej informacji nt. działalności BPK Sp. z o.o. zostały omówione w rozdziale 4.5.3 Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich.

Infrastruktura sieci kanalizacji deszczowej

Zadania związane z utrzymaniem i obsługą systemu kanalizacji deszczowej na terenie miasta, od 1 stycznia 2021 roku realizowane są przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów. Infrastruktura kanalizacyjna do końca 2020 roku zarządzana była przez Bytom-

skie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Na mocy umowy sprzedaży Zorganizowane Części Przedsiębiorstwa majątek sieci kanalizacji deszczowej o wartości 121 697 270,00 zł. został nabyty przez Gminę Bytom i przekazany jednostce miejskiej. Na przejęty majątek sieci kanalizacji składają się:

- 203,6 km sieci kanalizacji deszczowej,
- 6933 szt. studni deszczowych,
- 46 szt. komór deszczowych (urządzeń podczyszczających),
- 6 przepompowni wód deszczowych.

Zadania jednostki w zakresie utrzymywania systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu miasta obejmują utrzymy-

wanie w sprawności technicznej sieci i urządzeń kanalizacji i deszczowej, wpustów ulicznych oraz utrzymywanie rowów i wylotów kanałów odwadniających. Aktualną wielkość urządzeń sieci kanalizacyjnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 62: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	JEDNOSTKA MIARY	STAN NA ROK 2021	STAN NA ROK 2022	STAN NA ROK 2023
Dł. Sieci kanalizacji deszczowej	KM	203,6	203,688	204,088
Liczba przepompowni	SZT.	12	12	12
Ilość wpustów deszczowych	SZT.	6038	6044	6044
Ilość urządzeń podczyszczających	SZT.	46	46	46

Źródło: dane MZDiM w Bytomiu

W celu poprawy funkcjonowania infrastruktury sieci kanalizacji deszczowej na terenie Bytomia w 2023 roku przeprowadzono remonty urządzeń i obiektów o łącznej wartości 851 256,82 zł.

4.3.2. Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta

W 2023 roku prowadzone było odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w ramach którego realizowano następujące zadania:

- zgodnie z podpisaną umową na odbiór odpadów komunalnych obowiązującą od stycznia 2023 roku prowadzono w Bytomiu 5-pojemnikowy system zbierania odpadów bezpośrednio z nieruchomości z podziałem na: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne; papier; szkło; łącznie zbierane frakcje odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych; bioodpady;
- prowadzono działania mające na celu stałe informowanie mieszkańców o zasadach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W czerwcu zorganizowano piknik ekologiczny skierowany do najmłodszych mieszkańców Bytomia – przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych. Podczas pikniku odbyły się warsztaty ekologiczne. Atrakcją pikniku był również pokaz działania nowoczesnej śmieciarki przygotowany przez współpracującą z naszym miastem firmę FCC Polska Sp. z o.o.;
- na terenie składowiska odpadów komunalnych przy Al. Jana Pawła II funkcjonował jak co roku PSZOK, do którego mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać powstałe w gospodarstwach domowych odpady. Do punktu oddano m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (15,697 Mg), zużyte opo-

ny (60,00 Mg), łącznie zbierane frakcje odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych (40,64 Mg), urządzenia zawierające freony (5,435 Mg), odpady wielkogabarytowe (283,86 Mg), odpady budowlane i rozbiórkowe

- (693,24 Mg), odpady zielone (49,34 Mg);
- w 30 aptekach prowadzono zbiórkę odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków, w trakcie której odebrano 3,296 Mg odpadów;
- prowadzono odbieranie z nieruchomości zamieszkałych odpadów wielkogabarytowych (2 735,188 Mg) oraz budowlanych i rozbiórkowych (2986,42 Mg) – na żądanie właścicieli;
- z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 48596,068 Mg odpadów komunalnych, które zostały przekazane do instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (instalacje MBP), instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz sortowni odpadów komunalnych. Instalacje te zlokalizowane są poza terenem miasta Bytomia;
- w Wydziale Komunalnym Urzędu Miejskiego w Bytomiu, mieszkańcy mogli m.in. uzyskać informacje dotyczące gospodarki odpadami w mieście, zamówić kontener na odpady i uzyskać pomoc w wypełnieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Bytomianie mogli również wrzucać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny do czerwonych kontenerów ustawionych w 17 punktach w różnych częściach miasta. Bezpłatne, łatwe i bezpieczne dla środowiska pozbywanie się elektrośmieci jest możliwe dzięki porozumieniu podpisanemu przez miasto Bytom z MB RECYCLING Sp. z o.o. Łącznie zebrano 49,758 Mg odpadów;
- mieszkańcy Bytomia mogli w dalszym ciągu korzystać z aplikacji EcoHarmonogram, która ma pomagać mieszkańcom prawidłowo segregować odpady komunalne. Aplikacja dostarcza też informacji o terminach wywozu poszczególnych frakcji odpadów, o działalności Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, usytuowaniu pojemników na elektrośmieci oraz o jakości powietrza. Aplikację

można bezpłatnie pobrać bezpośrednio ze sklepu: App Store, Google Play, Windows Store.

W Bytomiu wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 30,00 zł/miesiąc i jest obecnie jedną z najniższych stawek w okolicy. Podkreślić należy, że zakres usług w ramach ponoszonej przez mieszkańców opłaty w poszczególnych miastach jest różny, jednakże Bytom posiada jeden z najszerzych zakresów.

- 47 719 164,41 zł - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw,
- 161 794,00 zł - wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych,
- 81 529,03 zł - wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.
W przypadku właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy koszty związane z od-

Tabela 63: Wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi aktualnie obowiązujące w miastach ościennych:

Lp.	Miasto	Wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Wysokość stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi
1.	Chorzów	34,90 zł/miesiąc	69,80 zł/miesiąc
2.	Zabrze*	33,00 zł/miesiąc	66,00 zł/miesiąc
3.	Ruda Śląska	37,00 zł/miesiąc	74,00 zł/miesiąc
4.	Radzionków	39,00 zł/miesiąc	78,00 zł/miesiąc
5.	Tarnowskie Góry	33,00 zł/miesiąc	66,00 zł/miesiąc
6.	Siemianowice Śląskie	36,95 zł/miesiąc	110,85 zł/miesiąc

*stawka obowiązuje od 1 kwietnia 2023 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wyniosły 47 697 649,78 zł (wydatki). Wpływy w 2023 roku wynosiły 47 966 405,44 zł w tym:

beraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, ponoszone były przez tych właścicieli.

Informacja na temat ilości odpadów odbieranych na terenie Bytomia pokazują poniższe tabele:

Tabela 64: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w mieście Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2018 – 2023

Lp.	Kod odpadu komunalnego	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]	Ilość w 2023 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	648,870	1878,98	2082,69	1598,332	1519,29	1092,54
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2443,520	1964,53	2020,08	549,16	856,06	873,78
3.	15 01 04	Opakowania z metali	5,023	245,29	19,60	0	0	0
4.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	4195,32	6386,90	245,08	447,75	236,96	74,48
5.	15 01 07	O p a k o w a n i a ze szkła	2105,977	5782,04	1927,23	1167,42	970,6	694,58
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2114,260	2962,75	3811,71	1416,04	1293,86	1113,68

7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0,38	3,3	0
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	229,990	2476,047	0	2100,04	1936,53	1273,02
9.	17 01 07ex	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0	0	0	0	0	599,72
10.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0	0	0,40	0	0	0
11.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0	0	0	0,46	0	0
12.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	3264,520	0	0	0	0	0
13.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	0	1469,70	1409,58	1416,84
14.	20 01 02	Szkło	0	0	0	1549,38	1512,72	1407,54
15.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0	0	0	0	0	603,96
16.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	4,44	2057,31	2053,48	2151,28
17.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1343,46	1744,09	4606,24	6040,81	5595,15	1367,35
18.	20 02 01ex	Odpady ulegające biodegradacji nie zawierające materiałów pochodzenia zwierzęcego	0	0	0	0	0	4497,22
19.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	22912,38	29931,78	38618,17	33347,22	32029,91	28694,89
20.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1856,377	3437,189	3215,12	3451,80	2908,10	2735,188
21.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	0	0	0	0	0
Razem:			41119,697	56809,596	56550,76	55195,8	52329,888	48599,364

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 65: Łączna ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie miasta Bytomia w latach 2018 – 2023:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2018 r. [Mg]	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]	Ilość w 2023 r. [Mg]
1.	20 01 32	Przeterminowane leki	3,142	1,192	1,415	4,37	4,348	3,296

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 66: Łączna ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II nr 10 w latach 2019 – 2023:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]	Ilość w 2023 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania papieru	0,92	11,65	9,02	9,44	11,48
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	26,70	19,48	0	0	0
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	3,78	0	8,96	11,54	14,58
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0	0	6,76	10,34	14,58
5.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	0	0	0	0,92	11,351
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	192,78	196,81	67,14	92,78	431,96
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0	4,94
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	38,76	0	414,26	560,54	164,22
9.	17 01 07ex	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0	0	0	0	25,30
10.	17 04 05	Żelazo i stal	0	0	0	0	0
11.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0	0	0	0	11,56
12.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0	0	0	68,74	66,82
13.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	1,28	0	0
14.	20 01 13	Rozpuszczalniki	0	0	0,674	0	0
15.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,02	0	0	0,12	0
16.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,638	2,619	5,71	6,888	5,435
17.	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0	0	0,18	0	0

18.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,02	0,963	0	0	0
19.	20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0	0	4,13	6,432	1,28
20.	20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	0,02	0	0	0	0
21.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0	0,3250	0,218	0,135	0,23
22.	20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0	0,012	0,027	0	0,015
23.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0	0,147	0,054	0,026	0,011
24.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (!)	1,673	6,01	6,978	8,94	6,108
25.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,287	9,376	11,182	9,965	9,589
26.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	0	0	0
27.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0	0	0,017	0	0
28.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	36,52	40,18	34,460	36,34	9,30
29.	20 02 01ex	Odpady ulegające biodegradacji -niezawierające materiałów pochodzenia zwierzęcego	0	0	0	0	40,04
30.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	36,619	37,1	271,8	368,08	283,86
		Razem:	339,737	324,672	842,85	1 191,226	1112,659

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Informacja nt. funkcjonowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu przy al. Jana Pawła II nr 10

Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przyjęto następujące rodzaje i ilości odpadów.

Tabela 67: Rodzaje i ilości odpadów przyjętych na składowisko w Bytomiu.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1	17 01 01	Odpady betonowe oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 212,92
2	17 01 02	Gruz ceglany	-
3	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	42,58
4	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	10 725,08
5	19 08 01	Skratki	7,14
6	19 08 02	Zawartość piaskowników	12,56

7	19 05 99	Inne nie wymienione odpady	3 664,26
8	19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	14 831,50
9	19 12 12	Inne odpady (..) komunalne z mechanicznej obróbki odpadów	8 421,02
10	20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	1 198,68
		razem:	41 115,74

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych

Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych na terenach miejskich należy do zadań Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w Bytomiu. W ramach bieżącego prowadzenia zadań statutowych związanych z oczyszczaniem dróg, chodników, zieleńców, utrzymaniem obiektów komunalnych: fontann, placów zabaw, szaleńców miejskich i przejść podziemnych nadzorowane były prace związane z:

- oczyszczaniem ulic na powierzchni ok. 2 086 289,00 m². Łączny koszt wyniósł 2 741 893,99 zł,
- oczyszczaniem chodników (w tym, przystanków komunikacyjnych, prześwitów, kładek, przejść podziemnych, ścieżek parkowych i alejek nieutwardzonych) na powierzchni ok. 609 683,92 m². Łączny koszt wyniósł 1 986 637,43 zł,
- oczyszczaniem terenów zieleni (trawniki, place zabaw, pasy zieleni przydrożnej, podwórka, rabaty) na powierzchni ok. 2 870 512,47 m². Łączny koszt wyniósł 2 430 833,65 zł,
- utrzymaniem zimowym dróg, ulic, parkingów, chodników, alejek na powierzchni ok. 2 695 973,25 m². Łączny koszt wyniósł 3 078 367,45 zł,
- utrzymaniem 5 szaleńców miejskich, 11 fontann, 76 placów zabaw, 6 psich wybiegów, 16 boisk, 13 siłowni plenerowych. Łączny koszt utrzymania wyniósł 1 613 168,48 zł,
- utrzymaniem łąk kwietnych na powierzchni ok. 21 540,00 m². Łączny koszt wyniósł 8 707,51 zł,
- koszeniem terenów zieleni na powierzchni ok. 2 746 199,33 m²,
- pielęgnacją ok. 63 018,33 m² krzewów i rabat, różanek. Łączny koszt utrzymania zieleni w tym grabienie, koszenie pielęgnacja rabat i krzewów wynosił 1 840 944,06 zł,
- likwidacją „dzikich” wysypisk (zlikwidowano około 33 nielegalnych składowisk odpadów). 14 dzikich wysypisk likwidowanych zostało przez Zaplecze Techniczne MZDiM, a 19 przez firmy wyłonione w ramach przetargów. Łączny koszt likwidacji dzikich wysypisk wyniósł 381 391,20 zł,
- dekoracją świąteczną miasta; wynajem dekoracji świątecznych 2023/2024 koszt 974 132,43 zł,

- rewaloryzacją zabytkowych parków,
- realizacją inwestycji komunalnych,
- realizacją inwestycji w ramach inicjatyw lokalnych,
- pozyskiwaniem środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych,
- prowadzeniem działań związanych z edukacją ekologiczną,
- organizowaniem i współorganizowaniem imprez dla mieszkańców oraz zabezpieczaniem i obsługą imprez miejskich.

Wszystkie prowadzone działania, Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu realizował ze środków budżetowych przekazanych przez gminę. W roku 2023 realizowano zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości pasa drogowego oraz konserwacją zieleni w pasie drogowym na terenie miasta Bytomia”. Wykonywanie zadań w pasie drogowym realizowane było przez firmy:

- Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak,
 - Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek,
 - przez Zaplecze Techniczne MZDiM.
- Zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości i konserwacją zieleni poza pasem drogowym na terenie miasta Bytomia” wykonywane były przez firmy:
- Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak,
 - Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek,
 - przez Zaplecze Techniczne MZDiM.

4.3.4. Ciepłownictwo

Producentami energii cieplnej dla miasta Bytomia są Fortum Silesia SA, ze źródłem ciepła zlokalizowanym w Zabrze oraz Ciepłownia Radzionków PEC Sp. z o.o. w Bytomiu zasilająca w energię ciepłą dzielnice Stroszek i Osiedle Ziętka, natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii cieplnej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Bytomia, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu (PEC Sp. z o.o.). W 2023 roku Spółka zarządzała siecią ciepłą o dłu-

gości 143,6 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 113,0 km, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 30,6 km. W stosunku do roku 2022 długość sieci ciepłej wzrosła o 0,7 km.

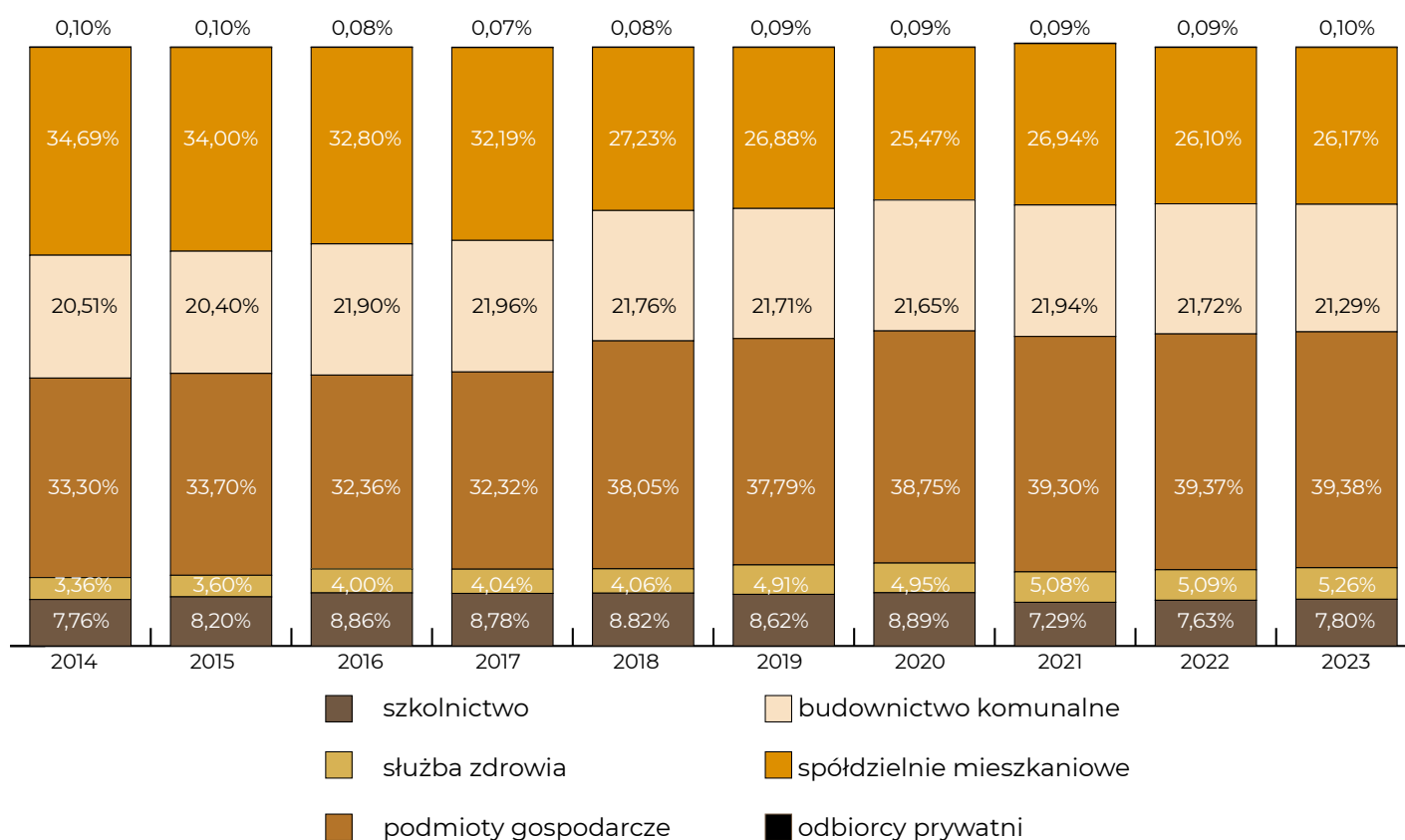
W 2023 roku wielkość zamówionej przez odbiorców mocy ciepłej uległa zmniejszeniu w stosunku do 2022 roku z 213,030 MW do 209,627 MW. Największymi odbiorcami ciepła były podmioty go-

Tabela 68: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o. w latach 2018-2023

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022r.	2023r.
Długość sieci ciepłej, w tym:	km	125,6	128,5	138,8	144,2	143,6	144,3
- sieć ciepłownicza	km	91,0	98,1	107,7	111,3	113,0	113,7
- zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	34,6	30,4	31,1	32,9	30,6	30,6
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	3	1	-	-	-	-
- kotłownie lokalne	ilość	2	1	-	-	-	-
- kotłownie zdalaczynne	ilość	1	-	-	-	-	-
Wielkość produkcji energii ciepłej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	1412	252	-	-	-	-
- z kotłowni lokalnych	GJ	700	252	-	-	-	-
- z kotłowni zdalaczynnych	GJ	712	-	-	-	-	-
Liczba węzłów ciepłych ogółem, w tym:	ilość	726	806	890	929	951	967
- grupowe węzły ciepłe (własne)	ilość	56	53	56	56	55	55
- indywidualne węzły ciepłe (własne)	ilość	571	655	724	764	789	805

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

Wykres 26: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy ciepłej w latach 2014-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

spodarcze. Łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła 2 582,6 tys. m², natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – 1 073,9 tys. m².

W ramach inwestycji dofinansowanych z Funduszu Spójności, w 2023 roku zostały zawarte z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach aneksy zmieniające zakres rzeczowy:

1. Projektu pn.: Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023 – aneks nr 4 z dnia 30.10.2023 roku.
2. Projektu pn.: Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021 – aneks nr 3 z dnia 30.10.2023 roku.

Aktualnie prowadzone są końcowe rozliczenia ww. projektów oraz projektu pn.: Modernizacja gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom i Radzionków – 2015-2020.

Wszystkie ww. projekty są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków POIiŚ 2014-2020 z Funduszu Spójności w ramach działania 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim. Ich zakres rzeczowy został wykonany do roku 2022.

W 2023 roku złożono w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wnioski o dofinansowanie dla zadań, których realizacja rzeczowa zaplanowana jest na 2024 rok, tj.:

1. Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Bławatkowej 21 w Bytomiu,
2. Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy Placu Pokoju 4 w Bytomiu.
3. Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Rostkowskiego 5 w Bytomiu.

Dla ww. inwestycji przewidziana jest dotacja oraz pożyczka horyzontalna z programu „50 kW na start”. Wszystkie projekty otrzymały zgodę Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na zawarcie umów o dofinansowanie.

Pozostałe inwestycje wykonane w 2023 roku, w tym niektóre zadania dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, obejmowały budowę na terenie miasta Bytomia sieci ciepłowniczej: ok. 0,913 km, budowę zewnętr-

nej instalacji odbiorczej: ok. 0,059 km oraz budowę nowych węzłów na terenie miasta Bytomia - 21 szt. W ramach zadań modernizacyjnych infrastruktury ciepłowniczej rozbudowano 2 węzły cieplne dla potrzeb ciepłej wody użytkowej.

W 2023 roku w ramach przeprowadzonych prac remontowych, wyremontowano łącznie 0,325 km sieci ciepłowniczej, przeprowadzono remont budynku stacji pomiarowej w rejonie odczepu sieci ciepłowniczej 2Dn350 od Magistrali Południowej. Dodatkowo przeprowadzono remont układu automatyki w 2 węzłach cieplnych. Poza tym wykonano pomiary stanu izolacji termicznej rurociągów preizolowanych na terenie Centrum Bytomia, Stroszka, Osiedlu Ziętka, i Radzionkowa, a miejsca gdzie występowały zawilgocenia rurociągów – zawilgocenia usunięto. Wszystkie zrealizowane prace remontowe miały na celu poprawę stanu technicznego sieci ciepłowniczej, węzłów cieplnych oraz obiektów budowlanych. Dzięki temu dla odbiorców ciepła systemowego zmniejsza się ryzyko wystąpienia awarii, a mieszkańcy z pewnością zauważą poprawę estetyki obiektów PEC Sp. z o.o. w Bytomiu.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. nie posiada kotłowni lokalnych.

4.3.5 Gazownictwo

Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia na terenie miasta obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, natomiast dystrybucyjną sieć gazową obsługuje Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze. Kluczowym zadaniem Spółki jest niezawodny i bezpieczny transport paliw gazowych siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju bezpośrednio do odbiorców końcowych oraz sieci innych operatorów lokalnych. Spółka świadczy usługę transportu paliwa gazowego na bazie umów zawartych z przedsiębiorstwami zajmującymi się sprzedażą paliwa gazowego. Do zadań PSG należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konserwacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu.

W 2023 r. sieć gazowa wraz z przyłączami w Bytomiu osiągnęła długość 424,7 km, to jest o 7,1 km więcej niż w roku poprzednim. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury gazowej na terenie miasta w latach 2019-2023 prezentuje tabela nr 69.

Tabela 69: nfrastruktura gazowa w latach 2019 – 2023

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31 grudnia				
		2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	394 420	407 611	408 407	417 564	424 650
2.	Przyłącza gazowe (m)	88 591	92 748	92 706	94 097	94 637
6.	Przyłącza gazowe (szt.)	7 731	8 168	8 214	8 359	8 441
	w tym do budynków mieszkalnych (szt.)	7 452	7 852	7 891	8 018	8 077
7.	Stacje gazowe I °	5	5	4	4	4
8.	Stacje gazowe II °	15	14	13	13	13
9.	Stopień gazyfikacji gminy [%]:	76,91	85,75	79,73	77,85	84,03

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Ww. sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym. Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa i na bieżąco są usuwane awarie. Całodobowe pogotowie gazowe czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy paliwa gazowego. Sieci gazowe, których stan techniczny budzi wątpliwości są na bieżąco remontowane lub wymieniane w miarę pozyskiwania środków finansowych.

4.3.6 Drogi publiczne i komunikacja

Siecią dróg publicznych oraz drogami wewnętrznymi, stanowiącymi własność gminy, powiatu, województwa lub Skarbu Państwa nieoddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, zarządza jednostka budżetowa Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:

- DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom;
- DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. – Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice – Pyrzowice – Siewierz – Zawiercie – Chmielnik;
- DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom;
- DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom;
- DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.

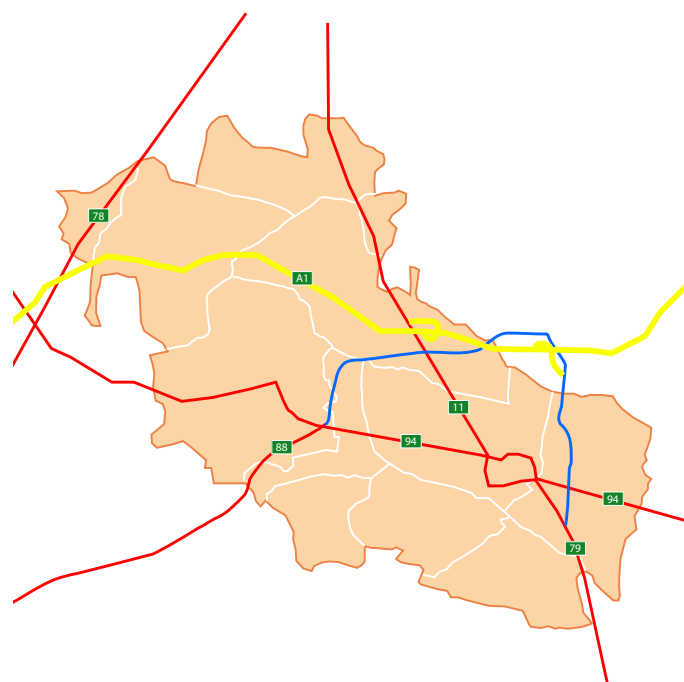
Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925. Przez Bytom przebiega również autostrada A-1 (jej węzeł znajduje się przy

ul. Strzelców Bytomskich) oraz obwodnica bytomska (Al. Jana Nowaka Jeziorańskiego), która pozwala na skrócenie przejazdu przez miasto.

Sieć drogowa w utrzymaniu Gminy Bytom stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 295 km, w tym:

- krajowe – 29 km,
- wojewódzkie – 5 km,
- powiatowe – 56 km,
- gminne – 125 km,
- drogi wewnętrzne gminy – 80 km.

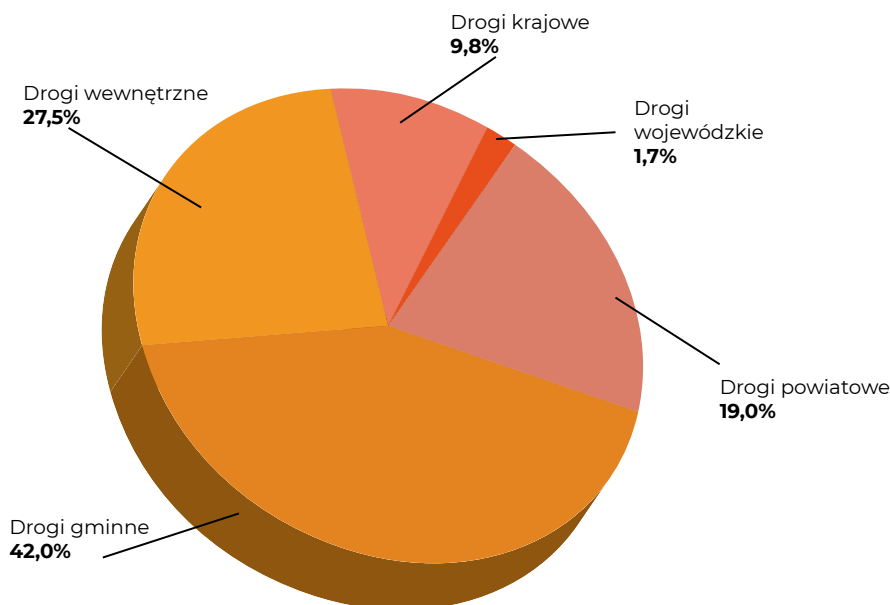
Mapa 3: Układ drogowy Bytomia

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Strukturę dróg w Bytomiu przedstawia wykres nr 77.

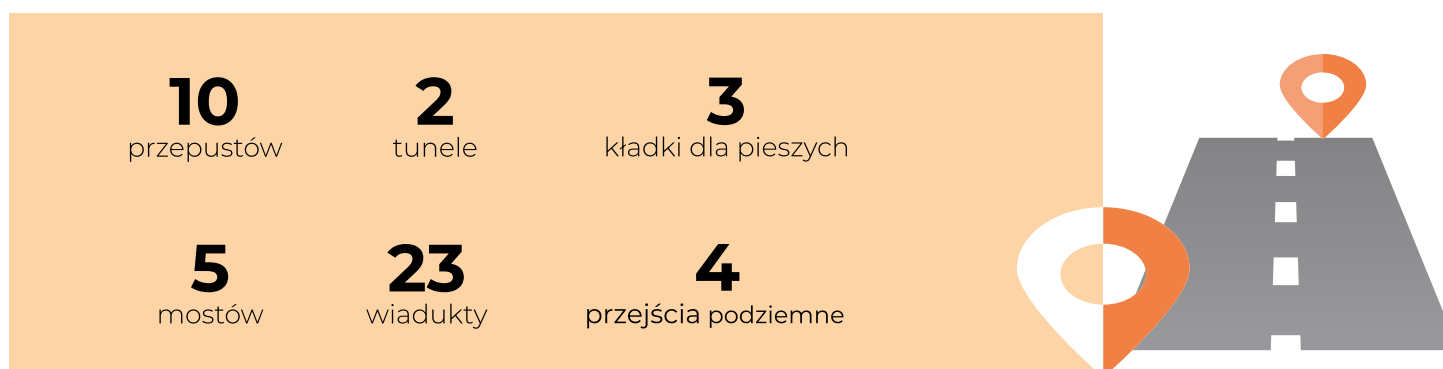
Wykres 27: Struktura dróg w Bytomiu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

W porównaniu z rokiem 2022 długość dróg nie uległa zmianie.

Infografika 18: Infrastruktura drogowa w Bytomiu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

Strefa płatnego parkowania

Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie uiszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44, D-45, D-18 „strefa parkowania”. Zgodnie z uchwałą nr LXXIII/940/23 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 30 stycznia 2023 roku, ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

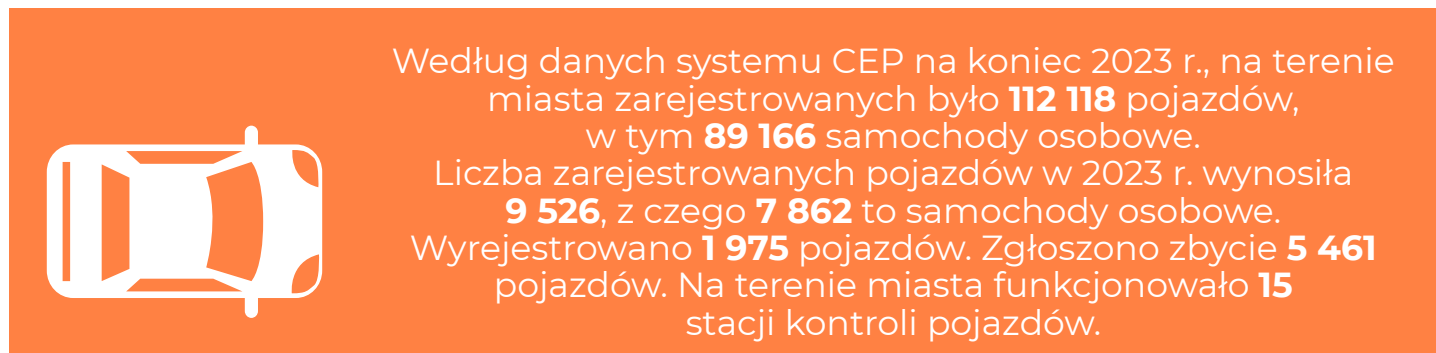
- za pierwszą godzinę - 2,50 zł;
 - za drugą godzinę - 3,00 zł;
 - za trzecią godzinę - 3,60 zł;
 - za czwartą godzinę i każdą kolejną - 2,50 złotych
- Parkowanie pojazdów samochodowych w SPP jest płatne w dni robocze (od poniedziałku do piątku) w godzinach od 9.00 do 17.00 z wyjątkiem parkingu pod Urzędem Miejskim, na którym opłaty są pobierane w dni robocze w poniedziałki w godzinach od 8.00

do 17.30, a od wtorku do piątku od 8.00 do 15.00. Ponadto wprowadzona została zerowa opłata dla klientów Urzędu Miejskiego na parkingu przy ulicy Parkowej pod Urzędem Miejskim, przez pierwszą godzinę parkowania, oraz wszystkich kierowców korzystających z SPP o ile postój nie przekracza 20 min. Warunkiem skorzystania z zerowej opłaty jest pobranie biletu zerowego w parkomacie, z zastrzeżeniem, że bilet zerowy na dany numer rejestracyjny można otrzymać tylko raz dziennie. Od 22.02.2023 r Strefa Płatnego Parkowania została rozszerzona o ulice: Jana Kasperka oraz Strzelców Bytomskich (odcinek od ul. Wrocławskiej do Jana Kasperka). Obsługa SPP realizowana była przy pomocy 97 parkomatów dostarczonych przez Wykonawcę, wyłonionego w ramach ogłoszonego przez MZDiM przetargu. Opłatę za postój można było wnieść przy użyciu kart VISA/MASTERCARD oraz za pomocą systemu BLiK. Od dnia 01.01.2023 uruchomiono szóstego operatora płatności mobilnych FLOWBIRD.

Ewidencja pojazdów rejestrowanych w Bytomiu

Ewidencję pojazdów rejestrowanych w Bytomiu przedstawia poniższa infografika:

Infografika 19: Liczba samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.3.7 Transport publiczny

Komunikacja autobusowa i tramwajowa

Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Zarząd Transportu Metropolitalnego z siedzibą w Katowicach. Komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizują Tramwaje Śląskie SA. W 2023 roku na terenie gminy Bytom wykonano łączną (komunikacja tramwajowa i autobusowa) pracę przewoźową w ilości 5 523 430 wzkm:

- Autobusy: 4 111 520 wzkm
- Tramwaje: 1 411 910 pckm.

W związku z prowadzonymi inwestycjami w infrastrukturę (głównie tramwajową) część przystanków i linii komunikacyjnych była okresowo wyłączona z użytkowania.

Zgodnie z uchwałą nr LIII/651/17 w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworca autobusowego, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Bytom, pobierane są opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych.

Infografika 20: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 70: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Komunikacja autobusowa	39	40	50	50	50	49
-ponadlokalna	33	34	43	43	43	42
-lokalna	6	6	7	7	7	7
Komunikacja tramwajowa	10	10	8	11	11	11
-ponadlokalna	8	8	6	8	8	8
-lokalna	2	2	2	2	2	2
Przystanki	297	297	297	297	297	297

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2023 zostały posadowione nowe wiaty przystankowe dla pasażerów na przystankach autobusowych:

- „Kolonja Zgorzelec” kierunek Szombierki ul. Zabrzeńska;
 - „Kolonja Zygmunt” kierunek ul. Frycza Modrzewskiego;
 - „Górniki Gospoda” kierunek Gliwice;
 - „Stolarzowice Plac Jana” kierunek ul. Żołnierska;
 - „Stolarzowice Plac Jana” kierunek Bytom;
- oraz jedną ławkę na przystanku autobusowym:
- „Stroszek Osiedle” kierunek Miechowice;

Transport Kolejowy

Transport kolejowy jest realizowany przez spółkę Koleje Śląskie Sp. z o.o. Wspólne działania gminy Bytom z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią przyczyniły się do uruchomienia połączenia w relacji Bytom-Gliwice po wyremontowanej linii kolejowej nr 132. Ponadto sieć kolejowa zapewnia stałe połączenia z takimi miastami jak Gliwice, Przemyśl, Częstochowa, Katowice, Kraków, Oświęcim, Lubliniec, Tarnów, Rzeszów, Poznań, Szczecin oraz Tarnowskie Góry. W 2023 roku trwała przebudowa dworca kolejowego w Bytomiu, której inwestorem jest PKP PLK w ramach realizacji zadania pn. „Prace na linii kolejowej CE-65 na odcinku Chorzów Batory – Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo”, zadanie LOT A - Prace na linii kolejowej 131 na odcinku Chorzów Batory (km 5,900) – Nakło Śląskie (km 29,000). W związku z powyższym została uruchomiona komunikacja zastępcza dla zawieszonych połączeń kolejowych.

Gmina Bytom w 2023 roku prowadziła prace w ramach Zespołu Oceny Projektu Inwestycyjnego związane z opracowaniem Studium Projektowo-Technicznego oraz realizację robót budowlanych w ramach pozyskanego przez Górnośląsko Zagłębiowską Metropolię dofinansowania z programu „Kolej Plus” w związku z realizacją inwestycji pn. „Prace na liniach kolejowych nr 189 i 132 oraz budowa nowej łącznicy Kuźnica - Bytom Bobrek Wsch. w celu stworzenia nowego połączenia Ruda Chebzie - Bytom, w tym budowa nowych p.o. Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzeńska.” Budowa nowej łącznicy przyczyni się do usprawnienia istniejących już połączeń kolejowych. Na budowie nowej linii kolejowej najczęściej zyskają mieszkańcy Bytomia-Bobrka i Bytomia-Szombierek, którzy będą mogli bezpośrednio dojechać do Zabrze, Katowic, ale również Gliwic. W ramach zadania inwestycyjnego mają powstać bowiem nowe przystanki osobowe Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzeńska. Tym samym zwiększy się

oferta przewozowa w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Górnośląska Kolej Wąskotorowa

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Wzdłuż trasy GKW znajduje się wiele atrakcji turystycznych oraz terenów rekreacyjnych takich jak: kompleks leśny Dąbrowa Miejska, Dolomity Sportowa Dolina, Rezerwat Przyrody Segiet, Kopalnia Srebra. Górnośląska Kolej Wąskotorowa jest wpisana w Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego i jest doskonałym łącznikiem pomiędzy terenami rekreacyjno-turystycznymi znajdującymi się na jej trasie. W ofercie GKW znajdują się następujące atrakcje:

- Wiosna z Górnośląskimi Kolejami Wąskotorowymi – przejazdy z Bytomia do Tarnowskich Gór pociągami prowadzonymi przez parowóz;
 - Letnie pociągi turystyczne – przejazdy na trasie Bytom – Tarnowskie Góry – Miasteczko Śląskie oraz przejazdy z parowozem na trasie Bytom Karb Wąskotorowy – Tarnowskie Góry;
 - Industriada 2023 – święto Szlaku Zabytków Techniki;
 - Powitanie Jesieni – wrześniowe pociągi z Bytomia do Tarnowskich Gór;
 - Po torach przez granicę 2023 – przejazdy pociągami z stacji Bytom Karb Wąskotorowy do Tarnowskich Gór, połączone z inscenizacją historyczną na dawnej granicy Polsko-Niemieckiej;
 - Kultura Przemysłowa Ziemi Tarnogórskiej – cykl wycieczek dla mieszkańców Tarnowskich Gór w czasie których historia przemysłu na Ziemi Tarnogórskiej została pokazana razem z nierozzerwalną częścią tego przemysłu – koleją wąskotorową;
 - Nocna Szychta – nocne przejazdy na trasie Bytom – Miasteczko Śląskie połączone z zwiedzaniem stacji Bytom Karb Wąskotorowy oraz ogniskiem;
 - Spotkania na Nastawni – cykl spotkań odbywających się nastawni BKw stacji Bytom Karb Wąskotorowy, gdzie zaproszone osoby opowiadają o historii przemysłu, kolei, tramwajów w Bytomiu i innych.
- W 2023 r. pociągi ogólnodostępne GKW kursowały w okresie od 1 maja do 30 września, realizując następujące statystyki przewozowe:
- Liczba ogólnodostępnych pociągów: 495,
 - Liczba pociągów, które były prowadzone przez parowóz: 186,
 - Liczba pociągów które były prowadzone przez lokomotywy spalinowe: 309,
 - Liczba przewiezionych pasażerów: 25 959 (wzrost

o 23,5% w stosunku do roku poprzedniego),

- Liczba km przejechanych przez pociągi: 25 959.

W celu utrzymania właściwego stanu technicznego taboru oraz infrastruktury w roku 2023 realizowano następujące zadania:

- kontynuacja remontu drezyny Wmc-106,

- wykonanie remontu wagonu brankardu (ostro-wiecki),
- bieżące utrzymanie lokomotyw i wagonów,
- bieżące utrzymanie infrastruktury kolejowej i za-budowań.

4.4 INWESTYCJE

4.4.1 Inwestycje miasta

W roku 2023 r. na terenie miasta realizowane były zadania mające na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej, w tym m.in.:

Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów:

1. Budowa budynku Przedszkola Miejskiego nr 58 w Bytomiu (zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - RFIL)

W ramach zadania opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Wybudowano nowy budynek przedszkola z oddziałem żłobkowym. Przeprowadzono roboty budowlane i wykończeniowe, roboty instalacyjne wewnętrzne i zewnętrzne – przyłącza. Budynek uzyskał pozwolenie na użytkowanie. Przeprowadzono rozbiórkę starego budynku przedszkola, zagospodarowano teren wokół budynku tj.: postawiono plac zabaw i wybudowano parking.

Koszt inwestycji: 13 164 113,95 zł

2. Wyposażenie Przedszkola Miejskiego nr 58 – zakup mebli

Zadanie polegało na wyposażeniu nowobudowanego Przedszkola Miejskiego nr 58 i obejmowało m.in.: dostawę oraz montaż mebli, zakup zastawy stołowej, leżarek wraz z pościelą, wewnętrznego placu zabaw, sprzętu RTV i AGD.

Koszt wyposażenia: 223 001,96 zł

Zdjęcie 55: Wyposażenie Przedszkola Miejskiego nr 58

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

3. Termomodernizacja sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu przy Placu Klasztornym w Bytomiu

Projekt zrealizowany i dofinansowany w ramach RPO WSL na lata 2014-2020, oś Priorytetowa IV Efektywność Energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, Działania 4.3.

Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej Poddziałanie 4.3.1. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej- ZIT. Dodatkowo inwestycja uzyskała dofinansowanie z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Przedmiotem projektu była poprawa efektywności energetycznej budynku sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Bytomiu obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: roboty ociepleniowe dachu, ścian przyziemia, posadzek i ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, odtworzenie/wymiana instalacji odgrzewowej, naprawa izolacji ścian i poprawy ich izolacyjności cieplnej, malowanie pomieszczeń po pracach termomodernizacyjnych, wymianę instalacji c.o., modernizację elementów wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, wymianę opraw oświetleniowych. Koszt projektu: 1 855 500,00 zł.

4. Modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej w Bytomiu ul. Parkowa 2 - budynek Rady Miejskiej

Zdjęcie 56: Budynek Rady Miejskiej UM Bytom

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Zadanie zrealizowane i dofinansowane w ramach RPO WSL na lata 2014-2020; oś priorytetowa IV. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej dla poddziałania: 4.3.1. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT. Przedmiotem projektu była poprawa efektywności energetycznej budynku Rady Miejskiej w Bytomiu przy ul. Parkowej 2 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: izolację

termiczną stropów zewnętrznych, ocieplanie ścian na gruncie, ocieplenie ścian zewnętrznych piwnicy, izolacje termiczne stropu nad przejściem, izolacje termiczne ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, niezbędną wymianę obróbek blacharskich i orynnowania dachu, modernizację systemu grzewczego, wymianę opraw oświetlenia wewnętrznego na oświetlenie energooszczędne LED, prace remontowe i dostosowujące budynek do przepisów ppoż.

Koszt projektu: 1 993 677,49 zł.

5. Modernizacja dachu sali gimnastycznej GKS Rozbark przy ul. Tuwima 43 w Bytomiu

Opracowano dokumentację projektową, a następnie przeprowadzono roboty rozbiórkowe dachu sali gimnastycznej będącej w użyczeniu klubu sportowego GKS Rozbark. Wykonano nową konstrukcję dachu z drewnianych wiązarów kratowych, nowe pokrycie dachowe z obróbkami blacharskimi, rynnami i rurami spustowymi; nową instalację odgromową i wentylację grawitacyjną; wymurowano ściany szczytowe; wykonano wieniec żelbetowy oraz wewnętrzne oświetlenie ledowe.

Koszt zadania: 369 000,00 zł

6. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka 21 w Bytomiu
Przedmiotem projektu była poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 obejmująca zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: roboty ociepleniowe stropodachów, ścian fundamentowych i ścian zewnętrznych z daszkami, ogniomurami, oraz robotami towarzyszącymi, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową.

Koszt projektu: 4 287 344,87 zł

Zdjęcie 57: Termomodernizacja SPS nr 2

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

7. Wyburzenie budynku basenu przy Szkole Podstawowej Specjalnej nr 2 w Bytomiu

Zakres prac obejmował rozbiórkę budynku oraz utylizację powstałych odpadów, a także prace budowlane związane z termomodernizacją łącznika budynku z pozostałymi segmentami szkoły oraz zagospodarowanie terenu.

Koszt zadania: 159 400,00 zł

Budżet obywatelski:

1. Poprawa infrastruktury technicznej na stadionie LKS Tempo Stolarzowice – uzupełnienie projektu z BO 2021r.

W ramach zadania wykonano roboty budowlano – montażowe wraz z pracami rozbiórkowymi. Zmodernizowano pomieszczenie wc w istniejącym budynku klubowym, z wejściem od zewnątrz budynku, podjazdem i doświetlone oknem uchylnym. Doprowadzono instalację wodną i kanalizacyjną. Pomieszczenie pomalowano, położono płytki ceramiczne na ścianach i podłodze, a także zamontowano urządzenia sanitarne (2 umywalki, 2 muszle wc). Wykonano niezbędne roboty elektryczne, zamontowano oświetlenie LED z czujnikiem ruchu.

Koszt zadania: 79 998,00 zł

2. Teraz Karb – Budowa strefy z urządzeniami sprawnościowymi na terenie Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 w Bytomiu – uzupełnienie projektu BO z 2021 r.

Zdjęcie 58: Projekt Teraz Karb

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

W ramach projektu wybudowano siłownię plenerową z nawierzchnią poliuretanową wyposażoną w urządzenia sportowe: drabinka pozioma, drabinka pionowa, kółka gimnastyczne, lina do podciągania, podpory do pompek, poręcz gimnastyczne ze słupkami, worek treningowy, drążek wysoki x 2szt, drążek niski. Zamontowano elementy małej architektury (ławka, kosz na śmieci) i posadzono roślinność. Zadanie dofinansowane z GZM (Metropolitalny Fundusz Solidarnościowy) w kwocie: 101 215,00 zł. Koszt zadania: 141 865,00 zł

3. „Bytomski Jarmark Staroci” Bytom ul. Frycza Modrzewskiego- etap I

Zadanie polegało na zagospodarowaniu części terenu byłego basenu otwartego w Szombierkach przy ul. Modrzewskiego na potrzeby Bytomskiego Jarmarku Staroci. Sporządzono projekt architektoniczny na podstawie utworzonej koncepcji obejmującej oczyszczenie terenu, utwardzenie nawierzchni kamieniem mineralnym, posadowienie oświetlenia led, wykonanie i posadowienie stołów betonowych (będących stanowiskami dla kupców) Dodatkowo na terenie wybudowano budynek przeznaczony na toalety publiczne dostępne dla kupców i klientów. Teren ogrodzono i zamontowano dwie bramy. Wydzielono miejsca dla lokalnej gastronomii, a także dla samochodów typu food-truck. Nowopowstały teren będzie można wykorzystać również na inne imprezy publiczno - społeczne np. wystawy, jarmarki świąteczne, targi eko, eventy muzyczne etc. oraz na spotkania lokalnej społeczności.

Koszt zadania: 2 059 990,00 zł

4. Miasteczko Ruchu Drogowego „Rowerowy Zakątek”

W ramach projektu opracowano dokumentację projektową i przeprowadzono prace rozbiórkowe oraz budowlane. Po wykonaniu terenu z kostki betonowej i położeniu gumowej nawierzchni na terenie szkoły powstało mobilne Miasteczko Ruchu Drogowego z jezdniami i skrzyżowaniami wraz z sygnalizacją świetlną i znakami drogowymi, a także rondem i mini przejazdem kolejowym. Zamontowano urządzenie do serwisowania rowerów, parking rowerowy ze stojakiem, monitoring i oświetlenie terenu szkolnego oraz elementy małej architektury: kosze na śmieci, ławki i tablice informacyjne.

Wartość zadania: 413 999,99 zł

5. Bajeczne place zabaw dla małych bytomian

5.1. Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 21 w Bytomiu, ul. Olimpijska 1A

W ramach zadania sporządzono dokumentację projektową i przeprowadzono modernizację placu zabaw poprzez dostawę i montaż urządzeń, tj.: zestaw zabawowy dla maluchów, zestaw zabawowy duży, huśtawkę metalową podwójną oraz bocianie gniazdo, karuzelę metalową, zabawki na sprężynie, mini bramki, domek przedszkolaka.

Zdemontowano stare drewniane piaskownice i zamontowano nową. Położono bezpieczną nawierzchnię typu maty przerostowe. Wyposażenie dopełniły elementy małej architektury (ławki, kosze na śmieci i tablica informacyjna z regulaminem).

Wartość zadania: 156 652,80 zł

Zdjęcie 59: Bajeczne place zabaw

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

5.2. Modernizacja i rozbudowa placów zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 31 w Bytomiu, ul. Pułaskiego 15

W ramach zadania sporządzono dokumentację projektową i przeprowadzono modernizację placu zabaw poprzez dostawę i montaż urządzeń, tj.: zestaw zabawowy duży, huśtawkę równoważną metalową, urządzenie linarne mini, zabawki na sprężynie, tunel przedszkolaka, labirynt, domek przedszkolaka, urządzenie do gry w „kółko i krzyżyk” z tablicą do rysowania.

Zdemontowano starą betonową piaskownicę i zamontowano nową. Wyposażenie dopełniły elementy małej architektury (ławki, kosze na śmieci i regulamin placu zabaw).

Wartość zadania: 79 488,75 zł

5.3. Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 54 w Bytomiu, ul. Czecha 34

W ramach zadania sporządzono dokumentację projektową i przeprowadzono modernizację placu zabaw poprzez dostawę i montaż urządzeń, tj.: zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią małą, straż pożarna duża, piaskownica, zabawki na sprężynie, domek ze zjeżdżalnią, tablica do rysowania oraz dwa stoły HDPE, zestaw do mini koszykówki wolnostojący.

Zdemontowano drewniane ogrodzenie. Wyposażenie dopełniły elementy małej architektury (ławki, kosze na śmieci i tablica informacyjna z regulaminem).

Wartość zadania: 69 984,54 zł

6. Plac zabaw na terenie Szkoły Podstawowej Mistrzostwa Sportowego ul. Tarnogórska 2

Projekt podzielony został na dwie strefy i obejmował sporządzenie projektów zagospodarowania z niezbędnymi mapami i badaniami, przeprowadzenie rozbiórki nawierzchni fragmentów boisk na działkach objętych zakresem opracowania oraz zagospodarowanie zgodnie z potrzebami, w tym

ukształtowanie i uporządkowanie terenu zielonego, wykonanie nawierzchni bezpiecznej pod urządzeniami dla obu stref, a także dostawę i montaż urządzeń, tj.:

cz. 1. plac zabaw, składający się z:

- urządzenia zabawowego ze zjeżdżalnią - 1 szt.,
- siatki do wspinaczki – urządzenia typu pajak -1 szt.,
- siłowni dla dzieci typu mała gaj,

cz.2. strefa sportowa, składająca się z:

- klatki do treningu OCR combo dla uczniów szkoły podstawowej,

Ponadto obiekt wyposażono w urządzenia małej architektury, tj. ławki i kosze na śmieci oraz tablice informacyjne z regulaminem.

Koszt części pierwszej, tj.: budowa placu zabaw: 484 920,00 zł

Koszt części drugiej, tj.: budowa strefy sportowej: 269 500,00 zł

7. Razem dla Stolarzowic i Górnika

Projekt Razem dla Stolarzowic i Górnika zakładał realizację 7 zadań, z czego dwa były realizowane przez wydział inwestycji, tj:

1) wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej adaptacji pomieszczeń na stołówkę szkolną w Szkole Podstawowej nr 43 - etap I, Koszt wyk. dokumentacji: 33 460,00 zł,

2) usunięcie pozostałego, starego ogrodzenia o długości 67,5 m od frontu działki, na której usytuowana jest Szkoła Podstawowa nr 47 w Bytomiu oraz ogrodzenie ogrodu szkolnego o długości 8,60 wraz z montażem 29 metalowych słupków, 29 przęseł metalowych ogrodzeniowych, bramy wjazdowej i 2 furtek ogrodzeniowych.

Koszt wykonania ogrodzenia: 114 978,00 zł.

8. Bytom Aktywne Miasto

Projekt zrealizowany na terenie Szkoły Podstawowej Nr 33, przeznaczony dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Bytomia polegał na modernizacji auli znajdującej się w budynku szkoły tak, by można było prowadzić zajęcia sportowe dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych z podziałem auli na 2 części: 1 sala typu „Judo”; 2 sala do treningu funkcjonalnego i gimnastyki. Dodatkowo w ramach projektu przeniesiono szkolenia Judo na aulę, a grupy tenisa stołowego na obecną salę Judo, co wymagało adaptacji sali do tenisa stołowego.

Koszt robót: 280 950,00 zł

8.1 Bytom Aktywne Miasto - zakup sprzętu sportowego w ramach zrealizowanego projektu

Na potrzeby projektu zakupiono między innymi: bieżnię elektryczną, rower powietrzny, rower elektromagnetyczny, trener eliptyczny magnetyczny,

wioślarza powietrznego, wioślarza magnetycznego, sztangi, gryfy, hantle oraz maty treningowe.

Koszt wyposażenia: 199 739,53 zł

Zdjęcie 60: Bytom Aktywne Miasto

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu:

1. Bytomska Centralna Trasa Północ-Południe BCT-NS jako nowy ciąg drogi wojewódzkiej

Zlecenie i wykonanie kontrolnej prognozy i analizy ruchu na odcinku od ul. Strzelców Bytomskich do ul. Wrocławskiej. Aplikowanie o środki zewnętrzne w ramach działania 4.1 Drogi wojewódzkie w ramach środków Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 2 364 313,03 zł

2. Przebudowa ulicy Piekarskiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego

Zakres rzeczowy przebudowy ul. Piekarskiej i Sądowej (nawierzchnia jezdni asfaltobeton, nawierzchnie brukowe (chodniki, zjazdy, miejsca postojowe), ścieżka rowerowa, oświetlenie, nasadzenia drzew, krzewów, wiaty przystankowe, kosze na odpady, ławki, oznakowanie pionowe i poziome, słupki ozdobne, barierki ozdobne.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 23 087 252,27 zł

3. Rewitalizacja ul. Dworcowej w Bytomiu

Zdjęcie 61: Rewitalizacja ul. Dworcowej w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

Zakres rzeczowy: konstrukcje stalowe (pod pnącza), donice, ławki, ławki multimedialne, kosze na śmieci, stojaki na rowery, mapy dotykowe, kamery, latarnie, kostka szara, kostka czerwona, kostka dla niewidomych.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 3 467 563,83 zł

4. Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Bytomia – etap II.

Zadanie zrealizowane zostało w 7 lokalizacjach: ul. Kochanowskiego, Park Ludowy, Staffa, Witczaka, Al.Marka, Grabowa, Stalowa.

Zakres rzeczowy: place zabaw, pergole, rabaty, altany dla imprez plenerowych, ścieżki dydaktyczno – przyrodnicze, miejsce odpoczynku dla rowerzystów, stacje serwisu rowerów, nasadzenia, donice z zielenią dekoracyjną, pylony informacyjne, monitoring, ławki, leżanki, siedziska, ławki-huśtawki, rozbudowę oświetlenia.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 4 055 906,51 zł

5. Rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu – w tym przestrzeni nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek.

Zadanie zrealizowane zostało w 4 lokalizacjach: Nowa Kolonia Robotnicza, ul. Konstytucji 31a oraz 38, Zabrzańska 126.

Zakres rzeczowy: ławki ze stołem, kosze na śmieci, ławka-huśtawka, bujaki, piaskownica, karuzela, huśtawka podwójna, huśtawka wagowa, zestaw do podciągania, worek bokserski, poręcz, ławeczka nachylona, zestaw wyczynowy, stół do ping-ponga, stół do piłkarzyków, wiata śmietnikowa, stojak na rowery, donica betonowa, pergola, huśtawka parkowa.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 7 937 508,55 zł

6. Rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu – okolice ulicy Mickiewicza

Zakres rzeczowy: ławki ze stołem z szachownicą, kosze na śmieci, ławka-huśtawka, przysiadka, kosze na śmieci segregowane, stojak na rowery, wiata na rowery, daszek trójkątny przeciwsłoneczny, leżak, stół do ping-ponga, siatka motyl, równoważnia skośna, płotki, zbiornik na wodę deszczową.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 2 180 980,48 zł

7. Budowa kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym poza pasem drogowym ul. Węglowej

Zakres rzeczowy: budowa sieci kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym poza pasem drogowym ulicy Węglowej. Powstała grawitacyjna sieć kanalizacji deszczowej na odcinku ponad 115 metrów, zbiornik retencyjny o pojemności czynnej 34 m³ oraz wylot wód deszczowych.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 423 999,99 zł

8. DŻOŃCIO PARK - Strefa Rekreacji Dla Psów i ich Właścicieli - budżet Obywatelski

Zakres rzeczowy: ławki, kosze na odchody, kosze na śmieci, ławko-stół, drążki do przeskoków, ob ręcze trio, pochylnia duża, równoważnia ruchoma mała, równoważnia ruchoma duża, słupki do slalomu, tunel niski, tunel ruchomy, regulamin, miski na wodę, tablica pamiątkowa.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 355 000,00 zł

9. Rozbudowa sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach bytomskiego odcinka linii T6 w celu nadania priorytetów dla ruchu tramwajów i budowa nowej sygnalizacji świetlnej na przejeździe tramwajowym na ulicy Pszczyńskiej w Bytomiu

W ramach zadania wykonano wymianę i konfigurację sterowników, włączenie sterowników do platformy ITS (GZM), rozbudowę detekcji oraz zmiany programów sygnalizacji z uwzględnieniem realizacji priorytetów dla tramwajów oraz budowę nowej sygnalizacji na przejeździe tramwajowym przy ul. Pszczyńskiej.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 757 434,00 zł

10. Rozbudowa sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach bytomskiego odcinka linii T7 w celu nadania priorytetów dla ruchu tramwajowego w Bytomiu

W ramach zadania wykonano wymianę i konfigurację sterowników, włączenie sterowników do platformy ITS (GZM), rozbudowę detekcji oraz zmiany programów sygnalizacji z uwzględnieniem realizacji priorytetów dla tramwajów.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 270 600,00 zł

11. Rozbudowa sygnalizacji świetlnych linii T19 przy ul. Strzelców Bytomskich na odcinku od wyjazdu z terenu dawnej kopalni KWK Powstańców Śląskich do skrzyżowania z ul. Długą w celu nadania priorytetów dla ruchu tramwajowego w Bytomiu

W ramach zadania wykonano wymianę i konfigurację sterowników, włączenie sterowników do platformy ITS (GZM), rozbudowę detekcji oraz zmiany programów sygnalizacji z uwzględnieniem realizacji priorytetów dla tramwajów.

Wykonanie rzeczowo-finansowe: 405 900,00 zł

Bytomskie Mieszkania:

Projekt: „Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark”

Przedmiotem projektu jest remont 7 budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Bytomiu położonych przy ul.: Piłsudskiego 34 - 36, Piłsudskiego 38, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Piłsudskiego

44, Piłsudskiego 50, Kwietniewskiego 23. Przeprowadzono remont części wspólnych i indywidualnych budynków oraz przeniesiono sanitariaty zlokalizowane w częściach wspólnych do lokali. Lokale na parterach budynków zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto wyburzono budynki oficyn i zabudowań gospodarczych oraz zagospodarowano tereny po wyburzeniach, zagospodarowano przestrzeń miejskie przy ul.: Katowicka 11, Katowicka 13, Katowicka 34, Katowicka 60, Kwietniewskiego 23, Piekarska 27, Piekarska 43, Piekarska 45, Piłsudskiego 15, Piłsudskiego 34, Piłsudskiego 36, Piłsudskiego 38, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Piłsudskiego 44, Piłsudskiego 50, Siemianowicka 16, Siemianowicka 18, Żeromskiego 32, Żeromskiego 34, Żeromskiego 36, Żeromskiego 38. Wartość projektu: 40 604 458,00 zł. Dofinansowanie: 35 072 517,00 zł, w tym: współfinansowanie UE: 31 380 673,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Okres rzeczowej realizacji: X.2018 r. - III.2024 r. W dniu 29 grudnia 2023 r. zakończono etap kwalifikowalny projektu. W roku 2024 wykonywane są wyłącznie roboty niekwalifikowalne. Projekt jest na ukończeniu. Planowany termin zakończenia robót: I kwartał 2024 r.

Zdjęcia 62-63: Budynek Piłsudskiego 44 przed i po remoncie.

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Projekt: „Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom za-bytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec”

Przedmiotem projektu jest remont 13 budynków

wielorodzinnych obecnie wyłączonych z użytkowania zlokalizowanych przy ul. Kolonia Zgorzelec 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 24, 25, 27, 28, 32, 35. Przeprowadzany jest remont części wspólnych budynków. Ponadto zagospodarowany jest teren osiedla wraz z wyposażeniem go w odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą budownictwu mieszkaniowemu.

Wartość projektu: 33 309 950,00 zł. Dofinansowanie: 27 264 224,00 zł, w tym: współfinansowanie UE: 24 394 306,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Okres rzeczowej realizacji: I.2019 r. - III.2024 r. W dniu 29 grudnia 2023 r. zakończono etap kwalifikowalny projektu. W roku 2024 wykonywane są wyłącznie roboty niekwalifikowalne. Projekt jest na ukończeniu. Planowany termin zakończenia robót: I kwartał 2024 r.

Zdjęcia 64-65: Budynki Kolonia Zgorzelec 12 i 13 przed i po remoncie

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Projekt: „Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark) ”

Przedmiotem projektu było utworzenie Centrum Usług Społecznych przy ul. Piekarskiej 39, gdzie cały budynek przeznaczony jest do realizacji projektu współfinansowanego z EFS w ramach RPO WSL przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Ponadto utworzono 31 lokali na najem socjalny i 3 lokale wspomagane w budynkach, które zostały wyremontowane w całości – remont dotyczył części wspólne budynków, lokale mieszkalne wraz z zagospodarowaniem otoczenia budynków. Budynki zlokalizowane są przy ul. Kochanowskiego 15, Sie-

mianowickiej 29, Witczaka 7 oficyna, Żeromskiego 3 oficyna. Dodatkowo w ramach projektu utworzono 36 pojedynczych lokali przeznaczonych na najem socjalny w następujących lokalizacjach: ul. Alojzjanów 1/12, Alojzjanów 10/4, Alojzjanów 21/8, Alojzjanów 26/12, Alojzjanów 31/7, Brzezińska 35/18, Brzezińska 35/22, Brzezińska 35/7, Brzezińska 6/5, Brzezińska 9/14, Brzezińska 9/3a, Chełmońskiego 17/8, Fałata 5a/1, Kochanowskiego 21/1, Miarki 7/1, Orląt Lwowskich 4/8, Piekarska 27/2a, Piekarska 32/4a, Piekarska 73/10, Piekarska 73/2, Piekarska 73/7, Piłsudskiego 82/23, Powstańców Śląskich 3/7, Reymonta 10/10, Reymonta 10/8, Rostka 11/10, Rostka 12/5, Siemianowicka 16/1, Smolenia 1/12, Smolenia 33/5, Smolenia 6/6, Witczaka 20/13, Alojzjanów 31/4, Witczaka 7/8, Witczaka 82/10, Żeromskiego 5/17.

Wartość projektu: 20 807 689,00 zł. Dofinansowanie: 19 525 522,00 zł, w tym: współfinansowanie UE: 17 470 222,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: I.2019 r. - XII.2023 r. Projekt zakończony.

Projekt: „Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia”

Zdjęcia 66-67: Budynki Staromiejska 2 i 3 po i przed wykonaną termomodernizacją.

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Przedmiotem projektu jest kompleksowa termomodernizacja 21 budynków komunalnych, poprzez poprawę izolacyjności przegród budowlanych, a także wymianę okien i drzwi zewnętrznych na wyroby o lepszej izolacyjności, wymianę/moderniza-

cję źródeł ciepła nieefektywnych ekologicznie wraz z pozostałymi elementami systemu grzewczego na źródła/systemy grzewcze wykorzystujące paliwo gazowe. Lista budynków: ul. Józefczaka 15, ul. Katowicka 49, 51, 53, 59, 60, ul. Kochanowskiego 17, ul. Korfantego 7, 9, 11, ul. Matejki 39, 46, ul. Miętkiewicza 5, 7, ul. Staromiejska 2, 3, ul. Witczaka 37, 83, 85, ul. Żeromskiego 6, 14.

Wartość projektu 38 765 743,00 zł. Dofinansowanie 29 452 016,00 zł, w tym: współfinansowanie UE: 26 351 803,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: IX.2018 r. – VI.2024 r. W roku 2024 wykonywane są wyłącznie roboty niekwalifikowalne. Planowany termin zakończenia robót: II kwartał 2024 r.

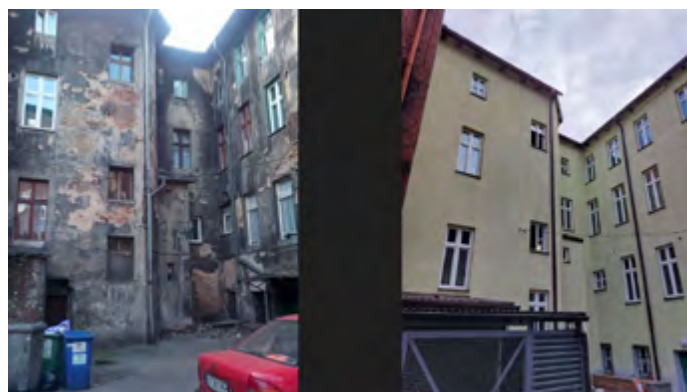
Projekt: „Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom”

Przedmiotem projektu była modernizacja energetyczna 5 budynków mieszkalnych położonych w Bytomiu przy ul: Konstytucji 118, Murarskiej 17, Piekarskiej 40, Rostka 12, Placu Wolskiego 7. Projekt obejmował modernizację systemu c.o., wymianę okien w mieszkaniach i na klatce schodowej, drzwi wejściowych, docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachów oraz modernizację oświetlenia.

Wartość projektu 5 228 291,00 zł. Dofinansowanie 2 617 879,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Okres rzeczowej realizacji: 2019 r.- VI.2023 r. Projekt zakończony.

Zdjęcie 68-69: Budynek przy Plac Wolskiego 7 elewacja od podwórka przed i po modernizacji.

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Projekt: „Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8”

Przedmiotem projektu było wyremontowanie w całości, tj. części wspólnych i indywidualnych, dwóch budynków oraz remont 40 pojedynczych lokali.

W ramach projektu utworzono 54 lokale o najmie socjalnym w tym: 6 w budynku przy ul. Zabrzańskej 126, 8 w budynku przy ul. Olszewskiego 11, 40 pojedynczych lokali w innych budynkach tj.: ul. Czajkowskiego 3/1, 3/2, 3/3, 5/7, 7/9, 7/10, 11/7, 11/11, 13/3, 13/4, 15/5, 15/10, 17/7, ul. Jochymczyka 1/6, 5/10, 9/7, 11/1, 11/7, 12/4, 12/10, ul. Olszewskiego 4/10, 1/9, 2/1, 3/1, 3/10, 6/10, 6/11, 10/3, 12/6, 16/7, 18/1, ul. Stalmacha 4/7, 5/8, ul. Żwirowa 4/2, 4/8, 5/3, 5/4, 6/8, 7/8, 9/8.

Wartość projektu 10 120 406,00 zł. Dofinansowanie: 8 993 525,00 zł, w tym współfinansowanie UE: 8 993 525,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Okres rzeczowej realizacji: IV.2020 r. - XII.2023 r. Projekt zakończony.

Zdjęcie 70-71: Budynek Olszewskiego 11 przed i po remoncie.

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Projekt: „Lokale o charakterze socjalnym dedykowane obywatelom Ukrainy”

Przedmiotem projektu był remont 20 lokali mieszkalnych o charakterze socjalnym wraz z niezbędnym wyposażeniem dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Projekt obejmował pojedyncze lokale położone przy: ul. Alojzjanów 33/4, ul. Brzezińskiej 13/7, ul. Estreichera 13/4, ul. Grota-Roweckiego 15/7, ul. Gwareckiej 5/2, ul. Kochanowskiego 45/7, ul. Krupińskiego 9/67, ul. Miarki 16/13, ul. Murarskiej 1/6, ul. Murarskiej 1/11, ul. Obywatelskiej 1/23,

ul. Oświęcimskiej 1/15, ul. Piłsudskiego 78/6, ul. Powstańców Śląskich 1/12, ul. Pułaskiego 29/10, ul. Rudzkiego 10/8, ul. Siemianowickiej 3/6, Smolenia 6/12, ul. Witczaka 79/5, ul. Witczaka 105/5.

Wartość projektu 2 979 529,00 zł. Dofinansowanie: 2 925 221,00 zł, w tym współfinansowanie UE: 2 925 221,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Okres rzeczowej realizacji: III.2023 r. - XII.2023 r. Projekt zakończony.

Projekt „Modernizacja budynków położonych przy ul. Musialika 1 i 3”.

W styczniu 2023 r. złożono wniosek o udzielenie wsparcia finansowanego z Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu budownictwa komunalnego. Umowa o udzielenie finansowego wsparcia nr BSK/23/23/0003080 zawarta została w dniu 31 sierpnia 2023 r. pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego a Miastem Bytom – miastem na prawach powiatu. Przedmiotem projektu jest przebudowa i termomodernizacja budynków wraz ze zmianą sposobu użytkowania lokali usługowych na cele mieszkalne. W miesiącu październiku 2023 r. zostało ogłoszone postępowanie pn.: „Przebudowa i termomodernizacja budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Musialika 1 i 3 w Bytomiu wraz ze zmianą sposobu użytkowania lokali usługowych na cele mieszkalne”. Otwarcie ofert złożonych w odpowiedzi na postępowanie nastąpiło w dniu 14 grudnia 2023 r. Rozstrzygnięcie postępowania nastąpi w 2024 r.

Wartość projektu 5 381 171,00 zł. Dofinansowanie: 4 375 171,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Banku Gospodarstwa Krajowego z Funduszu Dopłat. Okres rzeczowej realizacji: X.2023 r. - X.2025 r.

Ośrodek Sportu i Rekreacji

- Dostawa i montaż placu zabaw na stadionie piłkarskim „Tempo” Stolarzowice w Bytomiu przy ul. Niepodległości 17 w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023 „Plac zabaw, rekreacja i bezpieczeństwo w Suchej Górze”

Wartość zadania 159.899,00 zł brutto. Termin wykonania od 07.09.23 – 29.03.24.

- Dostawa wraz z przygotowaniem podłoża i montażem garażu typu blaszak na terenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 41 Zadanie zrealizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023 nr 29 Razem dla Stolarzowic i Górnika

Wartość zadania 71.360,60 zł. brutto. Termin wykonania Od 22.06.23 – 30.11.23.

- Wykonanie ogrodzenia obiektu sportowego Rodło Górnik w Bytomiu przy ul. Sportowej 8 w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023 nr 29 Razem dla Stolarzowic i Górnik
Wartość zadania 40.200,00 zł. brutto. Termin wykonania od 29.03.23 – 20.04.23.

- Wykonanie trybuny zadaszonej wraz z przygotowaniem terenu oraz dostawa i montaż bramek i piłko chwyków na stadionie STS Czarni Sucha Góra w Bytomiu przy ul. Niepodległości 17 w ramach Budżetu Obywatelskiego 2023 nr 21 Plac zabaw, rekreacja i bezpieczeństwo w Suchoj Górze.
Wartość zadania 126.075,00 zł. brutto. Termin wykonania od 28.07.23 – 15.09.23.

- Budowa siłowni plenerowej wraz z ogrodzeniem oraz montażu certyfikowanych huśtawek w ramach

Budżetu Obywatelskiego 2023 „Razem dla Stolarzowic i Górnik” na terenie LKS Tempo Stolarzowice przy ul. Gombrowicza 9b
Wartość zadania 85.964,70 zł. brutto. Termin realizacji od 02.11.23 – 29.03.24.

4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście

Zasoby mieszkaniowe Bytomia obejmują budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Z uwagi na brak aktualnych danych dot. budynków spółdzielczych, osób prawnych oraz fizycznych poniżej zostały opisane jedynie budynki komunalne oraz wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZBM - TBS Sp. z o.o.

W tabeli nr 71 zaprezentowano dane dot. komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych za lata 2018-2023.

Infografika 21: Zasoby mieszkaniowe Bytomia

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Roczniku Statystycznym 2022 Bytom dysponował potencjałem mieszkaniowym liczącym **74 190** mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej **4124,9 tys. m²**.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rocznika Statystycznego

Tabela 71: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Lokale mieszkalne:	73 559	73 627	73 780	74 157	74 190	*
Lokale mieszkalne gminne	11 855	11 501	11 338	10 831	10 445	10 114
we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie ZBM - TBS Sp. z o.o.	12 725	11 760	11 673	11 506	11 550	11 636
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	4 043,6	4 051,3	4 066,4	4 114,5	4124,9	*
komunalnych	603,7	584,8	575,3	546,3	526,4	509,0
wspólnoty mieszkaniowe będące w zarządzie ZBM - TBS Sp. z o.o.	632,7	623,8	607	616,9	634,86	616,05
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:	x	x	x	x	x	x
1 mieszkania	50,9	50,8	50,7	50,4	50,4	50,3
na 1 osobę	25,1	25,7	27,2	27,7	28,3	28,8
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,03	1,98	1,87	1,82	1,78	1,74
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania (nowo wybudowane) ogółem, w tym **:	52	51	69	80	92	*
wielorodzinne**	1	1	2	4	4	*
jednorodzinne**	51	50	67	76	88	*

Tabela nr 71. Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu * dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym

** na podstawie danych opublikowanych w Roczniku Statystycznym w roku 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań, ZBM – TBS Sp. z o.o. oraz danych z Roczników Statystycznych.

Komunalne zasoby mieszkaniowe

Zasób komunalny miasta jest zarządzany przez jednostkę budżetową Bytomskie Mieszkania. W 2023 r. zasób obejmował 605 budynków (bez Wspólnot Mieszkaniowych). W komunalnym zasobie Bytomia na dzień 31.12.2023 r. znajdowało się ogółem 10 114 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 509,0 tys. m², w tym m.in.:

- 1 935 (19,13%) lokali niezajętych, z czego około 50% to lokale zawieszone z przyczyn technicznych lub

posiadające wadę techniczną uniemożliwiającą ich zagospodarowanie. Pozostałe lokale niezajęte to lokale w tzw. obrocie np. objęte rewitalizacją, w trakcie remontu przez Gminę, propozycje na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy, w trakcie kwalifikacji przeznaczenia lokalu, w trakcie odzyskiwania lokalu itp.

- 416 (4,11%) lokali objętych najmem socjalnym.

W skład zasobu wchodziło także 1 318 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 92,2 tys. m².

Tabela 72: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2018-2023

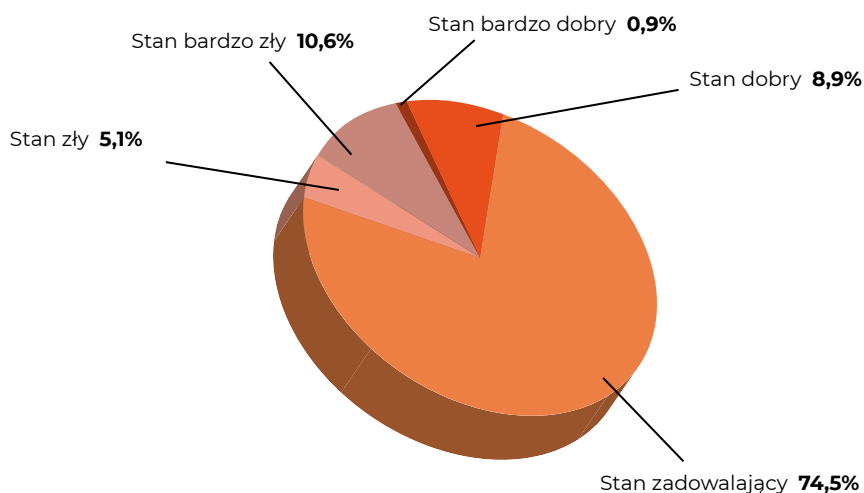
Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023r.
Liczba budynków mieszkalnych	711	685	670	640	627	605
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem, w tym m.in.:	11 855	11 501	11 338	10 831	10 445	10 114
- wolnostany	1 738	1 800	1 904	1 861	1 901	1 935
- lokale socjalne	303	286	307	378	355	416
- lokale o czynszu wolnym	0	26	25	20	19	16
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	603,7	584,8	575,3	546,3	526,4	509,0
Liczba lokali użytkowych	1 655	1 611	1 532	1 446	1 402	1 318
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	115,0	112,6	107,2	101,7	98,50	92,2

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stan techniczny mieszkań komunalnych określony został w 84,3% jako zadowalający, dobry lub bardzo dobry, natomiast w 15,7% jako zły i bardzo zły. Struk-

turę budynków mieszkalnych według stanu technicznego przedstawia poniższy wykres.

Wykres 28: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stopień wyposażenia zasobów mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne przedstawiał się następująco:

- 96,80% mieszkań posiadało instalację wodociągową,
- 66,89% mieszkań posiadało WC,
- 62,50% mieszkań posiadało łazienki,

- 31,46% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie,
- 1,64% centralnie dostarczaną ciepłą wodę użytkową.

W 2023 r. zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy regulowała uchwała nr XXV/367/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lutego 2020 r.

w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom.

W zakresie lokali użytkowych, zasady najmu i dzierżawy lokali użytkowych w roku 2023 regulowała uchwała nr XV/181/07 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie: zasad gospodarowania lokalami użytkowymi (z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze, tj. następujące zarządzenia Prezydenta Bytomia z dnia 31 sierpnia 2022 r.:

- 1) nr 350/22 w sprawie ustalenia warunków najmu i dzierżawy lokali użytkowych;
- 2) nr 351/22 w sprawie przyjęcia regulaminu przetar-

gów lokali użytkowych oraz regulaminu negocjacji warunków najmu lub dzierżawy lokali użytkowych, które w dwóch kolejnych przetargach nie znalazły najemcy lub dzierżawcy.

W poniższych tabelach przedstawiono dane liczbowe w zakresie:

- zawartych przez Bytomskie Mieszkania umów na lokale mieszkalne,
- przyznanych lokali mieszkalnych,
- liczby osób oczekujących na lokale,
- kosztów odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń.

Tabela 73: Ilość zawartych umów w latach 2018-2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zawarte umowy na lokale mieszkalne, w tym:	215	477	374	539	490	545
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	19	246	216	260	299	277*
lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	19	200	110	164	155	165
lokale o najmie socjalnym	54	25	74	109	30	98
Lokale przydzielone na podstawie §27, §28, §29 poprzednio obowiązującej uchwały nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r.	26	6	5	6	6	5

*) umowy wynikające również z tytułu m.in.: wykwaterowania, niepełnosprawności, pieczy zastępczej, zamiany z kontrahentem, zamiany z kontrahentem z jednoczesnym przywróceniem tytułu prawnego, ponownego zawarcia umowy najmu.
Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 74.:Przyznane lokale mieszkalne w latach 2018-2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	232	277	217	354	395	367
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	19	14	70	47	9	48
lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	116	200	110	164	155	165
lokale o najmie socjalnym	65	7	57	137	52	149
przydzielone na podstawie §27, §28, §29 poprzednio obowiązującej uchwały nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r.	32	6	5	6	6	5

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 75: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2018-2023.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań, w tym:	359	385	406	377	449	568
lokali do zasiedlenia	45	33	157	70	54	175
lokali wymagających przeprowadzenia remontu, z czego:	314	352	249	307	395	393
- przeznaczono do sprzedaży	39	31	53	36	85	110
- przeznaczono na wykaz lokali do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	117	214	153	208	167	181

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 76: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i lokale o najmie socjalnym w latach 2018-2023.

Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym, w tym:	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób oczekujących na lokale o czynszu za lokale mieszkalne zgodnie z obowiązującymi listami	125	167	198	180	223	236
Liczba osób oczekujących na lokale o najmie socjalnym zgodnie z obowiązującymi listami	1040	83	1059	1029	1000	984
Liczba osób oczekujących na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	1913	2009	1729	1441	1745	1304

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 77: Wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2015-2023

Rok	Należność główna	Kwota odsetek	Koszty sądowe	RAZEM
2015	1 472 165,67 zł	246 221,43 zł	26 636,05 zł	1 745 023,15 zł
2016	227 531,99 zł	10 787,27 zł	9 453,85 zł	247 773,11 zł
2017	84 606,31 zł	342,78 zł	7 730,90 zł	92 679,99 zł
2018	105 462,72 zł	2 007,38 zł	12 427,34 zł	119 897,44 zł
2019	1 806 747,32 zł	208 585,16 zł	10 313,49 zł	2 025 645,97 zł
2020	94 017,74 zł	9 546,17 zł	11 069,45 zł	114 633,03 zł
2021	282 976,38 zł	50 163,21 zł	45 434,12 zł	378 573,71 zł
2022	644 603,76 zł	146 916,69 zł	121 189,63 zł	912 710,71 zł
2023	573 303,87 zł	201 840,78 zł	111 104,80 zł	886 249,45 zł

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Wspólnoty Mieszkaniowe

Rada Miejska w dniu 24.05.2019 r. podjęła uchwałę nr XIII/161/19 w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółek gminnych: Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. i Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o., których Gmina Bytom jest jedynym Wspólnikiem.

Na podstawie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o., udokumentowanej w protokole objętym aktem notarialnym nr Rep. A 356/2020 z dnia 26 marca 2020 r., nastąpiło po-

łączenie spółki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. ze spółką Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ZBM – TBS Sp. z o.o. na dzień 31.12.2023 r. zarządza 912 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 910 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia. W budynkach wspólnot znajdowało się 11 636 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 616,05 tys. m² oraz 716 lokalami użytkowymi o powierzchni 55,38 tys.m², w tym:

- 8135 lokali własnościowych,
- 3501 lokali gminnych.

Tabela 78: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o. a następnie przez ZBM - TBS Sp. z o.o. w latach 2018-2023.

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba zarządzanych wspólnot mieszkaniowych	922	915	915	905	905	910
Liczba lokali mieszkalnych ogółem w tym m.in.	12 725	11 760	11 673	11 506	11 550	11 636
- lokale własnościowe	7 836	7 868	7 772	7 852	7 762	8 135
- lokale gminne	4 889	3 892	3 901	3 654	3 788	3 501
- wolnostany	452*	276	67	289	243	290
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m ²)	632,7	623,8	607	616,9	634,86	616,05
Liczba lokali użytkowych	795	704	718	710	705	716
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m ²)	57,6	53,4	55,8	54,9	54,06	55,38
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m ²)	64,3	57,6	53,4	55,8	54,9	54,9

*liczba wszystkich pustostanów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, zarządzanych przez różne podmioty

Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o.

Wszystkie wolnostany występujące w zarządzanych budynkach wspólnot są własnością gminy.

Infografika 22: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2023 r.

Wybudowane:

- przed rokiem 1918 - **24,83%**
- w latach 1918 do 1945 - **41,10%**
- w latach 1946 do 1959 - **18,24%**
- w latach 1960 do 1980 - **12,97%**
- w latach 1981 do 2020 - **2,86%**

Źródło: informacji otrzymane z poszczególnych Administracji ZBM – TBS Sp. z o.o.

Tabela 79: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2023 r. wg stanu technicznego

Wyszczególnienie	Ilość budynków (% udziału)
Stan bardzo dobry	98 (10,77%)
Stan dobry	464 (50,99%)
Stan zadowalający	334 (36,70%)
Stan zły	12 (1,32%)
Stan bardzo zły	2 (0,22%)

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Tabela 80: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)

Rodzaj wyposażenia	Liczba lokali (% udziału)
Ciepła woda	445 (3,83%)
Centralne ogrzewanie	3 797 (32,63%)
Łazienka	11 104 (95,43%)
Wc	6 319 (54,31%)
Gaz sieciowy	10 836 (93,12%)
Instalacja wod-kan	11 636 (100%)

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Zasoby własne ZBM - TBS Sp. z o.o.

ZBM - TBS Sp. z o.o. na dzień 31.12.2023 r. posiadał łącznie 295 lokali, w tym 248 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13,05 tys. m² oraz 45 lokali użytkowych (w tym całe budynki przy ul. Kolejowej 2A, ul. Orzegowskiej 68A, ul. Alojzjanów 4, ul. Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 8,5 tys. m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością Spółki (100% udziału), jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych. Poniżej przedstawiono przykładowe zdjęcia budynków zarządzanych przez ZBM-TBS sp. z o.o.

4.4.3. Gospodarka nieruchomościami

Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

Nieruchomości stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Przetargi na zbycie nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. przy zbywaniu nieruchomości na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu lub sprzedaż następuje na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości.

Zdjęcie 72: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Gwarków Tarnogórskich.

Źródło: ZBM-TBS

Tabela 81: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości ogółem, w tym:	482	22 903,2	426	25 227,5	369	23 917,2
nieruchomości lokalowe	386	9 257,8	323	6 976,7	271	6 498,3
nieruchomości zabudowane	22	4 887,0	14	3 866,5	12	6 988,3
garaże	9	182,4	13	295,7	6	145,8
nieruchomości gruntowe	68	5 217,5	76	14 088,6	80	10 284,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrótu Nieruchomościami UM Bytom

W roku 2023 zbyto 369 nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom na łączną kwotę 23 917,23 tys. zł oraz 10 nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na łączną kwotę 483,27 tys. zł.

Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości

W 2023 r. do gminnego zasobu nieruchomości nabyto prawo własności lub użytkowania wieczystego 37 działek położonych na terenie miasta o łącznej

powierzchni 131 142 m² za kwotę 3 590,63 tys. zł, oraz udział w 1 działce gruntu o powierzchni 16 m² za kwotę 1,81 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a zakup nieruchomości do zasobu gminy związany był przede wszystkim z regulacjami stanu terenowo-prawnego nieruchomości, przeznaczeniem na cele publiczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta lub nabyciem ich pod realizację konkretnej inwestycji.

Tabela 82 Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom

Obręb	Kontrahent	2023 r.		
		Liczba	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (tys. zł)
Ogółem, w tym:	X	38	131 158	3 592,44
Łagiewniki	os. fiz.	1	284	20,94
	os. pr.	1	141	0,0
Miechowice	os. fiz.	8	3 286	47,61
	os. pr.	1	784	0,0
Bobrek	os. fiz.	8	27 676	196,80
Stolarzowice	os. fiz.	2	702	46,00
	os. pr.	1	12 780	0,0
Bytom	os. fiz.	6	1 951	163,17
Rozbark	os. pr.	8	82 324	3 091,16
Sucha Góra	os. fiz.	1	27	2,16
Bobrowniki	os. pr.	1	1203	24,60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrótu Nieruchomościami UM Bytom

W tabeli nr 83 przedstawiono zmiany liczby, wartości i powierzchni Nieruchomości gruntowych nabytych do zasobu Gminy Bytom w latach 2019-2023.

Tabela 83: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2019-2023

Rok	Liczba nieruchomości	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (w tys. zł)
2019	12	98 263	609,4
2020	6	1 894	177,9
2021	18	58 994	154,4
2022	26	245 374	2 896,4
2023	24	131 158	3 592,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrót Nieruchomościami UM Bytom

4.4.4. Inne inwestycje w mieście

Na terenie Bytomia w okresie od stycznia do grudnia 2023 roku wydano łącznie 53 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym m.in. decyzje dotyczące:

- budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych (w tym samodzielnych i zespołów budynków jednorodzinnych) przy ulicach: Bażantowej, Długiej, Gajowej, Witolda Gombrowicza, Stanisława Małachowskiego, Planeta, Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Stefana Żeromskiego (w Tarnowskich Górach),
- budowy budynków handlowo-usługowych przy ulicach: Kamieńskiej, Gabriela Narutowicza, Siemianowickiej,
- budowy budynków magazynowych przy ulicach: Brzezińskiej, Kosynierów, Pszczyńskiej,
- budowy budynków przemysłowych przy ulicach: Brzezińskiej, Francuskiej, Kamieńskiej, Siemianowickiej,
- budowy elektrowni fotowoltaicznej przy al. Jana Pawła II, ul. Kamieńskiej,
- realizacji sieci uzbrojenia terenu przy ulicy Łazarówka.

Ponadto, w 2023 roku wydano 230 decyzji o pozwoleniu na budowę, w tym m.in. decyzji dotyczących:

- budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych (samodzielnych) przy ulicach: Alberta,

Bażantowej, Cegielnianej, Długiej, Drzewnej, Gajowej, Witolda Gombrowicza, Wincentego Kadłubka, Koksowej, Stanisława Małachowskiego, Józefa Nickla, Ignacego Paderewskiego, Planeta, Podleśnej, Pogodnej, Północnej, Spacerowej, Stolarzowickiej, Suchogórskiej, Tęczowej, Kazimierza Trampisza, Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Wyzwolenia, Żołnierskiej,

- budowy zespołów budynków jednorodzinnych przy ul. Olchowej,

- budynki mieszkalne wielorodzinne o trzech i więcej mieszkaniach przy ulicach: Ludwika Chroboka, Powstańców Warszawskich, Północnej,

- budynki zamieszkania zbiorowego przy ulicach: Fabrycznej, Wojciecha Kilara,

- budynki biurowe przy ul. Konstytucji,

- budynki handlowo-usługowe przy ulicach: Hutniczej, Wojciecha Kilara, Gabriela Narutowicza, Żołnierskiej oraz al. Jana Pawła II,

- budynki szpitali i zakładów opieki medycznej przy Placu Jana,

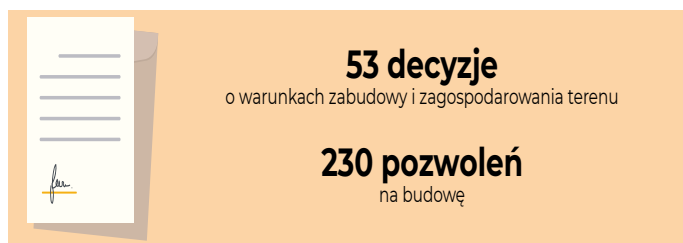
- budynki przemysłowe i magazynowe przy ulicach: Konstytucji, Władysława Łokietka, Mickiewicza, Przemysłowej, Składowej,

- budowa sieci wod.-kan. przy ulicach: Armii Krajowej, Bażantowej, Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, Michała Glinki, Golfowej, Kamiennej, Konstytucji, Łabędziej, Juliana Ursyna Niemcewicza, Orzegowskiej,

- budowa sieci gazowej przy ulicach: Chorzowskiej, Jana Dzierżonia, Ks. Jana Frenzla,

- budowa sieci elektroenergetycznej przy ulicach: Cegielnianej, Energetyki, Piłkarskiej, Siemianowickiej, Stanisława Witczaka, Zabrzańskiej.

Infografika 23. Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2023r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Architektury Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.5 MIENIE KOMUNALNE

4.5.1 Wartość majątku komunalnego

Wartość majątku komunalnego określona została w oparciu o:

- ewidencje księgowe prowadzone przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne,
- bilanse spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów, w których Gmina posiada udziały i akcje.

Wartość księgowa majątku komunalnego netto według stanu na dzień 31.12.2023 roku wynosiła:

- majątku gminnego wraz z wartością akcji i udziałów Gminy w spółkach prawa handlowego 2 268 411 428 zł;
- majątku powiatowego 198 495 556 zł.

:

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu jednostek gminnych według stanu na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco

Jednostki budżetowe:

- majątek trwały netto gminnych jednostek budżetowych	1 648 329 332 zł
- wyposażenie i księgozbiory	68 146 976 zł
- majątek obrotowy	122 814 274 zł

Instytucje kultury:

- majątek trwały netto	12 548 939 zł
- wyposażenie i księgozbiory	6 135 940 zł
- majątek obrotowy	332 557 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu jednostek powiatowych według stanu na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco:

- majątek trwały netto	142 615 591 zł
- wyposażenie i księgozbiory	36 954 999 zł
- majątek obrotowy	18 924 966 zł

Dochody uzyskiwane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych:

GMINA		POWIAT	
Wykonanie 31.12.2023 r.	Plan 2024 r. po zmianach	Wykonanie 31.12.2023 r.	Plan 2024 r. po zmianach
100 840 254,97	99 442 034,00	12 257 815,45	16 912 014,00
85 108 172	91 894 820	24 177 342	10 626 460

Ograniczone prawa rzeczowe:

1. Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych wynosi: 47 988 988,70 zł w tym:

- stan zastawów skarbowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych należnych Gminie Bytom wynosi: 88 926,58 zł.
- stan należności podatkowych zhipotekowanych wynosi: 20 166 992,31 zł.

2. Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych)

ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności dochodów niepodatkowych wynosi: 2 251 828,20 zł, w tym: - stan zaległości niepodatkowych zhipotekowanych wynosi: 292 954,82 zł.

3. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych wynosiły: 28 902 268,26 zł.

4. Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych w zakresie należności podatkowych i niepodatkowych wynosił 0,00 zł.

Prognoza majątku na dzień 31.12.2024 roku:**A. Pozyskiwanie mienia w procesie inwestycyjnym**

Wartość gminnych inwestycji na dzień 31.12.2024 r. wyniesie ogółem: 14 883 628,34 zł

1.	Remont i adaptacja pomieszczeń budynku zaplecza stadionu przy ul. Worpie 18 oraz budynków przy ul. Stolarzowickiej 19	1 214 000,00 zł
2.	Modernizacja energetyczna budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu	15 732,67 zł
3.	Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu	15 732,67 zł
4.	Adaptacja budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego oraz oddziału żłobkowego	6 327 500,00 zł
5.	Poprawa efektywności energetycznej Przedszkola Miejskiego nr 9 przy ul. Obywatelskiej 6 w Bytomiu (Polski Ład)	1 210 000,00 zł
6.	Utworzenie Żłobka Miejskiego nr 3 w budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 248 w Bytomiu	922 500,00 zł
7.	BO Stawiamy na łapy – bytomska oaza dla zwierząt	1 990 000,00 zł
8.	BO Gramy dla Knajfeldu	499 000,00 zł
9.	BO Razem dla Stolarzowic i Górnik	410 975,00 zł
10.	BO Aktywne Miasto II	532 460,00 zł
11.	BO Ogród deszczowy ze strefą wypoczynkową i domkami dla jerzyków	280 000,00 zł
12.	BO Bytom na Sportowo	334 000,00 zł
13.	RFIL Budowa kotłowni w Szkole Podstawowej nr 47 w Bytomiu	201 728,00 zł
14.	System nawadniania boiska treningowego przy ul. Modrzewskiego 3 w Bytomiu	150 000,00 zł
15.	Modernizacja oświetlenia boiska treningowego oraz instalacji elektrycznej w obiekcie sportowym przy ul. Modrzewskiego 3 w Bytomiu	500 000,00 zł
16.	Dostawa i montaż zestawu zabawowego na placu zabaw przy ul. Modrzewskiego 3	230 000,00 zł

B. Przyjmowanie mienia od zewnętrznych inwestorów i podmiotów

Kierunki działań w zakresie majątku miasta założone na dzień 31.12.2024 r. mają na celu powiększanie zasobów majątkowych, właściwe gospodarowanie nimi i osiągnięcie określonych pożytków poprzez:

- dalsze zagospodarowanie zasobów gruntów miejskich poprzez oddawanie ich w wieczyste użytkowanie, zarząd lub sprzedaż w celu zwiększania dochodów Gminy,
- wytwarzanie mienia w procesach inwestycyjnych i jego właściwe zagospodarowanie,
- zabezpieczanie majątku przed dekapitalizacją poprzez przeznaczanie odpowiednich środków finansowych na odtworzenie majątku oraz jego remonty,
- racjonalną gospodarkę mieniem w jednostkach

organizacyjnych i gminnych spółkach prawa handlowego,

- pozyskiwanie środków zewnętrznych (głównie z funduszy zewnętrznych) na modernizację i remonty.

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Na dzień 31.12.2023 r. Gmina Bytom posiadała akcje i udziały w 10 spółkach prawa handlowego, których łączna wartość księgowa na ten dzień wynosiła: 415 099 013,33 zł i była wyższa od stanu na koniec 2022 r. o kwotę: 20 042 319,00 zł.

W porównaniu do stanu na koniec 2022 r. uległa zmianie wartość nominalna udziałów w spółce Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o. W podwyż-

szonym kapitale zakładowym spółki Gmina Bytom objęła 200 422 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości po 100,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 20 042 319,00 zł, które Gmina By-

tom pokryła w całości gotówką (wkład pieniężny).

Zestawienie udziałów gminy i ich wartości w poszczególnych podmiotach, przedstawia tabela nr 84.

Tabela 84: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Nazwa jednostki	Udziały/akcje/głosy		w tym udziały/akcje/głosy jednostki samorządu terytorialnego		Uwagi
	Ilość	Kwota (zł)	Ilość	Kwota (zł)	
Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.	460 810	230 405 000,00 zł	460 810	230 405 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2023 r. wynosi 235.407.119,15 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 5.002.119,15 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki
ZBM - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Spółka z o.o.	54 815	54 815 000,00 zł	54 815	54 815 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2023 r. wynosi 54.815.691,85 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 691,85 zł stanowi tzw agio i wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o.	69 377	34 688 500,00 zł	52 764	26 382 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 76,05%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2023 r. wynosi 26.383.546,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 1.546,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji	7 124	7 124 000,00 zł	7 124	7 124 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2023 r. wynosi 7.124.970,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 970,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.

Bytomski Sport Polonia Bytom spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	724 159	72 415 900,00 zł	724 159	72 415 900,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2023 r. wynosi 72 416 176,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 276,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	1 370 693	137 069 300,00 zł	2.000	200 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,146%
Fundusz Górnośląski SA	13 156 732	131 567 320,00 zł	234 600	2 346 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 1,783%
Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich PRInż -1 Spółka z o.o.	352 726	35 272 600,00 zł	1 078	107 800,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,306%
Tramwaje Śląskie SA	14 988 531	149 885 310,00 zł	1 429 771	14 297 710,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 9,54%; wartość księgowa akcji na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 14.297.710,33 zł; różnica pomiędzy wartością księgową z tyt. tzw. agio w kwocie 0,33 zł wpływa na kapitał zapasowy Spółki
Klub Sportowy „Polonia” Bytom SA	1 632 711	16 327 110,00 zł	200 000	2 000 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 12,25%
Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	2	20 000,00	1	10 000,00	udział Gminy Bytom: 50%

* Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich znajdują się w rozdziale 4.5.3.

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Wydziału Nadzoru Właścicielskiego oraz Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora.

4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

W roku 2023 BPK poniosło ogółem wydatki związane z remontami w wysokości 4 580,2 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:

- wydatki na remont infrastruktury wodociągowej

wyniosły 1 825,3 tys. zł,

- wydatki na remont infrastruktury kanalizacyjnej wyniosły 713,2 tys. zł,

- wydatki na remont przepompowni ścieków wyniosły 254,1 tys. zł,

- wydatki na remont oczyszczalni ścieków wyniosły 1 022,7 tys. zł,

- wydatki na remont składowiska odpadów wyniosły 76,7 tys. zł,
 - wydatki na remont samochodów wyniosły 391,1 tys. zł.
- W roku 2023 BPK poniosło nakłady inwestycyjne w wysokości 21 346,0 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:
- nakłady inwestycyjne na urządzenia wodociągowe 4 000,0 tys. zł,
 - nakłady inwestycyjne na urządzenia kanalizacyjne 13 952,8 tys. zł.

Tabela 85: Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2023 przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	2023 r.	
			Plan	Wykonanie
1	wykup sieci wodociągowej	tys. zł	2 004,9	1 188,3
2	wykup sieci kanalizacyjnej	tys. zł	3 199,6	2 195,0
	Razem	tys. zł	5 204,5	3 383,3

ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2023 r. ZBM-TBS sp. z o.o. zarządzał 912 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 910 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia. W Bytomiu w budynkach wspólnot znajdowało się 11.636 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 616,05 tys. m² oraz 716 lokali użytkowych o powierzchni 55,38 tys. m² w tym:

- 8 135 lokale własnościowe,
- 3 501 lokale gminne.

ZBM-Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. na dzień 31.12.2023 r. posiadał łącznie 295 lokali, w tym 249 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13,05 tys. m² oraz 45 lokali użytkowych (w tym całe budynki Kolejowa 2A, Orzegowska 68A, Alojzjanów 4, Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 8,5 tys. m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością (100% udziału) Spółki, jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Struktura wiekowa budynków mieszkalnych i użytkowych będących własnością Spółki (100% udział) kształtuje się następująco:

wybudowane przed 1918 rokiem	30% (3 szt.)
w latach 1918 do 1945	10% (1 szt.)
w latach 1946 do 1959	-----
w latach 1960 do 1980	20% (2 szt.)
i w latach 1980 do 2022	40% (4 szt.)

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Mieszkańcy Bytomia w roku 2023 uiszczali opłaty za ciepło wg taryf dla ciepła: Fortum Silesia SA oraz

Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu. Fortum Silesia SA wprowadziło w roku 2023: 1. z dniem 01 stycznia 2023 roku zmianę taryfy dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.148.2022.AZa z dnia 07 grudnia 2022 roku.

Zmiana cen zatwierdzona w taryfie Fortum Silesia SA kształtowała się na poziomie:

- zmiana cen i stawek opłat ogólnie dla Fortum Silesia SA. + 29,12%,
- zmiana cen w zakresie wytwarzania ciepła + 31,82%,

- zmiana stawek opłat w zakresie przesyłania i dystrybucji 0,00%.

2. z dniem 01 maja 2023 roku zmianę taryfy dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.27.2023.RZ z dnia 12 kwietnia 2023 roku.

Zatwierdzona zmiana cen w stosunku do cen obowiązujących kształtowała się na poziomie:

- zmiana cen i stawek opłat ogólnie dla Fortum Silesia SA + 4,49%,
- zmiana cen w zakresie wytwarzania ciepła + 4,81%,
- zmiana stawek opłat w zakresie przesyłania i dystrybucji 0,00%.

3. z dniem 01 lipca 2023 roku nową taryfę dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.37.2023.RZ z dnia 06 czerwca 2023 roku.

Zmiana cen i stawek opłat zatwierdzona w taryfie kształtuje się na poziomie:

- zmiana cen i stawek opłat ogólnie dla Fortum Silesia SA + 8,86%,
- zmiana cen w zakresie wytwarzania ciepła + 7,89%,
- zmiana stawek opłat w zakresie przesyłania i dystrybucji + 23,34%.

Zmiana taryf obowiązywała odbiorców grupy A1, A2, A3, A4, dla których wytwórcą ciepła jest Fortum Sile-

sia SA Dla odbiorców grupy B, dla których wytwórcą ciepła jest PEC Sp. z o.o. w Bytomiu, ceny ciepła nie uległy zmianie.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu wprowadziło w roku 2023:

1. z dniem 1 lutego 2023 roku zmianę taryfy dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzionków grupy taryfowe B1, B2, B3. Średni wzrost taryfy wynosił: +4,24%.

Zmiana taryfy dla ciepła zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.101.2022.KTW dnia 16.01.2023 roku.

2. z dniem 1 maja 2023 roku zmianę taryfy dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzionków grupy taryfowe B1, B2, B3. Średni wzrost taryfy wynosił: +2,84%.

Zmiana taryfy dla ciepła zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.18.2023.KTW z dnia 05.04.2023 roku.

3. z dniem 1 grudnia 2023 roku nową taryfę dla ciepła dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzionków (grupy taryfowe B1, B2, B3) oraz odbiorców Bytomia zasilanych z Fortum Silesia SA i sieci przesyłowych PEC Sp. z o.o. (grupy taryfowe A1, A2, A3, A4). Średni wzrost cen i stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła zawartych w taryfie wynosił: +3,32%.

Średni wzrost cen i stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła zawartych w taryfie wynosił:

- grupy taryfowe A1, A2, A3, A4 +14,42%. Taryfa wytwórcy ciepła Fortum Silesia SA pozostała bez zmian. W związku z powyższym w rachunku ciągłym z cenami wytwórcy ciepła opłaty ogółem w grupach A wzrosły o +2,85%.

- grupy taryfowe B1, B2, B3 -4,63% (minus).

Nowa taryfa zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.68.2023. AZa z dnia 16.11.2023 roku.

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

Uchwałą Rady Miasta nr XIII/16/2019 z dnia 24 maja 2019 roku podjęto decyzję o rozwiązaniu przez likwidację Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

W roku 2023 Spółka nadal była w trakcie procesu likwidacyjnego, a wcześniejszy okres pandemii spowodował przesunięcie spraw sądowych. Miało to bezpośredni wpływ na przesunięcie terminu likwidacji Spółki. Spółka w tym okresie podejmowała szereg działań zmierzających do przyspieszenia terminów spraw sądowych, jak również monitorowała w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach rozliczenia i zamknięcia projektów realizowanych z Unii Europejskiej.

Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.

W 2022 roku spółka kontynuowała realizację zadania

inwestycyjnego p.n. „Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu – Etap II, realizowana przy jednoczesnej transformacji terenów pogórnich.” Inwestycja przewiduje budowę boiska treningowego, stanowiącego bazę treningową członków Akademii Piłkarskiej Polonii Bytom oraz uczniów Szkół Mistrzostwa Sportowego. Inwestycja docelowo obejmie budowę pełnowymiarowego boiska piłkarskiego o nawierzchni sztucznej, umożliwiającego rozgrywanie meczów z udziałem 2,2 tys. widzów oraz budowę trzykondygnacyjnego budynku, na który będą się składać pomieszczenia szatniowe, administracyjne oraz E-sport, siłownia, sklep, muzeum oraz kawiarnia. Realizowana inwestycja umożliwi również rozgrywanie krajowych meczów w ramach rozgrywek klubowych PZPN zgodnie z obowiązującymi systemami licencyjnymi dla klubów II ligi, a obiekt sportowy jest tak zaprojektowany, aby była możliwa jego późniejsza rozbudowa.

Zdjęcie 73: Nowy obiekt treningowy Polonii Bytom przy ul. Piłkarskiej

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna

Gmina Bytom posiadała w 2023 roku 1 udział o wartości 10 000,00 zł w Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej. Jednocześnie Gmina Bytom przestała być członkiem Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z dniem 1 września 2019 r. Zgodnie z zapisami §28 Statutu Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej „Po ustaniu członkostwa, udziały byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do Spółdzielni, w całości i jednorazowo, w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia tego sprawozdania”. Należy stwierdzić, że ww. procedura nie może zostać wdrożona ze względu na fakt, iż z dniem 16 sierpnia 2019 r. Zarząd Spółdzielni złożył rezygnację, a nowy nie zo-

stał powołany, co pozostawiło Bytomsko-Radzionkowską Spółdzielnię Socjalną bez reprezentacji ale również spowodowało, że sprawozdania finansowe nie zostały przygotowane ani zatwierdzone, a tym samym udział nie został dotychczas wypłacony. Ponadto Sąd Rejonowy w Katowicach w roku 2021 wszczął, a następnie umorzył postępowanie w sprawie wykreślenia Bytomsko-Radzionkowskiej Spół-

dzielni Socjalnej z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Biorąc powyższe pod uwagę, status prawny i faktyczny Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej w 2023 roku nie uległ zmianie.

5. ŚRODOWISKO

5.1 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE

5.1.1 Obszary cenne przyrodniczo

Do najcenniejszych obszarów przyrodniczych na terenie naszego miasta, ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych należą:

- Rezerwat Przyrody Segiet – stanowi fragment krajobrazu pogórniczego Srebrnej Góry i jest jednym z obiektów wpisanych w 2017 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO pod nazwą „Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarczym wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach”. Rezerwat został utworzony w celu ochrony lasu bukowego i obejmuje obszar o powierzchni 92,29 ha. Położony jest na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór. Zbudowany jest z trzech typów buczyn – ciepłolubnej buczyny storczykowej, kwaśnej buczyny niżowej oraz buczyny karpackiej. Poza 15 gatunkami drzew, na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków krzewów, roślin zielonych mszaków; Wokół rezerwatu wyznaczona jest otulina o powierzchni 142,14 ha.

Zdjęcie 74: Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Żabie Doły”

Źródło: www.bytom.pl

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Żabie Doły” – zespół obejmuje obszary o powierzchni 44,57 ha położone w granicach administracyjnych Bytomia oraz obszary o pow. 173,09 ha położone w granicach administracyjnych Chorzowa. Zespół tworzy kompleks nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania nielicznych w skali województwa śląskiego ptaków. Na terenie

zespołu zarejestrowano kilkaset gatunków roślin naczyniowych, w tym chronionych oraz występowanie ssaków reprezentowanych przez gatunki owadożerne, drapieżne i gryzonie;

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Suchogórski Labirynt Skalny – o powierzchni 20,6 ha leży na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór, w rejonie ulic: Wodczaka, Prywatnej i Obrońców Westerplatte. Celem ochrony niniejszego zespołu jest zachowanie fragmentu krajobrazu, który powstał na skutek działalności człowieka jak i naturalnej sukcesji przyrodniczej;

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Miechowicka Ostoja Leśna – obszar lasu o powierzchni około 305,60 ha, położony w północno-zachodniej części Bytomia, którego zasięg wyznaczają: od północy – ul. Stolarzowicka, od południa – ul. ks. Jana Frenzla, od wschodu – granice zabudowy osiedla Miechowice, od zachodu – granica miasta Bytomia i Zabrze oraz fragment koryta Potoku Rokitnickiego;

- Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka – celem ochrony obiektu jest zachowanie fauny i flory na terenach dawnych wyrobisk dolomitu, gdzie obowiązują szczególne przepisy z zakresu ochrony przyrody. Od 2017 roku stanowisko dokumentacyjne znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Na uwagę zasługują wyloty sztolni, w których gnieździ się 8 gatunków nietoperzy. Ogromnym zagrożeniem dla podziemi i przebywających w niej nietoperzy jest rozwijająca się w ostatnich latach niekontrolowana penetracja podziemi, mimo zabezpieczenia wylotów sztolni metalowymi kratami.

- Użytek ekologiczny Verona o powierzchni 14,45 ha, stanowiący obszar po byłej kopalni rud galmanu „Verona”, na którym znajdują się tereny leśne wraz z polaną śródleśną z formami wypukłymi (kopce, wydmy) z licznie występującymi rzadkimi gatunkami roślin, ściśle związanymi z prowadzoną dawniej działalnością wydobywczą rud cynkowo-ołowiowych, formami wklęsłymi (doły, zagłębienia terenu wypełnione wodą, dawne zbiorniki i wyrobiska) oraz dolinką potoku, podlegający pod leśnictwo Stolarzo-

wice – Nadleśnictwo Brynek. Uchwałą NR LIII/711/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 r. uznano obszar położony w Gminie Bytom pod nazwą „Verona” za użytek ekologiczny.

Na terenie Bytomia znajdują się również parki spacerowo-wypoczynkowe, w tym m.in.:

- Park Miejski imienia Franciszka Kachla w Śródmieściu – założony w około 1840 r. na terenach dawnych wyrobisk górniczych, zajmujący powierzchnię 43 ha;
- Park Fazaniec w Szombierkach – założony w drugiej połowie XIX wieku jako park prywatny na terenach o bardzo specyficznej rzeźbie, wykorzystujący istniejący las grądowy z niewielką domieszką dębów, zajmujący powierzchnię 18,1 ha;
- Park Ludowy w Miechowicach – zajmujący powierzchnię 13,95 ha, założony na początku XIX wieku jako park pałacowy. W latach 1840-1850 ogród pałacowy połączono z przylegającym do niego lasem;
- Park Mickiewicza w Rozbarku – założony na początku XX wieku, wykorzystując naturalny las, a także ukształtowanie terenu, położony w Rozbarku przy dolinie rzeki Bytomki;
- Park Grota w Suchej Górze – założony siłami mieszkańców na wyrobiskach rud na powierzchni około 2 ha;
- Park na Górze Gryca w Miechowicach – charakterystycznym elementem jest aleja lipowa, a także platan klonolistny;
- Park Amendy w Łagiewnikach - na którego terenie znajduje się duży staw.

Zdjęcie 75: Park Amendy w Łagiewnikach

Źródło: www.bytom.pl

Parki zajmują obszar o łącznej powierzchni 97 ha (ok. 1.4% powierzchni miasta), z czego parki: Miejski, Fazaniec i Ludowy objęte są ochroną Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ze względu na szczególne ukształtowanie ekosystemów, parki te wyróżniają się dużymi wartościami przyrodniczymi oraz bogactwem gatunków.

W 2023 r. na terenie Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Suchogórski Labirynt Skalny” zostały zamontowane tablice informacyjne związane z hi-

storią tego miejsca oraz konstrukcja w postaci metalowych stopni ułatwiająca odwiedzającym wejście na najwyższe wzniesienie. Ponadto została zamontowana na szczycie wieża w miejscu oznaczenia punktu zerowego (centralny punkt astronomiczny) triangulacyjnej osnowy geodezyjnej pruskiego układu współrzędnych „Trockenberg”.

W ramach przyznanych środków finansowych została wykonana ekspertyza przyrodnicza Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Żabie-Doły” pod kątem oceny wartości przyrodniczych i historycznych, a także celowości dalszej ochrony. Głównym celem opracowania było dokonanie rozpoznania przyrodniczego aktualnego stanu przyrody obszaru, określenie przydatności terenu do potrzymania ochrony obszarowej, wskazanie podstawowych zaleceń dotyczących ochrony czynnej terenu, a także zagrożeń, określenie zakresu przestrzennego i zakazów planowanego do utworzenia obszaru chronionego. Ponadto w ramach środków własnych Gminy, a także uzyskanej dotacji zewnętrznej zostały przeprowadzone prace w koronie Pomnika Przyrody tj. Platana Klonolistnego rosnącego na terenie Parku Ludowego. Wykonano nowe zabezpieczenia w postaci wiązań, usunięto susz chorobowy, przede wszystkim został zabezpieczony konar nad ścieżką.

5.1.2 Obszar NATURA 2000

Na terenie Bytomia występuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie, który stanowi jeden z największych systemów podziemnych na świecie obejmujący 5 sztolni odwadniających oraz liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach. Powierzchnia tego terenu wynosi 3 490,8 ha i graniczy z obszarem Rezerwatu Przyrody Segiet oraz stanowiskiem dokumentacyjnym przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka. Położony jest w obrębie następujących gmin: Bytom, Tarnowskie Góry, Radzionków i Zbrośławice. Podziemia tworzą wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich, które powstały w czasie od XII do XX wieku i obejmują ponad 300 kilometrów chodników oraz liczne komory i wybierki. Obszar „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” stanowi jedno z największych w Europie oraz drugie, co do wielkości w Polsce, zimowisko nietoperzy, które liczy kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze również w okresie letnim. Poza ssakami podziemia zasiedlają między innymi: pajęczaki, skoczogonki, dżdżownice, muchówki i chrząszcze. Przedstawicielami flory są mszaki i paprocie, które występują w strefach przyotworowych podziemi. Wewnątrz podziemi występują formy naciekowe: stalaktyty, stalagmity, stalagnaty, perły jaskiniowe i inne.

5.2 DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA I STAN OGÓLNY ŚRODOWISKA NATURALNEGO W BYTOMIU

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na terenie Bytomia brak jest stanowiska pomiarowego. Stacją pomiarową reprezentatywną dla obszaru miasta jest stanowisko zlokalizowane w Zabrze przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 34. Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) koordynowany i prowadzony jest zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (<https://powietrze.gios.gov.pl/>). Na terenie miasta działa lokalny monitoring powietrza – czujniki, które sygnalizują jakość powietrza. Sieć czujników pomiarowych zamontowanych na przedszkolach i szkołach oraz tzw. ekosłupki (33 sztuki) wizualizuje sytuację aerosanitarną i wskazuje, gdzie problem zanieczyszczeń jest największy i gdzie należy zintensyfikować działania związane z likwidacją kotłów węglowych poprzez np. podłączenie do sieci ciepłowniczej.

W ramach sieci pomiarowej dokonywany jest pomiar stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie PEC Sp. z o.o. pod adresem <https://www.pec.bytom.pl> w Aktualnościach w zakładce Alarm smogowy oraz rozpowszechniane są poprzez portal społecznościowy Facebook.

Ponadto Urząd Miejski w Bytomiu jest w posiadaniu drona, wyposażonego w mobilne laboratorium pomiarowe, które bada skład dymu wydobywającego się z kominów. W wyniku przeprowadzonego pomiaru powietrza możliwe jest określenie poziomu związków gazowych to jest: chlorowodór, cyjanowodór, formaldehyd oraz lotne związki organiczne, czyli substancji charakterystycznych dla spalania odpadów. Pomiarów można dokonywać zarówno z ziemi, jak i na wysokości. Podczas przelotów zaznaczane są na mapie miejsca, w których dron wykrył nieprawidłowości, a następnie są one sprawdzane przez Straż Miejską. W 2023 roku zespół składający się z pracowników Wydziału Inżynierii Środowiska oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej w sezonach grzewczych prowadził kontrole na terenie miasta dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw.

5.2.2 Pola elektromagnetyczne

W ramach monitoringu środowiska GIOŚ dokonuje również pomiaru pól elektromagnetycznych w trybie realizacji czynności ustawowych Programu Pań-

stwowego Monitoringu Środowiska. W 2023 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony był zgodnie z nowym rozporządzeniem (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku). Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego (<https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>).

Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych przedstawione w Raporcie z 2021 wykazały, że średnia wartość natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w badanym punkcie obserwacji, nie przekracza dopuszczalnego limitu średniej wartości określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Ponadto na bieżąco są analizowane oraz rejestrowane aktualizacje stacji bazowych telefonii komórkowych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska.

W 2023 roku Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy przeprowadził pomiary natężenia pola elektromagnetycznego (PEM) wykonane z wykorzystaniem szerokopasmowej stacji monitoringu stacjonarnego zainstalowanej na dachu w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu. Kilkundniowe pomiary nie wykazały przekroczeń natężenia pola elektromagnetycznego. Wyniki pomiarów uzyskane z wykorzystaniem systemu szerokopasmowego monitoringu stacjonarnego, w przeciwieństwie do wyników klasycznych pomiarów chwilowej wartości PEM, pozwalają na ciągłą obserwację zmian wartości PEM w dowolnym czasie z okresu wykonywania pomiarów.

5.2.3 Zanieczyszczenie wód

JObowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Od 1 stycznia 2019 r.

badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych, realizuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ).

GIOŚ przygotowuje program monitoringu wód powierzchniowych na okres 6 lat. Obecnie obowiązuje cykl monitoringu na lata 2022-2027. Opracowany program ma charakter wstępny i będzie podlegał corocznej aktualizacji. Obejmuje on zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, a także innych programów i dokumentów programowych. Celem programu jest m.in. dostarczenie informacji o stanie wód rzecznych i zbiorników zaporowych wyznaczonych jako jednolite części wód powierzchniowych (jcwp).

Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych rzecznych i zbiorników w punktach pomiarowo-kontrolnych w latach 2022-2027 oraz lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych na rzekach i zbiornikach w latach 2022-2027 dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>. Pod ww. adresem dostępne są również tabele „Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022” oraz „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu”, zawierające wyniki badań wód rzeki Szarlejki oraz Bytomki.

Z uwagi na obecny stan jakościowy oraz ilościowy wód występujących na terenie Bytomia, gmina nie posiada własnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych służących zaopatrzeniu ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Do występujących na terenie Bytomia ujęć wód, zaliczyć można studnie ujmujące wody podziemne – głównie wody pochodzące z odwodnienia wyrobisk górniczych, wykorzystywane na indywidualne potrzeby zakładów.

Aktualnie Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska realizuje program „Aktualizacja programu monitoringu jednolitych części wód podziemnych w układzie dorzeczy na lata 2022-2027”.

Szczegółowe informacje na temat programu, punktów kontrolnych i sposobu prowadzenia monitoringu stanu wód podziemnych można uzyskać pod adresem <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>.

Gospodarka wodno-ściekowa

Dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z polityką Ramowej Dyrektywy Wodnej, przyjęte zostały m.in. plany gospodarowania wodami na obszarze poszczególnych dorzeczy, których głównym celem jest analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód. Jedną z form działań podejmowanych przez Gminę w ramach ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej w roku 2023 r. była kontynuacja prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, celem umożliwienia monitoringu ilości odprowadzanych ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania. Przedmiotowa ewidencja pozwala także na bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przez jej użytkowników.

Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na właścicieli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe tzw. szamba, obowiązek posiadania umowy zawartej z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych lub z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. Zobowiązani są również do przechowywania dowodów uiszczenia opłat za usługi wywozu nieczystości ciekłych. Ustawa ta zobowiązała również gminy do przeprowadzenia raz na dwa lata kontroli realizacji wywozu nieczystości ciekłych z ww. instalacji. W związku z tym przedstawiciele Urzędu Miejskiego w asyście Straży Miejskiej dokonali kontroli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 2023 r. przeprowadzana była również kontrola nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe.

Jednocześnie, na terenie gminy współtworzona jest wraz z miastem Radzionków, tzw. Aglomeracja Bytom, integralna część Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), opracowanego na potrzeby spełnienia wymogów określonych w Dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Głównym celem programu jest ograniczanie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a w konsekwencji ochronę środowiska wodnego. Program zawiera wykaz inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanali-

zacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, a także terminy ich realizacji, niezbędnych do wykonania dla osiągnięcia standardów jakości odprowadzanych ścieków do środowiska.

Na podstawie zawartego w marcu 2023 r. porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania Gminy Bytom oraz Gminy Radzionków przy realizacji zadania polegającego na wykonaniu przeglądu Aglomeracji Bytom, przyjętego uchwałą nr LXXIV/950/23 Rady Miejskiej w Bytomiu, oraz spełniając obowiązek określony ustawą – Prawo wodne, w 2023 r. dokonano przeglądu utworzonej Aglomeracji. Przeprowadzona weryfikacja wykazała aktualny stopień skanalizowania Aglomeracji wynoszący 98,80%. Zgodnie z Dyrektywą Rady 91/271/EWG poziom skanalizowania aglomeracji nie może być mniejszy niż 98 proc. Mając na uwadze powyższe aglomeracja Bytom spełnia ww. wymogi. Na podstawie ww. działań, przygotowano projekt uchwały zmieniającej obszar i granice Aglomeracji Bytom, który został przesłany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w celu zaopiniowania. Zgodnie z art. 92 ustawy Prawo wodne obowiązkiem prezydenta miasta jest dokonanie przeglądu aglomeracji co dwa lata, w związku tym kolejny przegląd aglomeracji przypadnie w 2025 roku.

5.2.4 Zanieczyszczenie gleb

Gleby występujące na obszarze Bytomia są w większości zanieczyszczone i zdegradowane. Nadal uznaje się, że na terenie Bytomia występują gleby naturalne – zmienione w mniejszym lub większym stopniu w wyniku antropogenicznej działalności człowieka oraz gleby o pogłębionym poziomie próchnicznym czy ulepszonej strukturze.

W roku 2023 nie stwierdzono, aby stan gleb na terenie Bytomia, w stosunku do lat ubiegłych uległ zmianie. Obecność zanieczyszczeń w glebie wynika zarówno z lokalizacji na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, jak i historycznego rozwoju Bytomia (rozwój przemysłu hutniczego, wydobywczego i przeróbczego). Istotne znaczenie ma również wysoka naturalna zawartość metali w glebie oraz przebieg przez miasto głównych tras tranzytowych sprzyjających intensyfikacji zanieczyszczeń gleby w rejonach bezpośrednio do nich przyległych..

5.2.5 Ochrona powietrza

Program ochrony powietrza

Bytom, jako jedno z miast tworzących Aglomerację Górnośląską, objęty jest „Programem ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, przyjętym uchwałą numer VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa

śląskiego z 22 czerwca 2020 roku, który zastąpił dotychczasowy „Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”.

Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.

W roku 2023, w dalszym ciągu kontynuowane były zadania naprawcze, wskazane w wyżej wymienionym dokumencie oraz mające na celu poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego, w tym między innymi:

- ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW),
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,
- ograniczenie emisji ze źródeł punktowych,
- prowadzenie spójnej polityki planowania przestrzennego,
- prowadzenie działań wspomagających (informowanie o stanie jakości powietrza, edukacja ekologiczna, działania kontrolne, termomodernizacja obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej), wdrożenie i zarządzanie realizacją programu ochrony powietrza,
- prowadzenie innych działań wspomagających, przewidzianych do warunkowej realizacji.

Zarządzeniem Prezydenta Bytomia został przyjęty Program Redukcji Ubóstwa Energetycznego dla Gminy Bytom. Problem ubóstwa energetycznego dotyka w dobie kryzysu energetycznego i trudnej sytuacji geopolitycznej coraz większą liczbę osób i gospodarstw domowych. Konsekwencje tego zjawiska nie dotyczą tylko ich, ale i całą społeczność, szczególnie na wsi. Stanowi więc to wyzwanie dla polityki publicznej. Gmina Bytom konsekwentnie działa na polu podnoszenia jakości powietrza oraz zapobiegania i redukcji ubóstwa energetycznego. Gmina realizowała, realizuje i będzie realizować programy z udziałem środków zewnętrznych, które pozwalają zainstalować nowoczesne instalacje OZE (instalacje fotowoltaiczne, kolektory słoneczne) oraz źródła ciepła. Dodatkowo dzięki instytucji ekododradcy połączono zarówno dostępne formy dofinansowania, jak i edukację, promocję i spersonalizowane doradztwo. Działania te będą kontynuowane i rozwijane. W ramach działań z zakresu ochrony powietrza i zdrowia mieszkańców w Bytomiu funk-

cjonowały w gminie trzy programy, których celem jest poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz budynkach jednorodzinnych.

Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie”.

Dnia 28 grudnia 2022 roku została podpisana umowa o dofinansowanie nr 11/2022/12/OA o.e./CM w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”, która określa prawa i obowiązki gminy w związku z udzielaniem przez gminę, zgodnie z Programem, dofinansowania beneficjentom końcowym w ramach Przedsięwzięcia. 13 lutego 2023 roku został ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” dla mieszkańców Bytomia. Dotacja obejmowała wymianę źródeł ciepła na paliwa stałe poniżej klasy 5 na efektywne źródła ciepła lub podłączenie do efektywnego, zbiorczego źródła ciepła w budynku. Dodatkowo dofinansowaniem objęta była wymiana stolarki drzwiowej i okiennej w lokalu mieszkalnym. Wysokość dotacji jest uzależniona od poziomu dochodów. Maksymalna wysokość dotacji przypadająca na jeden lokal mieszkalny wynosiła od 17 500 złotych do 39 900 złotych. Do końca 2023 roku wpłynęło od mieszkańców Bytomia 145 wniosków o dofinansowanie.

Pozytywnie zweryfikowano: 87 wniosków, w tym: 63 wnioski kwalifikujące do podstawowego poziomu dofinansowania (wariant I), 13 wniosków uprawniających do podwyższonego poziomu dofinansowania (wariant II) i 11 wniosków, które uprawniały do otrzymania dofinansowania w najwyższym poziomie (wariant III).

W 2023 roku dofinansowanie przyznano na:

- pompa ciepła powietrze/woda – 1 sztuka,
- pompa ciepła powietrze/powietrze – 2 sztuki,
- kocioł gazowy kondensacyjny – 78 sztuk,
- ogrzewanie elektryczne – 3 sztuki,
- podłączenie lokalu do efektywnego źródła ciepła – 1 sztuka.

Łącznie gmina Bytom podpisała 83 umowy z beneficjentami na likwidację starego źródła ciepła, na podstawie których do końca 2023 roku zostało złożonych 29 wniosków o płatność, a łączna kwota wypłaconych dofinansowań wyniosła 293 418,28 złotych. Środki finansowe pochodzą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a dystrybutorem ich jest Gmina Bytom. Planowana realizacja programu to lata 2023-2025.

Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”.

W ramach realizowanych działań w Bytomiu prowadzony był Punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze” dla mieszkańców, na podstawie zawartego w dniu 27 maja 2021 roku Porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wraz z aneksami, ustalającego zasady promocji oraz realizacji na terenie Bytomia, w tym wsparcia i obsługi wnioskodawców programu w procesie składania wniosków o podstawowy, podwyższony oraz najwyższy poziom dofinansowania, a także w procesie uzyskiwania i rozliczania dofinansowania. Porozumienie zostało zawarte na czas realizacji programu, tj. na lata 2020 – 2029. W ramach podpisanego porozumienia w 2023 roku udało się przekazać 63 wniosków o dofinansowanie, w tym: 47 wniosków o podstawowy poziom dofinansowania (wariant I), 7 wnioski poziom podwyższony (wariant II) i 9 wniosków najwyższy (wariant III) wraz z dołączonym zaświadczeniem wskazującym przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego Wnioskodawcy oraz rodzaj tego gospodarstwa (jednoosobowe albo wieloosobowe) wydanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu. Dodatkowo udzielono wsparcia dla 60 Wnioskodawców w sprawie przygotowania wniosku o płatność.

Program „Stop Smog w GZM”.

W dniu 2 stycznia 2023 roku ogłoszony został nabór wniosków do programu „STOP SMOG w GZM”, którego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń i poprawa jakości powietrza oraz poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych, w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Program „Stop Smog” wspiera wymianę bądź likwidację źródła ciepła oraz termomodernizację. Program realizowany w latach: 2022 – 2025 na podstawie zawartej w dniu 17 lutego 2022 roku wraz z aneksami, ustawy ramowej w sprawie wspólnej realizacji rządowego programu „STOP SMOG w GZM”, podpisanej pomiędzy Gminą Bytom a Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią. Realizacja przedsięwzięć w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych będzie polegać na: likwidacji lub wymianie wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne; termomodernizacji; podłączeń do sieci ciepłowniczej lub gazowej; zapewnieniu budynkom dostępu do energii z instalacji OZE; zmniejszeniu zapotrzebowania budynków mieszkalnych jednorodzinnych na energię dostarczaną na potrzeby ich ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej.

W 2023 roku wpłynęło od mieszkańców Bytomia 7 wniosków, z których 4 wnioski zostały zweryfikowane pozytywnie. W 2023 roku został wyłoniony operator projektu, którym jest Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii z siedzibą w Katowicach przy ul. Rymera 3/4. Głównym zadaniem operatora projektu będzie wykonanie audytów energetycznych, a następnie nadzór nad ich realizacją. Po wykonanych audytach planowane jest podpisanie umów na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych. Prace budowlane rozpoczną się w 2024 roku. Ponadto w lutym 2024 roku zostanie ogłoszony nabór ciągły do programu celem uzupełnienia niezrealizowanego naboru. Program STOP SMOG jest realizowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz centralnej ewidencji emisyjności budynków Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Został również ogłoszony nabór wniosków do Projektu grantowego Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bytom, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027 przez Gminę Bytom. O odbyły się spotkania z mieszkańcami zainteresowanymi dotacją na odnawialne źródła energii oraz zostały przyjęte deklaracje mieszkańców w zakresie preferowanych instalacji, na podstawie których został złożony wniosek do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach. Z dofinansowania będą mogli skorzystać właściciele lub współwłaściciele domów jednorodzinnych, położonych na terenie Bytomia, którzy dopiero planują inwestycję. W projekcie tym nie są brane pod uwagę dochody grantobiorców. Energia ciepła i elektryczna wytworzona w instalacjach OZE zainstalowanych w ramach projektu będzie musiała być zużywana wyłącznie na potrzeby własne gospodarstw domowych (cele socjalno-bytowe) i nie będzie mogła być wykorzystywana do prowadzenia działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej w jakiejkolwiek formie prawnej. Dotację będzie można otrzymać na: instalację fotowoltaiczną (panele fotowoltaiczne) - do 50 tys. zł, powietrzną pompę ciepła do c.o. oraz c.w.u. - 70 tys. zł, gruntową pompę ciepła do c.o. oraz c.w.u. - 70 tys. zł, magazyn energii elektrycznej (dla instalacji fotowoltaicznej) - 35 tys. zł, system zarządzania energią - 2 tys. zł. Wdrożone zostały również założenia Planu Transformacji Energetycz-

nej Gminy Bytom w oparciu o OZE. Wypracowana koncepcja inwestycyjna została merytorycznym wkładem w kierunku stworzenia pełnoprawnego planu biznesowego i finansowego, na bazie których w przyszłości uruchomione zostaną inwestycje w efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii. Koncepcja Inwestycyjna została przygotowana w oparciu o wyniki zleconej analizy jakościowej i ilościowej strumienia odpadów komunalnych z terenu gminy Bytom i gmin ościennych, pod kątem sezonowości i dostępności frakcji oraz ich wartości energetycznej w celu dalszego wykorzystania jako paliwo alternatywne dla projektowanej instalacji termicznego przekształcania odpadów, analizy wykorzystania biogazu i miksu z gazem ziemnym jako paliwa podstawowego dla niskoemisyjnych technologii gazowych, analizy wyboru technologii OZE do rozbudowy niskoemisyjnego, efektywnego i elastycznego systemu energetycznego (budowa sezonowego magazynu ciepła w oparciu o solary słoneczne, budowa instalacji do produkcji wodoru). Przygotowana Koncepcja Inwestycyjna w oparciu o wyniki zleconej analizy jakościowej i ilościowej strumienia odpadów komunalnych z terenu Gminy Bytom i gmin ościennych, pod kątem sezonowości i dostępności frakcji oraz ich wartości energetycznej, została w celu dalszego wykorzystania jako paliwo alternatywne, analizy projektowanej instalacji termicznego przekształcania odpadów; analizy wykorzystania biogazu i miksu z gazem ziemnym jako paliwa podstawowego dla niskoemisyjnych technologii gazowych i analizy wyboru technologii OZE do rozbudowy niskoemisyjnego, efektywnego i elastycznego systemu energetycznego (budowa sezonowego magazynu ciepła w oparciu o solary słoneczne, budowa instalacji do produkcji wodoru). Realizacja zadania to lata 2022 – 2023.

Bytom posiada konkretne tereny, na których mogłyby powstać proekologiczne instalacje. To łącznie 65 hektarów, na które składają się m.in. tereny przy ulicy Strzelców Bytomskich – Magdaleny, ul. Dworskiej czy ul. Orzegowskiej. W związku z powyższym stworzono ramy organizacyjne bytomskiego systemu energetycznego, w ramach którego zawarto porozumienie lokalnych podmiotów zajmujących się wytwarzaniem, dystrybucją, magazynowaniem i konsumpcją energii oraz opracowano dokumentację strategiczną działania Klastra Innowacji Energetycznych w Bytomiu. W 2023 roku złożono wniosek o dofinansowanie Klastra w ramach konkursu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii oraz podjęto szereg uchwał w ramach realizacji tego zadania. Wykonano usługi przygotowania oraz złożenia wniosku w procesie naboru inwestycja B.2.2.2, Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności, który jest

planem rozwojowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy i inwestycje.

Uchwała antysmogowa

Od września 2017 r. na terenie całego województwa śląskiego, w tym na obszarze Bytomia, obowiązuje uchwała numer V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tak zwana „uchwała antysmogowa”), zgodnie z którą między innymi:

- obowiązuje zakaz spalania najgorszej jakości paliw węglowych,
- obowiązuje zakaz spalania biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%,
- użytkownicy urządzeń grzewczych, są zobowiązani wymienić je na kotły klasy 5 lub urządzenia spełniające wymagania tak zwanego ekoprojektu, zgodnie z terminami określonymi w uchwale, uzależnionymi od daty produkcji urządzeń.

Do 31 grudnia 2023 r. należało zlikwidować źródła ogrzewania (kotły), jeżeli rok produkcji danego źródła ciepła był poniżej 2012 r. Obecnie użytkowane mogą być kotły, których rok produkcji mieści się w zakresie od 2013 roku i powyżej. Z kolei miejscowe ogrzewacze powietrza np. kominki i piece mogą być obecnie użytkowane tylko w przypadku, jeżeli osiągną poziom sprawności cieplnej na poziomie min. 80% lub wyposażone są w urządzenie do redukcji emisji pyłu lub które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w punkcie 1 i 2 załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w niniejszym zapisie poprzez przedstawienie instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w punkcie 3 lit. a załącznika II w/w rozporządzenia. Wprowadzone regulacje prawne mają doprowadzić do poprawy jakości powietrza w regionie, a tym samym – przyczynić się do poprawy zdrowia i większego komfortu życia mieszkańców Bytomia.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)

W związku z obowiązującą od 1 stycznia 2021 r. nowelizacją ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, której rezultatem jest stworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, z dniem 1 lipca 2021 r. na samorządy gminne zostały nałożone nowe obowiązki związane z inwentaryzacją źródeł ciepła. Sama ewidencja została utworzona przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, a zobowiązani do raportowania są przede wszystkim właściciele i zarządcy nieruchomości. Deklaracje składane są w formie elektronicznej bezpośrednio do bazy GUNB lub papierowej w Urzędzie Miejskim.

Jeżeli deklaracja dotyczy źródła ciepła/spalania paliw uruchomionego po 1 lipca 2021 r. tzw. nowego źródła ciepła, należy ją złożyć w terminie 14 dni od dnia pierwszego uruchomienia instalacji, w przypadku kiedy deklaracja dotyczy źródła ciepła uruchomionego przed ww. datą należy ją przedłożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 czerwca 2022 r. Łączna liczba źródeł ciepła i spalania paliw wprowadzonych do bazy CEEB w Gminie Bytom na dzień 31 grudnia 2023 r. to 82,175 tys.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

W roku 2023 miała miejsce kontynuacja niektórych działań niskoemisyjnych ujętych w „Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej” przyjętej uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXXVIII/542/21 z dnia 25 stycznia 2021 r. oraz przygotowanie dokumentu pn.: „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Bytom”, opracowanego na podstawie art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.), który stwierdza, że Prezydent Miasta ma obowiązek raz na okres co najmniej 15 lat wykonania przedmiotowej dokumentacji. Głównym celem opracowania niniejszej dokumentacji było zaplanowanie racjonalnego użytkowania ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, jak i poprawa efektywności energetycznej w Gminie Bytom.

5.2.6 Ochrona przed hałasem

Obowiązek wykonania strategicznej mapy hałasu miasta Bytomia wynika z art. 118 pkt. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (POŚ), którą to mapę wykonuje się i aktualizuje co 5 lat dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska do dnia 30 czerwca 2022 roku Prezydent Bytomia sporządził strategiczną Mapę Hałasu dla miasta Bytomia. Następnie co 5 lat zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem oraz prezydent miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy przygotowuje strategiczne mapy hałasu i przekazuje je Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz właściwemu marszałkowi województwa.

Działania na rzecz ochrony środowiska przed hałasem podejmowane są również w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Podmioty planujące realizację przedsięwzięcia występujące o wydanie wyżej wymienionej decyzji, są zobowiązane do przedstawienia działań mających na celu wyeliminowanie lub w znacznym stopniu ograniczenie uciążliwości związanych z oddziaływaniem hałasu na otoczenie, w tym zdrowie ludzi, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji przedsięwzięcia.

Realizacja przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5.2.7 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

W 2023 roku podjęto wiele działań w zakresie ochrony przyrody i zwierząt.

Na terenie bytomskiego Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu przy ul. Łaszczyka 18, uruchomiono punkt przetrzymywania pozyskanych dzików z terenu Bytomia (obszaru objętego strefą występowania ewentualnego zagrożenia pod kątem występowania ASF). Celem niniejszego punktu jest umożliwienie przedstawicielom Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Katowicach przebadanie pozyskanych tusz dzików przed ich dalszym przekazaniem do skupu dziczyzny lub utylizacji. W ramach powyższego zadania znajdująca się na terenie bytomskiego schroniska jedna z chłodni została częściowo przystosowana na potrzeby tymczasowego przetrzymywania pozyskanych tusz dzików z terenu Bytomia (pozyskanych w wyniku odstrzału redukcyjnego przez uprawnionego myśliwego). Zakupione wraz z montażem m.in. specjalistyczne wyposażenie chłodni oraz środki dezynfekcyjne na dany moment zapewniają bieżące funkcjonowanie utworzonego punktu tymczasowego przechowywania tusz dzików, zgodnie z obowiązującymi standardami.

Ponadto w okresie od marca do września w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu były przeprowadzone „Rodzinne Spacerzy” z podopiecznymi bytomskiego schroniska. W trakcie spacerów zainteresowane rodziny miały okazję bliżej poznać psy przed podjęciem ostatecznej i świadomej decyzji o adopcji. Z uwagi na duże zainteresowanie akcją zarządca schroniska we współpracy z gminą Bytom zorganizował w grudniu dodatkowy „Mikołajkowy Rodzinny Spacer” z psami z bytomskiego schroniska. Ponadto zarządca schroniska po raz kolejny przeprowadził akcję „Przezimuj staruszka” dotyczącą psów seniorów, które czekają na tymczasowy dom, a która ma na celu znalezienie tymczasowych domów dla najstarszych podopiecznych miechowskiego przytuliska. Do otoczenia opieką jest około 40 psich seniorów. Dla psich staruszków zima to trudny czas. Ujemne temperatury źle wpływają na kondycję i samopoczucie czworonożnych seniorów. Dlatego tak ważne jest zapewnienie im ciepłego, spokojnego miejsca.

W roku 2023 w ramach ogłoszonego Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy postavili na projekt Stawiamy na łapy – bytomska oaza dla zwierząt, zgłoszony przez Stowarzyszenie Pomocy Porzuconym i Dręczonym Zwierzętom w Bytomiu. W ramach projektu modernizacji doczekają się kojce do kwartantny oraz system ogrzewania podłóg w budynkach dla zwierząt. Rozbudowana zostanie instalacja fotowoltaiczna oraz odświeżone zostaną wszystkie wybiegi zewnętrzne dla zwierząt. Ważną częścią tego projektu jest stworzenie miejsca edukacji, w którym będą mogły odbywać się zajęcia dla starszych i młodszych miłośników zwierząt. Na inwestycję, którą wyceniono na prawie 2 miliony zł, zagłosowało 6 246 bytomian. W związku z powyższym została rozszerzona działalność bytomskiego schroniska i w nadchodzących latach, zgodnie z warunkami umownymi, zostanie wprowadzony program edukacyjny z zakresu ochrony zwierząt.

Ponadto w Bytomiu funkcjonował program walki z bezdomnością kotów wolnożyjących, który miał na celu łatwiejszy dostęp do bezpłatnych zabiegów kastracji/sterylizacji kotów wolnożyjących oraz program promujący szczepienia i znakowanie zwierząt dla ich właścicieli. Jednocześnie bytomskie schronisko brało czynny udział w wielu akcjach promocyjnych, szkolnych prelekcjach oraz wydarzeniach plenerowych.

Wskaźnik odbiorów i adopcji zwierząt bezdomnych w bytomskim schronisku dla bezdomnych zwierząt w 2023 roku wyniósł ok. 56%, a wskaźnik eutanazji wyniósł ok. 12%.

Z uwagi na przypadki pojawiania się dzikich zwierząt podjęto szereg działań mających na celu ochronę mieszkańców oraz zwierząt. Prowadzone były również działania związane z ochroną zwierząt w tym m.in. organizowanie ochrony bezdomnych zwierząt, zarządzanie schroniskiem i miejscem grzebalnym zwierząt, a także nadzorowanie i przygotowywanie decyzji w sprawie odebrania właścicielowi lub osobie utrzymującej zwierzę rażąco zaniedbywane lub okrutnie traktowane i przekazywanie go do schroniska dla zwierząt albo innej osobie lub instytucji.

Zostały również wykonane tablice informacyjne o treści „Zakaz pływania”, które zostały umieszczone przy bytomskich stawach.

Ponadto na terenie na terenie Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu przy ul. Łaszczyka 18 w ramach zleconej usługi wykonano naprawę zapadniętej części ścieżki betonowej poprzez uzupełniono podbudowę oraz wyłożono kostkę brukową (na trasie przebiegu kanalizacji na powierzchni około 20 m² przy wybiegu dla psów). Podpisano umowę na kompleksową usługę związaną z zabezpieczeniem zdarzeń z udziałem zwierząt oraz zapewnieniem bezpieczeństwa przed zwierzętami niebezpiecznymi na terenie Gminy Bytom. W szczególności w zakresie: udzielania humanitarnej pomocy: dzikim zwierzętom wolno żyjącym, bezdomnym zwierzętom gospodarskim, zwierzętom egzotycznym (gatunków CITES) lub będących pod ochroną gatunkową, zwierzętom domowym (z wyłączeniem psów i kotów), które są zranione lub też wymagają opieki i pomocy w celu ich przetrwania.

Ponadto prowadzony był odłów i zwracanie „do natury” zabłąkanych zwierząt dzikich przebywających na terenach zabudowanych oraz działania prewencyjnych wobec zdarzeń z udziałem zwierząt, zwłaszcza dzików i lisów stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia. Jednocześnie w wymienionych powyżej działaniach odbywał się transport zwierząt do wyznaczonego Ośrodka Rehabilitacyjnego z terenu Gminy Bytom - rannych dzikich zwierząt. Dodatkowo zakupiono kukurydzę na potrzeby Koła Łowieckiego „Diana” Bytom (w ilości 3,91 tony) oraz Koła Łowieckiego „Orzeł” Tarnowskie Góry (w ilości 6,5 tony) przeznaczoną na pasy zaporowe, w celu zatrzymania dzikiej zwierzyny.

5.2.8 Edukacja ekologiczna

Realizacja działań edukacyjnych ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Bytomia oraz popularyzację zachowań pozostających

w zgodzie z kierunkami wyznaczonymi w ochronie środowiska. Zakres zadania obejmuje między innymi: realizację warsztatów ekologicznych, konkursów ekologicznych, organizowanie konferencji i spotkań dotyczących ochrony środowiska. Gmina Bytom podejmuje koncepcję kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego poprzez prowadzenie kampanii społecznych oraz innych działań pokazujących, jak chronić środowisko.

W 2023 r. z zakresu edukacji ekologicznej zostały przeprowadzone między innymi poniżej wskazane zadania.

W dniach 4 i 6 lutego odbyły się warsztaty dla dzieci i dorosłych pn. „Noc Sów”, to ogólnopolskie wydarzenie edukacyjne poświęcone tym tajemniczym ptakom. W Parku Ludowym w Miechowicach mieszkańcy Bytomia mieli okazję poznać warunki życia i bytowania sów. Organizatorami wydarzenia był Pałac w Miechowicach, Wydział Inżynierii Środowiska w Bytomiu oraz Szkoła Podstawowa nr 33 w Bytomiu.

Ponadto sfinansowano zakup środków dezynfekcyjnych dla bytomskich pszczelarzy należących do Koła Pszczelarzy w Nakle Śląskim oraz zakupiono 60 kg węzy pszczelej wielkopolskiej dla pszczelarzy należących do bytomskiego Stowarzyszenia Bytomskich Pszczelarzy. Udzielenie wsparcia pszczelarzom jest niezbędnym narzędziem do ochrony pszczół, bioróżnorodności i produkcji miodu. Dodatkowo 20 maja w Pałacu w Miechowicach obchodzono Światowy Dzień Pszczół, podczas którego było można odwiedzić gminną pasiekę, jak również poznać warunki życia pszczół. Dofinansowano zakup materiałów edukacyjnych na temat pszczół, które wykorzystane zostały przez dzieci podczas warsztatów w Pałacu w Miechowicach.

26 maja 2023 roku w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu ROZBARK przy ul. W. Kilara 29 odbyła się 16. Konferencja Ekologiczna z cyklu „Natura Miasta”, podczas której wręczono nagrody zwycięzcom konkursu plastycznego pn.: „Lubię Czyste Powietrze”. Konferencja była skierowana do dzieci i młodzieży szkolnej. Oprócz wykładów i warsztatów, odbyły się targi, wydarzenia artystyczne, tradycyjny jarmark ludowy Sztand Rozmajtości, i plener malarski. Celem konferencji „Natura Miasta” było podniesienie świadomości w zakresie roli środowiska przyrodniczego w mieście dla jakości życia jego mieszkańców, w dobie zmian klimatycznych i w sytuacjach kryzysowych (pandemia itp.) oraz promowanie dobrych rozwiązań w tym zakresie. Wydarzenie miało na celu również integrację mieszkańców.

Zakupiono rękawiczki jednorazowe oraz worki do selektywnej zbiórki odpadów, które wykorzystane zostały w przeprowadzonych akcjach ekologicznych przez mieszkańców miasta oraz dzieci z bytomskich palcówek oświatowych.

Zakończono akcję „Bytom jest Eko” w roku szkolnym 2022/2023 dla bytomskich placówek oświatowych, której celem była selektywna zbiórka makułatury, plastikowych butelek PET i baterii. Zwycięzcy akcji otrzymali nagrody w postaci oczyszczaczy powietrza. Nagrody zostały przekazane liderom akcji 12 września 2023 roku „Bytom jest Eko” i trafiły do trzech bytomskich placówek oświatowych tj. do Przedszkola Miejskiego nr 62, do Technikum nr 4 im. Marie Skłodowskiej – Curie oraz do Szkoły Podstawowej nr 17 przy Zespole Szkół Specjalnych nr 3.

We wrześniu 2023 roku została ogłoszona przez Urząd Miejski w Bytomiu, kolejna akcja „Bytom jest Eko” w roku szkolnym 2023/2024 prowadzona od 1 września 2023 roku do 21 czerwca 2024 roku. W trzeci weekend września tj. 15 – 17 września odbyła się akcja Sprzątania Świata, podczas której zorganizowano przejazd grupowy koleją wąskotorową dla młodzieży, połączony ze sprzątaniem terenów w okolicach przejazdu kolei.

Wykonano i zamontowano 10 sztuk tablic informacyjnych w Labiryncie Suchogórskim w Bytomiu, które opisują walory przyrodnicze tego miejsca oraz przyznano dotację na organizację Dnia Otwartego Parku Wiedzy i Rekreacji w Bytomiu – Suchej Górze, które było zorganizowane przez Stowarzyszenie „Towarzystwo Suchogórskie”.

Zakupiono 12 domków dla kotów, które zostaną przekazane na wniosek osób opiekujących się bezdomnymi kotami. Udzielono również wsparcia w formie dotacji, organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego z zakresu zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bytom mającego na celu zmniejszanie bezdomności wolno żyjących kotów poprzez ich sterylizację lub kastrację, w szczególności na zapewnieniu zwierzętom odpowiedniego i zgodnego z przepisami miejsca do przeprowadzenia zabiegów oraz potwierdzeniu przeprowadzenia tych zabiegów przez lekarza weterynarii, zapewnieniu kotom transportu z miejsca ich przebywania do miejsca wykonania zabiegu oraz z powrotem.

Dodatkowo przygotowano do zimowli pszczoły z pasieki miejskiej w Bytomiu przy ul. Łaszczyka 18.

W ramach „Światowego Dnia Drzewa”, który obcho-

dzony jest 10 października każdego roku, zakupiono 4 drzewa, które zostały zasadzone przy udziale dzieci na terenie Przedszkola Miejskiego nr 58 przy ul. Nowej 66 Bytomiu.

Zdjęcie 76: Park Miejski im. hm. F. Kachla

Źródło: www.bytom.pl

Część edukacji ekologicznej była realizowana w ramach działalności Ekodoradcy, zatrudnionego w ramach Projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” - kompleksowej realizacji programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego.

W ramach tej inicjatywy odbyły się warsztaty popularnonaukowe, dotyczące przyczyn i skutków powstawania smogu, możliwości poprawy jakości powietrza poprzez działania indywidualne i zbiorowe oraz omawiające dostępne programy ograniczające niską emisję na terenie Gminy Bytom, w tym:

- 17 marca 2023 roku warsztaty dla Przedszkola nr 25 przy ul. Olejniczaka 9, w których uczestniczyło 27 osób oraz 16 czerwca 2023 roku warsztaty w Przedszkolu nr 12 przy ul. Oświęcimskiej 17 z udziałem 20 osób.
- 10 czerwca 2023 roku uruchomione zostało stoisko popularnonaukowe podczas obchodów Europejskiego Zielonego Tygodnia w gminie Świerklaniec, w którym uczestniczyło około 1 000 osób.
- 22 września 2023 roku przeprowadzono zajęcia edukacyjne w Parku Wiedzy w Suchej Górze, w których uczestniczyło 50 uczniów Szkoły Podstawowej nr 23.
- W dniach 21–29 listopada 2023 roku zrealizowane zostały warsztaty przyrodnicze w pięciu szkołach podstawowych w Bytomiu, z udziałem 200 uczestników.
- Dodatkowo w dniach 26 listopada 2023 roku i 29 listopada 2023 odbyły się 3 spacerzy przyrodnicze po terenie miasta, roku, z udziałem 50 osób, prowadzone przez przyrodnika i edukatora Mariusza Wierzgonia.

W ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” zakupiono różnorodne materiały informacyjno-

-edukacyjne, które pełnią istotną rolę w promocji i edukacji ekologicznej. Te materiały nie tylko przyczyniają się do rozpowszechniania wiedzy na temat ochrony środowiska, ale także angażują społeczność lokalną w aktywne działania na rzecz poprawy jakości życia.

5.2.9 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)

Służby miejskie prowadzą działania w ramach nadzoru nad działalnością podmiotów, które zajmują

Infografika 24: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu

Na terenie miasta Bytomia w 2023 roku

18 podmiotów prowadziło działalność gospodarczą wymagającą posiadanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów, 23 firmy posiadały zezwolenia na zbieranie odpadów, 15 podmiotów zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz 1 podmiot - na zbieranie i przetwarzanie odpadów. W 2023 r. wydano 2 zezwolenia na zbieranie odpadów dla działalności stanowiących kontynuację działalności dotychczasowej.

Źródło: dane Wydziału Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu

się zbieraniem lub przetwarzaniem odpadów oraz w kierunku eliminacji zagrożeń związanych z odpadami.

Kontynuowano działania, których celem była eliminacja lub ograniczenie nielegalnego deponowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W 2023 roku do Referatu Gospodarki Odpadami wpłynęło 67 zgłoszeń dotyczących zanieczyszczonych terenów, z czego:

- 5 pochodziło ze Straży Miejskiej,
- 6 pochodziło z Komisariatów Policji,
- 4 dokonanych zostało przez Radnych Rady Miejskiej w Bytomiu,
- 50 zgłoszeń pochodziło od mieszkańców,
- 2 zgłoszenia pochodziły od innych podmiotów.

W związku z nielegalnym gromadzeniem odpadów na terenach będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych, wszczętych zostało 22 postępowań w celu wydania nakazu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania bądź magazynowania, z czego 9 zakończono wydaniem decyzji nakazujących. Łącznie w wyniku pracy Referatu Gospodarki Odpadami oczyszczonych zostało 39 terenów będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych (poza terenami gminnymi).

W celu przymuszenia wykonania obowiązku usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich magazynowania bądź składowania, na zobowiązanych zostało nałożone 5 grzywien.

5.2.10 Poprawa efektywności energetycznej

W związku z niestabilną sytuacją na rynku paliw i energii Gmina Bytom podjęła działania związane z możliwością racjonalnego wykorzystania istniejących naturalnych zasobów energetycznych.

W 2022 r. w porozumieniu z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA stworzono tzw. klaster energii pn. „Klaster Innowacji Energetycznych w Bytomiu”, którego celem jest rozwój ener-

getyki rozproszonej na terenie Bytomia, służący poprawie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego przy jednoczesnej poprawie jakości środowiska naturalnego oraz ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Pojęcie „klaster energii” wprowadzony został ustawą o odnawialnych źródłach energii i stanowi cywilne porozumienie lokalnie działających podmiotów dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią ze źródeł odnawialnych lub innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV.

W ramach podpisanego porozumienia opracowany został dokument strategiczny działania Klastera z perspektywą do roku 2040, określający kierunki rozwoju zgodnie z oczekiwaniami obecnych i potencjalnych członków oraz przygotowano plan operacyjny zawierający informacje o działaniach planowanych do realizacji w poszczególnych perspektywach czasowych.

Ponadto rozpoczęto procedurę uzyskiwania niezbędnych dokumentów na potrzeby realizacji przez Gminę inwestycji związanych z budową farm fotowoltaicznych m.in. w rejonie ul. Kędzierzyńskiej oraz ul. Magdaleny.

Przedsięwzięcie planowane do realizacji przy ul. Magdaleny jest m.in. rozwiązaniem zabezpieczającym przedmiotowy obszar przed dalszym zanieczyszczeniem terenu odpadami.

5.3 EKSPLOATACJA GÓRNICZA

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia

Na terenie miasta funkcjonują następujące zakłady górnicze:

- Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek, Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek prowadzi działalność górnictwem w oparciu o przyznane koncesje:
 - a. nr 38/99 z dnia 01 września 1999 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom III” objętego obszarem górnictwem „Bytom III – ZG”, udzielonej na okres 27 lat,
 - b. nr 1/2013 z dnia 07 marca 2013 r., zmienioną dnia 08 czerwca 2020 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 1” objętego obszarem górnictwem „Bobrek-Miechowice 1”, obowiązującą do 31 grudnia 2050 r.
- Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek prowadzi ruch zakładu górnictwa zgodnie z zatwierdzonym w dniu 18 grudnia 2023 r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach planem ruchu dla Węglokoku Kraj SA Kopalnia Węgla Kamiennego Bobrek na okres od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.

- Zakład Górniczy Eko – Plus Sp. z o.o. Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. prowadzi eksploatację ze złoża „Bytom I-1” w oparciu o koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego, ważną do 31 grudnia 2043 r.
- Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. w Bytomiu prowadzi ruch zakładu górnictwa na podstawie planu ruchu zatwierdzonego 28 grudnia 2022 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach na okres od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. Przedmiotowy plan ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Bytomia postanowieniem z dnia 09 listopada 2022 r., z uwagi na potencjalne obniżenia i deformacje terenu, mogące naruszać zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. w zakresie ochrony torowiska kolejki wąskotorowej - obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto, może negatywnie wpływać na istniejącą infrastrukturę drogową, kolejową i inżynierską. Do niniejszego planu ruchu sporządzono 3 dodatki. Dodatek nr 3 został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Bytomia postanowieniem z dnia 04 grudnia 2023 r. uza-

sadniając jak powyżej, zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach z dnia 05 stycznia 2024 r.

- Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. W dniu 8 listopada 2019 r. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. uzyskał koncesję nr 6/2019 na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 2”, objętego obszarem górnictwem Bobrek-Miechowice II, leżącego na terenie Gminy Bytom ważną do dnia 31 grudnia 2023 r., przedłużoną decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2023r. do 31 grudnia 2024 r.

W dniu 10 sierpnia 2023r. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. uzyskał koncesję nr 2/2023/p na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego w obszarze „Miechowice” z terminem rozpoczęcia robót geologicznych 23 października 2023 r. Planowany termin zakończenia robót geologicznych 30 kwietnia 2024 r.

Obecnie Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. prowadzi ruch zakładu górnictwa na podstawie zatwierdzonego 16 grudnia 2020 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach planu ruchu na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. Przedmiotowy plan ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Miasta Bytomia z uwagi na poddanie wpływom eksploatacji górnictwa magistrali ciepłowniczej. Ze względu na jej kategorię odporności (niższą niż kategoria przewidywanych wpływów), istnieje możliwość uszkodzenia magistrali, co spowodować mogłoby znaczne perturbacje w systemie ogrzewania południowej części miasta. Do niniejszego planu ruchu zostało sporządzone 16 dodatków. Dodatek nr 16 został sporządzony w związku z przedłużeniem koncesji nr 6/2019 i uzyskaniem koncesji na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego nr 2/2023/p w celu przedłużenia obowiązywania bieżącego planu ruchu do 31 grudnia 2024 r. Dodatek wydłużający bieżący plan ruchu do 31 grudnia 2024 r. został zatwierdzony Decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego z dnia 12 grudnia 2023 r.

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu:
 - a. Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum (w likwidacji)

W 2023 roku Oddział prowadził likwidację zakładu

górnictwa na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach w grudniu 2021 r. planu ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górnictwa na lata 2022 – 2023 z późniejszymi dodatkami w liczbie 4 oraz na podstawie zatwierdzonego przez Ministra Aktywów Państwowych „Programu likwidacji podziemnego zakładu górnictwa Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum na lata 2015 – 2023”.

Decyzją Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017 r. została wygaszona koncesja nr 6/2008 z dnia 10 kwietnia 2008 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Centrum” objętego obszarem górnictwem Bytom–Centrum I. Jednocześnie dla SRK SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK Centrum z siedzibą w Bytomiu została określona przestrzeń górnictwa w górotworze w „Umowie o ustanowieniu użytkowania górnictwa nr 1518/OS/2017 z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia prawa użytkowania górnictwa wyrobisk Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum z siedzibą w Bytomiu wyłączonych z eksploatacji górnictwa i niezbędnych do utrzymania systemu odwadniania likwidowanej części zakładu górnictwa dla zapewnienia bezpieczeństwa ich utrzymania oraz bezpieczeństwa sąsiedniego czynnego zakładu górnictwa przed zagrożeniem wodnym”, do której wprowadzono aneks nr 1 z dnia 28 sierpnia 2019 r. zmieniający zakres przestrzeni użytkowania górnictwa.

Od 1 stycznia 2024 r. Oddział KWK Centrum został, dodatkiem nr 25 do planu ruchu Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi na okres 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2026 r., włączony w struktury Oddziału Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi jako Pompownia Stacjonarna Centrum.

b. Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi prowadził odwadnianie górotworu w Pompowni Stacjonarnej Szombierki na podstawie zatwierdzonego w grudniu 2020 r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach planu ruchu Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2026 r. Pompownia Stacjonarna Szombierki jest zaplanowana do likwidacji w 2024 r. Po przejęciu w grudniu 2020 r. Spółkę Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Centralnej Pompowni Bolko Spółka z o.o. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził

w grudniu 2020r. plan ruchu Centralnej Pompowni Bolko Sp. z o.o. w Bytomiu na lata 2021 - 2026. Pompownia Bolko została włączona w struktury Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi od 1 stycznia 2021 r. Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w 2023 r. rozpoczął przekształcanie pompowni z systemu stacjonarnego w system głębinowy poprzez wiercenia otworów z powierzchni zakładu przy ul. Kruszcowej do wyrobisk górniczych na poziomie 125m. Prace związane ze sposobem odwadniania wyrobisk eksploatacji rudnej mają być zakończone w 2024 r.

Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi prowadzi również odwadnianie poprzez Pompownię Stacjonarną Chorzów (Szyb Kolejowy) będącą częścią Pompowni Stacjonarnej Siemianowice, której zasięg odwadniania i oddziaływania poprzez zrzut do Rowu Granicznego wód z tych pompowni obejmuje Gminę Bytom.

c. Zakład Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji w Dąbrowie Górniczej

Zakład prowadzi m.in. sprawy związane z usuwaniem szkód górniczych na obiektach budowlanych, odwadnianiem niecek bezodpływowych i rekultywacją zdegradowanych terenów wyrządzonych ruchem zlikwidowanych zakładów górniczych: „Bobrek – Miechowice”, „Centrum – Szombierki”, „Powstańców Śląskich”, „Rozbark” (w tym „Rozbark V”) i „Centrum” bez konieczności posiadania planów ruchu.

W posiadanych planach ruchu czynne zakłady górnicze zobowiązały się do zapobiegania i ograniczania szkód poprzez prowadzenie profilaktyki zarówno górniczej jak i budowlanej. Nadzorem konstrukcyjno-budowlanym objęto obiekty o kategorii niższej bądź równej projektowanym wpływom eksploatacji górniczej. W celu umożliwienia bezpiecznego przejęcia przez obiekty wpływów projektowanej eksploatacji górniczej realizowano prace naprawcze i zabezpieczające oraz rozbiórkowe. W przypadku ujawnienia się poważnych uszkodzeń w tym w obiektach liniowych tj. sieciach wodociągowo-kanalizacyjnych, gazowych, obiektach inżynierijno-drogowych kopalnie usuwały je w trybie awaryjnym.

• JUST Sp. z o.o. w Zawierciu Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI,

JUST Sp. z o.o. Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI prowadzi działalność górnictwem w oparciu o przyznaną koncesję nr 3688/OS/2017 z dnia 7 listopada 2017 r. udzieloną przez Marszałka Województwa Śląskiego na wydobywanie dolomitu wraz z piaskiem i gliną jako kopalnię towarzyszącą ze złoża

„Rozbark” objętego obszarem górniczym „Rozbark VI”, udzielonej do 31 grudnia 2027 r.

JUST Sp. z o.o. Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI prowadzi ruch odkrywkowego zakładu górniczego zgodnie z zatwierdzonym w dniu 26 października 2020 r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach planem ruchu dla JUST Sp. z o.o. Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI do 31 grudnia 2025 r. Do niniejszego planu ruchu złożono 2 dodatki. Plan ruchu jak i dodatek nr 2 do planu ruchu został zaopiniowany negatywnie przez Prezydenta Miasta Bytomia.

W roku 2023 kontynuowane były prace Zespołu Porozumiewawczego (Posiedzenia nr 22 i nr 23), narady koordynowane przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach, dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu jak również realizacji napraw szkód górniczych w granicach Gminy Bytom z udziałem Prezydenta Miasta Bytomia oraz przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego - Departamentu Ochrony Środowiska i Gospodarki Złożem w Katowicach, Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach, zakładów Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA oraz przedstawicieli zakładów górniczych prowadzących roboty związane z ruchem zakładów górniczych w granicach Gminy Bytom.

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe

Śródmieście

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum z siedzibą w Bytomiu nie prowadzi eksploatacji od jej zakończenia 28 kwietnia 2015 r. przez Kompanię Węglową SA.

W 2018 roku stwierdzono wygaśnięcie obniżeń, o czym Oddział poinformował Gminę Bytom w piśmie z dnia 12 marca 2018 r. Znak: SRK/KWKC/TMG/261/124/18. Od 2018 roku kopalnia nie prowadziła i nie będzie prowadziła pomiarów obniżeń i deformacji na terenie miasta Bytomia.

W październiku 2020 roku kopalnia przekazała do Urzędu Miejskiego w Bytomiu „Dokumentację określającą kategoryzację przydatności terenu do zabudowy po zakończeniu działalności górniczej dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział KWK Centrum” opracowana przez Główny Instytut Górniczy w Katowicach. Cytowana dokumentacja zawiera wszystkie informacje dotyczące wpływów i skutków eksploatacji górniczej prowadzonej w przeszłości oraz zagrożenia jakie mogą wynikać po zakończeniu eksploatacji na terenie Gminy Bytom. Dokumentacja obejmuje

teren górniczy Bytom – Centrum I z wyłączeniem terenu będącego pod wpływami sąsiednich czynnych zakładów górniczych.

Prowadzona likwidacja KWK „Centrum” nie wpływa negatywnie na obiekty i urządzenia znajdujące się na powierzchni terenu górniczego. W przypadku wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko związanego z emisją hałasu lub zanieczyszczeniem powietrza Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Oddział KWK Centrum z siedzibą w Bytomiu zobowiązana jest do podjęcia niezbędnych czynności ograniczających to oddziaływanie. W okresie obowiązywania planu ruchu były prowadzone prace rekultywacyjne na terenie zakładu górniczego po przeprowadzonej likwidacji infrastruktury przemysłowej.

W 2023 roku w dalszym ciągu prowadzono likwidację zbędnej infrastruktury górniczej na terenie peryferyjnym szyb Witczak. Po zlikwidowaniu poprzez zasypanie szybu Witczak oraz szybu Komunikacyjny zostały wyburzone zbędne obiekty budowlane. Pozostałe obiekty budowlane wraz z terenem szybu Witczak zostaną przejęte przez Gminę Bytom w 2024 roku w celu dalszego zagospodarowania. Obiektami do przejęcia są m.in. wieża szybowa szybu Witczak wraz z budynkiem nadszypia i budynkiem maszyny wyciągowej oraz rozdzielnią główną, budynek wentylatorów głównych z dyfuzorami, powierzchniowy otwarty zbiornik wody podsadzkowej, mosty samowyladowcze piasku i kamienia oraz budynek administracyjno-gospodarczy.

Stroszek – Dąbrowa Miejska

Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. w 2023 roku prowadził działalność w rejonie filara ochronnego szlaku PKP Tarnowskie Góry – Bytom oraz filara Autostrady A-1. Wybieranie złoża prowadzone było w rejonie ul. Celnej na odcinku od ul. Leśnej do ul. Dąbrowa Miejska oraz w rejonie ul. Dąbrowa Miejska.

W 2023 roku eksploatacja prowadzona była w pokładach 507, 509 i 510, chodnikami wydobywczymi, wentylacyjnymi, technologicznymi, odstawczymi oraz wodnymi na głębokości średniej 550 m. Zbędne wyrobiska górnicze likwidowane były przez ich podsadzenie (podsadzką hydrauliczną).

Na podstawie wykonanych przez firmę zewnętrzną pomiarów geodezyjnych w okresie od października 2022 roku do października 2023 roku, maksymalne obniżenia na liniach obserwacyjnych wyniosły:

- Linia nr 1 - 182 mm na pkt. 12
- Linia nr 2 - 182 mm na pkt. 12
- Linia nr 3 - 154 mm na pkt. 11
- Linia nr 5 - 163 mm na pkt. 109
- Linia nr 6 - 179 mm na pkt. 209

Maksymalne obniżenia na szlaku PKP w okresie

październik 2022 rok do październik 2023 rok wyniosły 189 mm w km 22/5.

Karb

W rejonie filara ochronnego dzielnicy Karb w 2023 roku prowadzono eksploatację górnictwem ścianą 2a w pokładzie 504 w.d. której wpływy swoim zasięgiem obejmowały środkową część filara ochronnego dzielnicy Karb.

W rejonie dzielnicy Karb miasta Bytomia wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od września 2022 r. do października 2023 r. kształtowały się następująco:

- rejon bud. Kościoła pw. Dobrego Pasterza 0,01 m,
- skrzyżowanie ul. Konstytucji z ul. Miechowską od 0,03 m do 0,06 m,
- ul. Falista od 0,05 m do 0,36 m,
- ul. Młodzieżowa od 0,10 m do 0,23 m,
- ul. Św. Marka od 0,14 m do 0,15 m,
- ul. Orkana od 0,10 m do 0,15 m,
- ul. Kołłątaja od 0,08 m do 0,11 m,
- ul. Krańcowa od 0,11 m do 0,26 m,
- ul. Racławicka od 0,18 m do 0,31 m,
- ul. Św. Tomasza od 0,14 m do 0,19 m,
- ul. Celna od 0,01 m do 0,19 m,
- ul. Braci Śniadeckich od 0,01 m.

Miechowice

W rejonie filara ochronnego dzielnicy Miechowice w 2023 roku prowadzono eksploatację górnictwem ścianą 5 w pokładzie 504 której wpływy swoim zasięgiem obejmowały wschodnią część filara ochronnego dzielnicy Miechowice.

Dodatkowo na północ od zlikwidowanego filara ochronnego Elektrociepłowni „Miechowice”, w rejonie pozafilarowym kopalnia prowadziła eksploatację ścianą 11 w pokładzie 503, która rozpoczęła eksploatację w czerwcu 2023 r.

W rejonie dzielnicy Miechowice wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od października 2022r. do października 2023r. kształtowały się następująco:

- ul. Generała Andersa od 0,05 m do 0,24 m,
- ul. Wolnego od 0,06 m do 0,42 m,
- ul. Warszawska/ ul. Ogrodowa od 0,37 m do 0,80 m,
- ul. Księdza Jana Frenzla od 0,02 m do 0,05 m,
- ul. Karbowska od 0,00 m do 0,05 m,
- ul. Elsnera od 0,03 m do 0,18 m,
- ul. Pogodna od 0,03 m do 0,32 m,
- ul. Lipowa od 0,06 m do 1,39 m,
- ul. Zamkowa od 0,03 m do 0,37 m,
- ul. Energetyki od 0,06 m do 0,10 m,
- ul. Elektrownia od 0,06 m do 0,07 m,
- ul. Dzierżonia od 0,01 m do 0,03 m,
- ul. Racjonalizatorów od 0,03 m do 0,07 m,

• Al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego od 0,00 do 0,07m

Monitoring wpływów eksploatacji górnictwem w kopalni Bobrek – Piekary prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górnictwem „Bytom III – ZG” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2021 - 2023”. Pomiarów geodezyjnych prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Pomierzone wielkości deformacji terenu nie przekroczyły wartości prognozowanych w planie ruchu kopalni. Nie stwierdzono występowania deformacji nieciągłych w nowych rejonach w wyniku prowadzonych robót górniczych. Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością. Do obiektów tych należą m.in. hale produkcyjne firmy DESCH IPP Sp. z o.o. położone przy ul. Elektrownia 16 w Bytomiu-Miechowicach. W rejonie powyższych obiektów, które w 2023 roku znajdowały się w zasięgu wpływów od prowadzonej eksploatacji ścianą 11 w pokładzie 503, zaobserwowano w okresie od czerwca 2023 r. do grudnia 2023 r. obniżenia w zakresie od 0,06 m do 0,08 m. Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górnictwem objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników Instytutu Techniki Budowlanej w Katowicach przy współpracy pracowników Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach. Z prowadzonego nadzoru wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. w 2023 roku prowadził eksploatację w pokładzie 507 systemem chodnikowym z podszadką samozestalającą, w obszarze górnictwem Bobrek – Miechowice II na średniej głębokości około 400m.

Obserwacje deformacji terenu prowadzi się na trzech liniach obserwacyjnych. W wyniku przeprowadzonych cykli pomiarowych, maksymalne pomierzone obniżenia w 2023 roku wyniosły: L1 = od 19 do 68 cm; L2 = od 12 do 48 cm; L3 = od 17 do 23 cm.

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych

a) Węgłokoks Kraj SA KWK Bobrek

Na terenie Gminy Bytom w 2023 roku kwoty zrealizowanych przez Węgłokoks Kraj SA KWK „Bobrek - Piekary” napraw szkód górniczych kształtowały się następująco:

- 11 738,4 tys. zł – koszt zadań poniesionych przez Węgłokoks Kraj SA,

• 162,1 tys. zł – koszt zadań poniesionych przez SRK SA.

Kopalnia Bobrek prowadziła między innymi prace likwidujące szkody górnicze obejmujące:

- bieżące odwadnianie niecek bezodpływowych (Staw 24, WS-47 – strona wiodąca: Węgłokoks Kraj SA, współfinansującymi: obie Strony) i przepompowni ścieków,
- finansowanie awaryjnego odpompowywania zbiorników bezodpływowych przy Placu Słonecznym 2, obsługi awaryjnego udrażniania ciągu kanalizacyjnego w ul. Pogodnej 10, 11, 12 i 13 oraz Placu Słonecznym 1,
- finansowanie i obsługa pompowni wód w rejonie ogródków działkowych ROD „Jutrzenka” kolonia II,
- zwrot kosztów wbudowania pompy w studnie w rejonie ul. Pogodnej 10, 11, 12 i 13 wraz z robotami towarzyszącymi,
- finansowanie awaryjnego odpompowywania i czyszczenia terenu po ponadnormatywnych opadach w rejonie budynków mieszkalnych przy ul. Fałistej 3, 5, 7,
- wykonanie robót rozbiórkowych budynków mieszkalnych wielorodzinnych położonych przy ul. Konstytucji 124-126 i ul. Pogodnej 5 oraz budynku gospodarczego przy ul. Andersa 26,
- odszkodowanie budynku garaży położonego przy ul. Racjonalizatorów 52 wraz z rozbiórką przez Właściciela,
- odszkodowanie budynków mieszkalnych położonych przy: ul. Alberta 1, ul. Andersa 32 przeznaczonych do rozbiórki,
- uzyskaniu administracyjnych pozwoleń na wykonanie robót rozbiórkowych budynków mieszkalnych przy: ul. Bluszczowej 4, ul. Bluszczowej 5,
- wypłata odszkodowania remontowego dla wykonania zabezpieczeń hal produkcyjnych Desch IPP Sp. z o.o. przy ul. Elektrownia 16 oraz wykonanie prac przez Właściciela,
- wykonanie zabezpieczeń budynku przed ujemnymi wpływami eksploatacji górniczej (ankrowanie z opaską) wraz z usunięciem szkód w budynku mieszkalnym przy ul. Wysokiej 5,
- wykonania robót zabezpieczających nakazanych decyzją PINB w postaci wzmocnienia przez ankrowania budynku warsztatowego i budynku zaplecza położonych przy ul. Racjonalizatorów 52 na podstawie wypłaconego odszkodowania remontowego,
- wypłata odszkodowań remontowych dla wykonania znacznych robót remontowych usunięcia szkód górniczych właścicielom obiektów: ul. Francuskiej 74, ul. Pogodnej 11, ul. Zamkowej 18,
- wykonanie na zlecenie Kopalni robót usunięcia uszkodzeń w obiektach kubaturowych i przynależ-

nej im infrastrukturze położonych przy: ul. Elsnera 12, ul. Łanowej 7, ul. Pogodnej 12 oraz innych mniejszych robót pod względem zakresu i kosztów,

- zakończenie niwelacji terenu ogródków działkowych nr 1, 2, 3, 4 ROD „Jutrzenka” kolonia II z koniecznością wyłączenia z użytkowania działek 1, 2, 3 ze względu na przyszłe wpływy eksploatacji górniczej,
- wypłata odszkodowania na wykonanie miejscowych zabezpieczeń sklepień łukowych i zewnętrznych elementów architektonicznych kościoła pw. Św. Krzyża przy ul. Frenzla 42,
- naprawy awaryjne dróg i chodników, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budynków – po interwencji właścicieli (pisemnej oraz zgłaszanych telefonicznie), z własnej inicjatywy oraz po przeglądach w ramach obserwacji i nadzoru.

Ponadto wykonywanych jest wiele innych drobniejszych napraw budynków realizowanych we własnym zakresie przez Poszkodowanych oraz na zlecenie Spółki. Naprawiane uszkodzenia nie zagrażają bezpieczeństwu obiektów. Zakres prac remontowych budynków obejmuje głównie przemurowania spękanych ścian i stropów, uszkodzonych nadproży okiennych i drzwiowych, zarysowanych tynków, zwichrowanej stolarki okiennej i drzwiowej, przemurowanie uszkodzonych przewodów kominowych, itp. W nielicznych wykonywane są poziomowania posadzek, naprawy wewnętrznych instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych. Ponadto wokół obiektów dokonuje się napraw podjazdów i chodników.

Niezależnie od powyższego kopalnia posiada zawarte umowy z gestorami sieci uzbrojenia podziemnego i umowy z wykonawcami, w ramach których wykonywane są prace naprawcze związane z usuwaniem ewentualnych awarii, jak i naprawy realizowane w normalnym trybie. W ramach prac związanych z zastosowaniem profilaktyki budowlanej na zlecenie Spółki prowadzony jest specjalistyczny nadzór i obserwacje obiektów budowlanych wykonywany przez specjalistów Instytutu Techniki Budowlanej oraz Głównego Instytutu Górnictwa.

Od dnia zawarcia nowej umowy tj. 30.01.2023 r. zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy Wyższym Urzędzie Górniczym w Katowicach kontynuowano nadzory i obserwacje budowlane obiektów o niskiej odporności na wpływy eksploatacji górniczej. Monitoringiem tym objętych zostało 86 obiektów budowlanych:

- 49 w dzielnicy Miechowice,
- 37 w dzielnicy Karb.

Zgodnie z zaleceniami z prowadzonego monitoringu, w trybie awaryjnym wykonywane są doraźne prace zabezpieczające i naprawy. Ponadto, pra-

ownicy kopalni prowadzą niezależne obserwacje i przeglądy zabudowy znajdującej się w zasięgu oddziaływania prowadzonej eksploatacji górniczej zgodnie z ustaleniami zawartymi w planie ruchu i zarządzeniach Dyrektora.

Na przestrzeni 2023 roku do Spółki wpłynęło 152 wnioski w sprawie roszczeń o uznanie szkód górniczych z czego 22 jako niezasadne zostało oddalonych. Na podstawie dokonanych oględzin, opracowanych dokumentacji projektowo-kosztorysowych, kosztorysowych oraz analiz techniczno-ekonomicznych planowana jest w roku bieżącym tj. 2024 naprawa szkód górniczych, która w Planie Techniczno-Ekonomicznym dla 169 zadań przewiduje nakłady w wysokości 24 300 900,00 zł.

Zadaniem również związanym z gospodarką wodno – ściekową na terenie Gminy Bytom był zwrot przez Węgłokoks Kraj SA na rzecz Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bytomiu kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przy ul. Przelotowej, ul. Łanowej, ul. Technicznej i ul. Falistej. Procentowy udział Węgłokoks Kraj SA w zwrocie kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przedstawia się następująco: przepompownie wód opadowych i ścieków komunalnych zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Przelotowej (22,1%), ul. Łanowej (27,6%), ul. Technicznej (24,6%), i ul. Falistej (27,7%).

b) Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA

W zakresie naprawy szkód w obiektach budowlanych, część napraw prowadziła samodzielnie SRK SA, a w części współpracowała z Węgłokoks Kraj SA. Realizacja zadań po KWK Bobrek była prowadzona w oparciu o zawarte „Porozumienie w sprawie odpowiedzialności, postępowania i ponoszenia kosztów napraw szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego KWK Bobrek” oraz w oparciu o aneks do ww. Porozumienia. W 2023 r. SRK SA. Oddział KWKCL realizował w dalszym ciągu zadania wynikające ze zobowiązań po Kompanii Węglowej SA dotyczące KWK Bobrek.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum w zakresie usuwania szkód wywołanych ruchem zakładów górniczych w 2023 roku realizowała na bieżąco zadania związane z odwadnianiem niecek bezodpływowych na terenie miasta Bytom.

Zadaniem związanym z gospodarką wodno – ściekową na terenie Gminy Bytom był zwrot przez SRK SA na rzecz Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bytomiu kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przy ul. Piłsudskiego, ul. Przelotowej, ul. Łanowej, ul. Technicznej i ul. Falistej. W 2023 roku zwrócono na rzecz BPK

Sp. z o.o. łącznie kwotę w wysokości 470 935,98 zł, w tym za utrzymanie przepompowni w IV kw. 2023 r. – 107 497,61 zł i za 3 kwartały 2023 r. – 363 438,37 zł. Zgodnie z warunkami trójstronnej ugody zawartej pomiędzy SRK SA, Węgłokoks Kraj SA i Gminą Bytom oraz zawieranego do niej aneksu koszty za IV kw. 2023 r., zostaną zwrócone do końca kwietnia 2024 roku.

c. Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o.

Do ZG Eko-Plus Sp. z o.o. w 2023 roku wpłynął jeden wniosek o naprawę szkody spowodowanej ruchem zakładu górniczego. Wystąpiła ona na szlaku PKP relacji Bytom – Tarnowskie Góry na odcinku 22,3 – 22,7 km oraz 23,3 – 23,4 km. Powyższa szkoda została w trybie pilnym usunięta. Łączny koszt naprawy wyniósł 65 000,00 zł netto.

d. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o.

Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. w 2023 roku nie odnotował zgłoszenia szkody górniczej wywołanej ruchem zakładu górniczego jak również nie usuwał w 2023 roku szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego.

Odwadnianie niecek bezodpływowych

Gmina Bytom cały czas boryka się z zaszłościami, spowodowanymi wpływami eksploatacji górniczej, prowadzonej od XIX wieku na jej obszarze. Jednym z długofalowych skutków deformacji powierzchni, spowodowanych działalnością górniczą, było powstanie niecek bezodpływowych, wymagających systematycznego odwadniania.

W rezultacie uzgodnień, zawieranych z podmiotami górniczymi, w kompetencjach Gminy Bytom leży odwadnianie zlewni składającej się ze Stawu 24 „Brandka” i napęniającego się zbiornika Ws-47 „Bączek”. W zależności od ilości opadów atmosferycznych, zasilających ww. zbiorniki, niezbędne jest co roku kilkukrotne odpompowywanie wody z tego zbiornika. Należy dodać, że koszty odpompowywania wody w proporcji 50/50 pokrywał Węgłokoks Kraj SA KWK Bobrek, jako sprawca szkody wraz z Gminą Bytom.

Działając w imieniu Gminy Bytom, Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu poinformował, że w związku z zawartą ugodą z dnia 23.06.2023 r. o naprawienie szkody górniczej spowodowanej ruchem zakładu górniczego (odwadnianie niecek WS-47 i staw 24) pomiędzy Węgłokoks Kraj SA, Gminą Bytom – Miejskim Zarządem Dróg i Mostów oraz Spółką Restrukturyzacji Kopalń SA w 2023 roku koszt odpompowywania wód wynosił 303233,12 zł brutto. Ponadto dział kanalizacji deszczowej posiada również ugodę o naprawienie szkody górniczej spowodowanej ruchem zakładu górniczego (utrzymy-

wanie przepompowni wód deszczowych) zawartej pomiędzy BPK Sp. z o.o., Gminą Bytom – Miejskim Zarządem Dróg i Mostów, SRK SA oraz Węglkokoks Kraj SA, w której SRK SA wraz z Węglkokoksem Kraj SA pokrywają w 100% opłaty za utrzymywanie przepompowni wód deszczowych przy ul. Technicznej w Bytomiu oraz w 80% opłaty za utrzymywanie przepompowni wód deszczowych przy ul. Falistej w Bytomiu.

Węglkokoks Kraj SA KWK Bobrek w ramach trójstronnej ugody z Gminą Bytom i SRK SA prowadził i współfinansował (łącznie z Gminą Bytom) odwadnianie terenu niecki bezodpływowej Staw 24 „Brandka” i zalewiska W-47 „Bączek”. W 2023 roku dokonano 3 ww. pompowań wód powierzchniowych w celu uniknięcia zagrożenia podtopienia prywatnych nieruchomości zabudowanych:

- 13.02.2023 r. – 09.03.2023 r.: odpompowano 112.13 tys. m³ wody, rzędna końcowa: 265,59 m n.p.m., rzędna wodowskazu przy stanowisku pompowania: 93 cm (60 cm stan początkowy po wbudowaniu-grudzień 2022 r.).

- 15.05.2023 r. – 05.06.2023 r.: odpompowano 112.84 tys. m³ wody, rzędna końcowa: 265,15 m n.p.m., rzędna wodowskazu przy stanowisku pompowania: 49 cm (60 cm stan początkowy po wbudowaniu-grudzień 2022 r.).

- 11.12.2023 r. – 22.12.2023 r.: odpompowano 46.29 tys. m³ wody, rzędna końcowa: 265,56 m n.p.m., rzędna wodowskazu przy stanowisku pompowania: 94 cm (60 cm stan początkowy po wbudowaniu-grudzień 2022 r.).

W 2023 r. SRK SA Oddział w Dąbrowie Górniczej Kopalnie Węgla Kamiennego

w Całkowitej Likwidacji prowadził odwadnianie niecek bezodpływowych na terenie Gminy Bytom, gdzie w celu odwadniania obsługiwane są przepompownie: Karb II, Dworska, Staw 32, Zachodnia, Północna, Zielona, ROD Kościuszko, ROD Łan.

W oparciu o ugodę wraz z aneksem nr 1, zawartą pomiędzy SRK SA a Gminą Bytom zadanie związane z odwadnianiem niecek bezodpływowych jest nadal realizowane. Prace prowadzone są w celu utrzymania bezpiecznego poziomu wód w rzępiach, rowach i zbiornikach. Spółka zabezpieczyła kadrę osobową i techniczną, dostęp do mediów (energii elektrycznej, wody, odprowadzania ścieków, łączności telefonicznej), infrastruktury służącej odwadnianiu i sprzęt ciężki (w przypadku zaistnienia awarii na tej infrastrukturze).

Zgodnie z warunkami ugody Spółka ponosiła w całości koszty utrzymania w/w przepompowni, które dzielone były na dwa Oddziały Spółki tj.:

- Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji odpowiadał w całości za pokrycie kosztów

utrzymania przepompowni: Zachodnia, Dworska, Staw 32 oraz Karb II.

- Oddział KWK Centrum odpowiadał w całości za pokrycie kosztów utrzymania przepompowni Północna – Zielona oraz ROD Kościuszko i ROD Łan.

Łączny koszt utrzymania przepompowni w 2023 roku wyniósł 2 754 090,78 zł, w tym: udział w kosztach Oddziału KWKCL wynosiła 1 714 355,13 zł i Oddziału KWK Centrum wynosił 1 039 735,65 zł.

W dniu 05.07.2021 r. z firmą HaskoningDHV Polska Sp. z o.o. została zawarta umowa dotycząca aktualizacji projektu technicznego zadania w sprawie modernizacji systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych w granicach administracyjnych miasta Bytomia w rejonach: Dworska ogródki, Staw 32, Staw 39, Staw 29, Staw 102b, ROD Łan. Termin realizacji zadania wynosił do 38 miesięcy od daty zawarcia umowy.

Aktualizacja rozwiązań projektowych modernizacji systemu odprowadzania wód ze zlewni Dworska, ma na celu weryfikację udziałów podmiotów uczestniczących w kosztach systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych, uporządkowanie stosunków wodnych na głównych kierunkach spływu wód powierzchniowych, w szczególności wykonanie systemu rowów melioracyjnych i rurociągów kanalizacji deszczowej, współpracujących z modernizowanymi zbiornikami retencyjnymi oraz przepompowniami przetłaczającymi ujęte wody opadowe i roztopowe ze zlewni do rzeki Szarlejki. W grudniu 2022 r. Wykonawca złożył wniosek dotyczący przedłużenia terminu wykonania Etapu I przedmiotu umowy do 26 miesięcy i 21 dni (tj. do dnia 26.09.2023 r.). W listopadzie 2023 r. Wykonawca ponownie złożył wniosek dotyczący przedłużenia terminu wykonania Etapu I przedmiotu umowy do 38 miesięcy (tj. do dnia 05.09.2024 r.).

Ponadto Spółka na mocy zawartego „Porozumienia” z Gminą Bytom i corocznie zawieranych umów zobowiązała się w latach 2019-2023 na okresowe przyjmowanie do przepompowni Karb II wód opadowych z zalewiska Ws-47 zlokalizowanego na terenie Gminy. Ilość przyjmowanych wód uzależniona była od warunków atmosferycznych. W 2023 roku przyjęto 271, 26 tys.m³ tych wód.

Rekultywacje zdegradowanych terenów

a. Pole leśne F1

Obowiązek naprawy szkody na terenie pola leśnego F1 został określony w decyzji Prezydenta Miasta Bytomia zobowiązującej Spółkę Restrukturyzacji Kopalń SA do naprawy szkody poprzez rekultywację terenu. W listopadzie 2022 r. SRK SA w wyniku

przeprowadzonego przetargu podpisała umowę na wykonanie zadania pn.: „Rekultywacja zdegradowanych terenów leśnych – Pole F1 w Bytomiu – Miechowicach dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji” z firmą Barosz – Gwimet Sp. z o.o. W ramach rekultywacji wykonane będzie ukształtowanie wierzchowiny hałdy wraz z utworzeniem warstwy ziemi urodzajnej, wykonanie leśnych dróg tłuczniowych, umożliwiających dojazd do pielęgnacji zieleni oraz rekultywację biologiczną, obejmującą prace mające na celu przekształcenie właściwości fizycznych i biologicznych gruntów, umożliwiające odtworzenie na powierzchni wierzchowiny szaty roślinnej poprzez nasadzenia. Termin zakończenia zadania ustalono na 66 miesięcy od daty zawarcia umowy tj. do miesiąca maja 2028 roku.

b. Osadniki byłej KWK Centrum

W październiku 2021 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania pn.: Roboty budowlane w ramach zadania: Rekultywacja 7 osadników byłej Kopalni Centrum dla SRK SA w Bytomiu, Oddział w Dąbrowie Górniczej KWKCL z firmą PKZ Radpol z Katowic. W ramach umowy Wykonawca przeprowadził kompleksowe nasadzenie 8 925 sztuk drzew, a także wykonał zabiegi pielęgnacyjne nowo posadzonych sadzonek, obejmujące m.in. pielenie chwastów, wymianę uschniętych lub silnie uszkodzonych drzew, zasilanie nawozami mineralnymi, zabezpieczenie sadzonek na okres wiosenny oraz

zimowy, koszenie traw i naprawę ogrodzenia. Rekultywacja została zakończona decyzją Prezydenta Miasta z dnia 30 maja 2023 r.

c. Staw nr 7

W zakresie rekultywacji zwałowiska odpadów tzw. Stawu nr 7 w Bytomiu, ze względu na skorzystanie przez Prezydenta Miasta Bytomia z prawa pierwokupu, Prezydent Miasta decyzją z dnia 02 marca 2023 r. wygasił decyzję w sprawie obowiązku rekultywacji zwałowiska odpadów przy stawie nr 7 w Bytomiu.

d. Niecka Montometu

Modernizacja systemu odwadniania Niecki Montometu realizowana była na mocy zawartej w marcu 2015 r. trójstronnej ugody tzw. „modernizacyjnej”, której przedmiotem było opracowanie dokumentacji technicznej, a następnie wykonawstwo nowego systemu odwadniania w oparciu o pozyskane środki z NFOŚiGW w Warszawie.

Przedsięwzięcie podzielone było na dwa etapy:

- Etap I – w granicach miasta Piekary Śląskie – decyzją z dnia 12 lipca 2018 r., Wojewoda Śląski zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę.
- Etap II – w granicach miasta Bytom – w dniu 17 września 2019 r., Spółka uzyskała decyzję o pozwoleniu na budowę.

W marcu 2022 r. podpisano końcowy protokół odbioru wykonanych robót na terenie miasta Bytomia.

5.4 ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

Zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska - odpady

1) W 2023 r. nadal nie zostały usunięte przez zobowiązanych posiadaczy odpady na terenie przy ul. Łokietka 10, które częściowo pozostały na tym terenie po cofnięciu zezwolenia na zbieranie odpadów, a częściowo zostały nielegalnie porzucone. Właścicielom terenu zostały wydane nakazy usunięcia odpadów oraz grzywny w celu przymuszenia wykonania obowiązku; posiadacz odpadów pozostałych po działalności gospodarczej jest z mocy prawa zobowiązany do ich usunięcia.

2) W związku z zapożarowaniem hałdy odpadów pogórnich, zlokalizowanej na granicy miast Bytomia i Radzionkowa w pobliżu rzeki Szarlejki – w 2023 roku zostało wykonane zabezpieczenie rurociągu tłocznego ścieków z miasta Bytomia.

3) W 2023 r. nie zostały usunięte porzucone odpady przy ul. Krzyżowej. Teren zmienił właściciela, nowy

posiadacz odpadów zobowiązany jest do szybkiego doprowadzenia terenu do stanu zgodnego z przepisami prawa.

4) W 2023 roku nie odnotowano wypadków nielegalnego pozbywania się odpadów poprodukcyjnych na większą skalę. W maju ze środków gminy sfinansowano usunięcie porzuconych przy ul. Kilara dwóch beczek ze smołą. Stałym problemem jest nielegalne pozbywanie się odpadów komunalnych i zaśmiecanie terenów miejskich.

Prowadzone postępowania administracyjne z zakresu środowiska w 2023 roku:

- wycinka zieleni – 250,
- środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia – 8,
- geologiczno-górnictwo – 17,
- gospodarka wodno-ściekowa – 1 i 43 działań interwencyjnych,
- ochrona powietrza – 6.

INDEKS MATERIAŁÓW GRAFICZNYCH

Spis tabel

12	Tabela 1: Stan podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
12	Tabela 2: Stan uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych
13	Wykres 1: Udział projektów podstawowych i uzupełniających wg stanu ich realizacji na koniec 2023 roku
13	w łącznej liczbie przedsięwzięć rewitalizacyjnych
14	Tabela 3: Przedsięwzięcia z podziałem na źródła finansowania
15	Tabela 4: Zestawienie poddziałań, w których miasto mogło ubiegać się o dotacje z puli OSI Bytom wraz z przyznaną alokacją (w euro i zł)
16	Tabela 5: Zestawienie projektów OSI EFRR z I i II naboru wraz ze stanem realizacji na koniec 2023 r.
22	Tabela 6: Wartość kosztów całkowitych i dofinansowania dla zakończonych projektów inwestycyjnych OSI Bytom
35	Tabela 7: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)
36	Tabela 8: Struktura dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe, uzyskanych w 2023 roku
37	Tabela 9: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)
38	Tabela 10: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)
40	Tabela 11: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2023 r. w rozbiciu na źródła finansowania
41	Tabela 12: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2023 r.
46	Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2023 r.
54	Tabela 14: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródeł zewnętrznych w 2023 r.
84	Tabela 15: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2022-2023
87	Tabela 16: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2023/2024
88	Tabela 17: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2023/2024
89	Tabela 18: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2018-2023
89	Tabela 19: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2023
92	Tabela 19: Rozliczenie środków finansowych oświaty za 2023 rok:
93	Tabela 20: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2018-2023
94	Tabela 21: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2018 - 2023
100	Tabela 22: Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2019 – 2023
101	Tabela 23: Liczba świadczeń wypłaconych w Bytomiu w latach 2019-2023
102	Tabela 24: Kwota udzielonych świadczeń (w tysiącach złotych) wypłaconych w Bytomiu w latach 2019-2023
102	Tabela 25: Świadczenia przyznane w roku 2023 w ramach Rządowej tarczy energetycznej
103	Tabela 26: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2019-2023
103	Tabela 27: Pomoc materialna dla uczniów
111	Tabela 28: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2019-2023
111	Tabela 29: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2019-2023

113	Tabela 30: Porównanie liczby imprez i uczestników w latach 2021-2023
113	Tabela 31: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2019-2023
113	Tabela 32: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2019-2023
114	Tabela 33: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2019-2023
115	Tabela 34: Liczba wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2019-2023
115	Tabela 35: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2019-2023
115	Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2019-2023
116	Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie turystyki w latach 2019-2023
116	Tabela 38: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach „małych grantów” w dziedzinie turystyki w latach 2019-2023
118	Tabela 39: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2023
119	Tabela 40: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia artystyczne w latach 2021-2023
129	Tabela 41: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2019-2023
129	Tabela 42: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2019-2023
130	Tabela 43: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2019-2023
130	Tabela 44: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia sportowe w latach 2019-2023
131	Tabela 45: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2023 r.
132	Tabela 46: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2023
132	Tabela 47: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2023
133	Tabela 48: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu
136	Tabela 49: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu
143	Tabela 50: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2023
146	Tabela 51: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2019-2023
148	Tabela 52: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2023 r.
151	Tabela 53: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu
151	Tabela 54: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP
154	Tabela 55: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy
155	Tabela 56: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2022 - 2023
157	Tabela 57: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego
157	Tabela 58: Stan realizacji projektów nieinwestycyjnych miejskich w ramach OSI dla Poddziałania 8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa – konkurs
159	Tabela 59: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2019-2023
160	Tabela 60: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2019-2023
160	Tabela 61: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu
161	Tabela 62: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych
162	Tabela 63: Wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi aktualnie obowiązujące w miastach ościennych:
162	Tabela 64: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w mieście Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2018 – 2023

164	Tabela 66: Łączna ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II nr 10 w latach 2019 – 2023:
164	Tabela 65: łączna ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie miasta Bytomia w latach 2018 – 2023:
165	Tabela 67: Rodzaje i ilości odpadów przyjętych na składowisko w Bytomiu.
167	Tabela 68: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o. w latach 2018-2023
169	Tabela 69: infrastruktura gazowa w latach 2019 – 2023
171	Tabela 70: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia
182	Tabela 71: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu
183	Tabela 72: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2018-2023
184	Tabela 73: Ilość zawartych umów w latach 2018-2023
184	Tabela 74: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2018-2023
185	Tabela 75: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2018-2023.
185	Tabela 76: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i lokale o najmie socjalnym w latach 2018-2023.
185	Tabela 77: Wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2015-2023
186	Tabela 78: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o. a następnie przez ZBM - TBS Sp. z o.o. w latach 2018-2023.
186	Tabela 79: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2023 r. wg stanu technicznego
187	Tabela 80: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)
188	Tabela 81: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom w latach 2021-2023
188	Tabela 82 Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom
189	Tabela 83: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2019-2023
192	Tabela 84: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach
194	Tabela 85: Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2023 przedstawia poniższe zestawienie:

Spis map

5	Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice
85	Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym
169	Mapa 3: Układ drogowy Bytomia

Spis infografik

5	Infografika 1: Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania
83	Infografika 4: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2023 r.
84	Infografika 3: Przyrost naturalny w latach 2019 - 2023
86	Infografika 4: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia
89	Infografika 5: Liczba pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych
93	Infografika 6: Placówki świadczące usługi medyczne
94	Infografika 7: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej
97	Infografika 10: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2018–2022
100	Infografika 8: Wartość świadczeń wypłaconych w 2022 r.
102	Infografika 9: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2017-2022
103	Infografika 10: Placówki pomocy społecznej w Bytomiu
131	Infografika 11: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2022 i 2023 r.
141	Infografika 12: Bytomski Budżet Obywatelski

148	Infografika 13: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy
152	Infografika 14: Bezrobotni według wieku
153	Infografika 15: Bezrobotni według wykształcenia
153	Infografika 16: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy
154	Infografika 17: Barometr zawodów
171	Infografika 19: Liczba samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia
171	Infografika 20: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia
182	Infografika 21: Zasoby mieszkaniowe Bytomia
186	Infografika 22: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2023 r.
189	Infografika 23. Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2023r.
208	Infografika 24: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu

Spis zdjęć

19	Zdjęcia 1-4: Zagospodarowanie terenów przy ul. Kwietniewskiego (zakończony w 2023 r. projekt KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa)
20	Zdjęcia 5-6: Zakończone w 2023 r. prace na terenie Kolonii Zgorzelec
20	Zdjęcia 7-12: Zakończenie prac rewitalizacyjnych i otwarcie ulicy Dworcowej
21	Zdjęcia 13-14: Zagospodarowanie przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w Bytomiu Bobrku
21	Zdjęcia 15-18: Przykłady zakończonych w 2023 r. remontów i termomodernizacji kamienic w Śródmieściu Bytomia (ul. Staromiejska, Witczaka, Piłsudskiego, Katowicka)
25	Zdjęcie 20: Podpisanie porozumienia dotyczącego realizacji ZIT w Subregionie Centralnym ulicy Dworcowej
26	Zdjęcia 21-22: Posiedzenie Rady Konsultacyjnej w centrum wspinaczkowym w Bytomiu
28	Zdjęcia 23-27: Budynek Rady Miejskiej przed i po termomodernizacji
32	Zdjęcie 28 Usługi WMS/WFS
32	Zdjęcie 29 Plan miasta – ortofotomapa 2023
32	Zdjęcie 30 Plan miasta – warstwa mapowa „Obiekty historyczne”
32	Zdjęcie 31 Plan miasta – warstwa mapowa „Obiekty historyczne”
32	Zdjęcie 32 Wyszukiwarka wyborcza „Sprawdź gdzie głosujesz”
53	Zdjęcia 33-36: Inwestycje zrealizowane w Bytomiu przy wsparciu środków unijnych projektów:
71	Zdjęcia 37-40: Inwestycje zrealizowane w Bytomiu przy wsparciu środków unijnych projektów:
76	Zdjęcia 41-42: Spotkania z mieszkańcami Bytomia
116	Zdjęcie 43: Narodowe Święto Niepodległości
117	Zdjęcie 44: Święto Bytomia
120	Zdjęcie 45: Laureaci Medalu Miasta Bytomia
120	Zdjęcie 46: Laureaci Nagrody Muza
121	Zdjęcie 47: Laureaci Nagrody Wena
124	Zdjęcie 48: Osiedle Kolonia Zgorzelec - obiekt wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego.
130	Zdjęcie 49: Laureaci nagrody „Sportowy Laur Bytomia”
138	Zdjęcie 50: „Taniec ognia” – pokaz w trakcie Święta Organizacji Pozarządowych
139	Zdjęcie 51: Bytomski Kwietnik
139	Zdjęcie 52: XVIII Międzynarodowy Festiwal Modelarski w Bytomiu
140	Zdjęcie 53: Projekt Tu Teatr
148	Zdjęcie 54: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka – ul. Ignatza Hakuby, Bytom
197	Zdjęcie 74: Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Żabie Doły”

198 Zdjęcie 75: Park Amendy w Łagiewnikach

207 Zdjęcie 76: Park Miejski im. hm. F. Kachla

Spis wykresów

- 31 Wykresy 2 i 3: Pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2021 r.
- 34 Wykres 4: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2019-2023
- 34 Wykres 5: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2019-2023
- 35 Wykres 6: Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca
- 36 Wykres 7: w dochodach miasta na skutek zmian podatkowych w latach 2019-2023
- 37 Wykres 8: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2019-2023
- 37 Wykres 9: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)
- 39 Wykres 10: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej
- 39 Wykres 11: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2019 – 2023
- 39 Wykres 12: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta
wg wybranych działów klasyfikacji budżetowej
- 40 Wykres 13: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2019-2023
- 72 Wykres 14: Terminowość wydawania decyzji w 2023 r. – zadania własne i zlecone
- 72 Wykres 15: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2023 r. – zadania własne i zlecone
- 73 Wykres 16: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2023 r. – zadania własne i zlecone
- 73 Wykres 17 Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2020-2023
- 73 Wykres 18: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2020-2023
- 74 Wykres 19: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2020-2023
- 147 Wykres 20: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności
- 147 Wykres 21: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności
- 150 Wykres 22: Stopa bezrobocia w latach 2019-2023 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)
- 150 Wykres 23: Stopa bezrobocia w latach 2018-2022 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)
- 151 Wykres 24: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12
- 152 Wykres 25: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy
- 167 Wykres 26: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej w latach 2014-2023
- 170 Wykres 27: Struktura dróg w Bytomiu
- 183 Wykres 28: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego